

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

DE ILIAS

VAN

HOMERUS.

NAAR HET GRIEKSCH IN NEDERDUITSCH VERZEN GEVOLGD

DOOR

Mr. J. VAN 'S GRAVENWEERT.

TWEEDE DEEL.

NIEUWE UITGAVE.

HAARLEM,
A. C. KRUSEMAN.
1854.

THINKLIJKE BIBLIOTHEEK

714 6001

DE ILIAS

VAN

HOMERUS.

NAAR HET GRIEKSCHE IN NEDERDUITSCH VERZEN GEVOLGD

DOOR

Mr. J. VAN 'S GRAVENWEERT.

TWEDE DEEL.

NIEUWE UITGAVE.

HAARLEM,
A. C. KRUSEMAN.

GEDRUKT BIJ A. C. KRUSEMAN.

DER TIENDE BOEK.

INHOUD.

De Trojanen vellen de Grieken na het verwinnen van den legermuur; doch NEPTUNUS, door medelijden met hun lot bewogen, snelt, buiten weten van JUPITER, de Grieken te hulp, en wekt de beide AJAXEN en andere Legerhoofden ten strijde; waardoor een verschrikkelijk gevecht ontstaat, hetwelk meest tot nadeel van de Grieken uitvalt.

Nu Hektor en zijn heir door Jovis oppermagt
Nabij der Grieken vloot in 't leger was gebragt,
Begeeft de God hen weêr in 't onvermoeibaar pogen
En 't wisslend oorlogsheil, en wendt zijn fonklende oogen
Naar Thraces ruitrenstam en 't Mysisch heldenbloed
En 't Hippomolgisch volk, met vetten room doorvoed,
Langlevend, zonder weelde, en sterk in 't deugdbetrachten.
Niet langer daalt zijn blik op Trojes legermagten,
Daar geen der andre Goôn — zoo dacht de Hemelvorst —
Thans Griek noch Trojer in den strijd beschermen dorst.

De Zeegod vestigt nu zijne aandacht op de velden
En staart op al 't gewoel en 't kampgevecht der helden,
Van Samothraces top, met welig hout omvat,
Van waar zijn vorschend oog langs Priams koningsstad
En heel de Grieksche vloot en Idaas kruin mogt waren.
Hier zat Neptunus dan, zijn waterkoets ontvaren,
En deelt in 't wee des heirs, voor Trojes zwaard gebukt,
En wrokt op Jupiter, die 't lijdend Hellas drukt.
Hij snelt die steilten af, door felle spijt gedreven,
En iedre stap des Gods doet bosch en rotsen beven.
Tot driemaal rukt hij voort, en bij den vierden tred
Begroet hem Egé, zoo gehoorzaam aan zijn wet,

En nadert hij zijn hof, uit louter goud verheven,
In d' onomvatbren kreits met heldren glans omgeven.
En diep in 't hart der zee voor de eeuwigheid gesticht;
Hier bindt hij kleppers aan, wien 't zwerk in vlugheid zwicht,
Met gouden manen, prat op hun metalen pooten;
Hij dekt zijn lijf met goud, door kunst aaneengesloten,
Terwijl zijn forsche vuist de gulden zweep omvat,
En voert zijn' wagen thans in 't effen waterpad;
En 't schubbig kroost der zee, ontelbaar opgedrongen,
Omgeeft de koningskoets, zijn' Heer vooruitgesprongen.
Het klotsend water deinst en baant met vreugd een spoor.
Zijn heengevlogen span rent onvermoeibaar door,
En 't stuivend zeenat kan de stalen as niet raken;
De paarden doen hunn' Vorst bij Hellas vloot genaken.
Regt tusschen Tenedos en Imbros hobblig strand
Verheft zich diep in zee, voor tijdsgeweld bestand,
Eene uitgehoolde grot; hier plaatst Neptuin zijn rossen,
En ijvert om hunn' nek van 't knellend juk te lossen,
En zet hun 't voedsel voor, der hemelteelt bestemd,
Terwijl een gulden boei, onrijtbaar vastgeklemd,
Hunn' rappen voet omsluit, om op den Heer te wachten,
Die Hellas redden gaat en Trojes leger slagten.

Men rukt op Hektors wenk, gelijk een wervelwind,
Of onuitbluschbaar vuur, dat boom aan boom verslindt,
Met luide galmen voort en wil tot op de kielen
Geheel den Griekschen drom door 't bloedig zwaard ontzielen;
Maar hij, wiens sterke staf de zuchtende aarde slaat,
Vertoont zich aan den Griek met Kalchas pleeggewaad
En onverdoofbre stem, doorkruist de legerkoren,

En gaat Oïleus telg en d' andren Ajax sporen ,
 En spreekt die strijdbren toe , reeds zelf in drift ontgloeid :
 “Doorluchtig heldenpaar , in 't worstlen onvermoeid ,
 “En vreemd aan vuige vlugt ! gij zult den Griek behoeden .
 “Hoe fel 't vijandig staal in 't hart van 't heir moog' woeden ,
 “Nu zoo geducht een magt ons bolwerk overklom ,
 “Ik voed geen vrees ; de Griek beteugelt haar alom ; (ken ,
 “Slechts hier , waar Hektor kampt , van blinde wraakzucht dron-
 “Die met den trotschen naam van Jovis zoon dorst pronken
 “En fonkelt als een vuur , slechts hier verwacht ik ramp .
 “Gaf een der Hemelgoôn u geestdrift tot den kamp ,
 “En redekracht genoeg om andren aan te vuren ,
 “Gij zoudt , al mogt Jupyn zijn bloedig zwaard besturen ,
 “Dien woesten oorlogsman verjagen van de vloot .”
 Zoo klonk de taal des Gods , die op de stranden stoot .
 Een enkle schepterslag doet beider moed ontbranden ,
 En geeft vernieuwde kracht aan ligchaam , voet en handen .
 De God verlaat hen weêr en wendt zich af naar 't veld ,
 Gelijk een havik , uit een steenrots opgesneld ,
 Die , onbetoombaar vlug , in 't nijdig hart verbolgen ,
 Een' andren vogel op de vlakke na blijft volgen .

Oïleus zoon het eerst herstelt zich van den waan ,
 En spreekt zijn' naamgenoot , den andren Ajax , aan :
 “Daar een der Hemelgoôn ons tot den strijd kwam sporen ,
 “En , onder Kalchas schijn , zijn hoog bevel deed hooren , —
 “Want hij , die 't heir doorkruist , is onze Wichlaar niet :
 “Ik heb den gang herkend , zoo ras hij ons verliet ,
 “En deze moet de Goôn toch altijd kenbaar maken , —
 “Zoo voel ik mij 't gemoed van grooter geestdrift blaken .

“De zucht naar ’t krijgsgewoel doortintelt hart en voet
“En heel mijn ligchaam trilt van onbekenden gloed.”
“Ik voel” — spreekt Ajax weêr — “als gij mijn drift ontbranden;
“Mij beeft de speer als u in de onverwinbre handen;
“Mij prikkelt ook mijn voet naar Trojes benden heen’,
“En gloeiend is mijn zucht om — waar’ het ook alleen —
“Op Priams woesten zoon wraakgierig uit te snellen.”
Zoo spreekt dat heldenpaar en voelt een geestdrift zwellen,
Door hemelsche oppermagt in ’t jeugdig hart ontstaan.

Neptunus vuurt terwijl een rij van dappren aan,
Gebleven bij de vloot om nieuwe kracht te kweeken,
In ’t eerste kampen door vermoeijenis bezweken,
Maar overkropt van rouw bij ’t zien van Trojes magt,
Die met zoo groot een heir den hoogen muur verkracht.
’t Aanschouwen van die ramp doet aller tranen stroomen,
En ieder waant, hij zal de neêrslag niet ontkomen.
Neptunus stem alleen herstelt geheel die schaar:
Hij spoort de keur des heirs naar ’t wisslend krijgsgevaar,
Held Teucer, Leïtus en Thoas, groot in krachten;
Meriones, het puik van Krétes legermagten;
Den held Peneleüs, begaafd met heldenmoed;
Antilochus, de spruit van Pylos koningsbloed,
En held Déïpyrus, in de oorlogskunst bedreven;
Die allen prikkelt hij, om voor geen ramp te beven:
“Hoe, Grieksche jonglingschap! gij rust en schaamt u niet? —
“Ik acht de vloot gered, zoo ras gij weêrstand biedt;
“Maar draalt ge om Priams heir uw leger uit te jagen,
“Dan wordt ge, en heden nog, door Trojes staal verslagen.
“o Hemel! zal mijn oog dat gruwbre wonder zien,

“Door mij zoo groot beschouwd, als kon het nooit geschiên,
 “Dat Ilium den weg tot onze vloot zou vinden!
 “Die Trojers, onlangs nog het evenbeeld van hinden,
 “Voor panter, wolf en lochs in 't scheemrig woud gevlugt,
 “Aan 't moedig kampen vreemd en voor den dood beducht,
 “Die Trojers, die weleer, bevreesd voor onze krachten,
 “Geen enkel oogenblik op lijfsverwering dachten,
 “Die Trojers strijden nu tot bij de Grieksche vloot,
 “Dewijl 't lafhartig Hoofd geen' beter' weêrstand bood,
 “En 't achtloos heir zich eer doet moorden op de schepen,
 “Dan, na zoo vuig een rust, den vijand weg te zweepen.
 “Maar schoon de Veldheer in mijne oogen schuldig blijft,
 “En de oorzaak is van 't leed, dat ons in 't onheil drijft,
 “En hij Achilles dwong hem eindeloos te haten,
 “Het voegt de legers niet den kampstrijd na te laten;
 “Neen: strijden wij veeleer met onweêrstaandre kracht.
 “Der braven ziel wordt ligt van 't dwaalspoor afgebragt.
 “Gij, de eêlste heldenbloem van al de legerscharen,
 “Gij laat, door schrik vermand, en pligt en weêrstand varen!
 “Wanneer de zwakke slechts het krijgsgewoel ontvlood,
 “Gewis; hij stond bij mij aan geen verwijting bloot:
 “Maar u, lafhartigen! is al mijn wrok beschoren;
 “Uit uw vergrijp wordt ras nog grooter kwaad geboren.
 “Welaan dan, bloost nog eens voor menschelijk verwijt,
 “En vliegt met nieuwen moed naar d' aangetoonden strijd.
 “Reeds kampt men daar verwoed, en Hektor, fel ontstoken,
 “Genaakt uw vloot, en is door poort en muur gebroken.”
 Dus spoort der Watren God de Grieksche heldenrij,
 Terwijl Oileus zoon en Ajax aan hun zij
 Een' drom vergadren zien, gekweekt voor heldendaden;

Dien zelfs Minerva noch de Krijgsgod zou versmaden.

Geheel dit leger nu tart Hektors oorlogsmagt ,
En sluit zich dicht aan een : de beuklaar wint in kracht ,
Door beuklaars onderschraagd , die zwaard en schichten weren ;
't Rondas door kleiner schild ; de spies door andre speren ;
't Helmet door 't krijgshelmet , en de onbevreesde held
Door helden , hem gelijk , wier lijf aan 't zijne knelt ,
Terwijl de helmen , bij 't eenvoudigst ligchaamwenden .
Herklinken op elkaâr : zoo drongen zich die benden :
Men drilt de lansen in de ontzaggelijke hand ,
En rukt stoutmoedig voort , waar heldenvuur ontbrandt .

De Trojers nadren hen , met Hektor voortgedrongen .
Gelijk een grove klomp , ter steenrots uitgewrongen ,
Door harde regens uit den kegel weggescheurd ,
Dien 't gonzend water van de kruin der bergen sleurt ,
En wiens verplettrend wigt , bij 't wentlend nederploffen ,
Het woud hergalmen doet , door slag op slag getroffen ,
En , onbetoombaar snel , gestadig voorwaarts schiet ,
Tot eindelijk hem de vlakte een' verdren loop verbiedt :
Zoo dreigt hier Priams zoon , die galmend voort blijft snellen ,
Den Griek tot in zijn heir en op zijn vloot te vellen .
Doch naauwlijks nadert hij die zaamgedrongen schaar ,
Of ijlings grijpt hij stand bij 't onverwacht gevaar ,
Terwijl de Grieken reeds met welgepunte speren
En 't alvernielend zwaard , dien vijand van zich weren ,
Die als verpletterd wijkt , maar nog zijn heldenbloed
Met luide woorden spoort tot onbetoombren moed :
"Trojanen , Lyciërs , en dappre bondgenooten !

"Houdt wakker stand : de Griek , hoe digt ineengesloten ,
 "Zal met geheel zijn' drom mij hier niet lang weêrstaan ,
 "Maar ijlings , naar ik meen , de scherpe lans ontgaan ,
 "Als waarlijk Jupiter mijn kloppend hart doet blaken."
 Hij sprak , en ziet den gloed in ieders ziel ontwaken .

Ook Vorst Déifobus , tot heldenmoed gespoord ,
 Trad bij zijns vaders heir met vlugge schreden voort ,
 En 't lijfbedekkend schild omtoog zijn ranke leden .
 Meriones , met drift ten aanval opgetreden ,
 Doelt op die rundrenhuid met de afgepunte speer ,
 En 't wapen treft zijn wit , maar dringt niet door in 't leêr ,
 En breekt zich af bij 't hout ; terwijl , door vrees gedreven ,
 De Koningszoon het schild voor 't ligchaam hield verheven ,
 En held Meriones , om 't onverwacht verlies
 Van zulk een zegepraal , en 't knakken van de spies
 In 't moedig hart vergramd , terugkeert bij zijn benden .
 Hij spoedt zich om zich weêr naar 't diepst van 't heir te wenden
 En haalt een langer speer , gepunt voor Trojes val .

Al 't ovrig heldenheir verheft een luid geschal .
 De moedige Imbrius , uit Mentors bloed gesproten ,
 Wordt bij den aanval reeds door Teucer neêrgestooten ;
 Die strijdbre , die voorheen' Pedéum had bewoond ,
 Eer Hellas vloot zich nog voor Troje had vertoond ,
 En 's Konings eigen telg , (doch basterdspruit geboren)
 Medesikaste selv' , tot gade had verkoren ,
 Was , toen de Griek verscheen , naar Trojes muur gekeerd ,
 En steeds door Priamus gelijk een zoon vereerd .
 Hij sneuvelt , bij zijn oor door 't grievend staal getroffen ,

En naauw ziet Teucer hem ter aarde nederploffen ,
Of ijlings wordt de speer ten schedel uitgerukt :
Hij valt , gelijk een esch , die voor den hakker bukt ;
Die op den heuvel bloeide en opschoot naar den hoogen ,
Maar thans zijn loover neigt , in 't dwarlend stof gebogen.
Hij valt en 't wapentuig herklinkt met schor geluid.
Held Teucer , heet naar roof , snelt op dat ligchaam uit ;
Doch Hektor drijft zijn lans om hem door 't hart te steken :
De Griek bemerkt haar , en , de punt nog juist ontweken ,
Ontduikt hij 't lijfsgevaar , terwijl de lange spriet
Den held Amfimaehus in 't jeugdig hart doorschiet ,
En 't ploffen op den grond zijn wapentuig doet kraken.

Geduchte Hektor voelt zijn' heldenboezem blaken
Om 't glanzig krijgshelmet te ontscheuren aan den held ,
Door zijn ontzaglijk staal zieltogend neêrgeveld.
Maar thans wordt Ajax speer hem tegen 't lijf gedreven ,
Doch wondt zijn ligchaam niet , met hard metaal omgeven ,
En nagelt zich in 't hart der scheurende rondas ;
En Trojes Legervoogd begeeft de lijken ras ,
Daar 't Hellas heir gelukt hen beide weg te slepen.
Mecisteus , hoofdman op de Atheensche legerschepen ,
Rukt nu met Stichius Amfimachus terug ,
Terwijl Oïleus zoon en Ajax , altijd vlug ,
Het lijk van Imbrius aan Trojes heir ontscheuren.
Als leeuwen , die een geit door bosch en ruigte sleuren ,
En met zoo rijk een' buit , ontweldigd aan den hond ,
En in den muil geklemd , niet raken aan den grond :
Zoo houdt dit moedig paar den dooden opgeheven ,
En scheurt de wapens los , die aan zijn leden kleven.

Nu slaat Oïleus zoon hem 't hoofd van 't ligchaam af,
 Den wreedten moorder van Amfimachus ter straf,
 En 't afgevlagen hoofd, dat voor den Griek moet boeten,
 Rolt bij den vijand neêr, en Hektor voor de voeten.

Naauw ziet der Watren God Amfimachus geveld,
 Of al zijn wraak ontgloeit om 't sneuven van dien held:
 Hij blijft tot bij de vloot de Grieksche benden sporen;
 En Trojes legermagt wordt ijslijk wee beschoren.
 Geduchte Idomeneus genaakt den God der zee,
 En wendt zich, blakende van drift, naar 't oorlogswée,
 Van een' der krijgslieën af, wien 't staal was ingedreven
 Nabij de knie, en toen, van 't slagveld opgeheven
 Door zijn Kretenzers, aan den arts werd toebetrouwd.
 De gramme God der Zee, die Hektors onheil brouwt,
 Spreekt nu met Thoas stem, op Pleurons strand geboren.
 Die 't rotsig Kalydon zijn' koningswil deed hooren,
 Door gansch Etolie als een Hemelgod vereerd,
 En vangt dus aan: "o Gij, die Krétes kust regeert!
 "Waar vloog ons dreigen heen', zoo driftig uitgesproken?
 "Wordt Menelaüs hoon op zulk een wijs gewroken?"

"o Thoas!" — antwoordt hem Gortynaas Opperheer —
 "Geen onzer, naar ik meen, verzaakt hier pligt of eer.
 "Geheel de heldenschaar blijft trouw en moedig kampen:
 "Ontzenuwende vrees voor overmaat van rampen
 "En afschrik voor den krijg weêrhoudt de benden niet;
 "Maar 't blijkt dat Jupiter, die al wat leeft gebiedt,
 "Den Griek, beroofd van roem, in Troas zal doen sneven. —
 "Doch gij, wiens moed voorheen' den Frygiër deed beven,

“Gij prikkelt andren slechts, die 't krijgsgewoel ontgaan;
“Vat zelf de wapens op en spoor ons dan eerst aan.”
Nu spreekt Neptunus weêr: “Geen hunner, die verwaten,
“En heden zonder grond, van 't strijden af durft laten,
“Trekke ooit weêr met ons heir van hier naar Hellas uit,
“Maar strekk' zijn gruwzaam lijk aan hond en gier ten buit!
“Doch nu dan, wapen u; 't gevaar gedooft geen dralen,
“En stell' men, dus gepaard, den woesten vijand palen.
“Vereeniging van kracht, tot heil der maatschappij,
“Sticht ongetwijfeld nut, hoe klein die kracht ook zij,
“En wij verstaan ons toch op strijd en kamp met helden.”

Dus sprak de God en keert naar de opgevolde velden,
Terwijl Idomeneus zich wapent in zijn tent,
De lange speren drilt en zich naar 't slagveld wendt,
Aan 't bliksemvuur gelijk, ten hemel uitgeschoten
Met fonkelenden gloed, en op den grond gestooten
Als wonderbode van Olympus hoogen Vorst:
Zoo glinstert hem 't metaal om de ingeriemde borst.
Nu treedt Meriones, het kamp weêr ingevlogen
Na 't breken van de speer, hem bij zijn tent voor de oogen,
En daadlijk spreekt de Vorst zijn' dappren dienaar aan:
“Meriones, geliefdste, uit Molus bloed ontstaan!
“Wat doet u 't krijgsgewoel en 't Grieksche heir begeven?
“Is u 't vijandig staal het ligchaam ingedreven,
“Of zijt ge, als bode, naar mijn leger uitgesneld?
“Ik wensch geen vuige rust, maar haak naar 't oorlogsveld.”

“Geleider van ons heir, die u zoo stout blijft wagen!” —
Dus antwoordt hem die strijdbre — “ik kom een wapen vragen,

“Indien uw legertent nog wapentuig bevat.

“Die welgepunte speer, die ik voorheen bezat,

“Is in den beuklaar van Deïfobus gebroken.”

Nu spreekt zijn Koning weêr, in heldenvuur ontstoken :

“Gij vindt er in mijn tent niet één, maar twintig staan,

“Den Trojer, dien mijn kracht ter aarde neêr mogt slaan,

“Bij ’t sneuveln door mijn staal, de vuisten uitgewrongen.

“Gij ziet den vijand van nabij door mij bedwongen,

“En zoo verkrijgt mijn hand, die Trojes helden plet,

“Rondas en speer en zwaard en harnas en helmet.”

“Het zou” — dusspoedt zich nu de Hoofdman weêr te spreken —

“Ook mij niet bij de vloot aan oorlogsbuit ontbreken,

“Den vijand afgerukt, wanneer hij viel door mij;

“Maar al dat wapentuig is niet genoeg nabij;

“Men zal mij, naar ik meen, toch nooit voor laf verklaren,

“Want naauwlijks opent zich het perk der krijgsgevaaren,

“Of reeds heeft Molus bloed zich naar de spits gewend :

“Is dees mijn oorlogsmoed aan andren onbekend,

“Ik acht, hij kan zulks niet aan Krétes Koning wezen.”

“Ik weet” — dus antwoordt deze — “uw moed is hoogst te vree-

“Doch, eindelijk, waarom toch gesproken van uw kracht? (zen;

“Ook dan, als Hellas bloem te zamen werd gebragt,

“Om Trojes leger in een hinderlaag te beiden,

“Waardappren zich het meest van bloodaards onderscheiden, —

“(De lafaard toch verbleekt en bloost weêr beurt om beurt;

“De onlijdelijke vrees, die hem de borst verscheurt,

“Verbiedt zijn ligchaam rust; hij wankelt in zijn treden,

“Terwijl het klamme zweet hem droppelt van de leden,

“De tanden, stijf van schrik, zich klemmen op elkaâr,

“En 't koortsig hart hem klopt, in d' angst voor doodsgevaar :
“Maar hij, die moed bezit, zal blozen noch verbleeken ;
“Hij brandt om onverwijd zijn vaderland te wreken ,
“En haakt naar 't krijgsgewoel, op vlucht noch schrik bedacht. —)
“Ook daar, Meriones! werd nooit uw moed veracht:
“Dus laat u van nabij of op een' afstand wonden ,
“Nooit word' door nek of rug u 't wapen ingezonden ,
“Maar slechts door buik of borst, in 't heetst van 't krijgsgevaar,
“En boven aan de spits der Grieksche heldenschaar!
“Doch laat ons hier den tijd niet dwaas in twistreën slijten,
“Opdat men ons te regt geen pligtverzuim moog' wijten :
“Spoed, spoed u naar de vloot en neem een sterke speer.”

Hij zegt: Meriones gehoorzaamt aan zijn' Heer ,
En haalt eene ijzren spies en voelt zijn hart ontsteken ,
En keert om met zijn' Vorst op Hektor los te breken ,
Als Mavors, heet naar bloed, uit Thracie aangesneld ,
In 't voortgaan door zijn telg, den Wapenschrik, verzeld .
Die 't moedigst heldenhart, als hij genaakt, doet beven ,
Wanneer hij 't Flegysch volk in 't krijgsveld heeft gedreven ,
Of dat naar Efyra ter overwinning spoort ,
Terwijl slechts één dier twee zijn beden ziet verhoord ;
Zoo woest genaakt dat paar, ten aanval opgetreden ,
Nu 't glinstrend oorlogsstaal hun fonkelt aan de leden.
Thans vangt Meriones hun onderhoud weêr aan :
“Waar zult ge, Idomeneus! den aanval nu bestaan ,
“Of regts, of links, of wel in 't middenpunt der benden ?
“Ik meen toch, waar gij ook uw schreden heen' moogt wenden,
“Dat Argos nergens nog gebrek aan helden heeft.”

De Koning antwoordt nu , terwijl hij voorwaarts streeft ;
“In ’t middenpunt der vloot zijn andre heldenscharen ;
“De strijdbre Teucer , ’t best met pijl en boog ervaren ,
“En moedig in den kamp ; Oileus dappre spruit ,
“En Ajax , even groot , wier kracht den vijand stuit ,
“Die Hektor , hoe verwoed hij dan vooruit moog snellen .
“Hoe groot zijn moed ook zij , nog lang genoeg zal kwellen ;
“En , schoon het oorlogsstaal die handen ook ontviel ,
“’t Zal hem zoo ligt niet zijn , wat ijver hem beziel ,
“Met Trooische fakkelvlam aan onze vloot te raken ,
“Ten zij haar Jupiter door hemelsch vuur doe blaken .
“Geen’ enklen stervling toch , doorvoed met Ceres graan ,
“Dien ’t mooglijk is door steen of wapens neêr te slaan ,
“Zal ’t kroost van Telamon , de moedige Ajax , wijken ;
“Ja zelfs den Godenzoon , die legers doet bezwijken ,
“Den held Achilles niet in ’t strijden van nabij ,
“Hoezeer in vlugheid zoo roemwaardig niet als hij .
“Begeven we ons dan links en laat ons ras ontdekken ,
“Of Troje uit ons , of wij uit Troje glorie trekken .”
Hij zegt : Meriones verzelt hem op zijn’ togt ,
En gaat tot op de plaats , voor ’t kampen uitgezocht .

Zoo ras de vijand nu dien Koning op ziet treden ,
Met schittrend wapentuig om de achtbre heldenleden ,
Der vlam in kracht gelijk , en van zijn’ vriend verzeld ,
Dringt alles op hem los met toomeloos geweld ,
En vangt de worstling aan nabij de Grieksche schepen .
Gelijk de winden vaak het stof naar boven zweepen ,
Tot heuveln opgehoogd langs veld en wandelpaân ,
Maar thans een’ mist gelijk , die in de lucht blijft staan

Zoo dringt men hier vooruit , en wil , voor niets bezweken ,
Met staal en werpgeweer door 's vijands leger breken ;
Een woud van spietsen , in der volkren vuist gekneld ,
Verheft zich dreigend op het menschvernielend veld ;
De gloed van helm en schild , met blank metaal omtogen ,
En 't pantser , glanzig nieuw , verblindt de scheemrende oogen ,
Nu beider heldenschaar zich grimmig voorwaarts wendt ;
En hij , die bij 't gezigt der naderende ellend
Geen rilling had gevoeld , waar' meer dan stout te heeten.

De fiere broedren , op den wereldtroon gezeten ,
Berokknen , door verschil in 't voorgenomen doel ,
Aan beide legers ramp in 't ijslijk krijgsgewoel.
Jupyn wil 't Grieksche volk door Hektors zwaard doen sneven ,
Om Thetis Godenzoon zijne eer terug te geven :
Maar 't gansche leger niet bij Trojes muur verslaan.
Neptunus ijvert slechts om Argos bij te staan ,
En spoort hen , in 't geheim zijn golven uitgetogen ,
Vergramd op Jupiter en met hun leed bewogen.
Een enkel huwlijksbed had beide voortgebracht ,
Maar Jupiter was de eerste in ouderdom en magt ;
Dus trad der Watren God hun als een mensch te voren ,
En dorst hij slechts , bedekt , den Griek ten oorlog sporen.
De schakel van den krijg en 't wederzijdsch gevaar ,
Die 't leven kosten moest aan zoo geducht een schaar ,
Wordt , onverbreeklijk vast , door beiden aangetrokken.

Nu drijft Idomeneus , nog altijd onverschrokken ,
Schoon meer dan half vergrijsd , den vijand op de vlugt ,
En velt Othryoneus , bij 't droevig krijgsgerucht

Van Trojes onheil uit Kabésus aangevlogen ,
Alleen door liefde voor Kassandraas schoon bewogen ,
Die fraaiste Koningsspruit van Trojes Opperhoofd ,
Hem zonder bruidgeschenk door Priamus beloofd ,
Wanneer hij naar zijn woord den Griek , door hem verslagen,
Met heel zijn legermagt van Trojes kust zou jagen.
Dus streed hij dapper voort en bouwde op Priams eed ;
Hem treft de speer , terwijl hij moedig voorwaarts treedt ;
Zijn harnas van metaal , om borst en lijf gesloten ,
Bewaart hem voor geen lans , hem in den buik gestooten ;
Hij stort en geeft een' slag , en Krétes Koning roemt :
"Lofwaardig bovenal wordt eens uw naam genoemd ,
"Wanneer gij 't heldenfeit volkomen hebt bedreven ,
"Waarvoor u Priamus zijn Koningstelsel wil geven :
"Maar ook in Griekenland belooft en houdt men woord ;
"En heeft een dochter van den Veldheer u bekoord ,
"Gij ziet voor u de schoonste uit Argos opgekomen ,
"Wanneer gij Trojes wal voor Hellas hebt genomen.
"Maar volg ons bij de vloot ; daar spreek' men van uw' echt :
"De vader van die bruid is aan geen' schat gehecht."

Hij zegt en rukt terwijl het ligchaam naar de schepen.
Doch naauw ziet Asius den doode strandwaarts slepen ,
Of ijlings snelt hij toe , zijn hijgend span vooruit ,
In 't spoor zijns meesters door een' lijftrawant gestuit :
Hij wil Idomeneus door 't puntig staal doen sneven ,
Maar hem wordt Krétes speer den gorgel ingedreven ,
En 't stervend ligchaam valt met toemeloos geweld ,
Den blanken populier , die honderd zomers telt ,
Of eik of pijn gelijk , door 't ijzer neêrgeslagen ,

En 't menschedon na zijn' val ter zeekoets opgedragen :
Zoo ploft hij vóór zijn kar en grabbelt met de hand ,
Zijn tanden zaamgeknerst , in 't bloedig oeverzand .
De menner , die zijn' Vorst het leven ziet verliezen ,
Verstijft terwijl van schrik en kan de vlugt niet kiezen
Of wenden op zijn kar , en Nestors heldenspruit
Doorwondt hem met de lans , door geen metaal gestuit ,
Maar door zijn pantser heen' in 't ligchaam voortgestooten :
Hij tuimelt hijgend neêr , en , ijlings opgeschoten ,
Voert strijdbre Antilochus de vlugge kleppers heen' .
Doch held Déifobus genaakt met dubble schreên ,
Gevoelig om het leed , aan Asius beschoren ,
En tracht Idomeneus zijn lans in 't lijf te boren .
Die Vorst ontduikt met spoed de voortgejaagde speer
En heft zijn' beuklaar op van staal en rundrenleêr ,
Met dubble banden aan zijn heldenvuist gesloten ;
Hij kromt zich onder 't schild , dat , even aangeschoten
Door 't voortgevlogen staal , een' doffen naklank geeft ,
Terwijl de lange speer niet krachtloos voorwaarts streeft ,
Maar Vorst Hypsénor op het ligchaam aangedreven ,
Door borst en lever boort en 't heldenkroost doet sneven .

Nu juicht Déifobus met ijdel wraakgeschal :

“De Griek , o Asius ! moest boeten voor uw' val ,

“En thans verblijdt ge u nog in 's afgronds voorportalen ,

“Om 't sneuvlen van den held , die voor u heen' zal dwalen .”

Hij zegt , en baart den Griek eene onverduurbre smart .

Antilochus vooral versmelt het krimpênd hart :

Hoezeer door rouw vermand , hij was vooruitgevlogen ,

En 't ligchaam van zijn' vriend wordt nog door 'tschild omtogen ,

Terwijl Mecistheus , van Alastor vergezeld ,
Zich voorwaarts spoeden tot verlossing van den held ,
En 't lijk met rouwmisbaar naar 't diepst van 't leger dragen.

Het blakendst heldenvuur blijft Krétes Koning'jagen :
Hij wil den Frygiër doen sneuven door zijn hand ,
Of in den kamp vergaan tot redding van zijn land.
Nu sneeft Alkàthoüs , uit Efyet gesproten ,
Hippodamíaa ga ; zij , de oudste bloem der loten
Van held Anchises , door hare oudren aangebeên ,
Was , in vernuft en kunde en lieve aantreklijkheên ,
De luister van haar' tijd , en , daarom hoog geprezen ,
Van zoo doorlucht een' held ten huwlijk uitgelezen :
Hem velt Neptunus wraak door Krétes Opperhoofd ,
En boeit hem aan den grond , van 't levenslicht beroofd ;
Want toch hij kon den dood noch keeren noch vermijden ,
Maar voelt de lange speer zijn breede borst doorsnijden ,
In onbeweeglijkheid een zuil of boom gelijk ,
Die 't groenend loof verheft tot Jovis hemelrijk.
't Metalen pantser , om zijn moedig lijf gesloten ,
Geeft schorren naklank , nu 't van 't wapen wordt doorschoten.
Hij ploft ter aarde neêr ; de krijgsspeer , wier geweld
Hier eindlijk palen vindt , in 't krimpens hart gekneld ,
Dat in zijn klopping haar tot aan de punt doet trillen.

Nu spoedt zich Krétes Vorst zijn blijdschap uit te gillen :
“Welnu , Déifobus ! zijn wij genoeg voldaan ,
“Wanneer een drietal voor een' enklen moet vergaan ?
“Maar kom , dewijl ik u zoo onbedacht hoor brallen ,
“Roemwaardig krijgsman ! kom en tracht mij aan te vallen ,

“En ken den nazaat van den Bliksemgod in mij:
 “Die schonk het levenslicht met Krétes heerschappij
 “Aan wijzen Minos, om regtvaardigheid geprezen;
 “Uit dien beheerscher is Deukalion gerezen,
 “Die mij het aanzijn en zijn’ koningsschepter gaf;
 “Zoo daalde ik op mijn vloot den Hellespontus af,
 “Om u en Priamus en al uw burgerscharen
 “Door ’t maaijend oorlogszwaard een ijslijk wee te baren.”
 Hij sprak. Déifobus blijft nog besluitloos staan,
 En aarzelt om alleen ten kampstrijd uit te gaan,
 Of een’ der Frygiërs om onderstand te vragen:
 Hij wil, na rijp beraad, alleen geen’ aanval wagen,
 En zoekt Enéas, door de Mingodes gebaard,
 En vindt hem uit den kamp en achteraan geschaard
 Uit wrok op Priamus, die zijn verheven krachten,
 Hoe glansrijk in den strijd, zijn gunst onwaard bleef achten,
 En spreekt hem ijlings toe: “Enéas, dappre vrind!
 “Indien ge uw zusters gade, Alkàthoüs, bemint,
 “Dan moet ge in ’t oogenblik mij naar de spits verzellen
 “En tot bewaring van den strijdbren voorwaarts snellen,
 “Die u van kindsbeen af heeft opgevoed aan ’t hof,
 “En dien Idomeneus door ’t moordend wapen trof.”

Hij zegt. Enéas, in ’t verheven hart bewogen,
 Verzelt hem in den kamp, met drift vooruit gevlogen:
 Doch Krétes Koning slaat niet schandlijk op de vlugt,
 Gelijk een weerloos kind, voor nadrend leed beducht;
 Maar als een everzwijn, dat, bouwende op zijn krachten,
 Het nadrend jagtgewoel stoutmoedig op blijft wachten
 In de eenzaamheid van ’t woud, terwijl het borstlig haar

Hem opstijgt langs den rug, en 't zien van 't lijfsgevaar
 Zijn fonklende oogen, als een vuur, in 't hoofd doet branden,
 Nu de opgesperde muil zijn kromgebogen tanden
 Reeds dreigend opent om de jagers neêr te slaan:
 Zoo blijft Idomeneus hier onverschrokken staan
 Bij 't nadren van dat paar, doch roept zijn bondgenooten,
 Den held Antilochus, uit Nestor voortgesproten,
 Den strijdbren Afareus met Vorst Askalafus,
 Zijn' vriend Meriones en held Déipyros,
 Ervaren in den strijd, om nevens hem te kampen,
 En schreeuwt: "Mijn vrienden! komt, beveiligt mij voor rampen;
 "Ik strijd hier zonder hulp en ducht Enéas kracht,
 "Die uitvliegt tegen mij; dien held, wiens overmagt
 "De legerscharen velt, in de oorlogskunst bedreven,
 "En — wat hem voordeel geeft — in de eerste bloem van 't leven,
 "Want, stonden wij gelijk in jaren, als in moed,
 "Dan viel ik door zijn hand, of ik plaste in zijn bloed."
 Hij zegt, en ziet die schaar, van 't eigen vuur aan 't blaken,
 De schilden op den rug, met overhaasting naken.
 Enéas roept terwijl met overluide stem
 Agénor, Paris en Déifobus, met hem
 In 't hoofdmansambt geplaatst, en ziet de legerbenden,
 Dat drietal nagerukt, zieh driftig tot hem wenden,
 Als kudden, bij de beek den hamel nagesneld,
 Des herders hart tot vreugd: niet minder voelt de held
 Zich in zijn hart verblijd, bij 't zien van zoo veel scharen,
 In 't spoor, door hem gebaand, ten aanval uitgevaren.

Nu valt men wederzijds met lange spietsen aan
 Om held Alkàthoüs, door Krétes speer vergaan.

Het galmend harnas, op de ruige borst gesloten,
Slaakt doffen kreet op kreet, door 's vijands staal beschoten.
Twee dappren, bovenal ervaren in 't geweer,
De strijdbre Enéas en Gortynaas Opperheer,
Zijn 't ijvrigst om elkaâr in 't krijgsgewoel te vellen.
Men ziet Enéas lans het eerst door 't luchtruim snellen;
Doch vlugge Idomeneus ontduikt een zekre wond,
En de afgesnorde speer gaat boren in den grond,
De welbestierde hand nog vruchtloos uitgedreven.
Gortynaas Koning dingt Enómaüs naar 't leven;
De speer doorboort zijn' buik, door geen metaal gestuit,
En scheurt zijn ingewand het rookend ligchaam uit:
Hij ploft ter aarde neêr met grabbelende handen.
De Koning, die zich reeds door schichten aan voelt randen,
Ontruikt den doode nog zijn' ingedrongen' spriet;
Maar 't prachtig wapentuig bemagtigde hij niet,
Hij voelt te zeer de kracht in been en voet bezwijken,
Om met verhaasten loop 't vijandig staal te ontwijken,
Of zelf de speer te gaan ontscheuren uit de wond.
Zoo blijft hij eindlijk, als gekluisterd aan den grond,
En niet bij magt om dat gevaar door vlugt te keeren,
In 't zelfde standpunt staan, en dus zijn hoofd verweren.
Nu jaagt Déifobus in onverzoeنبren haat
Zijn wapen op hem af, terwijl hij 't veld verlaat
Met trage en loome schreên; maar 't staal, weêr afgedreven,
Doet held Askalafus, den zoon van Mavors, sneven,
Met onbetoombre vaart den schouder ingesneld.
Dees klemt zich aan den grond, in 't bloedig stof geveld;
En de ongestuime God kon niets van 't noodlot hooren,
Zijn' teêrgeliefden zoon in 't oorlogswêe beschoren,

Maar vond zich middlerwyl door Jupiters besluit,
Met heel den Godenrei in 't hemelhof gestuit,
Omneveld door een' muur van heldre en gulden wolken.

Het lijk van Mavors zoon betwisten zich de volken.
Hem rukt Déifobus den oorlogshoed van 't hoofd ;
Doch held Meriones ziet naauw den Griek beroofd ,
Of hij , die 't feit bestaat , wordt in zijn' arm getroffen ,
En laat den ijzren hoed weêr uit zijn handen ploffen.
De Griek , met geestdrift , als een gier , vooruitgesneld ,
Ontweldigt hem de speer , in 't bloedig vleesch gekneld ,
En wijkt terug in 't heir van Argos togtgenooten ;
Terwijl Polites , tot bescherming toegeschoten ,
De beide handen om zijns broeders ligchaam slaat ,
Hem dus van 't slagveld sleept , tot waar zijn wagen staat ,
Verwijderd van de plaats , waar Griek en Trojer strijden ,
En kermend en geschokt weêr naar de stad doet rijden ,
Daar 't uitgebarsten bloed als wegstroomt uit de wond.

Een dondrend krijgsgedruisch klinkt nu de velden rond.
Den strijdbren Afareus , met geestdrift opgetreden ,
Wordt door Enéas speer de gorgel doorgesneden ,
Terwijl helmet en hoofd en beuklaar overhelt ,
En de onverzoenbre dood zijn lijf aan de aarde knelt.
Maar dappre Antilochus , die Thóon af ziet wijken
Met omgewenden rug , doet hem door 't staal bezwijken :
Het snijdt die ader af , die heel den rug doorloopt
Tot boven aan den hals , en velt hem onverhoopt ;
Hij stort naar achtren neêr , en strekt de beide handen
Nog uit naar Trojes drom , van heldenvuur aan 't branden.

Nu scheurt hem Nestors zoon de wapens van de leên ;
Doch ziet, vooruitgesneld , gestadig om zich heen ,
Terwijl de Frygiërs alom het schild beschieten ,
Maar geen dier schichten nog een drupje bloeds doet vlieten ,
Daar hem der Watren God tot hulp en beuklaar strekt
En 't jeugdig heldenlijf voor duizend pijlen dekt :
Hij echter wijkt niet af van Trojes legerbenden ,
Maar blijft de speer gestaag op zijn bestrijders wenden ,
En wikt met kriegsbeleid , wat meest voordeelig zij :
Het treffen in 't verschiet , of mikken van nabij.

Doch moedige Adamas , uit Asius gesproten ,
Ontdekt hem spoedig in 't gedrang der heldenloten ,
En boort zijn' beuklaar door met de afgesnorde speer ;
Maar de Oppervoogd der Zee gaat staal en hout te keer ,
En overdekt zijn lijf , een' wissen val ontweken .
Een deel van 't moordend staal blijft in zijn' beuklaar steken ,
Gelijk een dorenhout , geblakerd bij den haard .
Terwijl het andre stuk geknakt ter aarde vaart ;
En Adamas vlugt zonder wapens , naar zijn benden .
Meriones ziet naauw den Trojer 't ligchaam wenden .
Of jaagt zijn wapen af , dat hem den buik doorsnijdt ,
Waar de onverharde mensch het felst aan wonden lijdt ,
Regt bij den navel door : hij krimpt , bij 't nederzigen ,
Zich om het ijzer heen' , een rund gelijk in 't hijgen ,
Door 't landvolk uitgesleept en met geweld geboeid :
Zoo trilt en spartelt hij , van dolle pijn ontgloeid ,
Tot hem Meriones , wiens lans zijn hoofd deed bukken ,
Met de uitgescheurde speer het leven af komt rukken .

Men ziet Déipyrus door Helenus geslagt:
Het lukt hem, met een zwaard, uit Thracie aangebragt,
Den Griekschen oorlogsman den slaap van 't hoofd te grieven.
Zijn fraaije krijgshoed valt, nu 't staal zijn brein mogt klieven
En rolt tot bij een' Griek, die hem weêr naar zich trekt,
Terwijl een donker floers de stervende oogen dekt.
Doch Menelaüs voelt zijn' rouw in top gedreven,
Nu 't zwaard van Helenus den Griekschen held doet sneven:
Hij snelt vooruit, de speer geklonken in zijn hand,
En valt zijn' vijand aan, die 't rekkend boogkoord spant;
De pijl van Trojes held wordt schuiflend afgeschoten
Op Menelaüs borst, maar weêr teruggestooten,
En, even als men vaak, bij al te groote drift
In 't schudden van de hand, die kern en bolster schift,
Door 't blazen van den wind de vruchten op ziet dringen,
En boon en peulgewas de breede wanne ontspringen:
Zoo vliegt de scherpe schicht, bij 't pantser afgestuit,
Met onbedwingbre vaart weêr op zijn' meester uit;
Doch Menelaüs speer, met veerkracht afgezonden,
Gaet zonder tegenstand hem juist de hand doorwonden,
Die pijl en boog omvat, en 't scherpgeslepen staal
Breekt door zijn vingren heen' in 't glansrijk boogmetaal.
De Trojer vliedt hem om de neerlaag niet te ontvangen;
Hij laat de stramme hand bij 't wijkend ligchaam hangen
En sleept de vreemde spies in 't vlugten langs den grond;
Die rukt Agénor met verhaasting uit de wond,
En bindt een' slinger, aan een' lijftrawant benomen,
Om de opgescheurde hand, waaruit men 't bloed zag stroomen.

Pisander nu valt regt op Menelaüs aan:

II.

2

Alleen opdat uw vuist den jongling zou verslaan ,
o Menelaüs ! doet zijn noodlot hem genaken !
Zij grijpen dapper stand , door 't eigen vuur aan 't blaken.
De Grieksche lans dwaalt af van 't ingevlogen spoor ,
En Trojes wapen dringt tot in den beuklaar door ;
Maar heel 't beslagen schild was niet voor 't staal bezweken ,
En , schoon Pisanders oog het ijzer af ziet breken ,
Hij waant zich , nog verblind , de zegepraal bewaard.
Doch Menelaüs trekt zijn glinstrend oorlogszwaard ,
En valt den vijand aan , die , ook vooruitgeschoten ,
Een scherpe slagbijl , met olifhout aangesloten ,
Van onder 't schild verheft , en om zijn' krijgshoed zwaait.
Hij treft den hoogen top , met paardenhaar bezaaid ,
Nabij den vederbos ; doch voelt , bij 't voorwaarts treden ,
Door 't fijngeslepen zwaard zijn voorhoofd ingesneden ,
De beendren platgekneusd , en de oogen , diep gewond ,
Met stroomen bruisend bloed geworpen op den grond.
Hij ploft ter aarde neêr , het ligchaam kromgebogen ,
En Menelaüs , naar zijn offer heengevlogen ,
Verheft zich op zijn lijk , en scheurt hem , dol naar buit ,
De kostbre wapens af , en barst hoogmoedig uit :
“Dus zal de Griek u weêr den weg naar Troje banen ,
“Bloeddorstig rooversrot , meinedige Trojanen !
“Geen pligt , geene eerbaarheid , geen schrik voor 't wanbestaan
“Weêrhield u van den hoon , mijne echtkoets aangedaan.
“Ja , schaamteloos ! ja ; uw snoedheid kent geen palen ;
“Gij vreest den bliksem niet , die op uw hoofd zal dalen ,
“Of Jovis oppermagt , die 't gastvrij dak behoedt ,
“Die eens , uw feit ten loon , uw Troje slechten moet.
“Gehuisvest aan mijn hof , deed vuige liefde u blaken ,

“En dorst gij ongehoond mij goed en gade ontschaken ,
“ En thans bedreigt uw haat geheel de Grieksche vloot
“Met alverterend vuur , en 't leger met den dood.
“Maar , wat gij ijvren moogt , ras ziet ge uw' moed bedwingen.
“Men zegt , Jupyn ! uw geest , die alles door kan dringen ,
“Munt boven alles uit bij menschen en bij Goôn ,
“En gij verwekt ons ramp , en gij gedooft dien hoon ;
“Gij staat een' vijand voor , gekweekt voor euvel daden ,
“Dien 't lust om wanbedrijf op wanbedrijf te laden ,
“En onverzaadlijk streeft naar hachlijke oorlogskans !
“Men wordt toch alles moede , en liefde en slaap en dans
“En streelende muziek en al wat vreugd kan geven , (ven,
“Waarnaar wij 't menschdom meer dan naar den krijg zien stre-
“Maar Trojes woelziek volk dorst eeuwig naar den strijd.”
Dus uit zich Atreus zoon , alleen bezield door spijt ,
Betrouwt zijn' oorlogsbuit aan Hellas oorlogsbenden ,
En haast zich om de schreên weêr naar de spits te wenden.

Nu treedt Harpálion , de fiere Koningsspruit
Van held Pijlémenes , op Menelaüs uit.
De jongling , aangesneld met Trojes legerheren ,
Die 't vaderland verliet om nimmer weêr te keeren ,
Trefte Menelaüs schild met d' uitgedreven' spriet ;
Maar de afgedrongen punt doorklieft den beuklaar niet ,
En ijlings wendt hij zich en tracht zijn' val te ontkomen ,
En slaat , opdat geen staal zijn jeugdig bloed doe stroomen ,
Den kommervollen blik gestadig om zich heen' .
Hem ziet Meriones van 't slagveld uitgetreên ,
En jaagt zijn wapen af , niet zonder vrucht geheven :
't Staal wordt van achtren door in 't krakend been gedreven ,

En dringt tot bij de blaas in de opgescheurde wond:
Nu zakt hij kermend neêr en zieltoogt op den grond,
En rekt zich, als een worm, in 't nietig stof gekropen,
Terwijl zijn rookend bloed, het aardrijk ingedropen,
Hem uit de wonde vloeit: het Paflagónisch heer
Omringt hem bij zijn' dood, en voert zijn ligchaam weêr
Naar Priams koningsstad, en voelt zich teêr bewogen.
Ook de achtbre vader keert, van 't slagveld afgetogen,
En plengt een' tranenvloed, maar wreekt zijn' lieveling niet.
Doch Paris woede ontvlamt bij 't zien van zijn verdriet;
Hij was toch velen van zijn land, als vriend, verbonden,
En ijlings wordt diens speer met gramschap afgezonden.

Een zekre Euchénor, uit Korinthes Wigchlaars bloed,
Gezeten in dien wal, begaafd met schat en moed,
Was, schoon bewust van 't lot, hem in den krijg beschoren,
Naar Trojes kust gezeild met Hellas heldenkoren;
Want Poluidus had, als vader van dien held,
Bij 't opgaan zijner jeugd, hem meer dan eens voorspeld,
Dat zware ziekte hem berooven zou van 't leven,
Of dat hem Trojes staal vóór Troje zou doen sneven:
Dus meed hij, steeds beducht voor 't onontwijkbaar leed,
In 't vaderland de ziekte, en hier der helden zweet;
Dien treft de lans, bij 't oor in 't kakebeen gevlogen;
Hij valt en 't leven was den oorlogsman onttoegen.

Zoo strijdt men, 't vuur gelijk, in onbeslist kamp.
Maar Hektor had terwijl geen denkbeeld van hun ramp,
Nog hoogstonkundig, hoe de linkerzij der kielen
Door 't hem vijandig staal zijn benden zag ontzielen;

Want bijkans was den Griek de zege niet ontgaan ;
Zoo spoorde hem Neptuin met raad en bijstand aan ;
Maar nog streed Hektor, waar hij 't eerst in 't heir gedrongen,
Na 't brijzlen van den wal , de poort was ingesprongen ,
Niet ver van Ajax en Protésilaüs vloot ,
Waar nog een lage muur den vijand weêrstand bood ,
En beider legers zich met woeste geestdrift velden.
Daar kampten Lokris en de Epéische oorlogshelden ,
En 't Iâónisch bloed in 't voetomhullend kleed ,
En al 't Fthiënzer heir , verhard in 't oorlogszweet ,
En gansch Beötië , om de schepen te verweren.
Maar geen vereende kracht mogt dappren Hektor keeren ,
't Vernielend vuur gelijk. Athenes heldenschaar
Streed moedig aan de spits , en zocht naar lijfsgevaar ,
Menestheus , als hun Vorst , ten oorlog uitgetogen ,
Met Fidas , Stichius en Bias , nagevlogen.
Amfïon , Dràkïus en Méges , groot van moed ,
Vertoonden zich aan 't hoofd van al 't Epéisch bloed ;
Terwijl de Fthiërs , ook met geestdrift opgetreden ,
Naast dappren Médon en den held Podarkes streden ,
(Die strijdbre Médon was Oïleus basterdspruit ,
Hij vlood naar 't Fylacésche en Lokris velden uit ,
Toen Eriópis , tot Oïleus echt verheven ,
Haar' dierbren broeder door zijn wapen had zien sneven.
De held Podarkes was Ifiklus Vorstenloot.)
Dat leger streed vereend tot redding van de vloot.

Doorluchtige Ajax nu , in 't kampgewoel bedreven ,
Wil zelfs geen oogenblik zijn' naamgenoot begeven.
Als zwarte stieren , van gelijke drift doorgloeid ,

Den opgelegden ploeg in 't braakland aangeboeid,
Van zweet bevochtigd, bij de horens uitgeborsten,
Terwijl de ploegstaart klieft door losgerukte korsten,
En 't hout alleen verstrekt tot scheiding van dat paar:
Zoo naauw vereenigd staan die strijdbren bij elkaâr.
Maar 't kroost van Telamon was nog omstuwd van benden,
Wien, als hem krachtgemis het ligchaam af deed wenden,
Het zevendubbel schild in handen werd gesteld:
Doch mindren Ajax was geen leger nagesneld;
Geen duurzaam kampgevecht kon Lokris heirmagt lijden;
Geen stalen krijgshoed toch verweerde haar in 't strijden,
Geen lijfbedekkend schild, geene esschenhouten speer,
Maar boog en slingertouw was al haar krijgsgeweer,
En 't zekertreffend riet, door 't harnas heengebroken,
Had vaak het jeugdig bloed van Trojes heir doen rooken.
De zoon van Telamon en Ajax blijft vooraan
Met kunstig wapentuig den Frygiër weêrstaan,
En Lokris schutterspuik, van 't ovrig heir omgeven,
Jaagt duizend pijlen af, en doet den vijand beven,
Terwijl verwarring slechts in heel zijn' drom regeert,
En alles overijld den rug aan Hellas keert.

Thans waar' geheel dat heir, door uitgevloeide beken
Van 't vaderlandsche bloed, naar Trojes muur geweken,
Indien Polydamas, begaan met al de ellend',
Zijn wijze woorden niet tot Hektor had gewend:
"Gij kunt, o Hektor! nooit van 't moedig hart verkrijgen
"Den ongeleidbren geest naar vreemden raad te neigen,
"En waant u, boven elk met heldenkracht begaafd,
"Ook boven andren wijs, doorzigtig en beschaafd.

"Doch reken alles niet aan u alleen geschonken.
 "Den een' doet Jupiter door kracht en krijgsvuur pronken,
 "Den andren door gezang en 't snaren van zijn lier,
 "Of vlug ten rei te gaan of zachten ligchaamszwier;
 "Een' derden is vernuft en kloek verstand besehooren:
 "Uit dezen wordt den mensch een duurzaam heil geboren;
 "Hij, die zoo groot een gaaf verwierf van Jovis gunst,
 "Redt volk en vaderland, en kent de grootste kunst. —
 "Maar hoor u eindlijk, wat mij 't heilzaamst dunk, verklaren;
 "Gij ziet u hier omheind van Agamemnaons scharen,
 "En Trojes leger week, na 't brijzen van den wal,
 "Allengs weêr achterwaarts, of kampt in klein getal,
 "En bij de vloot verstrooid, met overmagt van benden:
 "Dus, laat de Hoofden van uw heir zich tot u wenden,
 "En dan besluit met hen, wat Troje zal bestaan:
 "Den voortgevlugten Griek tot op zijn vloot verslaan,
 "Wanneer een zegnend God ons alles doet vernielen,
 "Of zonder neêrslag ons verwijden van zijn kielen.
 "Wat mij betreft, ik zorg dat Hellas oorlogsmagt
 "Zich wreken zal van 't leed, haar gistren toegebracht:
 "Haar onweêrstaانبre held, die legers kan verdrijven,
 "Zal, heden nog vergramd, niet lang meer werkloos blijven."
 Hij zegt, en Hektor doet wat hij te kennen gaf.
 Hij springt, gewillig, van den hoogen wagen af,
 Doch uit dees woorden nog: "Weêrhoud de bloem der benden,
 "En al de Hoofden hier; ik zal mijn schreden wenden
 "Naar de andre zij des heirs, waar alles kampt, en keer,
 "Na 't geven van mijn' last, aan dezen vleugel weêr."

Hij gaat, een rots gelijk, met zilvren sneeuw omtogen,

En roept de Hoofden zaam', het leger doorgevlogen.
't Snelt alles op den kreet, dien Trojes lieving uit,
Naar held Polydamas, door niets in 't veld gestuit:
Maar vruchtloos zoekt hij, bij de voorste legerkoren,
Naar dappren Asius, uit Hyrtakus geboren,
Naar strijdbren Adamas, en held Déifobus,
En de ongelijkbre kracht van schrandren Helenus.
Een aantal is niet meer, maar was, door 't staal verslagen,
En reeds van 't licht beroofd, naar Hellas vloot gedragen.
En andren staan gewond nabij den legerwal.
De held genaakt terwijl in 't aklig krijgsgeschal
Tot Helenaas gemaal, door kracht en schoon verheven,
Die juist zijn benden spoorde om moedig voort te streven,
En spreekt hem schimpend aan: "Bedrieger, nooit getrouw,
"Verwijfde Paris, zoo verslingerd aan een vrouw!
"Wat is Déifobus, wat Helenus weêrvaren?
"Waar bleef die Asius, de bloem der vreemde scharen?
"Waar strijdbre Othryoneus? waar moedige Adamas,
"Die, steeds aan 't hoofd van 't heir, de steun der benden was?
"Nu stort de groote stad, ten burgtop afgeslagen;
"Nu kunt ge onfeilbaar vast uw onheil op zien dagen."

Doch Paris antwoordt hem: "Dewijl ge, blind van spijt,
"Mij heden, schuldeloos, verzuim van pligt verwijt,
"Zoo mag ik dan voortaan het krijgsgewoel begeven,
"Niet meer gezind dan gij om zonder wraak te leven.
"Maar weet, sinds wij den muur met u zijn ingeboord,
"Strijdt heel de heldenschaar hier onophoudlijk voort,
"Schoon Hellas staal den rei, waarnaar gij vraagt, deed vallen:
"Twee hunner keerden slechts naar Trojes hooge wallen,

"De held Déifobus, door Jupiter bevrijd,
 "En schrandre Helenus, aan Trojes dienst gewijd. —
 "Nu voer ons waar u 't lust, gij zult ons vaardig vinden;
 "Men zal, gedwee voor u, zich alles onderwinden,
 "Wat de uitgeputte kracht der benden kan bestaan:
 "Wie kan toch naar zijn' wensch zijn kracht te boven gaan?"
 Hij sprak, en 't broederhart was door zijn taal bevredigd.
 Zij wenden zich naar 't oord, waar 't heir zich meest verdedigt,
 Daar, waar Polydamas, en dappre Polyfeet,
 De held Cebriones, Orhtéus, Falkes streed,
 En Palmys en Askaan, gevreesde bondgenooten,
 En de eedle Morys, uit Hippótion gesproten,
 Eerst sinds een' enklen dag Askanie uitgesneld,
 En heden reeds gevoerd naar 't rookend oorlogsveld.

Gelijk een wervelwind, verdelgend opgestoken,
 Met Jovis donders op den akker losgebroken,
 Zich daverend nederstort in 't gonzend pektruim,
 En 't borlend water zweept en bergen baart van schuim,
 Het bodemlooze nat ontelbaar uitgezwollen,
 Die, naauw ineengeprest, weêr andren met zich rollen:
 Zoo treedt de legerknecht in 't hem gebaande spoor,
 Omgord met krijgsmetaal, en de een den andren voor.
 De Veldheer, Mars gelijk in 't menschvernietelend treffen,
 Stapt met een' beuklaar, dik van huiden, rondom effen,
 Omkleed van schitterend staal, voor heel zijn' heldenstoet,
 Het hoofd omsloten met den ondoordringbren hoed,
 En wendt zich overal, en dwaalt om Griekens benden,
 En tracht haar door zijn komst de vrees in 't hart te zenden;
 Maar Agamemnons heir wordt door geen vrees gestuit.

Met groote schreden nu treedt Ajax op hem uit,
En spreekt: "Genaak ons vrij, o krijgsman, zoo ervaren!
"Waarom toch Griekens volk zoo groot een' schrik te baren?
"Geene onbedrevenheid weêrhoudt ons uit den kamp;
"Maar Jovis geeselroê verwekt ons leger ramp.
"Gij vleit u schatten uit de kielen weg te slepen;
"Doch kracht ontbreekt ons niet om u terug te zweepen.
"En, eer ge uw doel bereikt, eer 't sneuvlend Hellas knielt.
"Ligt reeds uw koningsstad door onze vuist vernield:
"Ja; 't uur genaakt voor u, dat ge, op de vlugt geslagen,
"Uw kar, met stof begruisd, weêr naar de stad zult jagen,
"En Vader Jupiter, en al de Hemelgoôn
"Te gader, smeeken zult, dat zij, uw moed ten loon,
"Uw hijgend wagenspan der voglen snelheid geven."

Hij zegt: men ziet terwijl een' aadlaar om hem zweven,
Ter regterzij van 't heir den hemel doorgesneld,
En 't Grieksche leger juicht, nu de Almagt heil voorspelt.
Doch Hektorschreeuwthem toe: "Wat dorst uw hoogmoed bral-
"Gij, zwetser, stomp van geest, die roekloos aan gaat vallen! (len,
"Waar' Hektor zoo gewis de spruit van 't Hoofd der Goôn,
"In Pallas rang geplaatst, of Junoos eigen zoon,
"o! Mogt' hij zoo gewis Apolloos eer verwerven,
"Als al wat Grieken heet nog dezen dag moet sterven! —
"Ook gij zaagt Hektors speer genageld in uw borst,
"Indien gij, blind van waan, een lans trotseren dorst,
"Die 't onverharde lijf verscheuren zal tot stukken;
"Dan zult ge bij de vloot den grond van Troje drukken,
"En laat uw rif ter prooije aan 't razend roofgediert."

Hij sprak en snelt vooruit. Door de eigen drift bestierd ,
Dringt alles op, en juicht tot bij de verste scharen.
Maar ook de Griek laat hier zijn heldenkracht niet varen ,
En slaakt zijn' oorlogskreet en vliedt geen krijgsgewoel,
En beider wraakgeschal klinkt door tot Jovis stoel.

VEERTIENDE BOEK.

INHOUD.

AGAMEMNON, in een vorig gevecht gewond, even als ULYSSES en DIOMEDES, treedt met deze beide helden en den grijzen Koning NESTOR naar het slagveld, om den moed der legerbenden te doen opwakkeren. JUNO verwerft middelerwijl den alvermogenden gordel van VENUS, en vervoert den Slaap om JUPITER te doen insluimeren. Hierop vliegt NEPTUNUS de Grieken te hulp, en er wordt eene geweldige slagting onder de Trojanen aangerigt. AJAX neemt eenen steen en treft HEKTOR, welke na eene hevige bloedspuwing gevoelloos nederstort, terwijl de beide legers handgemeen blijven.

De grijze Nestor nu , schoon bij zijn' disch gezeten ,
Kan Argos nederlaag in 't kampen niet vergeten.
Hij vangt den wapenkreet met luistrende ooren op ,
En spreekt Machaön toe : "Ons onheil stijgt in top ,
"k Hoor luider krijgsgeschreeuw bij onze togtgezellen ;
"Blijf gij , doorluchte ! uw kracht door ouden wijn herstellen ,
"Tot Hekameedes vlijt de badstoof rooken doet ,
"En u de smet beneemt van 't aangekleefde bloed ;
"Ik ga de heuvelkruin nabij mijn tent beklommen."—
Hij dekt zich met een schild , waarop men 't staal ziet glimmen ,
Door jongen Thrasymeed , zijn' lieveling , afgelegd .
Toen Nestors beuklaar hem aan d' arm werd vastgehecht ;
En neemt zijn lange speer , met puntig staal beslagen .
Hij stijgt den heuvel op , en ziet den Griek verjagen ,
Rampzalig voortgezweept door Trojes overmagt ,
En d' uitgestrekten muur door Hektors heir verkracht .

Gelijk het pekelnat , bij 't voorgevoel der stormen ,
Die 't bodemlooze diep tot bergen schuims hervormen ,
Zijn' donkerzwarten vloed nog ginds en herwaarts rolt ,
Tot één bestemde vlaag uit Jovis banden holt :
Zoo aarzelt Nestor hier , of hij vooruit zal varen
En nadren tot de spits van Hellas oorlogsscharen ,

Of Agamemnon wil vertroosten door zijn' raad :
Doch eindelijk neemt zijn hart den laatsten weg te baat ,
Terwijl zich wederzijds de helden neêr doen ploffen ,
En 't stevig krijgsmetaal , door zwaard en speer getroffen ,
Aan 't zwoegend lijf gehecht , een' schorren naklank uit.
Nu treedt de Legervoogd en Tydeus heldenspruit
En dappre Ulysses , van de kielen opgestegen ,
En allen zwaar gewond , den grijzen Koning tegen.
De vloot dier Vorsten was verwijderd van 't geschal
En aan de zee geschaard ; want bij den hoogen wal ,
Door Hellas voorzorg aan de landzijde opgeslagen ,
Kon de uitgestrekte kust niet al hun zeemagt dragen ,
En was hun oorlogsdrom te naauw ineengekneld ;
Dus had men trapsgewijs het leger zaamgesteld ,
En al de bogten van het strand gevuld met schepen. —

Nauw ziet de grijsaard hen de schreden voorwaarts slepen ,
Gestevigd door hun lans , en , bij dat smartgevoel ,
Door stillen angst gespoord tot zien van 't krijgsgewoel ,
Of daadlijk nadert hij , naar 't drietal afgetreden ,
En jaagt hun kille vrees door de afgepijnde leden.
Nu wendt zich Atreus zoon tot Pylos Opperheer :
“Wat voert , o Neleus telg ! u reeds van 't slagveld weêr ?
“Ik beef dat Hektors moed , door zucht naar wraak ontstoken ,
“Zijn dreiging thans volbrengt , op Argos uitgesproken ,
“Zijn dreiging , dat hij nooit zou wijken naar zijn' muur ,
“Dan als de Grieksche vloot verslonden was door 't vuur
“En heel de heldenrei door 't krijgsgeweel verslagen :
“Dit heeft zijn mond voorspeld ; wij zien hem 't wit bejagen. —
“Zoo drukt dan heel mijn heir Achilles haatlijk spoor ,

“En geeft, o Hemelgoôn ! alleen zijn' wrok gehoor,
“En wil niet langer meer voor Hellas welvaart strijden !” —

“Gewis” — spreekt Nestor weêr — “reeds zuchten we onder 't
“Zijn dreiging is vervuld, en Jovis eigen magt (lijden.
“Had niet met grooter spoed die nederlaag volbragt.
“De muur is neêrgestort, die ons ten schild moest strekken,
“Die vloot en heldenschaar onwankelbaar zou dekken.
“Men worstelt, woedend, voort, en sneuvelt, man bij man,
“Zoo naauw dooreen gemengd, dat niemand weten kan
“Waar 't meest gekampt wordt, of van waar de Grieksche ben-
“Door Trojes heir verjaagd, zich naar de kielën wenden, (den,
“Terwijl hun beider kreet tot in den hemel dringt.
“Des overweeg' men thans, nu Troje ons leger dwingt,
“Of in zoo groot een leed nog iets de ramp mogt' weren;
“Maar laat men, 't is mijn raad, niet weêr naar 't slagveld keeren.
“Het past gewonden niet ten oorlog uit te gaan.”

“Vergrijsde Nestor ! daar wij 't leger zien verslaan ,”
Hervat de Koning weêr, “den hoogen muur vertreden ,
“En de uitgedolven gracht door Hektor overschreden ,
“Die gracht, ons aller hoop, voor zoo veel zweets gekocht
“Ten onverwinbren steun van heir en vloot gewrocht ,
“Zoo wil de Bliksemgod, die al wat leeft doet beven ,
“Den Griek, van roem beroofd, op vreemde kust doen sneven.
“Voorheen' in 't hart gezind tot Argos oorlogsschaar ,
“Was zijn bescherming, was zijn vadergunst mij klaar ;
“Thans, weet ik, wil hij Troje in Godenrang doen bloeijen
“En ons, zijn liefde vreemd, en vuist en geestdrift boeijen.
“Doch schikt u naar mijn' raad, die 't sneuwend heir behoedt ;

“Men trekk’ de kielenrij, het meest nabij den vloed,
“In ’t ruime pekelnat en ankre voor de kusten;
“En, zoo de vale nacht ook Troje dwong tot rusten,
“Zij ’t overschot der vloot de baren ingesleept. —
“Te wijken voor ’t gevaar, wanneer de nood ons zweept,
“Is niet bestraffenswaard, al zou de nacht ons dekken;
“’t Is beter, door de vlugt zich aan zijn ramp te onttrekken,
“Dan, bij nog grooter leed, in ’t juk gekromd te gaan.” —

Nu barst Ulysses uit en staart hem grimmig aan:

“Ellendige! — wat raad! — wat deed uw mond ons hooren! —
“o! Waar’ bij lafaards u de veldheersrang beschoren,
“En Hellas heldenvolk niet dienstbaar aan uw’ staf!
“Dat volk, door Jovis wil, van de eerste kindschheid af
“Tot aan den ouden stok, naar ’t krijgsgewoel gedreven,
“Om nooit zijn ramp te ontgaan, maar in zijn ramp te sneven!
“Dus wilt gij Trojes wal bedroppeld met ons zweet,
“Om wiens bezit alleen ons heir zoo moedig leed,
“Ontvlugten met uw vloot en eed en wraak vergeten?
“Zwijg; laat geen’ enklen Griek zoo laag een denkbeeld weten,
“Een’ voorslag, zoo ontzind, dat ieder oorlogsman,
“Die, rijp van overleg, zich wijslijk uiten kan,
“En zulk een’ schepter zwaait, en zoo veel heldenkoren
“Als Opperheer beveelt, hem op zijn tong moest smoren!
“Ik weiger mij volstrekt aan dat onzalig doel:
“Wanneer gij Hellas vloot in ’t heetst van ’t krijgsgewoel
“Weêr naar de golven sleept, om Hektors woeste scharen,
“Die reeds verwinnaars zijn, nog grooter vreugd te baren,
“Dan stort ge ons reddingloos in ’t schrikbaarst onheil neêr;
“Dan gaat de bleeke Griek geen’ vijand meer te keer,

“Maar blijft zijne oogen steeds naar onze kielen wenden ,
“En wijkt voor de overmagt van Priams legerbenden ;
“En dan verwekt uw raad ons wis verderf alleen.”

“Gij scheurt door bits verwijt mijn zwoegend hart van een ;”
Hervat de Legervoogd , “ik wil den Griek niet dwingen
“Zijn kielen , ondanks zich , aan Trojes vlam te ontwringen.
“Ach ! bood ons iemand slechts een betere uitkomst aan ,
“Hij zag dan , jong of oud , aan zijn ontwerp voldaan !”

“Die raadsman, dien gij wenscht, blijft niet meer op te sporen;” —
Spreekt Diomedes weêr — “zoo gij zijn’ raad wilt hooren ,
“Gij ziet hem voor u staan , doch laakt door blinde spijt
“Mijn jeugdig voorstel niet , dewijl gij ouder zijt :
“Ik roem mij toch , als gij , uit heldenbloed gesproten ,
“Uit Tydeus , Thebes schrik , en daar in ’t graf besloten.
“Een drietal zonen , die Vorst Portheus óverwon ,
“Bewoonde Hémons veld en ’t rotsig Kalydon :
“’t Was Mélas , Agrius en Eneus , Tydeus vader ,
“Die ’t puik van ’t drietal was door moed en deugd te gader ;
“Die bleef in Kalydon ; terwijl de wet der Goôn
“Mijn’ vader , voortgedwaald , verstoken van zijn kroon ,
“Naar ’t welig Argos dreef , waar hij zoo hoog mogt pronken ,
“Waar Vorst Adrastus hem zijn dochter heeft geschonken ,
“Een prachtig koningsslot , en vruchtbaar korenland ,
“En hoven , opgevuld met vrucht en kruid en plant ,
“En duizend kudden , hem ten eigendom beschoren ,
“En waar hij ’t meest vermogt van al de heldenkoren
“Door vlugheid met de speer : dit moest gij eerst verstaan ,
“Opdat mij geen van u uit lager stamhuis waan’.

“Zoo hoort dan naar mijn’ raad , dien ik te regt zal uiten :
“Hoe grievend reeds gewond, laat ons geen wond meer stuiten.
“Om , nu de nood ons dwingt , ten oorlog uit te gaan ;
“Dan blijven wij in ’t veld nabij de strijders staan ,
“Maar zoo , dat ons geen pijn een tweede wond kan geven :
“Dan worden zij voor ’t minst door ons vooruitgedreven ,
“Wier drom uit vadzigheid reeds nu den kamp ontgaat.”

Dus uit zich Diomeed : men schikt zich naar zijn’ raad ,
En Atreus zoon treedt voor aan ’t hoofd der Legerheeren.
De Zeegod kan terwijl zijn’ blik niet van hen keeren ,
Maar stapt den Koning , als een grijsaard , in ’t gemoet.
Hij grijpt hem bij de hand en spreekt hem aan met spoed :
“Thans , nu de krijgsgrom vlugt, door Hektors staal verslagen
“Voelt Peleus woeste spruit zijn hart van blijdschap jagen :
“Zoo dwaalt zijn oordeel , tot de laatste vonk gedooft! —
“o Wierd’ hij even woest van ’t levenslicht beroofd ,
“En mogte een wrekend God hem met vernedring volgen!
“Niet al de Hemelgoôn zijn toch op u verbolgen :
“Nog drijft de Frygiër zijn woede een wijl in top ,
“En jaagt een’ mist van stof in ’t Grieksche leger op ;
“Maar spoedig zal uw oog zijn vlugtende oorlogsbenden ,
“Uw kielen uitgezweept , zich naar de stad zien wenden.”
Hij sprak , en snelt vooruit , en slaakt een wraakgeschal ;
Gelijk een negen- of vijfdubbel duizendtal
Van legerknechten galmt , in heldenvuur ontstoken :
Zoo klinkt de wapenkreet , hem uit de borst gebroken ,
En spoort der Grieken drom met nieuwe geestdrift aan ,
Om Hektors oorlogsschaar in ’t veld ter neêr te slaan.

Doch Jovis troongenoot , beducht voor 't lot der helden ,
Staart van Olympus kruin op de overdekte velden ,
Herkent haar' broeder , die , in 't blakendst van den strijd ,
De Grieksche legers spoort en haar de ziel verblijdt ,
Maar ziet , in 't grimmig hart op Jupiter gebeten ,
Aan Idaas koelen top dien Godenvorst gezeten :
Thans overpeinst haar geest , hoe 't best den God verblind ,
En oordeelt , dat haar list den grootsten ingang vindt ,
Wanneer ze , in feestgewaad ten hemel opgestegen ,
Door kracht van schoonheid hem tot liefde mogt bewegen ,
En 't alomvattend oog , zoo schaars in slaap gesust ,
Aldan verzonken ware in ongestoorde rust.
De zaal , door Mulciber , uit Jovis echt gesproten ,
Haar op Olympus kruin gebouwd en afgesloten
Met zoo geheim een slot , dat geen der andre Goôn
Dat pronkstuk oopen kon van haar' geliefden zoon ,
Aanschouwt haar , onverwijld ten hemel afgetreden.
Zij klemt de poort weêr vast , en wascht de fijne leden
Met zachten ambrozijn , en wrijft de blanke huid
Met vetten balsemgeur , die zulk een' wasem uit ,
Dat haar in Jovis hof de hand niet aan kon raken ,
Of aarde en hemelrijk moest haar bedwelming smaken.
De fraaije leest was nu gebalsemd en versierd ,
En de uitgekamde vlecht , die langs de schoudren zwiert ,
Wordt , glinstrend omgekruld , den schedel rondgevlochten.
Zij slaat een' tabbaard om , van Pallas kunstgewrochten
't Aanzienlijkst door gebloemt' van d' uitgezochtsten smaak ,
En snoert hem bij de borst met gouden gesp en haak ,
En gordt zich door een riem met nestelrijke boorden ,
Terwijl een pronkjuweel , wiens verwen 't oog bekoorden ,

Van d' ongemeensten glans, de hemelsche ooren tooit,
En 't sneeuwwit hulsel van den hoogen schedel plooit,
In blanken gloed gelijk aan 't licht der morgenstralen,
En schoeisels, rijk versierd, aan 't been der Godheid pralen.
Zoo prachtig uitgedost, volbrengt zij haar besluit,
En treedt haar slaapsaet naar blonde Venus uit,
En spoedt zich om haar thans afzonderlijk te vragen:
"Geliefde! zal uw hart zich naar mijn' wensch gedragen;
"Of weigert gij mijn bede, uit hooggedreven spijt,
"Dat ik voor Griekenland en gij voor Troje strijdt?"

"Doorluchte Godheid, uit Saturnus echt geboren!"
Dus antwoordt Venus weêr, "laat me uw begeerte hooren:
"Indien 't volbrengbaar is en slechts in Venus magt,
"Gij ziet door Venus wil geheel uw doel volbragt."
Hier zweeg ze, en Jovis ga misleidt haar thans door logen,
En spreekt: "Zoo geef mij dan 't aantreklijk alvermogen,
"Dat mensch en Godenrei doet knielen voor uw schoon.
"Ik wilde aan 't eind' der aard' den oorsprong aller Goôn,
"Den grijzen Oceaan en moeder Tethys spreken,
"Wier trouw behagen vond mijn kindschheid op te kweeken
"Op Rheaas bang gebed, toen Jupiters gebied
"Saturnus onder de aarde en 't diepst der golven stiet.
"Ik ga den ouden vreê bij 't grijzend paar herstellen;
"Reeds lang deed bittre spijt hun beider boezem zwellen,
"En zuimden zij den pligt van 't heilig huwlijksbed.
"Indien mijn rede nu hun gramschap palen zet,
"En 't afgescheiden paar tot liefde mag bewegen,
"Dan blijven zij mij steeds, en meer dan ooit, genegen."

Thans spreekt de Mingodes , tot dartelheid gezind :
“Het weigren uwer beê ware onvergeeflijk blind ;
“Gij zijt de Godenspruit , die Jovis koets moogt deelen.”
Dus spreekt ze en geeft den riem , die bron van minnespelen ,
Gevuld met liefdevuur en wat de zinnen vleit ,
En zachte redekracht en lieve aantreklijkheid
En minnekozing , die 't voorzigtigst hart kan boeijen.
Zij geeft hem en dees taal blijft van haar lippen vloeijen :
“Ontvang dien rijken band met al zijn tooverkracht ,
“En berg hem in uw' schoot ; dan ziet ge uw' wensch volbragt ,
“Wat ge ook van 't Godenbloed of schepslen moogt verlangen.”
Hier zwijgt ze , en Juno , met een' glimlach op de wangen ,
Ontvangt den gordelband bij 't luistren naar haar taal.

De blonde Venus keert naar Jovis hemelzaal.
Maar Juno , driftig van Olympus kruin getreden ,
Het schoone Emathie en Piérie overschreden ,
En 't Thracisch bergevaarte , in heuveln sneeuws gebukt ,
Zoo ijlings door gesneld , dat zij den grond niet drukt ,
Daalt van den Athos neêr , en overstapt de baren ,
En nadert Lemnos kust en Thoas heldenscharen.
Zij wendt zich tot den Slaap , dien broeder van den dood ,
Terwijl haar blanke hand zich om de zijne sloot :
“o Slaap , beheerscher van het menschedom en der Goden !
“Indien gij me ooit voorheen' uw' bijstand hebt geboden ,
“(k Zal eeuwig dankbaar zijn) verleen mij thans uw magt :
“Sluit Jovis scherpziend oog met onweêrstaanbre kracht ,
“Zoo ras hij 't mingenot op Idaas kruin wil smaken.
“Een kostbre zetel , dien Vulkanus zal volmaken ,
“Van onverslijtbre stof , uit louter goud gewrocht ,

“Zal met een bankje, voor uw voeten uitgezocht,
“Om, als gij maaltijd houdt, u rustig uit te rekken,
“Na zulk een dienstbewijs, u tot belooning strekken.”

Nu spreekt de zoete Slaap: “Verhevenste Godin;
“k Betoonde u na die vraag gewis geen’ wederzin,
“Hadt gij mij slechts de rust van een’ der andre Goden,
“Zelfs van Océanus, der golven bron, geboden.
“Uw’ echtgenoot alleen treft mijn vermogen niet:
“Hem sus ik niet in slaap, ten zij hij ’t zelf gebiedt.
“Eens deed zijn kracht mij ’t loon voor uw bevelen smaken:
“Toen Herkules, wanneer hij Troje had doen blaken,
“De baren overtoog, beladen met zijn’ buit,
“Heeft Jupiter gebukt voor ’t streelend tooverkruid,
“Terwijl gij ’t pekelnat, geteisterd van de winden,
“Deedt woeden op den held, dien ge eindlijk, zonder vrinden
“En van zijn vloot beroofd, op Koös stranden smeeft.
“Toen zag hij, naauw ontwaakt, hoe fel zijn liebling leed,
“Of dreef de Goden voort, doorliep de hemelzalen,
“En wilde op mij vooral de ramp zijns zoons verhalen.
“Ik waar’ ten hemel uit gebliksemd in den vloed,
“Indien de kalme Nacht, die, hoe de gramschap woedt,
“En mensch en Goden temt, ook mij niet had doen sparen,
“En, uit ontzag voor haar, zijn dolle spijt bedaren —
“En thans verlangt gij reeds zoo groot een waagstuk weêr!

“o Slaap!” — met deze taal gaat Juno hem te keer —
“Hoe kan uw blinde vrees aan zulk eene uitkomst denken?
“Of zou hij Trojes wal gelijken bijstand schenken,
“Als toen aan Herkules, zijn meestgeliefde spruit?

“Dus vergezel mijn schreên , dan loon ik uw besluit ;
“Dan strekk’ Pasithea , dat puik der Charitinnen ,
“Dat voorwerp van den gloed van uw verliefde zinnen ,
“Wier hand ik u beloof , ten prijs van zulk een vlijt.”
Nu vangt de Slaap weêr aan , door liefdezucht verblijd :
“Bezweer dan bij den Styx een’ eed van zoo veel waarde ,
“En raak met de eene hand de vruchtenkweekende aarde ,
“Met de andre ’t pekelschuim , opdat ons al de Goôn ,
“In ’t schimmenrijk geschaard rondom Saturnus troon ,
“Getuigen , dat mijn trouw dat puik der Charitinnen ,
“Pasithea , die hoop van mijn verliefde zinnen ,
“Ten loon verwerven zal , als ik u bijstand bied.”
Hij spreekt , en Jovis ga wêerstaat zijn voorstel niet ,
En zweert , zijn’ wensch gedwee , bij al die Godenloten ,
Die eerste reuzenteelt , in ’s afgronds nacht besloten.
Het dus vereenigd paar , met duisternis omkleed ,
Verlaat de barre kust , na ’t zweren van dien eed ,
En nadert Idaas voet , door ongeduld gedreven ,
Bij Lektums rotsig hoofd , waar zij de zee begeven.
Nu treden ze over de aarde , in drift vooruitgespoed ,
En ’t loof der bosschen trilt en buigt zich voor hunn’ voet.

Eer Jovis dringend oog zijn opzet kan verrassen ,
Verkiest de Slaap een’ den , op Idaas spits gewassen ,
Wiens digtbegroeide kruin tot in de wolken dringt ,
En vlijt zich in zijn’ top , van welig groen omringd ,
’t Gevleugeld dier gelijk , dat , Chalkis bij de Goden ,
Bij ’t menschdom zich den naam Kumindis ziet geboden :
Doch Juno stijgt met spoed des hoogen Idaas top ,
Den steilen Gargarus , naar ’t Hoofd der Goden , op.

Zoo ras Jupyn haar ziet, doet hem een vuurgloed blaken,
Als toen zij hem voor 't eerst dat mingenot deed smaken
In 't rustig slaapsalet, der oudren blik ontgaan.

Hij snelt ten zetel af en spreekt haar streelend aan:

“Wat kan met zoo veel drift, mijn gade! u herwaarts jagen?
“k Zie, waar mijn oog zich keert, uw rossen noch uw' wagen.”
Thans antwoordt Juno weêr, en blindt hem door haar schoon:
“Ik ging aan 't eind' der aard' den oorsprong aller Goôn,
“Den grijzen Oceaan en moeder Tethys spreken,
“Wier trouw behagen vond mijn kindschheid op te kweken.
“Reeds lang heeft blinde spijt hun ziel in vlam gezet,
“En zuimden zij den pligt van 't heilig huwlijksbed:
“Ik wil dat paar op nieuws door liefdebanden snoeren.
“'t Gespan, dat mij daarheen' langs aarde en zee moet voeren,
“Verbeidt mijn wederkomst aan koelen Idaas voet:
“Maar 't is alleen om u, dat ik mij herwaarts spoed;
“Zoo kan geen blinde spijt uw wrokkend hart beroeren,
“Alsof ik in 't geheim mijn opzet uit dorst voeren.”

“Uw raad” — dus antwoordt haar der Goden Opperheer —

“Gaaf op een' andren dag hun gramschap ligt te keer;
“Doch laat mij nu 't genot van al uw schoonheid smaken.
“Geen stervling of Godin deed me ooit zoo hevig blaken.
“Nooit heeft Ixions ga mijn' boezem dus ontvlamd,
“Van wie Pirithoüs, een God in oordeel, stamt;
“Noch vlugge Danaë, die mij den glans der aarde,
“'t Verhevenst heldenpuik, geduchten Perseus, baarde;
“Noch die beroemde Euroop', die 't meest door onschuld blonk,
“Wier koets mij Radamanth' en wijzen Minos schonk;

“Noch schoone Semelé, vergaan door spoorloos wenschen,
“Wier trouw mij Bacchus gaf, die vreugdebron der menschen;
“Noch Thebes heerscheres, wier koesterende schoot
“Alcides heeft gebaard, die 't Noodlot weêrstand bood;
“Noch Ceres vorstlijk hoofd, gekroond met zwellende aren;
“Noch moedige Latone, een spel der lijfsgevaaren;
“Noch gij, beminde gade! als ik u thans aanbid,
“En heel mijn aanzijn gloeit naar uw gewenscht bezit.”

Nu roept haar list hem toe: “Wat onverstandig vragen!
“Wat zou hier de uitkomst zijn, als ik mij kon verlagen
“Om op deez' hoogen berg, door niets voor 't oog behoed,
“Zoo blind gedwee te zijn voor uw' verliefden gloed,
“En een der andre Goôn ons echtgenot verstoorde,
“Of heel den Godenkring naar dezen heuvel spoorde?
“Gij zaagt me ontwijfelbaar, na 't krenken van mijne eer,
“(‘t Zou hoogst verachtlijk zijn) — niet op uw slaapkoets weêr.
“Doch blaakt uw boezem dus, nadat me uw oog aanschouwde,
“Zoo kent gij 't slaapsalet, dat Mulciber ons bouwde,
“Met sterke deuren en behoorlijk slot voorzien;
“Verkiest gij dat verblijf, ik zal geen' weêrstand biên.”

“Vrees niets,” — dus laat zich nu de Bliksemkneder hooren —
“Ons zal geen enkel mensch, geene enkle Godheid stooren.
“Mijn wil omhult ons met een' gouden wolkenmuur;
“Zoo kan de scherpe zon, wier aldoordringend vuur
“De dichtste neven breekt, ons rustbed niet genaken.”
Hij zegt en zwijmt van liefde in 't hartbedwelmend blaken,
Terwijl de gunstrijke aarde een geurig ledekant
Van riekenden saffraan, bedauwde lotosplant,

En zachten hiacint en kruiden op doet groeijen ,
En druppels blinkend vocht hun langs het ligchaam vloeijen ,
Der gulden wolk ontsnapt , die 't huwlijksbed omkleedt.
Zoo sluimert de Opperheer , die al wat leeft vergeet ,
In de armen van zijn gade , aan 't kloppend hart geklonken :
En naauwlijks ziet de Slaap hem dus in rust verzonken ,
Of ijlings spoedt hij zich naar Agamemnons vloot ,
En spreekt Neptunus toe , die Hektor weêrstand bood :
“Beheerscher van de Zee ! herneem , herneem uw krachten ,
“Blijf thans met nieuwen moed der Grieken zaak betrachten ,
“En strijd , zoo lang Jupyn , in diepen slaap gesust ,
“Door Junoos list misleid , in hare omhelzing rust.”

Na 't melden van zijn' last , verdwijnt hij langs de velden ,
En spoort Neptuin op nieuws tot onderstand der helden ;
En deze vliegt vooruit , en wendt zich dus naar 't heir :
“Hoe ! schenkt gij Priams zoon ook nu de zege weêr ,
“Opdat hij roem behale en heel uw vloot moog' winnen ?
“Die hoop verheft alleen zijne opgezwollen zinnen ,
“Dewijl een blinde wrok Achilles nog weêrhoudt :
“Maar , zoo geheel uw drom zich , evenmatig stout ,
“Gelijken bijstand bood , gij zoudt dien steun niet vragen.
“Nu schikt u naar den raad , dien ik u voor ga dragen :
“Omsluit de hoofden met helmetten van metaal ;
“Bedecke u 't breedste schild en 't meest gehard voor 't staal ,
“En zij de langste spies ten wapen uitverkoren ;
“Dan plaats ik me aan uw hoofd , en , wat zijn drift moog' sporen ,
“k Voorspel , dat Priams zoon ons langer niet weêrstaat.”

Dus uit zich God Neptuin. Men voegt zich naar zijn' raad :

Terwijl de Vorstenrij, wier bloed reeds was gevloten ,
Ulysses, de Opperheer , uit Atreus echt gesproten ,
En Tijdeus heldenroem , in 't hevigst krijgsgevaar ,
De wapens wisslen doen aan Hellas oorlogsschaar.
De sterke neemt de sterke en geeft de zwakste aan zwakken ;
En , 't lijf met staal omgord , om Hektors kracht te knakken ,
Snelt heel dat leger op Neptunus spoor vooruit ,
Wiens onverwinbre vuist een vlammend zwaard omsluit ,
Waardoor geen bloedrivier in 't oorlogsveld mag stroomen ,
Maar wiens gezigt alleen den vijand in kan toomen.
Ook dappre Hektor voert zijn legerknechten op ,
En 't hevig krijgsgewoel der volken stijgt in top ,
Nu de Opperheer der Zee de Grieksche heldenscharen ,
En Hektor Trojes heir met drift vooruit doet varen.
Het bruisend pekelnat stroomt klotsend naar den wal
En mengt zijn dof gebrom met beider wraakgeschal.
Geen donderende zee, door Boreas gezwollen ,
Barst zoo geweldig los in 't onbeteugeld rollen ;
Geen vloed van ziedend vuur , de bosschen doorgestroomd ,
Bruist zoo afgrijslijk hard door 't bladerloos geboomt ;
Geen najaarswind kan ooit , bij 't alvernielend blazen ,
In 't krakend eikenwoud met zoo veel dolheid razen ,
Als hier de wapenkreet en 't gruwzaam krijgsgeweld
Van beider legerschaar , in 't bloedig oorlogsveld.

Het eerst wordt Ajax nu , door heldenkracht gesteven ,
Van Hektors lans geraakt , die , 't lijf niet ingedreven ,
Alleen den zwaren band van 't rijk beslagen zwaard
En dien van 't schild doorboort , en hem zijn leven spaart.
De treffer deinst terug naar Trojes heldenloten ,

Gramstorig dat zijn lans vergeefs was uitgeschoten ;
Doch moedige Ajax heft een' steenklomp van den grond , —
Gelijk men die zoo vaak in 't heir der Grieken vond
Ten steunsel van de vloot , op Trojes kust verheven , —
Die , met gespannen kracht naar Hektors hoofd gedreven ,
Langs hals en beuklaar door , hem tegen 't borstbeen snort ,
En , wentlende als een tol , ter aarde nederstort.
Als Jovis donder , bij 't ontzettend bliksemknallen ,
Een' hemelhoogen eik ontworteld neêr doet vallen ,
Verpest een zwaveldamp den ademkring in 't rond ,
En zwijmt de reiziger , die in den omtrek stond :
Zoo ploft ook Hektor neêr , voor 't grof gevaart' bezweken ,
Terwijl het blinkend zwaard , zijn kille vuist ontweken ,
Met schild en krijgshoed valt en doffen naklank geeft ,
En de aard van 't vreugdgejuich des Griekschen legers beeft.

Men vliegt met ijver heen' om Hektor voort te sleuren ,
En wil hem 't ligchaam door een' pijlenzwerm verscheuren ,
Doch ziet bij Trojes bloem nog tegenstand geboôn ,
Daar zich Polydamas , Agénor , Venus zoon ,
De strijdbre Glaukus , en Sarpédon , vóór hem dringen ,
En andre helden hem met de eigen drift omringen
En dekken met hun schild , terwijl een wakkre schaar
Van oorlogsknechten hem ontveldigt aan 't gevaar
En op zijn' wagen brengt , die , van zijn' heer begeben ,
Met ros en menner bij den Griekschen wal gebleven ,
Zich thans met Priams zoon , al kermend , stadwaarts spoedt.
Doch naauw genaderd bij de droogten van den vloed
Skamander , uit den wil van Jupiter gesproten ,
Wordt hij , ten wagen af , met water overgoten ,

Heraamt hij voor een wjl , ontsluit zijn brekend oog ,
En heft zich op zijn kniën een oogenblik omhoog.
Hij braakt zwartverwig bloed , doch moet , nog diep getroffen ,
En van den slag gekneusd , weêr achterover ploffen ,
Terwijl een digte mist weêr op zijne oogen drukt.

De Griek ziet Hektor naauw aan 't lijfsgevaar ontrukt ,
Of reeds wordt Trojes drom met nieuwe drift verdrongen.
Oileus vlugge telg , het eerst vooruitgesprongen ,
Dringt hier op Satnius , die uit een Stroomgodin
En herder Enops sproot , met blinkend ijzer in ,
En treft hem met de speer de scheurende ingewanden :
Hij valt en beider heir , door 't eigenst vuur aan 't branden ,
Vangt hier de slagting aan. — De held Polydamas
Verheft zijn lange spies en wreekt die neêrlaag ras.
Hij velt Prothenor , uit Arilukus gesproten ,
Wiens regterschouder door zijn werpschicht was doorstooten.
Met de uitgestrekte hand in 't opgejaagde stof ,
En juicht met luider stem en spreekt tot eigen' lof :
"Ik meen die scherpe lans , mijn sterke vuist ontvlogen ,
"Heeft niet van 't spoor gedwaald en kan op voordeel bogen :
"Het kost den Griek een wond , en , steunende op dien staf ,
"Vertrouw ik , daalt hij reeds in 't rijk der schimmen af."

Hij spreekt en tergt den Griek door 't onverstandig brallen ,
Maar 't hevigst Ajax , die Prothenor had zien vallen.
Dees wil zijn' overmoed bestraffen met de speer ,
Doch hij springt ijlings af en wijkst voor 't moordgeweer ,
Dat nu , Archilochus ten ondergang beschoren ,
Regt tusschen hoofd en hals de spieren gaat doorboren

Aan 't eind' van 't wervelbeen, zoodat en neus en mond
De wankelende knie vooruitsnelt op den grond.
Ook Ajax spoedt zich nu den Trojer te beschimpen :
"Welnu, Polydamas ! verklaar me, zonder glimpen,
"Is hij Prothenor waard, die voor Prothenor boet ?
"Hij schijnt niet laf te zijn en uit geen bloodaards bloed :
"Ik acht mijn offer uit Anténor voortgesproten,
"En 't was zijn broeder ligt, of de eêlste van zijn loten."
Hij sprak, en wist te regt, wiens zoon gesneuveld was,
En tergt den vijand ook; doch moedige Akamas,
Die reeds door Promachus zijn' broeder weg zag rukken,
Laat dezen op zijn beurt voor 't vlamvend ijzer bukken,
En juicht met luider stem: "o Grieken, wreed van aard,
"Rampzaalge schutters, die geene ijde dreiging spaart !
"Niet wij, niet wij alleen zijn voor de ellend' geboren ;
"Ééns zeker is ook u zoo naar een dood beschoren.
"Ziet hoe die Promachus gevelde ligt door mijn speer :
"Zoo wordt mijns broeders val gewroken door 't geweer,
"En daarom wensch' de held, wien kracht noch moed kan baten,
"Een' broeder in den strijd tot wreker na te laten."

Hij zegt en tergt den Griek, Peneleüs vooral,
Die reeds de speer verheft tot zijn' gewissen val;
Doch hij verbeidt haar niet, maar 't staal, vooruitgeschoten,
Bereikt Ilioneus, uit Forbas echt gesproten,
Diens Forbas, rijk in vee, in Trojes hoogen muur
Het meest begiftigd en begunstigd door Merkuur,
En wien geen andre zoon dan deze was geschonken;
Dien zoon nu wondt de speer, in 't diepst van 't oog geklonken,
En scheurt den appel weg en dringt van achtren uit,

Door 't opgescheurde hoofd en de uitgeborsten huid :
 Hij zet zich neêr op aard' met uitgestrekte handen ;
 Maar Vorst Peneleüs , van dolle wraak aan 't branden ,
 Treft met een snijdend zwaard den gorgel van den held ,
 En 't hoofd , de scherpe lans nog in het oog gekneld ,
 Vliegt met den krijgshoed weg , als mankop afgeslagen ,
 En wordt door 's moorders hand verwoed omhoog gedragen ,
 Terwijl hij vreugdegalmt : "Trojanen ! boodschap vrij ,
 "Hoe ras Ilioneus verslagen werd door mij ,
 "Opdat zijne oudren thans hun eenig kind betreuren .
 "Het zal de Grieksche vrouw toch ook het hart verscheuren ,
 "Wanneer haar starend oog zoo waard een' echtgenoot ,
 "Bij Argos wederkomst , niet weêrvindt op de vloot ."
 Hij spreekt : een kille schrik doet ieders bloed verstijven ,
 En elk Trojaan ziet rond , waar hij bewaard kan blijven .

o Zanggodinnenrei , die 't hemelhof besluit !
 Vermeld mij in uw gunst , wie hier den eersten buit
 Op Troje heeft behaald , toen zich Neptunus krachten
 Vereenden met den moed van Agamemnons magten .
 Het eerst wordt Hyrtius , de strijdbare Opperheer
 Der Mysische oorlogsschaar , gewond door Ajax speer .
 't Kuras van Mermerus en Falces , neêrgeslagen
 Door held Antilochus , wordt juichend weggedragen .
 Meriones berooft Hippotion van 't licht ,
 En Morys nevens hem . Held Perifétes zwicht
 Met dappren Prothoön voor Teucers krachtig pogen ;
 En Menelaüs lans , met drift vooruitgevlogen ,
 Treft Hyperénors lijf en wringt zich snijdend door
 In 't rookend ingewand , en baant der ziel een spoor

II.

3*

Langs de opgereten wond , die hem zijn oog doet luiken.
't Gelukt Oïleus zoon om veler kracht te fnuiken :
Want niemand overtrof dien krijgsman in zijn vaart ,
Wanneer hij 't wijkend heir deed vlugten voor zijn zwaard.

VIJFTIENDE BOEK.

INHOUD.

JUPITER, ontwakende en de Trojanen ziende verslaan, wordt toornig op JUNO, en zendt IRIS af tot NEPTUNUS, om hem den strijd te doen verlaten. APOLLO herstelt HEKTOR tot den krijg, en drijft de Grieken door de Egis op de vlugt. HEKTOR baant zijnen Trojanen den weg, om de vloot te vernielen. Zulks vernemende, keert PATROKLUS tot ACHILLES terug, en smeekt hem om redding. Inmiddels strijden de Grieken dapper voor de schepen, tusschen welke zij eindelijk terugtreden; terwijl AJAX, de zoon van TELAMON, met eenen scheepshaak gewapend, de fakkels nog afweert, met welke HEKTOR het schip van PROTESILAÛS reeds bedreigt.

Maar naauw was Trojes heir den legerwal ontweken ,
En zulk een heldenrei voor Hellas staal bezweken ,
Of , bleek van schrik en door ontsteltenis vermand ,
Grijpt heel die legerdrom nabij de wagens stand.
De Bliksemgod rijst op uit de armen van zijn gade :
Hij ziet met éénen blik hoe snood zij hem verraadde ;
Den Trojer voortgezweept door Hellas oorlogsschaar ,
Hem driftig nagesneld ; den Zeegod nevens haar ,
En Hektor op den grond , van weinig volks omgeven ,
Den mond gevuld met bloed , beroofd van geest en leven ;
Want geen der zwaksten had dien strijdbren neêrgeveld.
Nu spreekt de Hemelvorst , bewogen met den held ,
Zijn gade grimmig aan met schrikverwekkende oogen :
“Uw kunst , doortrápte vrouw , volleerd in list en logen !
“Heeft wis den held gekwetst en ’t heir terug doen gaan.
“Wat draal ik nog om u door geesels neêr te slaan ,
“En de eerste een billijk loon voor ’t loos bedrog te schenken?
“Vergat gij dat ik eens , toen gij ’t ontzag dorst krenken ,
“Een aanbeeld van metaal aan beide uw voeten bond ,
“En tusschen lucht en zwerk u ophief van den grond ,
“De handen zaamgesnoerd met onverbreekbre koorden ,
“Die geen der Hemelgoôn , hoe rouw en drift hen spoorden ,
“Kon brijzlen zonder mij , terwijl ik , in mijn leed ,

“Al wien ik grijpen kon van 's hemels drempel smeeť
“En bijkans levenloos op de aarde neêr deed ploffen?
“k Was echter minder door Alcides lot getroffen,
“Dien gij, in list volleerd, met Boreas gepaard,
“Bij 't akligst windgehuil gestuit had in zijn vaart,
“En, van zijn' weg gedwaald, op Koös kust deed stranden;
“Maar dien ik, hoe vervolgd, ontweldigde aan uw handen,
“En, voor uw wraak behoed, naar 't welig Argos bragt.
“Herinner u dien tijd en zij 't op nieuws herdacht,
“Opdat gij, eindelijk wijs, uw listen zoudt doen varen,
“En weten wat geluk u 't mingenot kon baren,
“Waardoor ge op Idaas kruin mijn doorzigt hebt misleid.”

Hij sprak, en Juno beeft voor 't onheil, dat haar beidt,
En tracht door vlugge taal zijn gramschap nog te weren:
“Zoo hoor mij dan opregt bij aarde en hemel zweren,
“Bij 't water van den Styx — die zwaarste en krachtigste eed
“Voor 't heilrijk Godendom, met zaligheid omkleed —
“Bij uw ontzaglijk hoofd en bij de huwlijksbanden,
“Wier heiligheid ik nooit door meineed aan dorst randen,
“Dat niet op mijn verzoek Neptuin den Griek herstelt
“En Hektor en zijn heir in 't bloedig kampen velt.
“Ligt kon zijne eigen zucht hem tot hunn' bijstand sporen,
“Toen hij de rampen zag, hun bij de vloot beschoren:
“Doch toonde hij zich hier gedwee voor mijn gebod,
“Hij ging, waar 't u behaagt, gevreesde Dondergod!”

Dus spreekt ze; een grimlach zweeft den Vader op de wangen,
En daadlijk spoedt hij zich weêr vriendlijk aan te vangen:
“Indien gij dan, Vorstin, der Goden eerbied waard!

“In waarheid uw begeerte aan mijn gevoelens paart,
 “Zoo moet de God der Zee, wat hij dan moog’ begeeren,
 “Naar uw en mijn begrip zijn’ eigen zin doen keeren.
 “Welaan dan, zoo ge mij niet blinden wilt door schijn,
 “Zoek Iris, waar de Goôn in rust vergaderd zijn,
 “En doe haar onverwijd met blonden Febus naken:
 “Dan moog’ zij bij den Griek Neptunus kenbaar maken,
 “Dat hem mijne oppermagt een’ langer’ strijd verbiedt;
 “Terwijl de levenskracht, die Hektors hart verliet,
 “Bij ’t wijken van de pijn, wier knaging hem doet lijden,
 “Door Febus kunst hersteld, weêr vlammen zal tot strijden.
 “Zoo drijft hij, meer dan ooit in ’t krijgsgewoel geducht,
 “Geheel der Grieken heir weêr ijlings op de vlugt:
 “Het moet zich bevend naar Achilles schepen wenden:
 “Die strijdbre haast zich dan Patroklos af te zenden:
 “Ook hem zal Hektors speer vóór Troje doen vergaan,
 “Nadat zijn heldenvuist er velen neêr mogt slaan,
 “En nevens hen mijn telg Sarpédon, groot in krachten.
 “Achilles, dol van spijt, zal dan ook Hektor slagten;
 “En van dat tijdstip aan zal ik, in ’t oorlogswoên,
 “Den Trojer, weêr vermand, gestadig wijken doen,
 “Tot Pallas kunst den Griek in Pergamum zal brengen.
 “Ik echter wankel niet en zal niet eer gehengen,
 “Dat een der andre Goôn naar hulp der Grieken tracht’,
 “Dan als Achilles zijn verlangen ziet volbragt,
 “Gelijk mijn billijkheid, met Thetis leed bewogen,
 “Haar zulks verzekerd heeft, toen ze, aan mijn kniën gebogen,
 “Vergelding heeft gesmeekt voor zijn beleedigde eer.”
 Hij zegt: de Godheid nu weêrspreekt zijn’ wil niet meer,
 Van Idaas hooge kruin ten hemel opgestegen,

En vlugger, dan een man, gewoon aan 't overwegen,
Die groote landen op zijn reizen heeft doorkruisd,
In 't spelen van den geest dan hier, dan ginds verhuist,
Snelt zij den hemel door, en nadert in de zalen,
Waar al de Goden naast den troon des Dondraars pralen.

Bij de aankomst in hunn' kring wordt ze algemeen begroet, ,
En treedt haar ieder met zijn drinkschaal in 't gemoet.
Zij leêgt de feestbokaal, door Themis aangeboden,
Die 't vlugst was aangesneld van al de Hemelgoden
En naar de reden vraagt, die Junoos hart beknelt;
“Wat voert u onder ons? Gij schijnt verbleekt, ontsteld:
“Kon mooglijk Jupiter u door zijn drift versagen?”
“Laat af” — dus antwoordt zij — “mij naar den schrik te vragen,
“Die mij de ziel ontroert: gij, Themis! weet gewis,
“Hoe onregtvaardig streng de Bliksemkneder is.
“Doch blijf den Godenkring aan 't plegtig maal besturen,
“En dan, hoor nevens hen wat ramp men gaat verduren:
“Want, schoon men thans nog juicht bij't schuimen van den wijn,
“t Zal wis bij mensch en Goôn niet elk zoo welkom zijn.”

Dus spreekt ze en zetelt zich en doet de Goden wrokken.
Zij grimlacht met den mond, maar 't voorhoofd zaamgetrokken,
Terwijl een mist van rouw zich om de wenkbraauw spreidt,
En uit zich nu, 't gemoed vervuld met bitterheid:
“Wij, dwazen, op Jupyn vergeefs in woede ontsteken!
“Wij meenen, dat men hem door dwang en kunst van spreken
“Te keer zou kunnen gaan, terwijl hij ongestoord
“Zich op een' afstand houdt, en klagt nog dreiging hoort,
“En onbestrijdbaar is in kracht en alvermogen.

“Des lijdt gedwee de ramp en wat hij wil gedoogen.
“Reeds nu wordt Mavors hart tot bitter leed gedoemd ,
“Want strijdbre Askalafus , dien hij zich dierbaarst noemt ,
“Zijn teêrgeliefde zoon , ging in den strijd verloren.”

Hier zwijgt ze , en Mavors kan zijn rouwgeklag niet smoren ;
De neêrgezonken hand valt op zijn dijen neêr ,
En woedend barst hij los: “Men ga mij niet te keer :
“k Wil bij de Grieksche vloot mijn’ lieveling regt verschaffen ,
“Al zou mij ’t bliksemvuur van strengen Jovis straffen ,
“En onder bloed en stof het lijf te plettren slaan.”
Hij wenkt; de Schrik en de Angst, die naast zijn paarden staan,
Bereiden hem de kar ; hij overdekt zijn leden
Met glansrijk krijgsmetaal , en waar’ vooruitgetreden ,
En had Jupyn met grond doen woeden om dien hoon ,
Wanneer Minerva , reeds beducht voor al de Goôn ,
Ten zetel afgesneld , en uit de zaal gesprongen ,
De speer niet ijlings uit zijn vuist had losgewrongen ,
En schild en oorlogshoed van ’t ligchaam afgerukt ,
En door haar wijze taal zijn gramschap neêrgedrukt :
“Ontzinde! hebt gij dan u zelven leed beschoren ?
“Ging u begrip en schaamte en zelfs gehoor verloren ?
“Trof Junoos rouwgeklag , die Jupiter verliet ,
“En wat haar smart ons spelt , uw luistrend oor dan niet ?
“Of wilt ge , een prooi van ’t leed , dat gij niet af kunt weren ,
“Na duizend tegenheên gedwongen tot ons keeren ,
“En heel den Godenraad aan ’t onheil bloot doen staan ?
“Want dan laat Jupiter de legers zich verslaan ;
“Dan komt hij zich van ons dolzinnig regt verschaffen ,
“En , straffenswaard of niet , den een na d’ andren straffen.

“Dus zeg de spijt vaarwel en lijd gedwee dien hoon ,
“Daar menig ander toch , nog sterker dan uw zoon ,
“Reeds nu gesneuveld is , of mooglijk ras moet sneven ,
“En ’t menschelijk geslacht niet eeuwig voort kan leven.”

Zoo spreekt ze en vindt den God gehoorzaam aan haar taal.
Nu roept de Luchtvorstin Apollo uit de zaal
En Iris nevens hem , die zendeling der Goden ,
En uit aan hen den last , haar door Jupyn geboden :
“U laat de Dondergod op Idaas kruin ontbiên ,
“En als ge in dat verblijf zijn aanschijn hebt gezien ,
“Verrigt dan alles wat zijn wil u af zal vragen.”
Na ’t uiten van dien last , haar’ ijver opgedragen ,
Keert ze op haar’ zetel weêr , en de afgezonden twee
Bereiken Idaas kruin , aan ’t hoog bevel gedwee ,
En vinden aan de spits den Blicksemgod verheven ,
Met wolken , zacht van reuk , en geurig kruid omgeven.

’t Hem nu genaderd paar staat bij zijne aankomst stil ,
En hij , die , na dat blijk van ’t buigen vóór zijn’ wil ,
Geen blinde spijt meer voedt , meldt Iris deze woorden :
“Vlieg , Iris ! snel in vaart , vlieg heen’ naar Trojes boorden ,
“En doe , maar zonder list , Neptuin mijn’ eisch verstaan :
“Hij moet terstond den strijd en ’t krijgsgewoel ontgaan ,
“En straks in ’t pekelschuim of naar den hemel keeren ;
“En zoo hij , niet gedwee , zich tegen mij dorst weren ,
“Hij overpeinz’ dan slechts , hoe groot zijn kracht ook zij ,
“Dat hij zich nog vergeefs zou kanten tegen mij ,
“Daar ik toch ouder ben en meer begaafd met krachten ,
“Schoon zijn hoogmoedig hart zich mij gelijk dorst achten ,

“Terwijl mij de andre Goôn eerbiedigen als Heer.”

Hij spreekt, en Iris gaat zijn wenschen niet te keer,
 Van Idaas hooge spits naar Trojes kust getogen.
 Als sneeuw of hageljagt, de nevels uitgevlogen,
 Door woesten Boreas, den winterboô, gespoord:
 Zoo jaagt zij 't luchtruim door tot bij Neptunus voort,
 En wendt zich tot den God: “Beheerscher van de baren!
 “Gij ziet me op Jovis last ten hemel uitgevaren:
 “Hij eischt dat gij terstond, het krijgsgewoel ontgaan,
 “Zult keeren bij de Goôn, of naar de waterbaan;
 “En zoo gij weigrend zijt en doof voor zachte woorden,
 “Dan nadert hij gewis de Frygiaansche boorden,
 “En drijft u in zijn vaart weêr van de kusten af.
 “Dus raadt hij u door mij te wijken voor de straf,
 “Daar hij zich ouder zegt en meer begaafd met krachten,
 “Schoon uw hoogmoedig hart zich hem gelijk dorst achten,
 “Terwijl hem de andre Goôn eerbiedigen als Heer.”

“Neen”—spreekt, verblind door spijt, de Godder, watren weêr—
 “Hoe groot zijn kracht ook zij, hij zou te veel bedingen,
 “Indien hij zocht mijn hart naar zijn bevel te dwingen.
 “Wij staan gelijk in rang: schonk Rhea 't leven niet
 “Aan mij, Jupyn, en hem, die 't schimmenrijk gebiedt?
 “Die trits van zonen, uit Saturnus echt gesproten,
 “Mogt, als volmaakt gelijk, gelijke schepters loten:
 “Mij schonk het lot den staf van 't gonzend pekelschuim,
 “Aan Plutoos albestier 't verduisterd schimmenruim;
 “Het wijde hemelrijk is hem te beurt gevallen.
 “Olympus hooge kruin en 't aardrijk bleef ons allen.

“Alzoo gehoorzaam ik dan geenszins aan zijn’ last.
“Bestier’ hij zijn gebied, gelijk zijn wijsheid past,
“Het dreigen met zijn kracht kan mij geen’ afschrik baren;
“Het zou hem nutter zijn dat schrikbevel te sparen
“Voor ’t menigvuldig kroost, gesproten uit zijn bloed,
“Dat, waar mijn oog zich wendt, gehoorzaam bukken moet.”

“Dus zendt ge onwankelbaar” — verklaart zich Iris weder —
“Zoo bits een antwoord aan den achtbren Bliksemkneder?
“Of rekent ge uw besluit misschien verandering waard?
“De wijsheid gaat toch steeds met buigzaamheid gepaard,
“En ’t Wraakgodinnendom verzelt den eerstgeboren’.”

Nu spreekt Neptunus weêr: “Gij doet me een waarheid hooren,
“Een’ regel van gedrag; ook dit gedijt ons dan,
“Wanneer met wijsheid een gezant ons raden kan.
“Maar ’t wekt mij bittre spijt en ’t houdt mijn hoofd gebogen,
“Dat hij me, aan hem gelijk in afkomst en vermogen,
“’t Gemoed versagen wil door ’t schamperste verwijt. —
“Nu, hoe mijn drift mij spoor’, ’k zal wijken uit den strijd,
“Maar ’k zweer — en nimmer zal die vijandschap verdooven —
“Dat, zoo hij, ondanks mij en Pallas, heet op rooven,
“En Juno en Merkuur en magtigen Vulkaan,
“Dat hooge Troje wil behoeden voor ’t vergaan
“En Hellas heldenvolk die zege niet wil geven,
“Onze onverzoenbre haat in eeuwigheid blijft leven.”

Hij zegt, verlaat den Griek, in ’t snerpend oorlogswee
Reikhalzende om zijn hulp, en keert in ’t diepst der zee,
Terwijl Jupyn zich haast om Febus af te zenden:

“Gij moet, geliefde zoon! u ras naar Hektor wenden.
“Neptunus, voor de kracht van onze wraak beducht,
“Is reeds in 't hart der zee mijn vijandschap ontvlugt,
“En, waar' hij op mijn' wenk mijn' donder niet ontkomen,
“Men had ons kampen tot in Plutoos rijk vernomen.
“'t Zal echter, nu hij nog mijn handen is ontgaan,
“En mij en hem gewis op grooter voordeel staan:
“Ik kon toch zonder zweet de zege niet behalen. —
“Neem gij nu 't borstpantsier met fonkelende stralen;
“Verjaag der Grieken heir, getroffen door zijn' gloed;
“Geef Hektor krachten weêr en wek zijn' heldenmoed,
“Tot heel de Grieksche drom terugdeinst naar de kusten:
“Dan zal van de andre zij mijn raad of magt niet rusten,
“Opdat ook Hellas volk heradem' van zijn wee.”
Hij spreekt. Latonaas spruit, zijns vaders wil gedwee,
Begeeft hem, als een grijp, die met zijn woeste kluiven
Het schielijkst nederstort op krachtelooze duiven,
En vindt nu Trojes held, gezeten op den grond,
Niet ademloos gerekt, maar die zijn oog in 't rond
Op al zijn vrienden rigt, de stem verheft tot spreken,
En 't zweet op Jovis wenk van 't ligchaam ziet geweken.

“o Hektor, Priams zoon!” — dus spreekt de God hem aan —
“Hoe komt ge op deze plaats, zoo krachtloos, zoo ontdaan?
“Of deed een schrikbaar leed uw' heldenboezem jagen?”
Thans antwoordt hem de Vorst, nog kwijnende en verslagen:
“Wie zijt gij, magtig God! die naar mijn ramp verneemt?
“Of is mijn nederlaag bij Hellas vloot u vreemd,
“Waar Ajax met een' steen mijn' boezem heeft getroffen,
“En me in bedwelming op den grond deed nederploffen?

“Ik voelde me, als bezwijmd, de levenskracht ontvliên,
“En dacht nog dezen dag het schimmenrijk te zien.”

“Herleef dan nu!” — zoo laat de Godheid zich weêr hooren —
“Mij, Febus, heeft Jupyn u hier ten steun verkoren,
“Mij, die het gulden zwaard met rappe handen voer,
“Die reeds voorlang mijn hulp aan u en Troje zwoer.
“Kom, spoor de ruiters om hun paarden voort te zweepen
“En drijf hen onverwijd naar Agamemnons schepen:
“Ik baan uw span den weg, en Argos oorlogsschaar
“Zal wijken op mijn komst voor ’t dreigend lijfsgevaar.”
Dus spoedt zich Febus gunst hem troost en raad te geven,
En doet, nu meer dan ooit, zijn heldenkracht herleven.

Gelijk een jeugdig ros, op stal met garst doorvoed,
Maar sinds een’ tijd gewoon aan ’t baden in den vloed,
Zich van den halster scheurt, en klinkvoet door de lanen,
En, op zijn houding prat, met opgewaaide manen,
En hals en hoofd omhoog, door angst noch toom beknelde,
Naar de andre kleppers keert in ’t ruime klaverveld:
Zoo vliegt hier Priams zoon, nu hij den God mogt hooren,
En ijvert om zijn heir tot nieuwen moed te sporen.

Gelijk een schrikbre leeuw met hungerigen tand,
Zoo ras hij zich vertoont, der jagren drom verbant,
Die, met een’ heeten stoet van honden uitgetogen,
Een’ woudbok of een hert, hem op een rots ontvlogen
Of in ’t belommerd bosch, maar zonder vrucht, belaagt:
Zoo voelt der Grieken drom, tot hier toe onversaagd
Met boog en zwaard en speer, alleen door Hektors keeren,

In 't neêrgeslagen hart geheel den moed verheeren.

Andrémons heldenspruit, ervaren met de l'ans,
 De luister van zijn land in 't felst der oorlogskans,
 En tevens in de kunst der reednaars zoo bedreven,
 Dat hij slechts weinigen den voorrang had te geven,
 Vorst Thoas, spreekt terwijl den Griek verwonderd aan:
 "Hoe groot een wonder, Goôn! ziet hier mijn oog ontstaan!
 "Is Hektor zoo geheel aan 't schimmenrijk ontkomen?
 "Men waande hem gewis het levenslicht benomen;
 "Men dacht hem voor altijd door Ajax kracht gevelde:
 "Maar een der Hemelgoôn verlevendigt dien held,
 "Die reeds zoo groot een schaar der onzen heeft doen bukken,
 "En thans nog andren meer 't geweer in 't hart zal drukken.
 "Gewis staat Jupiter hem in zijn' aanslag bij. —
 "Doch luistert naar mijn' raad, en weest gedwee voor mij.
 "Laat thans uw' oorlogsdrom weêr naar de schepen keeren;
 "Maar blijv' de bloem van 't heir met opgeheven speren
 "Den vijand, die genaakt, zoo 't mooglijk is, weêrstaan.
 "Want, hoe zijn heldenmoed hem ook vooruit doe gaan,
 "Hij schroomt toch nog in 't hart des legers door te breken."
 Hij zegt, en spoort hen weêr door 't albezielend spreken.
 De held Meriones en Méges, Mars gelijk,
 En Teucer, Ajax, en de vorst van 't Gnossisch rijk,
 De strijdbre Idomeneus, verzaamlen al hun benden
 En 't puik van 't Grieksche heir, om Hektor af te wenden,
 Terwijl een zwakke drom terugdeinst naar de vloot.

De Trojer dringt vooruit, en Priams heldenloot
 Aan de aangesloten spits, door Febus voorgetreden,

Die , met een digte wolk om de achtbre Godenleden ,
De schriklijke Egis , door vernuftigen Vulkaan
Voor Jupiter gewrocht om legers te verslaan ,
In bei zijn vuisten houdt , en als een vlam doet trillen.
De Griek verbeidt hun komst , en 't alverdoovend gillen
Van beider legerschaar stijgt onverwijld omhoog.
De vlugge pijl verlaat den stijfgespannen' boog.
Een mist van speren , uit de forsche vuist gedreven ,
Doet wederzijds een reeks van strijdbre krijgslieën sneven ;
Maar gaat ook , eer de punt der helden lijf nog wondt ,
In 't breede middenruim zich naglen in den grond.
Zoo lang nu Febus hand zijne Egis niet doet stralen ,
Blijft beider legerdrom door 't staal ten afgrond dalen :
Doch naauwlijks treft hij 't oog der Grieken door haar' glans ,
En stijgt zijn forsche kreet tot aan den hemeltrans.
Of aller hart verstijft en voelt den moed verloopen.
Als wolven , die hunn' roof in 't duister nachtuur stroopen ,
Wanneer geen herder waakt , in stilte voortgesneld ,
Het aangevallen vee verjagende op het veld :
Zoo laat dit nadrend paar den Griek met afschrik wijken ,
En doet hem Febus komst tot Hektors roem bezwijken.
Thans was de Griek verstrooid en 't moorden vangt hier aan.

Arcesilaüs nu doet Hektors lans vergaan :
Hij treft dien Hoofdman der Beötische oorlogsscharen ,
En na hem Stichius , in wapenkunst ervaren ,
Menestheus trouwen vriend. Enéas wraakgeweer
Velt dappren Iäsus en strijdbren Médon neêr ;
Die Médon , basterd , uit Oileus bloed geboren ,
Had Fylacé voorheen' ter woonplaats uitverkoren ,

Wanneer zijns vaders gade een' held van haar geslacht
Verslagen had gezien door zijn geduchte kracht.
De moedige Iäsus, uit Sfelus bloed gesproten,
Gebood een aantal der Atheensche krijgsgenooten.
Polydamas ontzielt Mecistheus in zijn vaart;
Polites Echius, aan de eerste spits geschaard;
Agénor Klónius; en Paris, hier te duchten,
Doorboort den schouder van Déïochus in 't vlugten.

De vijand plondert hen, tot roofzucht aangepord,
En Agamemnons heir, de grachten ingestort
En ginds en her verstrooid, dringt ijlings in de muren,
Terwijl zich Hektor spoedt zijn dappren aan te vuren:
"Laat al den krijgsbuit daar en vlamt slechts op de vloot;
"Want die ik dralen zie, is zeker van zijn' dood:
"Nooit, zweer ik, wordt zijn lijk ter houtmijt opgedragen;
"Ik zal in 't oog van 't heir het ligchaam af doen knagen
"Door honden, heet op roof." Hij zegt, en spoort den moed,
En zweept zijn rossen voort: het leger dringt verwoed
Met dondrend krijgsgeschreeuw den Veldheer op de schreden,
En Febus, even snel de benden voorgetreden,
Drijft ijlings klompen zand in 't midden van de gracht,
En sluit die als een brug, onwankelbaar in kracht,
Zoo breed en even wijd als ooit, bij 't driftigst pogen,
Een voortgezonden speer de lucht is doorgevlogen.
Men snelt met rotten voort, en Febus, hun ten gids,
Het pantser in de vuist, vertoont zich aan hun spits,
En rukt den muur omveer, zoo ligt terneêrgeslagen,
Als ooit een spelend kind, uit dartel welbehagen,
't Verheven zandkasteel, door eigen vlijt voltooid,

Een oogenblik daarna met voet en hand verstrootit:
Dus, Febus! doet uw wil de hooge legerwallen,
Met zoo veel zorg gebouwd, ten woesten puinhoop vallen.

De voortgezweept Griek houdt bij de schepen stand,
En spoort zich wederzijds, en rigt de kille hand
Tot al de Godeñ op, bij 't storten van zijn beden.
De grijze Nestor, 't meest door Hellas ramp bestreden,
Verheft zijn handen naar den blaauwen starrenboog
En smeekt: "o Jupiter! indien men voor uw oog
"U ooit op Argos kust een rund of schaap mogt wijden,
"Ter blijde wederkomst na 't alvernielend strijden,
"En uw verheven wil die gunst heeft toegestaan,
"Zoo laat, o Dondergod! ons Grieken niet vergaan:
"Zoo red ons heldenbloed, voor overmagt bezweken."
Hij zegt. De Bliksemgod laat nu zijn' donder spreken,
En meldt den grijzen Vorst, dat hij zijn beê verhoort.
De Trojer midlerwijl dringt meer bemoedigd voort,
Zoo ras hij boven zich den donder luid hoort rollen.
Gelijk een hooge baar, door stormen opgezwollen,
Bij 't fluitend windgehuil het stuurboord overschrijdt:
Zoo springt, met woest geschreeuw, de Trojer wijd en zijd
Den hoogen heirmuur langs, en 't span wordt ingedreven.
De legers strijden bij der kielen achtersteven,
De Trojers van de kar, de Grieken van de vloot,
Door heel die heldenschaar bestegen in den nood,
Met spietsen, aan de punt met ijzer overtogen,
En voor een zeegevecht langwerpig omgebogen.

Zoo lang men vóór den wal den Trojer weêrstand biedt,

Ontbeert Eurypylus Patroklos bijstand niet,
En blijft Achilles vriend hem door zijn woorden streelen
En de open wonde met verzachtend kruid bedeele:
Maar nu hij Trojes magt hoort nadren langs den wal,
Bij 't vlugten van den Griek en 't aklig rouwgeschal,
Stort de opgeheven hand hem neder op zijn dijen,
En barst hij weenend uit: "Het kan geen uitstel lijên;
"Hoe zeer de pijn u kwelt, ik moet uw oog ontgaan,
"Geliefde Eurypylus! ik hoor ons heir verslaan.
"Een dienaar kan terwijl bij u mijn plaats bekleeden.
"Ik vlieg om Peleus zoon tot strijden te overreden:
"Ligt dat een weldoend God hem nog besluiten doet,
"Om mij gedwee te zijn; want vriendenraad is goed."

Dus sprekende, ijlt hij voort: de Griek, niet ras verslagen,
Weêrstaat den vijand nog, doch kan hem niet verjagen,
Hoezeer de Trojer niet zoo groot is in getal;
Maar ook die vijand woedt nog vruchtloos op een' wal,
Uit helden zaamgevlloeid om Hellas vloot te omgeven.
Gelijk de nijverheid, in scheepsbouwkunst bedreven
En wat Minervaas kunde aan 't menschlijk oog ontdekt,
De planken der galei door 't paslood effen trekt;
Zoo blijft de kamp gelijk, terwijl bij de andre kielen
Zich andre benden met gelijke woede ontzielen.

De strijdbre Hektor vliegt op dappren Ajax voort,
Nabij een enkel schip ten kampgevecht gespoord,
En Hektor kan de vlam niet aan de kiel doen raken,
Noch Ajax poging hem beteuglen in zijn blaken,
Nu Febus Godenkracht hem voortdrijft naar de vloot.

De zoon van Klytius, Kalétor, vindt den dood,
Bij 't stichten van den brand door Ajax speer getroffen,
En 't vuur ontvalt zijn hand, terwijl hij neêr moet ploffen.
Doch naauw ziet Hektors oog zoo teêr bemind een' held,
Zoo waard een' bloedverwant, nabij de kiel geveld,
Of ijlings wendt hij zich tot al zijn heldenscharen:
"Trojanen! Lycisch volk! laat hier uw' moed niet varen!
"Hoe naauw de weg hier zij, blijft ijvren in den strijd,
"En zij Kalétors lijk met nieuwe trouw bevrijd,
"Opdat geen vijand hem zijn wapentuig moog' rooven."
Hij sprak, en 't puntig staal, de vuist reeds uitgestoven
Tot Ajax ondergang, dwaalt van zijn doelwit af,
En sleept Lykófron, dien Cythériër, in 't graf,
Die, om een' manslag uit zijn vaderland gevloten,
Zich Ajax gastvrij hof ter wijkplaats zag geboden.
Hij voelt zich boven 't oor, aan Ajax zij, gewond,
En tuimelt van de kiel en sneuvelt op den grond.
De moedige Ajax trilt, nu hij zijn' vriend ziet vallen,
En spreekt: "De banneling, die uit Cythéraas wallen,
"o Teucer, mij zoo waard! naar onze kusten vlood,
"Lykófron, die bij ons een vorstlijke eer genoot,
"Verging door Hektors speer: o! waar zijn nu die pijlen,
"Die zoo onfeilbaar wis langs veld en luchtruim ijlen?
"Waar is dan nu die boog, Apolloos hemelgift?"

Zoo uit zich Ajax rouw. Zijn broeder snelt met drift,
De wapens in de vuist, zijn' togtgenoot op zijde,
En rigt, op Ajax wenk, den stijven boog ten strijde.
Hij treft Pisénors zoon, die held Polydamas,
Uit Panthus bloed geteeld, zoo trouw een menner was,

Den strijdbren Klitus , met de paarden hoogstervaren :
Hij dreef zijn rossen juist in 't digtst der legerscharen ,
Tot heil van Trojes volk , wanneer hem , vóór den strijd ,
't Vernielend onheil treft , waarvan hem niets bevrijdt.
De pijl was achter in zijn nekbeen doorgedrongen .
Hij stort ten wagen af , en 't span , teruggesprongen ,
Rukt de onbezette kar al krakend met zich voort ,
Terwijl Polydamas , die 't eerst zijn neêrlaag hoort ,
Zich naar zijn paarden spoedt , en ze ijlings voort doet jagen
Door held Astynoüs , wien 't span wordt opgedragen ,
Met last om in den strijd zijn oog niet meer te ontgaan .
Hij keert wêer naar de spits. — Ook Teucer legt wêer aan
Op Trojes Legerhoofd , en Argos waar' gewroken ,
Indien hem 't moordend staal de borst was ingebroken :
Maar Teucers oogmerk blijft den Dondraar niet bedekt .
De God , die Hektor spaart en Teucer roem onttrekt ,
Doet , nu hij mikken wil , 't hergalmend boogkoord springen .
De pijl , met staal omschorst , die vruchtloos voort wil dringen ,
Ontsnapt hem en de boog ontvalt der stramme hand ,
En bevend roept de held : “Hier baat geen tegenstand .
“Een God heeft mij den boog de handen uitgeslagen ,
“En wil ons kriegsbeleid geen vruchten weg zien dragen :
“Hij knakt een nieuwe pees , eerst heden vastgewrocht ,
“Opdat haar veerkracht vaak de spanning lijden mogt .”

“Leg dus , mijn broeder !” — zoo vangt Ajax aan te spreken —
“Dien boog en pijlen af , wier kracht een God wil breken ,
“Die Griekenland benijdt . Vat thans het krijgsschild op ,
“Omkleem de lange speer , en stijg' de drift in top
“Bij heel de heldenschaar : zoo moog' de Trojer leeren ,

"Dat hij de vloot voor 't minst niet ligt kan overheeren!
 "Doch strijden wij slechts voort." Men biedt geen tegenweer.
 Zijn broeder legt gedwee den boog en pijlen neêr,
 En dekt zich met een schild, vierdubbel zaamgebogen.
 Hij zet een' krijgshoed op, met paardenhaar omtogen,
 Wiens hooge vederbos een kille vrees verwekt,
 En neemt een lange speer, met puntig staal bedekt,
 En spoedt zich om op nieuws naast Ajax op te dringen.

Doch naauw zag Hektors oog 't herklinkend boogkoord sprin-
 Of hevig riep hij uit: "Trojanen! heldenbloed (gen,
 "Van strijdbren Dardanus! kampt met vernieuwden moed,
 "Kampt bij de kielen voort: ik zag de felste pijlen,
 "Door Jupiter verzwakt, vergeefs door 't luchtruim ijlen.
 "Dus blijkt den stervling dan, wien Jovis oppermagt
 "Doorluchten heldenglans en roem heeft toegedacht,
 "En wien zij niet behoedt en billijk wil verneêren:
 "Zoo geeft zij ons haar' steun, doch laat den Griek verheeren.
 "Strijdt dan vereenigd voort: hij, dien de vijand velt,
 "Die 't uiterst levensuur voor hem ziet aangesneld,
 "Moog' sneuvlen: 't is geen schande om voor zijn land te sne-
 "Doch wordt de vijand ééns van onze kust gedreven, (ven.
 "Dan blijft zijn gade en kroost en erf en huis behoed."
 Hij spreekt: zijn forsche taal vergroot den heldenmoed.

Ook Ajax gaat nog voort om Argos aan te sporen:
 "t Waar' beter dat men hier volkomen ging verloren,
 "Of dat geheel de vloot manhaftig werd gespaard.
 "o Schaamteloze Griek, alleen verachting waard!
 "Vermeent gij dan te voet weêr naar uw land te raken,

“Wanneer gij eerst de vloot door Hektor hebt zien blaken?
“Of hebt gij ’t dreigen van dien Hektor niet gehoord,
“Die heel zijn heldenschaar tot haar vernieling spoort?
“Hij voert ze niet ten rei, maar in ’t afgrijslijkst kampen.
“Dus blijft ons hier geen raad voor de overmaat van rampen,
“Dan slechts met hand en moed den vijand neêr te slaan,
“En kiez’ men liefst op eens, verlossing of vergaan,
“Dan op onze eigen vloot door krachteloze horden,
“Zoo traag en zonder wraak allengs vermoord te worden.”
Hij zegt, en spoort den moed tot doorstaan van ’t gevaar.
Doch Hektor velt den Vorst van Focis legerschaar,
Den strijdbren Schedius, en Ajax, dol van woede,
Den held, die aan de spits der Trojers voorwaarts spoedde,
Den Vorst Laödamas, Anténors eedle spruit.

Nu bluscht Polydamas het glansrijk leven uit
Van Otes, Méges steun, aan Elis hoofd verheven,
En Méges, die zijn’ vriend door Trojes staal ziet sneven,
Legt op zijn’ moorder aan, die reeds ter zijde vlood;
Want Febus hoedt den zoon van Panthus voor den dood;
Doch Kreesmus hart wordt door zijn puntig staal getroffen,
En naauw ziet Méges hem weêrgalmend nederploffen,
Of ijlings scheurt de held hem ’t wapentuig van ’t lijf;
Maar Dolops, zoo volleerd in ’t kunstig krijgsbedrijf,
Die zoon van Lampus, uit Laömedon gesproten,
Doorboort, met razernij op Méges aangeschoten,
Diens beuklaar met de speer, alleen in kracht gestuit
Door ’t harnas van metaal, dat hem de borst omsluit:
Zijn vader Fyleus had, nabij Selléis stroomen,
Dit krachtig pantser van Eufétes gunst bekomen,

En naar zijn land gebragt tot beuklaar in den strijd ,
En thans nog bleef de zoon door 't eigen staal bevrijd ;
Die treft nu Dolops helm , uit hard metaal gebogen ,
Wiens paardenharen bos zich ophief naar den hoogen ,
En slaat dien fraaijen top , wien 't purper luister gaf ,
Met de opgeheven lans in duizend splinters af.
De zege is onbeslist , en 't bloed wordt niet vergoten ,
Tot Menelaüs , op den Trojer aangeschoten ,
Hem zijwaarts met de speer door rug en schouder boort :
't Snelvliegend ijzer dringt tot in zijn ' boezem voort
En velt hem sneuvlend op zijn aangezigt ter aarde ,
En ijlings scheuren zij de wapens , groot in waarde ,
Van 't doode ligchaam af. Doch Hektor spoort zijn bloed ,
En Melanippus meest , tot grooter ' heldenmoed :
Die Melanippus nu had vóór het vredebreken
Zijn vee gevoedsterd in Perkótes vruchtbre streken ,
Maar was na Hellas togt tot Priams onderstand ,
Die hem een vader was , gekeerd op Trojes strand ,
En blonk nu aan de spits der Frygiaansche benden
Hem nu spoort Hektor aan , om zich vooruit te wenden :
"Hoe , Melanippus ! zal men Argos dus weêrstaan ?
"Vergramt ge u niet , wanneer ge uw maagschap ziet verslaan ?
"Of ziet gij Dolops niet berooven en ontwijden ?
"Verzel me : ons leger zal niet eer op afstand strijden ,
"Dan als de vijand op zijn kielen is vernield ,
"Of Ilium geslecht en heel ons volk ontzield."
Dus sprekend spoedt hij zich hem reeds vooruit te snellen.

Ook Ajax doet den moed van zijn trawanten zwellen :
"Mijn vrienden ! strijdt verwoed : dat heel de heldenschaar

“Het oorlogswee verdure, uit schaamte voor elkaar;
“Hij, die uit schaamte blijft, gaat dikwijls niet verloren,
“Maar hem, die vlugten kan, is roem noch hulp beschoren.”
Hij sprak; het leger, dat zijn woorden luistrend vangt,
Gloeit van gelijke drift, en vormt, ineengeprangd,
Terwijl de Bliksemgod ook Troje blijft bezielen,
Een' breeden muur van staal tot wering van zijn kielen.
Doch Menelaüs raad spoort Nestors lieveling nu:
“Antilochus! men kent geen' jonger' held dan u,
“Noch vlugger in den loop noch moediger in 't kampen;
“Snel uit, en trachte uw staal een' Trojer aan te klampen.”

Hij zegt; maar na dien raad verwijderd hij zich weêr.
De jonge held dringt voort en bliksemt met de speer,
En ziet rondom zich heen', terwijl de Trojers wijken;
De lans treft niet vergeefs, maar doet een' held bezwijken
En Melanippus, straks naar 't krijgsgewoel gespoord,
Gevoelt haar doodlijk in zijn jeugdig hart geboord.
Hij stort weêrgalmend neêr; de nacht omhult zijne oogen,
En Nestors zoon genaakt, met geestdrift aangevlogen,
Gelijk een jagers hond, die ijlings voortgesneld,
Het opgestoven wild, door 't jagtgeweer geveld,
Met scherpe tanden grijpt: zoo rept ook hij de schreden,
Om 't glinstrend wapentuig te scheuren van de leden;
Maar Hektor merkt zijn doel en vliegt reeds op hem aan,
En, hoe bemoedigd ook, hij blijft hem niet weêrstaan,
Doch mijdt hem, als een wolf, in stilte weggedoken,
Die 't bloed der honden of des herders heeft doen rooken,
En, eer de jagt genaakt, een wisse wraak ontvlugt.
De zoon van Priam komt met galmend krijgsgerucht

En dreigt hem met een mist van doodelijke pijlen.
Hij staakt aan de eerste spits zijn driftig voorwaarts ijlen.

De Trojers dringen nu , als leeuwen , heet naar bloed ,
Op Hellas kielen voort ; de Dondraar kweekt hunn' gloed ,
Maar laat de heldenkracht van 't Grieksche heir bezwijken ,
En Troje , hun ter straf , met nieuwen luister prijken .
De God schenkt Hektor moed en maakt zijn krachten groot ,
Opdat hij 't fonklend vuur zou werpen op de vloot ,
En Thetis schrikbren wensch , hoe gruwzaam ook , volmaken .
De wijze Hemelvorst verbeidde alleen dat blaken
Van één bepaalde kiel , ten ondergang gewijd ,
Om van dat tijdstip aan tot de uitkomst van den strijd ,
Den Trojer af te slaan en Argos roem te baren ;
En Hektor , uit zich selv' reeds fel om voort te varen ,
Wordt voor zoo grootsch een doel nog meer vooruit gespoord .
Hij dringt , van ijver blind , gelijk de Krijgsgod , voort ,
Of bruist , gelijk een vlam , die 't woud omgeeft met vonken .
Het schuim bedekt zijn' mond ; zijn oog , als ingezonken
In 't zaamgefronseld hoofd , dreigt alles door zijn' gloed ,
Terwijl zijn krijgshoed dreunt bij 't reppen van zijn' voet .
Jupyn , die hem alleen wil eeren en verhoogen ,
Behoedt zijn' lieving toch van uit de hemelbogen ,
Dien lieving , al te ras , in 't krijgsgewoel getemd ,
Achilles heldenvuist ter slagting voorbestemd .

Hij tracht de legerschaar van Hellas door te breken ,
Waar volk en wapentuig het meest zijn drift ontsteken ,
Maar , wat hij ijvren moog' , geen enkele aandrang lukt ;
De Griek weêrstaat hem , in een' vierhoek zaamgedrukt .

Gelijk een steile rots , van 't pekelschuim geslagen ;
De hoogstgeklommen baar in zee terug kan jagen
En 't fluitend windgehuil met kracht te keer blijft gaan :
Zoo blijft ook Hellas volk den Trojer nog weêrstaan ,
En Hektor zwaait de vlam en stort zich op zijn reijen.

Gelijk wanneer een golf , bij 't dondrend zeekastijen
Onstuimig voortgehold ; de roeibank overbruist ,
En 't buldrend windgeloei door wand en planken ruischt ,
Dan trilt de zeeman toch en voelt zijn hart verstijven ,
Daar hoop van lijfsbehoud aan niemand bij kan blijven :
Zoo trilt ook aller hart bij 't nadren van den held ,
En hij , gelijk een leeuw , die langs het moerig veld
Op horenbeesten aast , in weiden , naauw omgeven ,
Door éénen herder slechts , in 't strijden onbedreven ,
Dan voor- dan achteraan en beurt om beurt gehoed ,
Een enkel rund verscheurt in 't midden van den stoet ,
En de andren woest verjaagt , die voor zijn klauwen duchten ,
Hij laat met Jovis hulp den Griek verwilderd vlugten ,
En treft alleen den zoon van Kopreus , die weleer
Het wreede voorschrift van Eurystheus , d'Opperheer ,
Aan dappren Herkules , als afgezant , verklaarde :
Die held , die kracht en moed aan geest en vlugheid paarde ,
Die glorierijke spruit eens vaders , minder groot ,
Manhafte Perifeet , staat voor den aanval bloot ,
En 't storten van zijn bloed mag Hektor roem verwekken ;
De punt zijns eigen' schilds , dat nu zijn' rug moest dekken
Voor Trojes moordend staal , is de oorzaak van zijn' val ;
Aan deze kwetst hij zich , zoo ras hij zwenken zal ,
En tuimelt op zijn' rug , terwijl in 't nederploffen

De krijgshelm luid herklinkt, die 't slagveld had getroffen;
Doch naauw ziet Hektor hem in 't wapentuig verward,
Of ijlings wringt zijn vuist hem 't bloedig staal in 't hart,
Voor 't oog van heel zijn heir, dat, reeds van schrik verslagen,
Hem wel zijn tranen schenkt, maar 't minste niet durft wagen.

Nu dringt de legerschaar, door Trojes komst verhaast,
De rij van kielen door, meest landwaarts in geplaatst;
Doch ook uit deze rij kan haar de vijand drijven,
En thans laat schaamte en vrees haar bij de tenten blijven,
Terwijl ze, ineengeprest, zich niet door 't heir verspreidt,
Maar wederzijds om hulp en grooter geestdrift schreit,
En Nestor, Hellas roem, de siddrende oorlogsbenden
Bij stam en kroost bezweert om alles aan te wenden:
"o Vrienden! schaamt u nog voor 't menschedom en houdt moed.
"Denkt aan uw vaderland, uw' eigendom, uw goed,
"Uw huis, uw gade, uw kroost, hetzij dan nog in leven,
"Hetzij hen 't noodlot reeds vroegtijdig heeft doen sneven!
"Bij wat u 't dierbaarst is, hoezeer gij 't niet meer ziet,
"k Bezweer u toch, houdt stand; ontwijkt den vijand niet!"
Hij zegt en spoort den moed, en, waakzaam in den hoogen,
Rukt Pallas, hun getrouw, den blinddoek van hunne oogen,
En licht hen in den strijd en bij de schepen voor.
Nu ziet men Hektors volk en al zijn krijgsmagt door,
Hoe groot een heldenschaar nog achter was gebleven,
En hoe gering een drom zoo woest vooruit dorst streven.

Held Ajax, groot van ziel, blijft niet als weêrloos staan,
Waar heel zijn ovrig heir den vijand zoekt te ontgaan,
Maar spoedt zich om met drift van dek op dek te snellen,

Een overgroote haak van twee en twintig ellen ,
Met spijkers overzaaid , den vijand toegekeerd .
Gelijk een ruiter , in de rijkunst uitgeleerd ,
En 't heetste vierspan uit zijn rossen opgestegen ,
Het vliegend stadwaarts voert langs de opgevolde wegen ,
Waar heel een burgerschaar zich driftig zamendringt .
Terwijl hij beurt om beurt van 't eene op 't andre springt :
Zoo vliegt de Grieksche held , dien kracht en moed bezielen ,
Van 't eene op 't andre dek der werelooze kielen .
Hij spoort de benden , met een' donderenden kreet ,
Tot strijden voor de vloot en wering van hun leed .

Ook Hektor blijf niet in zijn' legerdrom besloten ,
Maar als een aadlaar , van den hemel uitgeschoten
Op ganzen , kranen , of een' langgehalsden stoet
Van zwanen , blank van pluim , die grazen langs den vloed :
Zoo stort zich Hektor nu , door Jupiter gedreven ,
Die ook zijn volgers spoort om stout vooruit te streven ,
Met onweêrstaandre kracht op een der schepen neêr .
Het gruwzaam kampgevecht neemt hier zijn' aanvang weêr .
Men zou hen naar den moed , waarmeê zij 't veld behouên ,
Als onvermoeibaar in den heldenkamp beschouwen ;
Doch onderscheiden was hun uitzigt bij de vloot :
De Griek verbeidt geen heil , maar ondergang en dood ,
En al wat Trojer heet , wil met verbolgen handen
De helden nederslaan en heel de vloot verbranden .
Zoo kampt men , wederzijds met hartstogt in de ziel .

De strijdbre Hektor klemt zich eindlijk aan de kiel ,
Protesilaüs drom ten overtogt verkoren ,

Doch nimmer aan dien held ter wederkomst beschoren.
Alleen om deze kiel bestrijdt men zich verwoed ,
En plengt men wederzijds 't vijandig heldenbloed.
De Griek tart onbevreesd de pijlen en de schichten ,
Daar niets in 't lijfsgevaar 't eenstemmig hart doet zwichten ,
En weert zich van nabij met hellebaard en speer ,
En bijlen , blank van staal , en 't breede zijdgeweer.
Een aantal zwaarden , met gewerkte ivoren hechten ,
Ontvalt der stramme vuist , reeds afgemat in 't vechten ,
Of stort hun van den rug , en de aarde stroomt van bloed ;
En Hektor , die zich niet van 't schip verjagen doet ,
Omvat de hoogte van den steilen achtersteven ,
En roept zijn ' Trojers toe , door heldenmoed gedreven :
"Brenge fakkels , dringt nog door , verflaauwt niet in den kamp!
"Nu schenkt ons Jupiter herstelling van de ramp.
"Hij levert ons een vloot , die Trojes kust genaakte
"Ten spijt van 't Godendom , en ons ellendig maakte
"Door lafheid van den Raad , die mij en u verbood
"Om , hoe de geestdrift sprak , te kampen op die vloot ;
"Doch heeft de Bliksemgod ons ooit voorheen' doen lijden ,
"Thans wekt zijne almacht ons om onversaagd te strijden."

Hij zegt : de legerdrom rukt voort met nieuwe kracht ,
En Ajax , die alleen een' wissen dood verwacht ,
Verwijdert zich van 't dek , geprangd door duizend pijlen ,
Die hem naar achtren heen' de roeibank op doen ijlen.
Hier slaat hij alles gade , en de onafmeetbre speer
Gaat al wat fakkels brengt naar Hellas vloot te keer ,
Terwijl hij galmend spreekt tot al zijn legerscharen :
"o Vrienden ! heldenrei , in de oorlogskunst ervaren !

“Betoont , betoont nog moed ; geliefde vrienden ! strijdt ;
“Of waant gij dat nog iets u van den dood bevrijdt ,
“Eene achterhoede of schans, waarnaar ge u heen' kunt wenden?
“Geen welbemuurde stad met versche legerbenden ,
“Die ons ontvangen kan , bevindt zich hier nabij.
“Wij zijn van hulp ontbloot , het pekelschuim op zij ,
“Verwijderd van ons land , op Trojes eigen stranden :
“Dus traagheid schenkt geen heil, maar 't reppen onzer handen.”

Hij sprak : de schrikbre speer verspreidt alom den dood ,
En al wat Trojer heet , of nadert tot de vloot ,
Om , Hektors wil gedwee , den felsten brand te stichten ,
Moet bij zijn' eersten tred voor Ajax wapens zwichten ,
Wiens onverzwakbre lans , hem in de vuist gekneld ,
In 't aanzien van de vloot , een zespaar helden velt.

ZESTIENDE BOEK.

INHOUD.

PATROKLUS smeekt ACHILLES hem met deszelfs wapens en legerbenden op den vijand uit te zenden: deze gedooft zulks, op voorwaarde dat hij, met het verdrijven van denzelven tevreden, niets meer zal onderstaan. AJAX, door het strijden afgemat, kan niet beletten dat de brand in het schip wordt gestoken. Op dit gezigt zendt ACHILLES zijnen vriend af. De Trojanen, door den wapendos van PATROKLUS bedrogen, nemen de vlugt: deze verdrijft hen uit de legerplaats tot in de vlakke, geraakt in kampstrijd met SARPEDON, den zoon van JUPITER, en berooft hem van het leven. Het ligchaam van dien held wordt den Grieken nog ontweldigd en door APOLLO gereinigd. PATROKLUS vervolgt de Trojanen tot bij de stad en bestijgt den wal, doch wordt van APOLLO teruggedreven. Eindelijk nadert hij tot HEKTOR en velt deszelfs menner CEBRIONES, met een aantal anderen, totdat hij, door APOLLOOS kracht verbijsterd en van wapentuig beroofd, door EUFORBUS gewond, en door HEKTOR verslagen wordt, die ook AUTOMEDON, ACHILLES wagen naar de schepen voerende, op de hielen snelt.

Zoo strijdt men om die kiel, waar alles zich vergadert,
Terwijl Patroklos, tot zijn' boezemvriend genaderd,
Zijn heete tranen plengt, gelijk een stroom, die bruist,
En met een' zwarten vloed van steile bergen ruischt.
Achilles ziet hem aan met teederlijk ontfermen,
En vraagt hem overhaast naar de oorzaak van dat kermen:
"Wat jammert ge, als een wicht, dat naast zijn moeder loopt,
"Haar in 't vooruitgaan stoort, zich aan haar kleedren knoopt
"En schreit, opdat zij 't in hare armen op zou vangen!
"Gij handelt als dat kind met tranen langs de wangen.
"Of is u eenig leed voor 't volk of mij bewust?
"Spraak gij alleen misschien een' boô van Fthiaas kust?
"Men zegt, Menétius, uw vader, is in leven;
"Geen Myrmidoner rept van koning Peleus sneven,
"Wier beider sterfensmaar ons hart doorwonden zou.
"Of drijft uw oog misschien om Hellas benden rouw,
"Omdat zij bij de vloot ter straf van 't onregt sterven:
"Dan spreek; verberg mij niets; laat mij 't verhaal niet derven."

Nu slaakt zijn dappre vriend een' langgerekten zucht.
En spreekt: "o Peleus zoon, bij 't leger meest geducht!
"Bedaar; tot zulk een top is onze ellend gestegen.
"Zij, die we aan 't hoofd van 't heir zoo vaak te roemen plegen,

“Zijn allen zwaar gekwetst en neêrgedrukt door 't leed.
“Een welbestierde schicht trof strijdbren Diomeed;
“De speer Ulysses en den eersten onzer grooten;
“Eurypylus een pijl, hem 't dijvleesch ingeschoten;
“De kunst verzacht hun pijn door wondenheelend kruid,
“Maar onverbiddlijk streng, bluscht niets uw gramschap uit.
“o! Mogt zoo blind een wrok mij nooit de borst doen zwellen!
“Rampzaalig dappre! wien zult ge ooit ter redding snellen,
“Indien gij nu den Griek niet van den moord bewaart?
“Neen, ongevoelge! dien geen Thetis heeft gebaard,
“Geen Peleus 't aanzijn gaf; gij sproot alleen uit rotsen,
“En uit den schoot der zee, dewijl ge in 't leed kunt trotsen.
“Of ducht uw ziel een ramp, u van de Goôn voorspeld?
“Heeft Thetis u een' last van Jupiter gemeld,
“Zoo geef voor 't minst aan mij uw Myrminoonsche benden,
“Of ik de zegepraal op Hellas af mogt' wenden;
“Trek mij uw wapens aan, dan vlugt de vijand ligt,
“En waant, door 't kleed misleid, dat gij vernieling sticht;
“Dan vindt de Griek terwijl verademing van 't lijden.
“Een oogenblik van rust schenkt nieuwe kracht tot strijden,
“En uw ontzaglijk heir, nog onvermoeid en vlug,
“Dringt zoo vermoeid een schaar weêr in de stad terug.”

Zoo bidt hij onbedacht, en, om den Griek te wreken,
Gaet hij om eigen' val en wisse neêrslaag smeeken.
Achilles slaakt een' zucht, en spreekt den held weêr aan:
“Ach mij, doorluchte vriend! wat laat me uw rouw verstaan?
“Geen toekomst, dan bekend, heeft mij 't gemoed doen beven,
“Geen' last van Jupiter heeft Thetis voorgeschreven;
“Maar daarom vestigt zich de wanhoop in mijn hart,

“Omdat een magtiger mij , zijns gelijken , tart ,
“En ’t eens bedeelde goed weêr schandlijk weg laat sleuren.
“Na ’t lijden van dien hoon , blijft dit mij ’t hart verscheuren :
“De vrouw , die mij de Griek ten loon geschonken had ,
“Verworven door mijn staal bij ’t slechten van een stad ,
“Die vrouw dorst Atreus zoon , volleerd in gruwelstukken ,
“Mij , als een’ banneling , weêr uit de handen rukken. —
“Doch blijf dit zoo : geen wrok mag eeuwig zijn verhoord.
“Ik had mijn grimmigheid eerst dan in ’t hart gesmoord ,
“Wanneer het krijgsgewoel tot hier waar’ doorgebroken.
“Nogtans neem gij terwijl , door glorievuur ontstoken ,
“Mijn schrikbre wapens op en voer mijn leger aan ,
“Als waarlijk Trojes volk den Griek terug kon slaan ,
“De kielen met een’ mist van benden houdt omsloten ,
“En ’t heir , ineengeprangd , dan nu is voortgestooten
“Tot op de kust der zee , waar ’t slechts vernieling wacht.
“Gansch Troje kampt nu ook en bouwt op eigen kracht ,
“Nu mijn helm niet door ’t fonklen af doet wijken.
“Ras waar’ de legerwal verkropt geweest van lijken ,
“Had Agamemnon mij slechts minder woest gehoond ,
“En thans blijft kiel noch tent van Trojes wraak verschoond.
“De speer van Diomeed , in de oorlogskunst ervaren ,
“Hoe grievend in zijn vuist , kon ’t leger niet bewaren ,
“En Agamemnons stem , zoo haatlijk in mijn oor ,
“Klonk nooit in ’t krijgsgewoel der legers tot mij door ;
“Maar die van Hektor slechts tot zijn Trojaansche helden ,
“Alom met luid geschreeuw verwinnaars op de velden. —
“Red gij de kielen dus met onverschrokken’ moed ,
“Opdat geheel de vloot niet wegzinke in den gloed ,
“Die ons den wedertogt naar Hellas zou beletten.

“Doch zoek vooral mijn’ raad niet wuft op zij te zetten ,
“Dan ziet ge mij bij ’t heir met grooter’ glans hersteld ,
“En die geliefde vrouw, die oorzaak van ’t geweld ,
“Met keur van koningsgoed mij spoedig wedergeven.
“Keer, als gij Hektor van de vloot hebt afgedreven ,
“En, schenkt de Blicksemgod verheffing aan uw’ moed ,
“Zoek buiten mij geen’ strijd met Trojes heldenbloed :
“Gij zoudt mij al den roem, dien ik behield, ontrukken.
“Doch meest, zoo ras uw kracht den vijand mogt doen bukken,
“Jaag niet hoovaardig voort tot onder Trojes wal ,
“Opdat u geen der Goôn bedreige in ’t krijgsgeschal ;
“Want Febus doet zich op als schutsheer der Trojanen.
“Zoo ras dan, als gij ’t heir een’ vrijen weg mogt banen ,
“En ’t leger hebt gered, keer dan terug tot mij ,
“En laat hun in de vlakte een bloedig kampen vrij.
“En dan, o Jupiter en Febus en Minerve !
“Dat al wat Trojer heet, maar zonder uitkomst, sterve;
“Dat heel der Grieken heir, slechts wij niet, worde ontzield ,
“En ’t haatlijk Pergamum door ons alleen vernield !”
• Zoo spreekt dat moedig paar, gekweekt voor grootsche daden.

Held Ajax houdt geen’ stand, met pijlen overladen ,
Door Jupiters besluit en Trojes staal getemd.
De glanzende oorlogshoed, hem op de kruin geklemd ,
Herklinkt afgrijslijk zwaar, door schicht op schicht gestooten;
De linkerbovenarm, aan ’t schild als vastgesloten ,
Door ’t dragen afgemat, valt bijkans neêr bij ’t lijf ,
En nog verjaagt men hem, volleerd in ’t krijgsbedrijf ,
Door speer noch pijlenzwerm, die Ajax niet betoomen.
Het losgebarsten zweet ontvloeit hem, als bij stroomen :

Aamechtig hijgt zijn borst , van kracht en lucht beroofd ,
En 't ijslijkst doodsgevaar bedreigt alom zijn hoofd.

Nu , Zanggodinnenschaar , in hemelgloed ontstoken !
Herzeg mij , hoe de brand de vloot is uitgebroken.
De strijdbre Hektor neemt een schrikbaar zijdgeweer ;
Hij treft van nader bij de punt van Ajax speer ,
En snijdt haar af van 't hout , dat Ajax moedig pogen ,
Nu 't was beroofd van 't staal , de velden langs gevlogen
En klinkend neêrgestort , hem vruchtloos tegenstelt.
't Doorzien van 's Hemels wil baart afschrik aan dien held.
De Bliksemgod alleen verijdt al zijn krachten ,
En laat den Trojer een bepaalde zege wachten ;
Hij wijkt dus uit den strijd , en Hektors drom grijpt stand ,
En sticht in 't hooge schip den langgewenschten brand.

Naauw ziet Achilles oog de vlam ten hemel steken ,
Of ijlings spoedt hij zich Patroklos aan te spreken ,
Terwijl hij in zijn drift zich op zijn dijen slaat :
"Ik heb den brand gezien , die op de vloot ontstaat :
"Verhaast u : weer die vlam , 't beletsel tot vertrekken ;
"Neem thans mijn wapens op : ik ga mijn leger wekken."
Hij sprak. Patroklos nu bedekt zijn lijf met staal.
Hij trekt de krijgslaars aan , zoo vorstlijk rijk in praal ,
Met zilvren koorden om de beenen vastgesloten ,
En 't pantser van den held , uit Peleus echt gesproten ,
Waarop het blank metaal , gelijk de starren , glom ,
En hangt zijn blinkend zwaard met zilvren spijkers om.
Hij dekt zich met een schild , uit stevig leêr gebogen ,
En zet een' krijgshelm op , met paardenhaar omtogen ,

Wiens zware vederbos afgrijslijk overknikt,
En klemt de lansen vast, voor zijn beheer geschikt;
Alleen de schrikbre speer, met grievend staal beslagen,
Die slechts Achilles vuist door 't luchtruim heen' kon jagen
En niemand buiten hem, dat wapen, nooit geknakt,
Ten val der helden op den Pelion gehakt,
Slechts deze ontvangt hij niet bij 't moedig onderwinden.
Automedon krijgt last zijn drietal aan te binden;
Die held, na Peleus zoon, het meest zijne achting waard,
Dien geen vijandig heir terughield in zijn vaart,
Bindt snellen Balius, het moedigst ros der aarde,
Met Xanthus, dien Podarge aan vluggen Zefyr baarde
Bij 't grazen op de kust van grijzen Oceaan,
Een paar, den wind gelijk, met kostbre teugels aan,
Terwijl zich Pedasus, voorheen' bij Thebes slechten
Door Peleus zoon verheerd, aan 't uiterste eind' ziet hechten,
En, schoon van sterflijk ras, dat hemelsch span verzelt.

Achilles roept terwijl zijne oorlogsschaar te veld.
Als wolven, heet op roof, ontzaglijk groot in krachten,
Die, na den moord eens herts, dat ze op de bergen slagkten,
De hongerige kaak begruisd met rookend bloed,
Zich, naauw ineengeperst, verdringen bij den vloed,
Om 't aangekleefde schuim te koelen in de plassen,
En 't opgerispte bloed weêr van den muil te wasschen,
Terwijl hun buik zich rekt en 't hart stoutmoedig blaakt:
Zoo dringt Achilles heir, dat naar den oorlog haakt,
Zich naast Patroklus op om woest vooruit te varen,
En dappre Achilles spoort de rossen en de scharen.

Op vijftig kielen was de strijdbre legermagt
Van Peleus vluggen zoon naar Trojes kust gebragt,
En ieder was bemand met vijftig keursoldaten.
Vijf Hoofden, op wier trouw de held zich kon verlaten,
Geboden onder hem, in 't hoogst bewind gesteld.
Den eersten krijgsdrom bragt Menesthius te veld,
Dien fraaije Polydore, uit Peleus echt geboren,
Met glansrijk bruiloftsgoed tot Borus ga verkoren,
Den stroom Sperchiüs, zoo ontembaar in zijn vaart,
En louter voor den schijn aan Borus had gebaard.
De strijdbre Eudórus mogt den tweeden drom geleiën,
Die spruit van Polyméle, in 't albezielend reijen,
Bij 't klinkend feestgewoel der schelle Jagtgodin,
Door Majaas vluggen zoon ontgloeid tot wedermin,
Die, heimlijk nevens haar ter slaapkoets opgetreden,
Eudórus 't aanzijn gaf, om, schoon en rap van leden,
Te pronken in den strijd door vaardigheid en kracht,
Terwijl zij, toen die spruit ter wereld was gebragt,
Door dappren Echekles, uit Aktors stam geboren,
Met vorstlijk bruiloftsgoed ten echt werd uitverkoren,
En 't kind, gelijk een telg van 't dochterlijke bloed,
Door Fylas werd gekweekt en teeder opgevoed. —
Pisander was aan 't hoofd van 't derde rot verheven,
Die strijdbre krijgsman, na Patroklos 't meest bedreven
Van heel dien heldenstoet in 't kampen met de speer.
De grijze Fenix stond bij 't vierde, als Legerheer;
En 't vijfde krijgsambt mogt Alcimedon bekleeden.

Naauw was dat heir geschaard rondom zijne Overheden,
Of dappre Achilles spreekt zijn benden hevig aan:

II.

5

„Laat thans uw dreiging niet in ijdden rook vergaan !
„Een dreiging , menigwerf op Hektor uitgesproken .
„Zoo lang mijn bruisend bloed van gramschap bleef ontstoken ;
„Toen spraakt gij : “Wreeddaard , die gevoedsterd zijt met gal ,
„ „Die ’t leger ondanks zich weêrhoudt van ’t krijgsgeschal !
„ „Indien zoo blind een wrok uw ziel heeft ingenomen ,
„ „Dan wend uw kiel en naar de vaderlandsche stroomen .”
„Zoo klonk uw taal zoo vaak : nu ziet gij ’t , dat gevaar ,
„Zoo fel door u verlangd ; die oorlogstijd is daar .
„Laat thans , wie moed bezit , den vijand gaan verjagen !”
Hij zegt en spoort zijn heir om ’t edelst feit te wagen ,
En ’t dringt nog digter op , na ’t hooren van zijn blaam .
Zoo naauw de nijvre hand , in ’t metselwerk bekwaam ,
De wanden zamenvoegt om togt en wind te keeren :
Zoo naauw vereent men zich om Hektor af te weren ;
Zoo raakt de hoed den hoed , de held den oorlogsheld ;
Zoo staat men schild aan schild en pluim aan pluim gekneld ,
Terwijl Patroklos en Automedon zich paren ,
Om , eensgezind van ziel , aan ’t hoofd vooruit te varen .

Nu wordt door Peleus zoon die fraaije kist doorzocht ,
Door Thetis moedergunst geschonken voor den togt ,
Gevuld met deksels tot beschutting voor de winden ,
En overkleed en spreit , niet vaak zoo ruig te vinden .
Een schaal , waarin geen wijn voor menschen werd vermengd ,
Waaruit slechts voor Jupyn de feestdrank was geplengd ,
Lag , keurig uitgewerkt , in ’t diepst dier kist besloten ;
Die kostelijke schaal , met water overgoten ,
En eerst ter reiniging met zwavel overspat ,
Wordt , na de zuivring van zijn handen , opgevat

En in den kring gebragt. Welras, van 't heir omgeven,
En 't nedrig smeekend oog ten hemel opgeheven,
Schenkt haar Achilles vol en plengt hij voor Jupyn,
Wiens blik hem gadeslaat, den opgeschuimden wijn:
"Pelagisch Opperheer, in hooger' kreits gezeten!
"Dodonaas Jupiter, wiens heilige Profeten
"Met ongeschoeiden voet geschaard zijn om uw' troon!
"Gij hebt mijn beê verhoord; na 't lijden van den hoon,
"Mijn wanklende eer hersteld en 't Grieksche heir vernederd.
"Verhoor op nieuws mijn bede en word nog eens verteederd.
"Ik zelf ontga den strijd, maar zend mijn' boezemvrind
"Met velen uit mijn volk: wees gij dan hem gezind
"En doe hem, o Jupyn! geen zegepraal ontberen:
"Verschaf hem kracht en moed om Hektor ééns te leeren,
"Of buiten mij die held den kampstrijd ook verstaat,
"En of hij dan alleen den vijand nederslaat,
"Wanneer hij nevens mij de benden voort mag zweepen.
"Maar, als hij 't krijgsgewoel gesmoord heeft op de schepen,
"o! Voer hem ongekwetst in dit mijn leger weêr.
"Met al zijn' wapenglans en heel zijn heldenheir!"
Hij spreekt; de Bliksemgod schept in zijn' wensch behagen
En deels bekrachtigt hij, deels weigert hij zijn vragen.
Hij schenkt de zegepraal en 't smoren van de ramp,
Maar niet de weêrkomst van zijn' halsvriend uit den kamp.
Na 't plengen van den wijn en 't storten van zijn beden,
Sluit Peleus vlugge zoon, terstond teruggetreden,
De schaal weêr in de kist, en plaatst zich voor zijn tent,
Begeerig om te zien, hoe de oorlogskans zich wendt.

Het leger rukt vooruit met afgedeelde scharen,

Tot alles, dol van moed, op Troje los kan varen;
En thans breekt alles uit, als hommels, stout van hart,
Die, altijd op den weg door kindren aangesard,
Tot veler ongemak zich onverwijld vergadren,
En, waakzaam voor haar kroost, met giftige angels nadren,
Wanneer men, onbewust, haar vreedzaam nest verstoort:
Zoo dringt, verwoed van hart, de Myrmidoner voort,
En stroomt met luid geschreeuw 't vijandig leger tegen.

Patroklos spoort zijn volk om 't gloriestuk te plegen
En roept zijn' drommen toe: Achilles heldenschaar!
"Houd moed; bewaar dat vuur en ducht geen kriegsgevaar,
"Opdat zich Peleus zoon, die moedigste aller Grieken,
"In eer hersteld moog' zien door 't ijvren onzer pieken,
"En Agamemnons oog doorzie, hoe onbedacht
"Hij 't hoofd der heldenrij baldadig heeft veracht."
Hij zegt en spoort hunn' moed, en 't heir, ineengesloten,
Valt op den vijand neêr, terstond teruggestooten,
Terwijl de vloot weêrgalmt van Hellas krijgsgeschreeuw.

Zoo ras de Trojer nu Patroklos, als een leeuw,
Van wapens glinstrend, met zijn' vriend ziet opgekomen,
Gevoelt zich heel die schaar den eersten moed benomen
En wijkt zij bleek terug, verbijsterd door den waan,
Dat ligt Achilles wrok deelnemend was vergaan.
Nu ziet men angstig rond om 't veege lijf te sparen.
Patroklos, in zijn drift het eerst vooruitgevaren,
Trefte daar, waar 't edelst deel der Grieksche benden viel,
In 't hevigest woelen bij de blakende oorlogskiel,
Den held Pyrechmes, tot geleider uitverkoren

Van 't heir, door Amydon aan Priamus beschoren,
Het regterschouderblad: hij slaakt een' naren kreet,
En ploft ter aarde neêr, terwijl zijn volk, in 't leed
Van hem ontzield te zien, die zoo veel groots dorst wagen,
Terugdeinst van de kiel, als met een' wenk verslagen.
Patroklos zweept hen voort en bluscht den fellen brand,
En 't deels vernielde schip blijft rookend staan op strand.
De vijand spoedt zich om met luid geschreeuw te vlieden:
De Griek herwint de vloot, van dolle spijt aan 't zieden,
En 't dondrend krijgsgeluid stijgt naar den hemel op.

Wanneer de Bliksemgod der hooge bergen top
Van dikken mist bevrijdt, ontdekt men al de rotsen,
En wouden zonder tal, die 't woên der eeuwen trotsen,
En 't blaauwe hemeldak, door zonneglans verlicht:
Zoo ademt, nu de vlam weêr op de kielen zwicht,
Der Grieken heir een wijl, maar laat niet af van strijden.
De Trojer, hoe verschrikt, vlugt niet aan alle zijden,
Maar biedt nog tegenweer en wijkt alleen voor dwang.
Nu kampt men, hoofd voor hoofd, in 't ijslijk krijgsgedrang,
Terwijl de legers zich verspreiden langs de velden.
Patroklos snelt vooruit naar Trojes oorlogshelden,
En snijdt Arilukus, met de afgejaagde speer,
Het scheurend dijbeen door: hij stort voorover neêr
En sterft. Ook Thoäs valt door Menelaüs pogen,
En voelt regt boven 't schild de lans in 't hart gevlogen.
Amfiklus, blind van moed op Méges aangesneld,
Wordt, eer hij 't staal verheft, door Méges lans geveld,
Die, toomeloos in vaart, zijn kuitvleesch ingedreven,
De grove pezen breekt en hem berooft van 't leven.

Atumnius, door 't kroost van Nestor aangerand ,
Wordt door het wapen van Antilochus vermand ,
Die hem zijn lijf doorboort , en neêrvelt aan zijn voeten ;
Doch Maris gramschap wil Antilochus doen boeten
Voor 's broeders nederlaag , en , vóór het lijk geplaatst ,
Hem treffen met zijn lans , maar voelt zich overhaast
Door Thrasymeed gewond , wiens speer , niet afgeweken ,
De schouderpezen grieft en 't krakend been doet breken.
Ook hij stort dreunend neêr , beroofd van 't levenslicht.
Zoo daalt dat broederpaar , dat voor die broeders zwicht ,
Amisodârus kroost , wiens hand Chiméra voedde ,
Dat monster , wiens geweld zoo onverwinbaar woedde ,
Zoo daalt Sarpédons hulp in 's afgronds duistren poel.

Held Kleobulus wordt belemmerd in 't gewoel ,
Door Vorst Oïleus zoon in 't vlugten aangetroffen ,
En deze doet hem 't hoofd ter aarde nederploffen ,
En doopt zijn kling in 't blped , terwijl de kille dood
En 't onvermijdbaar Lot de scheemrende oogen sloot.
De Trojer Lykon gaat Peneleüs bestrijden ;
Maar beider speer dwaalt af : zij , die geen traagheid lijden ,
Zij nemen thans verwoed hun fonklend zwaard te baat ,
En Lykon , die den top van 's vijands krijgshelm slaat ,
Ziet bij de breede greep zijn lemmer afgebroken ,
Terwijl 't vijandlijk staal , hem in den hals gestoken ,
Door vleesch en beendren dringt , en 't afgescheurde hoofd
Bij 't ligchaam nederhangt , van ademtogt beroofd.
De moedige Akamas , ten wagen opgestegen ,
Voelt door Meriones zijn' rug van 't staal doorregen ,
En tuimelt levenloos van kar en paarden neêr.

Geduchte Idomeneus treft met zijn lange speer
Den mond van Eurymas , en 't staal , vooruitgeschoten ,
Dringt achteruit door 't hoofd : het been wordt afgestooten ;
De tanden scheuren los ; het oog loopt vol met bloed ,
Dat zich door neus en mond met kracht naar buiten spoedt ,
En de aklig bleeke dood beknelt hem in zijn boeijen.
Zoo laat hier ieder Vorst het bloed eens vijands vloeijen.
Als wolven , heet op roof , die woest een schaap of geit ,
Door 's herders onverstand in dal of woud verspreid ,
Ontscheuren aan de kudde , en op die zwakke dieren ,
Van tegenweer beroofd , hunn' bloeddorst teugel vieren :
Zoo valt de Griek verwoed de bleeke Trojers aan ,
Die , zonder moedbesef , aan 't davrend vlugten slaan.

De zoon van Telamon blijft onvermoeibaar pogen
Naar Hektors nederlaag , en deze , 't lijf betogen
Van 't ledren krijgsschild , drijft zijne oorlogskunst in top ,
En vangt der schichten klank met luistrende ooren op.
Hij ziet wel hoe de Griek , zijn benden af gaat stooten ,
Maar houdt nog altijd stand en redt zijn togtgenooten.
Gelijk als wen Jupyn zijne onweêrsbuijen wekt ,
En 't effen hemeldak met donkre wolken dekt :
Zoo deinst de Trojer af , terwijl zijn helden sneven ,
En zonder nederlaag den wal niet uitgedreven.
Het vliegend wagenspan rukt Hektor met zich heen ,
Doch 't heir , belemmerd in zijn' aftogt , blijft alleen.
Een aantal rossen , met de wagens voortgeweken ,
Laat de afgescheurde kar in 't diepst der grachten steken.
Patroklus jaagt hen na , verhit op Trojes val ,
En spoort der Grieken drom met galmend krijgsgeschal.

De vijand vlugt nog voort, bedekt alom de wegen ,
En 't stof valt dwarlend neêr , tot nevels opgestegen ,
Terwijl het ijlend span terugdeinst van de vloot ,
En dáár , waar dicht gedrang hun lijfsgevaar vergroot ,
Patroklos voorwaarts snelt , en zich de wagens horten ,
En , krakend losgescheurd , de ruiters af doen storten.

Achilles vriend , gestaâg op Hektor aangespoord ,
Rukt langs den heirwal met de plugge paarden voort ,
Door 't zeegnend Godendom aan Peleus opgedragen ;
Maar Hektor was hem reeds ontvloden op zijn' wagen.
Gelijk wanneer Jupyn , in 't billijk Godenhart
Door menschlijke euveldaân tot vijandschap getart ,
Om 't spotten met de Goôn , bedrieglijk regt verschaffen ,
Verkrachten van de wet , geweld en list te straffen ,
In donker najaarsweêr de watren nederschiet ,
En alles met een zee van regens overgiet ,
Dan rukt een holle stroom , de bergen afgevaren ,
En rots en heuvel neêr tot in de schoot der baren ,
En slecht der menschen werk , en keert de wereld om :
Zoo gilt hier Trojes span , bij 't wijken van zijn' drom.
Patroklos , na 't verslaan der voorste legerbenden ,
Laat Trojes heir niet toe zich naar de stad te wenden ,
Maar vliegt , tot veler wraak , den vijand op den voet ,
En houdt hem bezig bij Skamanders diepen vloed ,
In 't tusschenruim der stad en van de Grieksche kielen.

Het eerst voelt Prónoüs zich nu door 't staal ontzielen ,
En tuimelt , in zijn borst getroffen , galmend neêr.
Na dezen Thestor , die , beroofd van tegenweer ,

Zich op zijn' wagen kromde , en , zonder kracht tot strijden ,
 Van schrik zijn toomen uit de handen had doen glijden.
 Hij treft zijn regterwang met de ingedreven lans ,
 Door tand en kaak geboord , en rukt zijn offer thans , —
 Gelijk een visscher , op een steile rots gezeten ,
 Een' overgrooten visch , het water uitgereten ,
 In snoer en angel klemt , — met opgesperden mond ,
 Ten hoogen zetel uit op d' afgetreden' grond.

Nu voelt Eryalus zich door een' steen getroffen ,
 Die hem , van 't licht beroofd , voorover neêr doet ploffen ,
 Terwijl 't gekneusde hoofd , door éénen slag verplet ,
 Zich van elkander scheidt in 't davrend krijgshelmet.
 Nu valt Tlepólemus ; nu doet hij Ifeus sneven ,
 Nu laat Euíppus hier met Echius het leven ,
 Nu dappre Amfóterus , Epaltes , Erymas ,
 Met Pyres , Polymeel en wat hier edelst was.

Zoo ras Sarpédons oog met zoo verwoede handen
 Zijn ongeharnast heir moorddadig aan ziet randen ,
 Herklinkt zijn bits verwijt door wapendrom en lucht :
 “o Schande ! Lyciërs ! waarheen' dus voortgevlugt ?
 “Toont moed ; ik zelf , ik ga dien oorlogsman bestrijden !
 “'k Zal weten , wie hij is , die 't leger zoo doet lijden ,
 “Die zulk een heldenschaar heeft neêrgestort in 't graf.”
 Hij zegt , en springt verwoed de breede krijgskar af ,
 Terwijl Patroklos reeds zijn' wagen had begeven.
 Als gieren , krom van bek , den klaauw omhoog geheven ,
 Die boven rots en lucht zich krassend nederslaan ;
 Zoo valt dit grimmig paar zich , luidkeels schreeuwend , aan.

II.

5*

Op deze rigt Jupyn zijne aldoordringende oogen ,
En spreekt zijne ega toe , door 't nadrend leed bewogen :
“Ach mij ! nu 't grimmig Lot mijn dierbaarst kind op aard’
“Ten val bestemd heeft door Patroklos schrikbaar zwaard ! —
“Tweeledig wordt mijn hart nu ginds dan her gedreven ,
“Of ik mijn’ liev’ling nog behouden zal bij 't leven ,
“Naar 't Lycisch veld ontscheurd aan 't droevig krijgsgeschal ,
“Dan of Patroklos vuist hem nu reeds vellen zal ?”
“o Kweller van mijn rust ! wat laat uw mond ons hooren !” —
Zoo uit zich Juno thans , uit Rheaas echt geboren —
“Gij wilt een nietig mensch , wiens val het Lot besloot
“Sinds de eerste levenssprank , ontrukken aan den dood !
“Bedrijf het : maar den Goôn zal 't opzet niet behagen ;
“En overweeg slechts dit : wanneer gy 't wuft dorst wagen
“Sarpédon ongekwetst te ontscheuren aan zijn ramp ,
“Zal ras een ander God in zoo geducht een’ kamp
“Zijn’ teêrgeliefden zoon als gij beschermen willen.
“Een talrijk Godenkroost blijft toch zijn kracht verspillen
“Bij 't magtig Ilium , en sneuvelt door uw’ haat.
“Doch als die lieving u op zoo veel droefheid staat ,
“Zoo laat hem dan , gedwee , bij Trojes hooge wallen ,
“In 't roemrijkst heldenperk en door Patroklos vallen ;
“Maar zend , wanneer zijn oog zich voor het leven sluit ,
“En Dood en zachten Slaap tot zijn bevrijding uit ,
“Om 't ligchaam van den held naar 't vaderland te brengen :
“Daar kan de broedermin en vriendschap de asch vermengen ,
“En eeren , als het past , met offerdienst en graf.”
Dus spreekt ze , en de Opperheer slaat haar dien raad niet af ,
Terwijl hem tranen bloeds door 't scheemrend oog ontvloeijen ,

Die, langzaam afgedrupt, den klammen grond doorsproeijen,
Zijn' dierbren zoon ten roem, die hem Patroklos hand
In Troje ontscheuren moest, verwijderd van zijn land.

Thans nadert zich dat paar, wraakgierig voortgevlagen,
En Thrasymélus, voor de krijgsdienst opgetogen,
Sarpédons lijfstrawant, wordt door Patroklos speer
In d' onderbuik gekwetst, en ploft zieltogend neêr.
Sarpédon mikt op hem, maar 't staal, van 't spoor geweken,
Gaet vluggen Pedasus den regterschouder breken,
En 't ademlooze ros, in snelle vaart gestuit,
Stort met een' gil ter neêr, en blaast zijn leven uit;
En 't ovrig paar ziet naauw zijn voorspan neêrgeslagen,
Of springt van schrik op zijde, en steigert voor den wagen,
Al krakend voortgesleurd, en wart zich in zijn' toom;
Maar dappre Automedon beteugelt nog dien schroom
En spoedt zich om het ros, dat de andre twee doet lijden,
Met de overgroote kling van 't leisel af te snijden.
Het span herstelt zich weêr en blijft geduldig staan.
De kampers vallen thans met nieuwe geestdrift aan.
Sarpédons staal wijkt af, in 't ongezegend pogen
Den linkerschouder van Patroklos langs gevlogen;
Maar deze drijft zijn lans niet zonder voordeel uit,
En treft hem, waar een vlies 't gezwollen hart omsluit.
Gelijk een statige eik of popel, dun van blaren,
Of ranke dennenstam, tot bouwing van de baren,
Door bijlen, blank van staal, ten heuvel afgeveld;
Zoo tuimelt, vóór de kar, die neêrgeslagen held,
En grabbelt in het stof en knarsetandt van woede.
Gelijk een' rooden stier, die 't weerloos rundvee hoedde,

In 't kampen met den leeuw , een naar gebrul ontgaat ,
Als deze hem den tand in 't krimpensd ligchaam slaat :
Zoo roept die Legervoogd , die 't koestrend licht gaat derven ,
Met akligd wraakgehuil zijn' halsvriend aan in 't sterven :
“o Dappre togtgenoot ! o Glaukus , mij zoo waard !
“Nu grooter kracht gebruikt , en list noch moed gespaard !
“Haak , zoo gij vuur bezit , haak thans naar 't vinnigst kampen .
“Roep eerst mijn Hopliên zaam' tot wering van de rampen ,
“Wier drang Sarpédons lijk ten ondergang bestemt .
“Dan zij voor mij uw zwaard in eigen vuist geklemd ;
“Want eeuwig bleef uw naam in diepen smaad verzonken ,
“Indien mij na mijn' val geen bijstand waar' geschonken ,
“En 't wapentuig mij wreed van 't ligchaam afgescheurd :
“Maar kom , den strijd gezocht en 't leger opgebeurd .”
Hij zegt ; de kille dood verspreidt zich door zijn longen ,
Terwijl Achilles vriend , hem op de borst gesprongen ,
Het bloedige oorlogsstaal , den boezem ingedrukt ,
Met ademtogt en ziel aan 't stramme lijf ontruikt ,
En 't Myrmidoonsche volk Sarpédons span beteugelt ,
Na 's Konings ondergang tot wijken aangevleugeld .

't Vernemen van dien kreet baart Glaukus bittere smart ;
Hij kan niet helpen , en die onmagt treft hem 't hart ;
Hij perst en knijpt zijn' arm , als de oorzaak van zijn lijden ,
Door Teucers pijl gewond in 't alvernielend strijden
Bij 't kampen vóór den muur , die 't Grieksche heir omgaf ,
En smeekt alleen den steun van blonden Febus af :
“Verhoor me , o Dagvorst , die in Trojes tempelkoren
“Of Lycië verkeert ! gij kunt toch altijd hooren ,
“Wat klagt een stervling uit , beklagenswaard als ik .

“Gij ziet mij zwaar gekwetst, en ieder oogenblik
“Verkrimpt mijn hand van pijn; het bloed is niet te stoppen;
“Ik voel het, zwaar verdikt, tot in den schouder kloppen;
“Mijn vuist werd krachtloos tot verheffing van de speer,
“En kan geen vijands staal meer keeren: 't Hoofd van 't heer,
“De zoon van Jupiter, Sarpédon, viel te gader,
“En vond zich bij zijn' dood verlaten van zijn' vader.
“Maar gij voor 't minst, o Vorst! geef toegang aan mijn klagt;
“Verligt mij; sus mijn pijn; genees mij; schenk mij kracht,
“Om 't leger van mijn' vriend tot wraakzucht op te wekken,
“En door mijn eigen zwaard zijn lijk ten wal te strekken.”
Zoo bidt hij. Febus droogt zijn nederstroomend bloed,
En stilt zijn felle pijn, en schenkt hem kracht en moed,
En Glaukus voelt zijn hart tot zachte blijdschap sporen,
Bij 't ongetwijfeldst blijk van 't onverwijdld verhooren.

Nu kruist hij 't leger door en ijvert wijd en zijd,
En drijft den Lyciër om 's Konings lijk ten strijd,
Maar spoedt zich bovenal, de bloem van Trojes benden,
Den strijdbren Hektor en Enéas af te zenden,
En held Agénor en Polydamas, hunn' vrind,
En spreekt hun klanken toe, zoo vlugtig als de wind:
“o Hektor! gij vergeet die zoo getrouwe braven,
“Die kroost en vaderland om u alleen begaven
“En sneuvlen voor uw heil: gij dekt hen niet voor hoon.
“Sarpédon, wiens beleid de vorstelijke kroon
“Van 't vruchtbaar Lycië naar regt was opgedragen,
“Ligt door Patroklos staal in 't krijgsgewoel verslagen.
“Ach! vrienden! vloeit dan zaam' en nadert hem verwoed:
“Zoo kan Patroklos heir, uit wraak voor al dat bloed,

“Tot op hun vloot gestort door Hektors oorlogsbenden ,
“Dat onwaardeerbaar lijk ontwapend zien , noch schenden.”
Hij zegt : onlijdbre schrik , die van geen wijken weet ,
Verwekt een diepe smart aan al wie met hem streed :
Hij was hun toch , schoon vreemd , ter hulp en steungeschonken ,
En mogt aan 't dreigend hoofd van 't moedigst leger pronken.

Nu snelt men regt vooruit , met Hektor aan de spits ,
En dezen strekt alleen Sarpédons wraak ter gids.
Patroklos driftig hart doet Hellas moed herleven ;
Doch beider Ajax meest , door eigen vuur gedreven :
“Thans blinke , o heldenpaar ! uw kracht zoo glansrijk uit ,
“Als toen gij 't edelst deel van Troje hebt gestuit.
“Sarpédon ligt geveld , die 't eerst uw legertinnen
“Zoo woest bestegen heeft ; o ! kon men 't lijk verwinnen ,
“Het bloedig slagveld met zijn' wapenglans ontgaan ,
“En bij zijn' rif misschien nog andren nederslaan !”
Hij spreekt : hun edel hart was reeds door moed geprikkeld ,
En beider leger , dus in nieuwen strijd gewikkeld ,
Valt Trojer , Lyciër en Griek en Myrmidon
Zich luid hergalmend aan om 't lijk van Jovis zoon.
De wapens knarsen bij den eersten schok der helden ,
En Jupiter omkleedt de rookende oorlogsvelden
Met duisternis en mist , en opent in dien kamp
Om 't ligchaam van zijn telg een bron van moord en ramp.

In 't eerst wordt Hellas heir een wijk teruggedreven.
Een held , door krijgsdeugd bij Achilles drom verheven ,
Agàkles dappre zoon , Epigeus , die weleer
Budium had beheerscht , als wettig Opperheer ,

Maar, na den moord zijn neefs ten zetel afgeweken,
Van Peleus en zijn gade een schuilplaats was gaan smeeke,
En toen hunn' dierbren zoon ten krijgsgenoot gesteld,
Diens heir vermeerderd had op Trojes welig veld,
Die voelt zich, nu hij 't lijk reeds naar zich heen' dorst sleuren,
Door Hektor met een' steen 't gebrijzeld hoofd verscheuren,
En stort, van 't licht beroofd, voorover op het lijk.
Patroklos, die zijn' vriend getuimeld zag in 't slijk,
Vliegt, grimmig als een gier, die met gesperde klauwen
Een' hoop van spreeuwen drijft of hongerige kauwen,
Op Hektors oorlogsdrom en Glaukos leger aan:
Zoo voelt ge, o held! uw borst van eedle gramschap slaan!
En Sthenelaüs, uit Ithémenes gesproten,
Wordt met een' groven steen de hals tot gruis gestooten,
Terwijl de spits van 't heir met dappren Hektor wijkt. —
Op zoo veel afstand, als de vlugste peil bestrijkt,
In spel of krijgsgewoel met veerkracht heengevlogen,
Deinst Troje voor den Griek, hen op den voet getogen.

Nu wendt zich Glaukos om, die 't Lycisch heir gebod,
En velt Bathykles, die uit Chalkons huwlijk sproot,
Een' moedig' krijgsman, in Thessaaljes vruchtbre dreven
Bij 't Myrmidoonsche volk door rijkdom hoog verheven;
Dien treft hij in de borst, juist onverwacht gekeerd,
Toen hem dees vijand ligt van achtren had verheerd.
Hij valt, en 't ligchaam dreunt, en 't sneuveln van dien braven
Schenkt Trojes benden vreugd, en doet haar voorwaarts draven
Naar 't nieuw verslagen lijk, doch baart verwoede smart
Aan Griekens heldenrij, die nog haar' vijand tart,
En, even stout van ziel, met drift vooruit blijft varen.

Nu treft Meriones bij Hektors oorlogsscharen
Onétors woesten zoon, bij 't volk een God beschouwd,
Wien 't koor van Jupiter op d' Ida was vertrouwd;
Diens zoon, Laögonus, moet ongewroken sneven,
Terwijl de speer, hem bij de wang in 't hoofd gedreven,
Zijne oogen daadlijk met een' diepen nacht omkleedt.
Enéas midlerwijl, die moedig voorwaarts treedt,
Wil held Meriones, door 't breede schild beslagen,
De felgepunte lans in 't gaan door 't ligchaam jagen,
Maar deze ontduikt haar nog. Hij springt voorzigtig af
En bukt naar de andre zij, terwijl de onmeetbre staf,
Die, 't doelwit afgedwaald, zijn veerkracht had verloren,
Den opgescheurden grond al trillende in gaat boren.

Thans roept Enéas, die zijn gramschap niet bedwingt,
Zijn' vijand honend toe: "Hoe fraai gij 't nu ontspringt,
"Die vlugheid waar' gewis in eeuwigheid bedwongen,
"Indien mijn wapen slechts u 't lijf was ingedrongen."
"Enéas!" — antwoordt hij. — "Hoe dapper gij ook zijt,
" 't Is niet gemaklijk in het woelen van den strijd,
"Al wat u weêrstand biedt van 't leven te berooven.
"Gij zijt toch ook een mensch: men kan dien moed verdooven.
"Indien mijn lans u ooit in 't ligchaam werd gejaagd,
"Gij schonkt, wat roem gij ook op kracht en vlugheid draagt,
"Mijn' wapens glorie, en uw ziel aan Orkus boorden."

Hij zegt: Patroklos nu berispt dien vloed van woorden:
"Hoe? redekavelt gij met wapens in de vuist?
"Zoo lang een lijk, mijn vriend! niet in zijn grafplaats huist,

“Zal Trojes leger 't niet om schampren hoon verlaten.
“Uw pleit moge in den Raad, in 't veld moet handling baten.
“Dus spil geen woorden meer, doch kamp met geestdrift door.”
Hij spreekt. Meriones geeft aan zijn' raad gehoor.
Gelijk, wanneer het staal de boomen neêr doet zinken ,
De slagen van den bijl in 't stille woud herklinken :
Zoo stijgt in 't krijgsgewoel de klank van speer en zwaard
Op leer, metaal en schild, hergalmend op van de aard',
En 't meest doorzigtige der scherpste menschlijke oogen
Had nimmer in dat lijf, met pijlen overtogen ,
Sarpédons rif herkend, begruisd met bloed en slijk.

Men strijdt gestadig voort nabij 't doorkorven lijk ,
Als vliegen, die op stal naar lentevoedsel azen ,
En zwierend gonzen om de rijkbevrachte vazen ,
Met zoeten room gevuld. Maar de Opperheer der Goôn
Keert nog zijn' blik niet af van 't worstlen om dien zoon ,
Doch slaat de kampers gade, en blijft zich angstig kwellen ,
Of nu reeds Hektors arm Patroklos neêr moet vellen ,
En bij Sarpédons lijk zijn wapens rooven moet ,
Dan of Achilles vriend nog waden zal door 't bloed.
Na diep en wijs beraad blijft dit zijn welbehagen :
Patroklus tegen Troje en Hektor voort te jagen ,
Een aantal braven door zijn staal te doen vergaan ,
En slechts bij Trojes muur dien krijgsheld neêr te slaan.

Het eerst voelt Hektor nu den heldenboezem ijzen.
Hij ziet aan Hellas zij de schaal van Jovis rijzen ,
En wijkt van 't slagveld af en toont zijn benden 't spoor.
Ook Glaukus leger geeft zijn blinde vrees gehoor ,

En deinst verward terug , nu 't bij een' hoop van lijken ,
Die Jupiter vergramd in 't worstlen deed bezwijken ,
Zijn' dierbren Vorst herkent , doorpriemd met wond op wond .
Het glansrijk wapentuig , wiens praal geen weêrga vond ,
Wordt op Patroklos wenk zijn ligchaam afgedragen ,
En naar de vloot gevoerd. — Nu lag het lijk verslagen ,
En spreekt de Bliksemgod zijn' dierbren Febus aan :
“Kom , Febus ! thans op nieuws Sarpédon voorgestaan ;
“Hem 't slagveld afgescheurd ; in frissche waterplassen
“Het aangekleefde bloed van 't rookend lijf gewasschen ;
“Door geur van Ambroziën het lijk bewaard voor leed ,
“En 't dierbaar overschot met hemelglans bekleed ;
“Hem dan met Slaap en Dood , door afkomst naauw verbonden ,
“Op vleugels van den wind naar Lycie afgezonden ,
“Waar volks- en broedermin , den Opperheer verkleefd ,
“Hem , als het dooden voegt , vereischte lijkdienst geeft.”
Hij sprak. Latonaas zoon gehoorzaamt aan zijn' vader.
Hij treedt van Idaas kruin het rookend slagveld nader ,
En brengt Sarpédons lijk , voor grooter' hoon behoed ,
Een' diepen stroom nabij en reinigt hem van bloed ,
En dekt met ambroziën zijne ongetaande leden ,
Terwijl het broederpaar , vereend in 't licht getreden ,
De Slaap en Dood , met drift den hemel doorgesneld ,
Hem overdragen naar het vaderlandsche veld .

Nog dwingt Patroklos wil zijn' menner voort te varen :
Nog jaagt hij 't leger na , maar gaat zich onheil baren.
Had slechts Achilles raad hem voor den geest gezweefd ,
Nog waar' hij 't leed ontgaan , nog had de held geleefd ;
Maar 's menschen raad moet voor 't besluit van Jovis bukken ,

Die, als zijn wijsheid wil, de zege kan ontrukken
 Aan hem, die zijn bevel ten oorlog had gespoord,
 En dien zijn eigen wenk in ijver had ontgloord.

(ven,

Wien hebt gij 't eerst, wien 't laatst, bij 's vijands heir doen sne-
 Patroklos! toen de Goôn u blind ter slagplaats dreven?

Autonoüs, Adrast, Pylartes, Perimus,
 De strijdbre Mulius en dappere Elusus,
 Epistor, Echeklus en Melanippus vallen,
 En 't ovrig leger vlugt naar Trojes hooge wallen.
 Nu had Patroklos vuist met onverwinbre kracht
 Zijn' heldenrei gewis tot in de stad gebragt,
 Wanneer hem Febus wraak van Trojes steilen toren,
 Den Frygiër ten steun, geen neêrslag had beschoren.
 Tot driemaal wendt de held zijn voeten naar den wal.
 Tot driemaal houdt Apoll' hem, ijvrig tot zijn' val,
 De schriklijke Egis voor en drijft hem naar beneden;
 En, toen hij, als een God, nog eenmaal op dorst treden,
 Drijft Febus hem verwoed zijn gramme taal in 't oor:
 "Wijk af, Patroklos! wijk van 't ingeslagen spoor:
 "Gij zijt niet voorbestemd om Trojes muur te slopen,
 "En zelfs Achilles niet, die zooveel groots mag hopen."
 Hij zegt; Patroklos wijkt, door Febus afgeschrikt,
 En vliedt de wraak des Gods, wiens pijl onfeilbaar mikt.

Doch Hektor, wachtend bij de Scésche poort gebleven,
 Bedenkt zich of hij weêr naar 't oorlogsveld wil streven,
 Dan heel zijn' legerdrom verzaamlen in de stad:
 Terwijl die twijfling hem de ziel vermeersterd had,
 Treedt Febus in den schijn van Asius, den broeder

Van achtbre Hekuba, zijn teêrgeliefde moeder ,
Van Dymas schrandren zoon , die eens , nog vreemd aan leed ,
Nabij de Sagaris een rustig leven sleet ,
Hem onverwacht op zijde en doet zijn hart weêr blaken :
“Waarom verlaat gij ’t veld? — ’t voegt u niet rust te smaken.
“Ach! overtrof ik u , zoo veel gij sterker zijt ,
“Gij naamt , tot eigen ramp , geen deel meer aan den strijd !
“Maar kom , de paarden op Patroklos aangedreven ,
“Of Febus , u ten roem , hem door uw vuist deed’ sneven !”

Dus spreekt Latonaas telg en mengt zich in den hoop.
Nu geeft Cebriones het span den vrijen loop ,
En spoedt zich om zijn kar naar ’t krijgsgewoel te wenden ,
Terwijl Apolloos komt door Hellas oorlogsbenden
Verwarring spreidt en leed , en Troje luister baart.
Al ’t ovrig leger blijft door Hektors lans gespaard ;
Alleen Patroklos wordt door ’t krijgsgeweer bedwongen.
Die held verbeidt zijn komst , ten wagen uitgesprongen.
Zijn linker drukt de speer : zijn forsche regterhand
Een’ afgesleten’ steen , doorsnijdend aan zijn’ rand.
Niet vruchtloos wordt die klomp van zoo nabij geschoten ,
Maar breekt Cebriones , een’ bastaardzoon , gesproten
Uit Koning Priamus , die in ’t verheven spoor
De vlugge kleppers dreef , het krakend voorhoofd door :
De wenkbraauw opent zich ; het hoofdbeen wordt doorkorven ;
Het oog , van ’t licht beroofd , valt bloedig en bestorven
Bij ’t schokkend ligchaam af ; hij tuimelt duiklend neêr
Van de onbestierde kar , en heeft geen leven meer ;
En thans , Patroklos ! thans braveert gij hem in ’t sneven :
“Hoe ? is die held zoo vlug ? in ’t duiklen zoo bedreven ?

“Zoo rap een duiker sprong, zelfs bij onstuimig weêr,
“Gewis van uit zijn kiel in 't diepst der golven neêr,
“En zou met oestervangst een aantal monden voeden.
“Hoe ijlings zien wij hem zich van den wagen spoeden!
“Dus zendt dan Priamus ook duikelaars te veld!”

Hij spreekt, dolzinnig op het ligchaam aangesneld.
Gelijk een leeuw, die, bij 't verwoesten van de stallen,
Zijn borst doorpriemd voelt en door eigen moed gaat vallen;
Zoo vliegt Patroklos op zijn bloedig offer aan.
Ook Hektor was terwijl zijne oorlogskar ontgaan,
En, als een leeuwenpaar, door honger voortgeprikkeld,
Dat op een hooge rots zich in den kampstrijd wikkelt,
Om 't pas verslagen hert, door een' van hen geslagt:
Zoo valt dit paar zich aan met hooggespannen kracht,
En wil zich wederzijds het lijf door 't staal verscheuren,
En 't ligchaam van den held of ginds of herwaarts sleuren.
De Trojer grijpt zijn hoofd, begruisd met rookend bloed,
En geeft zijn lijk niet prijs: Patroklos houdt zijn' voet,
Terwijl de legers kracht tot nieuwen kampstrijd vinden.

Gelijk bij 't bulderen van Ooste- en Westewinden,
In 't digtbewassen bosch vijandig uitgehold,
Een lang verlengd gehuil door loof en takken rolt,
En beuk, kornoelje en esch zich, luid hergalmend, raken,
En 't dondrend windgeloei het schuddend woud doet kraken:
Zoo valt zich alles aan met davrend krijgsgerucht,
En denkt noch Frygiër noch Hellas meer aan vlugt.
De scheurende aarde is bij Cebriones doorstooten
Van speer en pijlen, als op vleuglen afgeschoten.

De schilden zijn geknot , door klompen steen vergruisd ,
En 't zwart bestoven lijk , geen' toom meer in de vuist ,
Beslaat een breede plek met de uitgestrekte leden .
Door geen dier legers wordt de zegepraal bestreden ,
Zoo lang de middagzon in 't koestrend Zuiden straalt :
Maar nu 't getemperd licht naar 't scheemrig Westen daalt ,
Gevoelt de Griek zich weêr door grooter' moed gedreven ,
En wordt Cebriones den Frygiër ontheven ,
En 't glansrijk wapentuig zijn ligchaam afgescheurd .

Patroklos , door zijn drift gestaâg vooruitgesleurd ,
Doorkruist tot driemaal toe de galmende oorlogsvelden ,
En slagt , als de Oorlogsgod , tot driemaal negen helden .
Maar , nu hij 't als een God een' vierden keer bestaat ,
Geldt kracht noch geestdrift meer ; Patroklos ! gij vergaat .
Thans nadert hem Apoll' , afgrijslijk aangevlogen ,
Het schrikverwekkend lijf met dikken mist betogen ,
Onzichtbaar in 't gewoel ; dees grijpt van achtren stand ,
En slaat hem op den rug met de uitgestrekte hand ,
Terwijl hij 't scheemrend oog in 't duizlend hoofd doet zwieren ,
Den breeden oorlogshoed ten schedel af doet gieren ,
Dien vóór zijn eigen span herklinkend nedersmijt ,
En 't kostbre paardenhaar door stof en bloedstroom rijt .
Dat fonklend krijgshelmet , wiens luister nooit te voren
In 't hevigst van 't gevecht bezwaling was beschoren ,
Achilles kruin voorheen' bij 't strijden opgeklemd .
Wordt nu door Jovis wil voor Hektors hoofd bestemd .
Het onheil komt nabij ; de speer met stalen banden ,
Hoe groot en stevig , wordt vermorzeld in zijn handen ;
Het hielbedekkend schild , met stof en zweet begruisd ,

Valt met zijn' breidel neêr, en Febus Godenvuist
Scheurt nu zijn harnas los; de schrik bevangt zijn leden;
Hij blijft verpletterd staan, niet vatbaar meer voor reden;
En thans, Patroklos! wringt een held van Trojes bloed,
Bij wedloop, schutterskunst en menners opgevoed,
Die voor zijne eerste proef, wanneer hij 't strijden leerde,
Reeds twintig helden op hun wagens overheerde,
Euforbus, u de speer van achtren in den rug;
Doch roofst u 't leven niet. Hij rukt zijn wapen vlug
Uit de opgesperde wond, en blijft, hoe groot in krachten,
Der wapenloozen held niet in den kampstrijd wachten,
Die, van de speer gekwetst, verslagen door een' God,
Bij Hellas oorlogsdrom nog wijken wil voor 't Lot.
Maar naauw ziet Hektors oog Patroklos afgeweken,
En 't neêrgestroomde bloed hem langs het ligchaam leken,
Of hij vliegt op hem toe met opgeheven hand,
En drukt hem 't grievend staal in 't diepst van 't ingewand;
Hij valt, en jaagt den Griek een huivring door de leden.

Gelijk een woudleeuw, op een ever uitgetreden
Van ongemeene kracht, hem, door geweld en list,
Den naauwen toegang tot een' kleinen stroom betwist,
En eindelijk ademloos bij 't water doet bezwijken:
Zoo voelt Patroklos hart, na ruimen oogst van lijken,
Zijn levenskracht vernield door Priams grooten zoon,
Wiens haat zijn' dood vergalt met onverduwbren hoorn:
"Gij, dwaas! gij hadt vermeend mijn vaderstad te slechten
"En Trojes vrouwenschaar ten spel van legerknechten
"Te kluistren op uw vloot, aan slaafsche dienst gewijd:
"Voor haar, Patroklos! klept mijn wagenspan ten strijd;

"Gij ziet de schrikbre speer van dappren Hektor woeden,
 "Alleen om haar voor 't wee van uw geweld te hoeden.
 "Thans wordt uw ligchaam hier door gieren afgeknaagd.
 "Waarom toch komt uw vriend, in 't kampen onversaagd,
 "Achilles, die u ligt zoo veel heeft voorgeschreven,
 "Rampzaalge! thans niet op tot redding van uw leven?
 "Ligt sprak hij: "Moedig held! keer bij de vloot niet weêr,
 " "Dan als gij Hektors kleed doorpriemd hebt met de speer,
 " "En hem de borst verscheurd!" "—en naauwdeed hij zich hoo-
 "Of reeds kon 't heldenwerk uw ijdel hart bekoren!" (ren,

Nu spreekt zijn vijand nog, maar reeds beroofd van kracht:

"Roem, Hektor! roem nu vrij op krijgsbeleid en magt.
 "Jupyn en Febus toch, die mij zoo ligt verjoegen,
 "En schild en wapendos van 't schokkend ligchaam sloegen,
 "Bedeelden u die zege: een twintigtal als gij,
 "Waar' zonder hooger hulp ontzield geweest door mij.
 "Latonaas zoon en 't Lot berooven mij van 't leven,
 "Bij 't menschdom heeft alleen Euforbus mij doen sneven,
 "Gij, derde, neemt mij slechts den laatsten adem af.
 "Maar dit voorspel ik u: Ras daalt gij ook in 't graf:
 "De Dood en 't gruwzaam Lot, die u reeds nu verzellen,
 "Doen, eer gij 't waant misschien, u door Achilles vellen."
 Hij spreekt; de kille dood gedooft geen woorden meer.
 De ziel verlaat zijn lijk, en daalt ten afgrond neêr,
 En jammert om haar lot, zoo jeugdig reeds bezweken;
 En nog gaat Hektor voort zijn ligchaam toe te spreken:
 "Wat spelt gij mij van ramp en nederlaag en dood!
 "Wie zegt me, of Thetis spruit, zoo onverwinbaar groot,
 "Niet eer mijne eigen lans in 't stervend hart zal voelen?

Hij zegt en rukt de speer, in 't onweêrstaanbaar woelen,
Weêr uit de wonde, en werpt zijn offer op den rug;
Hij wil, door niets betoomd, nog even stout en vlug
Het eigen wapen, dat Patroklos had verslagen,
In 't onverdedigd lijf zijns trouwen menners jagen;
Maar deze ontwijkt zijn' val, door 't vliegend span behoed,
Aan Peleus toebedeeld als hemelsch bruiloftsgoed.

ZEVENTIENDE BOEK.

INHOUD.

PATROKLUS gevallen zijnde, ontstaat er een schrikkelijk gevecht om het behoud van zijn ligchaam. EUFORBUS, die deszelfs wapens bemagtigen wil, wordt geveld door MENELAÛS: deze wapens verkrijgt HEKTOR en bekleedt zich met dezelve. Met wisselend geluk verdedigen MENELAÛS en AJAX, de zoon van TELAMON, het gevelde ligchaam. Eindelijk deinzen de Grieken eenigzins en zenden zij ANTILOCHUS tot ACHILLES, om hem het sneuvelen van PATROKLUS bekend te maken, terwijl zij het ligchaam op hunne schouderen trachten te ontvoeren.

't Was Menelaüs oog in 't krijgsgewoel gebleken,
Hoe ras Patroklos voor den vijand was bezweken:
De voerspits snelt hij door, met fonklend staal omkleed,
En dekt Achilles vriend voor 't hem bedreigend leed,
Der moederkoe gelijk, die jeugdig, onervaren,
Bij 't eerstgeworpen kalf al loeiend om blijft waren:
Zoo waakt hij, schild en speer naar 's vijands zij geneigd,
En wie hem nadren durft, wordt met den dood bedreigd.

Trojaansche Euforbus nu, met de oorlogspiek bedreven,
Verlaat Patroklos niet, door hem beroofd van 't leven,
Maar plaatst zich bij zijn lijk en spreekt dees schimptaal uit:
"Deins, Menelaüs! deins; laat mij dat lijk ten buit;
"Laat mij zijn' wapendos, want geen der bondgenooten
"En geen der onzen heeft vóór mij dien held doorstooten;
"Dus laat aan mij dien roem bij Trojes heldenkoor,
"Opdat ik u niet treffe en 't weeke hart doorboor'."

Nu haast zich Atreus zoon om woedend uit te vallen:
"Het voegt niet, bij Jupyn! op eigen moed te brallen.
"Als panter, leeuw of zwijn, wiens toemeloos gemoed
"Het meest naar slagting hijgt: zoo hevig, zoo verwoed
"In 't dorsten naar den moord, zijn Panthus strijdbre zonen:

“Maar Hyperénor toch , die me onbedacht dorst honen ,
“Die me als den lafsten van de Grieken heeft gesmaald ,
“Heeft ook geen vruchten van zijn dapperheid behaald.
“Hij keerde , naar ik meen , toch niet op eigen voeten ,
“Om zijn geliefde gade en 't oudrenpaar te groeten ;
“Ook u beroof ik dus van al die heldenkracht ,
“Indien ge mij braveert en naar den aanval tracht.
“Dus , wijk bij 't heir terug , eer u mijn staal mogt deren :
“Het is een dwaas , die tot zijne eigen schâe wil leeren.”

Hij sprak , en de andre voert hem driftig in 't gemoet :
“o Ja ; gij zult voldoen voor 't broederlijke bloed ,
“Zoo wreed door u geplengd , waarop gij stout blijft roemen ,
“Gij , die zijn jonge vrouw tot weduwschap kost doemen
“En 't onverduurbaarst leed aan grijzende oudren baart !
“Het stillen van hunn' rouw waar' slechts voor mij bewaard ,
“Mogte ik uw haatlijk hoofd , uw pantser , klam van 't strijden ,
“Aan Panthus , mij zoo waard , en moeder Frontis wijden.
“Niet lang meer zal die wensch mijn wrokkend hart ontgaan
“Met u , die nooit gevecht of kampstrijd hebt verstaan ,
“En hem , die u braveert , geen' krijgsschrik aan zult jagen.”

Hij zegt en treft hem 't schild , met dik metaal beslagen ,
Doch scheurt dien beuklaar niet , waarin de speer zich boog.
Nu rigt de Griek zijn beê tot Jupiter omhoog ,
En jaagt zijn wapen voort , met al zijn kracht geheven ;
Zijn vijand wijkt ; de spies , ten maagkrop ingedreven ,
Breekt met de stalen punt den zachten nek weêr uit :
Hij valt herklinkend neêr ; zijn wapens kraken luid ,
En 't haar , zoo golvend als de lok der Charitessen ,

Met zilverkeur en goud tot zaamgesnoerde tressen
En krullen opgelegd, wordt overspat met bloed.
Gelijk een ranke olijf, bekabbeld door een' vloed,
Die, ruïn en vrij geplant, zich opheft naar den hoogen,
En blank van bloesem praalt, door iedren wind bewogen,
Doch bij een' noodorkaan den grond ontweldigd wordt,
En, aan den voet geknakt, ter aarde nederstort:
Zoo ploft Euforbus, schoon in de oorlogskunst bedreven;
Zoo wordt hem 't wapentuig door Atreus zoon ontheven.
Gelijk, wanneer een leeuw, die langs de bergen snelt,
Vertrouwende op zijn kracht, het beste runddier velt,
Hem eerst den nek vergruist met onweêrstaانبre tanden,
En straks den bloedstroom slurpt, en vet en ingewanden
En 't rookend rif verscheurt; dan schreeuwt hem in 't verschiët
En hond en herder aan, maar 't nadren waagt men niet,
In 't overmeesterd hart door killen schrik verslagen:
Zoo durft ook geen van 't heir een' nieuwen aanval wagen
Op Menelaüs hart, terwijl hij 't lijk ontwijdt.
En had Apolloos magt dien luister niet benijd,
Euforbus wapentuig ware Atreus zoon geschonken.

Maar Febus haast zich thans om Hektors moed te ontvonken,
En spreekt hem, in den schijn van dappren Mentès, aan,
't Cikónisch Legerhoofd, die Priam bij kwam staan:
"Wat spilt gij dus uw kracht om kleppers na te rennen,
"o Strijdbre Hektor! door geen menschenhand te mennen,
"Dan die van Peleus zoon, die uit een Godheid sproot!
"Terwijl gij 't span bejaagt, dat uw bereik ontvlood,
"Blijft Menelaüs kracht Patroklos lijk behoeden,
"En mogt ze Euforbus reedsten afgrond heen doen spoeden."

Dus spreekt de Godheid en verliest zich in 't gewoel.
Maar Hektors hart verkrimpt van 't ijslijkst smartgevoel.
Hij ziet de reijen langs en vindt zijn' vriend doorschoten,
En 't jeugdig heldenbloed zijn wonden uitgevloten,
Terwijl hem Atreus zoon de wapens reeds ontnam.
Hij vliegt, met staal bedekt, gelijk Vulkanus vlam,
Die onuitbluschbaar stijgt, aan 't hoofd der legerkoren,
En uit een' schellen kreet, die Menelaüs ooren
Zijn nadrend onheil meldt, en deze alleenspraak baart:
"Helaas! verliet ik hier die wapens, mij zoo waard,
"En dien Patroklos, slechts voor mijn belang verslagen,
"De Griek, die 't schouwspel ziet, zou van die vlugt gewagen;
"En wachtte ik hier uit schaamte op Hektor en zijn heir,
"Ik bood hunne overmagt alleen geen tegenweer:
"Want Hektor nadert niet de keur van Trojes krachten.
"Maar wat vermoei ik mij door 't weiflen der gedachten?
"Hij, die een' held bestrijdt, begunstigd door een' God,
"Zoo lang die God hem steunt, verwerft een bitter lot.
"Des kan de Griek mij nooit den naam van bloodaard geven,
"Als ik voor Hektor wijk, door Godenhulp verheven.
"Doch mogt ik Ajax zien, ik keerde nevens hem;
"En wat een God ook zocht, wij strede voort met klem:
"Zoo kon men ligt dat lijk voor Peleus zoon behoeden. —
"Dit waar' de beste keus in zoo veel tegenspoeden."

Terwijl hij angstig peinst in 't afgepijnd gemoed,
Genaakt hem Priams zoon met Trojes heldenstoet.
Nu wijkt hij ras terug en laat Patroklos varen,
Doch ziet gestadig om naar de opgedrongen scharen.
Gelijk een trotsche leeuw, in 't moedig hart versaagd,

Door spietsen en geblaf den stal weêr uitgejaagd ,
Den naauwen toegang slechts onwillig kan begeven ;
Zoo wordt hier Atreus zoon van 't ligchaam afgedreven.
Hij stuit zijn vaart , en zwenkt , daar 't Grieksche leger stond ,
En ziet met ongeduld naar grootren Ajax rond :
Dien vindt hij zijwaarts aan de linkerspits der helden ,
Terwijl hij 't leger weêr terugspoort naar de velden ,
Dat leger , door Apoll' van krijgsschrik overmand.
Dus vliegt hij ijlings voort en houdt naast Ajax stand ,
En spreekt : “Verzel me om naar Patroklos lijk te spoeden ;
“Zoo kan men 't ligchaam nog voor Peleus zoon behoeden :
“Zijn wapens zijn toch reeds in vluggen Hektors magt.”
Hij zegt , en Ajax moed herleeft met nieuwe kracht ;
Dees spoedt zich nevens hem aan 't hoofd der legerhorden.

Patroklos pantser nu was Hektors buit geworden.
Hij sleept zijn ligchaam voort , om 't jeugdig heldenhoofd
Te scheiden van den romp , aan 't roofgediert' beloofd.
Doch Ajax nadert met een' beuklaar , als een toren ,
En Hektor mijdt hem in 't gewoel der legerkoren ;
Hij springt zijn kar weêr op , en laat zijn' wapenschat ,
Patroklos afgerukt , vervoeren naar de stad ,
Om hem bij 't dankbaar volk tot heldenroem te strekken.
De Griek , wiens schild terwijl den doode mogt bedekken ,
Houdt stand , gelijk een leeuw , die voor zijn welpen waakt ,
Wiens bliksemschietend oog van moed en gramschap blaakt ,
En heel zijn wenkbraauw fronst , bedreigend zaamgedrongen ,
Wanneer de jagers hem ontmoeten met zijn jongen :
Zoo dwaalt de Grieksche held nabij Patroklos om ,
En Atreus dappre zoon , wiens rouw nog hooger klom ,

Blijft hem van de andre zij voor Trojes zwaard bewaren.

Maar Glaukus, de Opperheer der Lycische oorlogsscharen ,
Ziet Hektor grimmig aan en uit een bits verwijt :

“Gij zijt , hoe schoon van leest , niet dapper in den strijd .

“En zonder grond beroemd , wanneer gij dus kunt vlieden ;

“Zie thans naar de uwen uit , om Troje een steun te bieden ,

“En stel met eigen volk u voor uw land te weer.

“Geen Lyciër voor 't minst bestrijdt den vijand meer ,

“Tot redding van uw stad : hier is geen dank te halen

“Met onvermoeiden kamp en talloos zegepralen.

“Hoe zoudt ge een' mindren held verlossen van den dood ,

“Wanneer Sarpédon zelf , uw vriend , uw bondgenoot ,

“Ondankbre ! aan 't Grieksche heir ten krijgsbuit is gelaten !

“Hem , die zoo veel bestond voor u , voor Priams staten ,

“Behoedt gij na zijn' val niet voor der honden smaad !

“Dus , zoo mij 't Lycisch volk hier vragen mogt om raad ,

“Het keerde naar zijn land , en gij waart ras verloren.

“Want voelde uw burgerschaar 't gemoed door geestdrift sporen ,

“Gelijk aan helden voegt , die strijden voor hun land ,

“Reeds waar' Patroklos rif bemagtigd door uw hand

“En naar de stad gesleept , en 't werd , — aan Priams wallen ,

“Door 't ijvren van uw' moed , schoon dood , ten buit gevallen ,—

“Teruggevorderd voor Sarpédons oorlogsdragt ,

“En 't lijk van dezen weêr naar Trojes muur gebracht .

“Want vriend en volk van dien Achilles zijn bezweken ,

“Wiens moed ons bij den Griek 't verhevenst is gebleken .

“Maar naauw ziet ge Ajax u genaken in 't verschiët ,

“Of gij ontwijkt zijn komst en wacht zijn' aanval niet ,

“Dewijl hij meer dan gij in 't kampen zou vermogen .”

Thans antwoordt Hektor hem met bittre spijt in de oogen :
“Hoe ! Glaucus ! hoor ik mij zoo trotsch door u vermaand ,
“Door u , dien ik voorheen ’ t verstandigst heb gewaand
“Van al de helden , in uw vaderland geboren !
“Ik acht uw ’ geest niet meer , nu gij mij dit laat hooren ,
“Nu gij mij blind verwijt , dat ik voor Ajax vlugt .
“Nooit heb ik krijgsgewoel of hoeftgeklep geducht ;
“Maar steeds mijn ’ eigen ’ wil voor Jovis wil doen bukken ,
“Die naar zijn ’ wijzen lust de zege weg kan rukken ,
“En dan weêr krachten geeft en dan weêr onheil sticht .
“Doch kom , verzel mij vrij , zie wat mijn hand verrigt ,
“Of ik den ganschen dag , gelijk gij spreekt , zal wijken ,
“Dan of mijn vuist den Griek voor ’ t lemmer doet bezwijken ,
“Wanneer hij , groot in moed , Patroklos rif omsluit .”
Hij zegt , en spoort zijn volk met galmend krijgsgeluid :
“Trojanen ! Lyciërs ! Dardanische oorlogsknechten !
“Zijt dapper , toont uw ’ moed ; volhardt , volhardt in ’ t vechten .
“Ik trek , terwijl gij strijdt , Achilles wapens aan ,
“Patroklos afgescheurd , dien ik ter neêr mogt slaan .”
Dus sprekend , spoedt hij zich van ’ t slagveld af te treden ,
En snelt met vluggen loop zijn knechten op de schreden ,
Met al den wapenglans van Peleus zoon belast .

Verwijderd van die plaats , met stroomen bloeds omplast ,
Verandert hij van dragt , beveelt zijn dappre benden
Zich met zijn eigen schild naar Trojes muur te wenden ,
En gordt de wapens om van Peleus heldenzoon ,
Diens vader , groot in moed , begiftigd van de Goôn ,
En toen zijn kruin vergrijsde , aan ’ t jeugdig kroost geschonken ,

Dat nooit in 't oorlogsstaal met grijzend haar zou pronken.
Naauw dekt hem 't krijgsmetaal, Patroklos afgeroofd,
Of de Opperhemelvorst verheft en schudt zijn hoofd,
En spreekt zich zelven toe: "Rampzaalge! welk een pogen!
"De dood is reeds nabij en zweeft u niet voor de oogen,
"Terwijl gij 't hemelsch staal eens dappren helds omgordt,
"Wiens aanblik kille vrees in 't hart van andren stort,
"Wiens goedertieren' vriend uw lemmer om deed komen,
"En wien gij 't wapentuig verachtlijk hebt ontnomen.
"Thans nog voorspel ik u den glorieijksten kamp,
"En strekk' die zege tot vergoeding van de ramp,
"Dat uwe Andromaché, wier ziel u aan blijft hangen,
"U met Achilles dragt niet weêr aan 't hart zal prangen.

Dus spreekt de Bliksemgod en frons de wenkbraauw stijf.
Achilles pantser klemt zich vast aan Hektors lijf;
Hij voelt een schrikbren moed in borst en adren blaken
En nieuwe levenskracht door merg en been ontwaken.
Hij vliegt zijn reijen door met galmend krijgsgeluid,
Achilles beeld, nu hij bekleed is met dien buit,
En spoort Thersilochus en Medon, hoogstervaren,
Disénor, Glaukus en zijn moedige oorlogsscharen,
Met Forkus, Mesthles en den Wigchlaar Ennomus,
Asteropéüs en den strijdbren Chrómios,
Hippochoüs en 't puik der fierste legerbenden,
Met keur van redekracht, om zich vooruit te wenden:
"Ontelbre duizenden van bondgenooten! hoort:
"Ik heb zoo groot een schaar niet herwaarts heen' gespoord
"Dewijl ik rang begeerde, of velen aan wil voeren,
"Maar slechts opdat uw moed den vijand zou besnoeren,

“En Trojes vrouwen mogt’ verlossen uit zijn hand.
“Ik put in zulk een hoop geheel ons eigen land
“Aan goed en lijftogt uit, om u genot te geven.
“Men snell’ dan voorwaarts om te sneuven of te leven;
“Want deze is de oorlogskans, die wisselvallig keert. —
“Hij, die Patroklos, schoon reeds dood, voor ons verheert,
“En dappren Ajax van zijn ligchaam kan doen wijken,
“Zal, mij gelijk in eer, met d’ eigen’ krijgsbuit prijken,
“En dit mijn wapentuig is half voor hem bestemd.”

Hij zegt en heel zijn heir, de lansen vastgeklemd
In de opgeheven hand, vliegt aan op Hellas benden,
Maar ijvert nutloos om dien Ajax af te wenden,
Die velen hunner in den kampstrijd neêr mag slaan;
Doch ijlings spreekt die held den zoon van Atreus aan:
“o Menelaüs, door Jupyn ten Vorst gekoren!
“Het keeren uit deez’ strijd is u noch mij beschoren.
“k Ducht minder voor dat lijk, verdedigd door ons zwaard,
“En slechts voor roofgedierte en hondensmaad bewaard,
“Dan dat ik zelf en gij een droevig lot zult lijden.
“Een nadrende oorlogswolk omnevelt ons in ’t strijden;
“Die pakt zich dreigend zaam’, en spelt ons enkel dood.
“Maar kom, verhef een’ kreet, of iemand bijstand bood’.”
Hij sprak, en Atreus zoon drijft al de Grieksche helden
Vooruit met luider stem, die weêrklinkt langs de velden:
“Gij allen, dappren, die een eigen heir gebiedt,
“Doch bij ’t Atridenpaar en disch en wijn geniet,
“Uit de oorlogskas voldaan! de glans, waarmee wij pronken,
“En heel onze oppermagt is door Jupyn geschonken.
“Naar ieder rond te zien bij Griekens heldenschaar,

“Kan mij niet mogelijk zijn in 't hevigst van 't gevaar :
“Maar dage er iemand op en laat de spijt hem drijven ,
“Dat hier Patroklos rif der honden prooi zou blijven.”
De stem wordt daadlijk van Oïleus zoon gehoord ;
Dees snelt bij d' eersten klank tot naast dat ligchaam voort ,
Terwijl Meriones , aan Mars gelijk in 't woeden ,
En dappre Idomeneus zich ná hem voorwaarts spoeden.
Doch wie vermeldt de schaar , die op zijn' heldren kreet
Naar de eerste heirspits drong en voor Patroklos streed ?

De Trojer valt weêr aan , zijn' Hektor nagevaren ,
En buldert als de zee , die met gezwollen baren
De monden van den Nijl al dondrend tegenbruist
En 't borlend schuim verspreidt , terwijl de zeekust ruischt.
De Griek , gelijk van zin , met staal en schild betogen ,
Houdt naast Patroklos stand , en wolken uit den hoogen
Breidt Jovis goedheid uit om 't glanzend krijgshelmet ;
Want toch die held , schoon niet van Hektors arm gered ,
Was niet gehaat bij hem , zoo lang hij 't licht zag gloren :
Des bleef de God die schaar tot zijne ontzetting sporen ,
Opdat geen roofdier hem den klauw in 't rif mogt' slaan.
Het eerst vliegt Trojes heir op Hellas krijgsmagt aan ,
Die uit haar standplaats deinst ; doch , wat de Trojers pogen ,
Geen' enklen hunner ziet men 't leven nog onttoogen ;
Alleen het lijk , den Griek een oogenblik ontscheurd ,
Valt na den eersten schok aan Hektors heir te beurt ;
Maar Ajax , door zijn leest en koenheid in gevaren ,
Na Peleus dappren zoon het puik der heldenscharen ,
Brengt ras zijn' drom terug en breekt de voorspits door ,
In kracht een zwijn gelijk , dat heel der jagren koor

Met spriet en hond verjaagt, de heesters langsgesprongen :
Zoo wordt door Ajax kracht die schaar teruggedrongen ,
Die 't lijk vermeesterd had , en , door geen vrees gestuit ,
Het rif naar Troje voerde , als Hektors oorlogsbuit.

Nu trok Hippothoüs , uit Léthus voortgesproten ,
Den doode bij een koord , om hiel en been gesloten ,
Van 't rookend slagveld af , ter gunst van Trojes bloed :
Maar , wat men ijvren moge , ook hij blijft niet behoed ;
De zoon van Telamon , door 't krijgsvolk heengevlogen ,
Doorboort zijn' oorlogshoed , met spijkers overtogen :
Die hoed , gepletterd door eene onweêrstaandre speer ,
Breekt door , en 't bloedig brein valt bij den schedel neêr ;
Zijn levenskracht vergaat en 't rif ontglijdt zijn handen ,
En zoo , verwijderd van Larissaas vruchtbre stranden ,
Ploft hij voorover neêr bij 't weggescheurde lijk ,
En geeft zijn oudrenpaar geen dankbaar liefdeblijk
Voor 't kweken van zijn jeugd , in 't prilste der levensdagen
Door 't alvernielend staal van Ajax neêrgeslagen.
Dien strijdbren Ajax nu dreigt Hektor met den dood ,
Maar hij ontwijkt de lans , die Schedius doorstoot ,
Den zoon van Ifitus , in de oorlogskunst bedreven ,
Dien 't Focisch Panopé ten zetel zag verheven .
Dien boort zij door den strot , en breekt den hals weêr uit ,
Bij 't hoogst van 't schouderblad ; hij geeft een naar geluid ,
En tuimelt bij 't gekraak der wapens om zijn leden.
Doch Forkus voelt zijn' buik door Ajax staal doorsneden ,
Terwijl hij 't ligchaam van Hippothoüs behoedt :
Zijn pantser breekt vaneen , en ingewand en bloed
Vloeit bij den gordel uit ; hij tuimelt neêr op aarde ,

En Hektor wijkt terug met wie zich bij hem schaarde ,
Maar 't Grieksche heldenheir stort juichend op zijn' buit ,
En schudt Hippothoüs en Forkus ligchaam uit.

Thans waar' de Frygiër , door eigen vrees bezwiken ,
En door den Griek verjaagd , naar Trojes muur geweken ,
En boven Jovis wil en zijn beslissing heen' ,
Had Argos roem behaald door eigen moed alleen :
Maar Febus , met den schijn van Perifas omtogen ,
Dat kroost van Epytus , gekweekt in 't oorelogen ,
Als krijgsheraut vergrijsd , met wijzen raad doorvoed ,
Spoort Vorst Enéas aan tot grooter' heldenmoed :
"Hoe zult gij nu den muur van Ilium bewaren ,
"Die hooge wallen , die vergeefs een God wil sparen ? —
"Als andren , die voorheen' vertrouwden op hun magt ,
"Onwankelbaar in moed , beleid en heldenkracht ? —
"Ons wil Jupyn veeleer dan Hellas doen verwinnen :
"Maar gij ontwijkt den kamp en schrik beheerscht uw zinnen."
Hij sprak. Anchises zoon erkent een' God in hem ,
En moedigt Hektor aan door 't galmen van de stem :
"o Hektor ! bloem van Troje ! en wakkre togtgenooten !
"t Is schandlijk voor onze eer om , siddrend afgestooten ,
"Voor Hellas oorlogsdrom te vlugten naar de stad.
"Een God verklaart mij , dat Jupyn , die al omvat
"Wat heil en onheil baart , ons leger voor zal lichten. ten,)
"Dus wenden we ons op nieuws ; laat ons geen vrees doen zwich-
"En voer' de Griek voor 't minst niet zonder stervensnood
"Patroklos ligchaam weêr bij de onbevrijdbre vloot."
Hij zegt , en springt vooruit naar de eerste spits der benden ,
Die , voor zijn' raad gedwee , zich weêr op Hellas wenden .

Nu geeft Enéas speer Leókritus den dood,
Dien vriend van Lykomeed, die uit Arisbas sproot;
Doch Lykomédes, in 't verheven hart bewogen,
Verheft en drijft de lans, die, 't luchtruim doorgevlogen,
Held Apisaön treft en in de lever wondt,
En zonder levenskracht doet ploffen op den grond.
De val diens krijgsman, uit Peópisch bloed gerezen,
Asteropeüs vriend, en 't meest na hem geprezen
Om heldenijver, spoort dien fieren strijder aan.
Hij rukt dan ijlings voort en wil den Griek verslaan,
Doch ijdel was zijn moed: men houdt de speer naar buiten,
Terwijl de beuklaars hun 't bedekte lijf omsluiten,
En Ajax vliegt alom zijn digte reijen door,
En laat geen' enklen toe vooruit te gaan in 't spoor,
Tot strijden afgeperkt, noch van het lijk te wijken,
Maar dwingt hen bij dat pand tot strijden of bezwijken.
Zoo sprak hier Ajax wil, in moed onwankelbaar;
De grond was klam van 't bloed; men sneuvelt door*elkaâr
Bij Griek en Frygiër en Trojes bondgenooten.
Ook Hellas bruisend bloed wordt hier door 't staal vergoten;
Doch weinig sneuv'len zij, want tot den kamp gereed,
Verweerden zij elkaâr in 't hun bedreigend leed.

Zoo woelden zij als vuur, en maan- noch zonnestralen
Beglansden meer hunn' strijd noch beider zegepralen,
Maar digte duisternis omgaf de schaar in 't rond,
Die voor Patroklos rif den heldenkamp bestond,
Terwijl het ovrig deel der aangerukte volken,
Door 't zonnelicht bestraald, niet overdekt met wolken,

En vrij in vrijer lucht , verwijderd van elkaâr ,
Zich wederzijds beschoot met wisslend krijgsgevaar.
In 't middenruim alleen , van nacht en mist omgeven ,
Dong beider oorlogsstaal de bloem des heirs naar 't leven.
Een enkel heldenpaar , de jonge Thrasymeed
En strijdbre Antilochus , was onbewust van 't leed ,
Achilles waardsten vriend in 't krijgsgewoel beschoren ,
En waande hem nog steeds aan 't hoofd der legerkoren.
Dat paar stond achteraf , van Nestors last bewust ,
En waakte of Hellas heir mogt vlieden naar de kust.

Zij , die Achilles vriend van Hektors magt bevrijden ,
Staan tot den avond toe , onwankelbaar in 't strijden .
En aller been en knie en voet en oog en hand
Is klam en overdekt van zijplend zweet en zand.
Gelijk eene ossenhuid , nog niet van 't vet ontslagen ,
Den leerbewerker ter bereiding opgedragen ,
Door velen uitgerekt , zich van het vochtdeel scheidt ,
En dus tot leer gedroogd , in 't rond wordt uitgebreid :
Zoo wordt Patrokus lijk in 't onderscheiden trachten
Hier ginds en her gesleurd ; door Trojes oorlogsmagten
Naar 't dierbaar Pergamum , door Hellas naar de vloot ;
En 't worstlen om dat lijk maakt beider moed zoo groot ,
Dat Mars , der volken schrik , en Pallas , zelfs in 't blaken
Der felste razernij , hun geestdrift niet kon laken.
Zoo gruwbre worstelstrijd deed Jupiter ontstaan
Om 't ligchaam van dien held , in 't krijgsgewoel vergaan.

Nog wist hem Peleus zoon niet in den strijd gevallen .
Dees waande hem nog steeds bij Trojes hooge wallen ,

En niet van 't licht beroofd , doch beidde hem , nog vlug
En zonder wonden , van de Scésche poort terug ;
Want stellig mogt zijn hart niet op den luister hopen
Van met of zonder hem dat Ilium te sloopen.
Vaak had zijn moeders stem , in eenzaamheid gehoord ,
Door Jovis raadsbesluit die hoop in hem gesmoord ,
Maar tevens had zij hem die bron van zoo veel zorgen ,
Dat sneuvlen van zijn' vriend , met teederheid verborgen.

Het ligchaam blijft verweerd met opgeheven speer :
Men kampt met geestdrift voort en beider bloed vloeit neêr ,
Terwijl een Griek zich uit : “Geliefde krijgsgezellen !
“’t Zou niet vereerend zijn weêr naar de vloot te snellen ;
“Verzwelge ons eer de grond ! dit ware een grootscher lot ,
“Dan ’t ligchaam van den held , door Trojes staal geknot ,
“Tot roem van Hektors volk in Trojes magt te laten !”
Nu spreekt hier tevens een van Hektors keursoldaten :
“Al moesten wij vergaan in ’t worstlen om dat lijk ,
“Verga men eer vereend , dan dat hier iemand wijk’ !”
Zoo spoort men zich tot moed ; zoo blijft hun woede ontstoken
Bij ’t klinken van ’t geschal , door wolk en lucht gebroken.

Achilles wagenspan , verwijderd van ’t gedrang ,
Was naauw verzekerd van Patroklos ondergang
Door Hektors bloedig staal , of plengt een vloed van tranen ,
Terwijl Automedon , door onvermoeid vermanen
En dreiging en gevele , halsstarrig aangehoord ,
En ’t prikklen van de zweep , hen vruchtloos voorwaarts spoort.
Zij weigren hem gestaâg zich naar de vloot te wenden ,
Of weêr vooruit te gaan op Hektors oorlogsbenden ,

Maar staan onwrikbaar stil, gelijk een praalgesticht,
Bij 't kil en vreedzaam graf van braven opgericht.
Zij buigen 't hoofd omlaag, van diepen rouw bevangen;
Een heet en bruisend nat omparelt hun de wangen
En stroomt ter aarde neêr, en de omgekrulde vlecht,
Met uitgezochte kunst aan 't disselhout gehecht,
Verliest zijn' glans door 't vocht, dat afvloeit van hunne oogen.
De Hemelkoning ziet hun wanhoop uit den hoogen,
En schudt zijn achtbaar hoofd, en spreekt zich peinzend aan: .
"Rampzaalge kleppers, niet geboren tot vergaan!
"Waarom u Thetis gade, een' stervling, opgedragen?
"Opdat gij deelen zoudt in menschelijke plagen?
"Ach! niets ellendiger bij al wat adem heeft
"Dan 't menschdom, dat alleen voor tegenspoeden leeft. —
"Maar noch uw kar noch u zal Hektors moed verwinnen:
"Dit laat ik nimmer toe: zijn dan zijn fiere zinnen
"Niet hoog genoeg gestreeld door zulk een wapendragt,
"U blaas ik geestdrift in, uw' voeten geef ik kracht,
"Opdat ge Automedon weêr naar de vloot moogt rukken.
"Want, tot de hemeltoorts in 't golvend nat zal bukken,
"Blijft Trojes zegepraal door mijn bescherming groot,
"En voer ik Hektors heir naar Agamemnons vloot."
Hij zegt, herstelt hun kracht en droogt hun bittere tranen.
Zij schudden 't vochtig stof met veerkracht van de manen,
En vliegen met de kar door Griek en Trojers heen'.

De strijdbre Automedon, hoe fel door smart bestreên,
IJlt door, gelijk een gier op werelooze ganzen,
En drijft de benden voort, hoe naauw zij 't spoor verschansen,
En scheurt zich weêr terug uit wat zich om hem schaart,

Maar treft geen' enklen in zijne onweêrstaانبre vaart —
Te gader kan hij toch zijn driftig span niet mennen ,
En met geheven speer 't vijandig heir berennen ;
Doch eindlijk nadert hem een dappre togtgenoot ,
Geduchte Alcimedon, die uit Laërkeus sproot ,
En deze haast zich om hem ijlings aan te spreken :
“Kan 't zijn, Automedon ! is u 't verstand ontweken ?
“Of spoort u een der Goôn tot zulk een dwaas besluit ,
“Dat ge aan de legerspits, alleen , den vijand stuit ?
“Patroklos toch , uw vriend , ligt reeds door 't staal verslagen ,
“En Hektor jubelt , nu hij Peleus dos mag dragen.”

“Wie is hier buiten u , die 't onvergankelijk span” —
Dus spreekt de menner weêr — “in 't veld beteuglen kan ?
“Wie dan Patroklos , door beleid en moed verheven ,
“Zoo lang hij 't daglicht zag, maar thans in 't veld gebleven?—
“Neem gij dan uit mijn hand en zweep en teugel aan ,
“Terwijl ik die verlaat om in den strijd te gaan.”
Hij zegt: Alcimedon , den wagen opgetreden ,
Neemt zweep en teugels op met onvermoeide leden.
Automedon springt af, en reeds pleegt Hektor raad
En spreekt Enéas aan, die 't meest nabij hem staat :
“Enéas, bloem van 't heir ! ik zie die snelle paarden
“Van Peleus vluggen zoon , die hem altijd bewaarden ,
“Door laffe menners naar het krijgsgewoel gespoord.
“Die kleppers zien wij ons, zoo 't opzet u bekoort ,
“Met Peleus oorlogskar ten krijgsbuit opgedragen :
“Dat paar toch zal met ons geen' ijdlen kampstrijd wagen.”

Hij sprak. Enéas gaat zijn voorstel niet te keer ,

En, 't schouderblad omhuld van stevig ossenleer,
Met hard metaal bedekt, verhaasten zij hun schreden.
Arétus, nevens hen uit hebzucht opgetreden,
En dappre Chrómius vliegt ook met drift vooruit.
Die laatsten waanden zich reeds meester van den buit,
En 't moedig paar geveld; maar, hoe door hoop gedreven,
Nooit zult gij ongekwetst Automedon begeven!
Die held zendt tot Jupyn zijn vurig smeeken op,
En 't oorlogzuchtig hart voert drift en kracht in top,
En dappre Alcimedon wordt ijlings aangesproken:
“Doe mij der paarden gloed langs rug en schouders rooken,
“En wijk niet van mij af, daar Hektors drift niet zwijgt,
“Zoo lang hij 't glinstrend span van Peleus niet bestijgt
“En ons verslagen heeft en 't heir teruggedreven,
“Of aan de voorste spits van Trojes drom moet sneven.”
Hij zegt en roept den Vorst, om wien de krijg ontsproot,
Met dappren Ajax op, en Ajax naamgenoot:
“Laat andren” — spreekt hij — “nu 't vijandig leger keeren,
“En met vereende kracht Patroklos rif verweren:
“Doch gij, verheven trits! bescherm ons hier voor leed.
“Het paar, in Trojes heir met de eerste magt bekleed,
“De strijdbre Hektor, met Enéas aangevlogen,
“Bedreigt ons met den dood; maar de uitkomst van hun pogen
“Hangt van den Hemel af; ik zal geen bloodaard zijn,
“En zij mijn ovrig lot bevolen aan Jupyn.”

Hij spreekt, terwijl zijn lans, met veerkracht afgezonden,
Den breeden beuklaar van Arétus gaat doorwonden,
Voor 't wapen niet bestand, dat, kervend ingesneld,
Zich, door zijn' gordel heen', in 't diepst van 't ligchaam knelt.

Gelijk een jeugdig rund, met stevigheid getroffen,
Wanneer zijn horens door een' bijslag nederploffen,
Omhoog springt van de pijn, en dan ter aarde stort:
Zoo vliegt Arétus op, nu 't staal zijn leven kort,
En de ingedrongen lans blijft in zijn ligchaam steken.
Zoo wreed een nederlaag wil dappre Hektor wreken,
Maar vlugge Automedon ontwijkt de scherpe speer,
En buigt zich bij 't gezigt van 't dreigend moordgeweer,
Dat, ijlings voortgesnord, in 't scheurend veld gaat boren,
En, trillende in zijn' band, zijn kracht niet had verloren.

Nu waar' het blinkend zwaard gedoopt geweest in 't bloed,
Had strijdbre Oileus zoon met Ajax, groot in moed,
Genaderd op dien kreet, de kampers niet gescheiden.
't Vijandig drietal blijft geen' aanval meer verbeiden
En deinst van schrik terug, en laat, door niets gestuit,
Arétus rookend lijk aan de overmagt ten buit,
Terwijl Automedon, gelijk aan Mars te noemen,
Hem 't oorlogskleed ontscheurt met luid herklinkend roemen:
"Thans voel ik mij voor 't minst den boezem meer verligt,
"Hoezeer een zwakker dan Patroklos voor mij zwicht."
Hij spreekt en grijpt zijn' buït, de kar weêr opgevlogen,
Langs hand en voeten met een' bloedstroom overtogen,
Gelijk de woudvorst, als hij 't runddier heeft geveld.

De felste worstelkamp om 't ligchaam van den held
Wordt thans weêr opgewekt. Minerva spoort de scharen;
Zij, op haars vaders last ten hemel uitgevaren,
Wiens zegenrijke geest zich nu tot Hellas wendt.
Gelijk wanneer die God veelkleurige Iris zendt

Om 't siddrend menschedom krijg of regenweêr te spellen ,
Dan laat zij al wat leeft een perk aan d'arbeid stellen
En baart de kudden vrees voor 't haar genakend leed :
Zoo nadert Pallas , met een purpren wolk omkleed ,
Tot Hellas oorlogsschaar , en gaat de geestdrift sporen.
Zij doet haar' eersten raad aan Menelaüs hooren ,
Die 't meest nabij haar stond , en prikkelt hem door waan ,
En neemt gewaad en stem van grijzen Fenix aan :
"Het zal gewis uw hoofd tot eeuwige oneer strekken ,
"Wanneer ge Achilles vriend door Trojers weg laat trekken ,
"En 't ligchaam voor den muur aan honden overlaat.
"Strijd voort en spoor uw volk en keer zoo groot een' smaad."

"Vergrijsde Fenix , roem van Hellas voorgeslachten !"
Dus antwoordt haar de Vorst — "o ! gaf mij Pallas krachten ,
"En weerde zij uit gunst de schichten van mijn hoofd ,
"Mijn trouwe bijstand bleef Patroklos nog beloofd.
"Mijn boezem klopt toch om zijn ligchaam nog te hoeden ,
"Maar Hektor heeft de magt van 't sloopend vuur in 't woeden ,
"En laat niet af van moord , door Jovis hulp gedekt."
Hij zegt en Pallas voelt haar blijdschap weêr gewekt ,
Nu haar verheven hulp het eerst wordt afgebeden.
Zij stort hem nieuwe kracht in de afgematte leden.
De stoutheid van een vlieg verspreidt zich in zijn borst.
Gelijk dat gonzend dier naar 't bloed der menschen dorst :
En , menigmaal verjaagd , zich niet vermoeit van 't steken :
Zoo vindt hij zich bezielde om Hellas ramp te wreken ,
En snelt weêr heen' naar 't lijk en bliksemt met de speer.

Men vond bij Trojes heir een' krijgsman , groot in eer ,

Den strijdbren Podes , uit Eëtion geboren ,
Met goed en kracht begaafd , door Hektor uitverkoren
Als tafelgast , en meer dan 't ovrig volk geliefd ;
Die voelt zijn' gordelband door 't kervend staal doorgriefd ,
Bij 't vlugten uit den kamp , en geeft een' krak in 't vallen ,
Terwijl hem Atreus zoon reeds sleept naar Hellas wallen.
Doch Febus neemt de leest van dappren Fénops aan ,
Abydos uitgesneld om Hektor bij te staan ,
En 't dierbaarst aan dien held van al zijn togtgenooten.
Hij spoedt zich door verwijt hem in 't gevecht te stooten :
“Wie , Hektor! zal voortaan nog siddren voor uw kracht ,
“Wanneer gij Atreus zoon , voorheen' als zwak veracht ,
“Geen' tegenstand meer biedt? Een' held, dien hij deed sneven,
“Ontscheurt hij aan uw magt: uw halsvriend liet zijn leven ,
“Die Podes , die Trojaan , uwe eedle vriendschap waard.”
Hij zegt , terwijl de smart door Hektors boezem vaart:
Die vliegt aan 't hoofd van 't heir, met blinkend staal omtogen,
En thans grijpt Jupiter zijne Egis in den hoogen
En stapelt wolken zaam' op Idaas steilen top ,
En bliksemt door de lucht en vat zijn donders op ,
En schudt ze , om Troje glans , maar Hellas ramp te baren.

Nu vlugt Peneleüs , met angst teruggevaren ,
Door held Polydamas , die 't meest nabij hem stond ,
Met de afgejaagde speer in 't schouderblad gewond ,
Toen hij zijn aangezigt nog op den vijand keerde.
Den strijdbren Leïtus , die Hellas trouw verweerde ,
Wondt Hektor in de hand ; hij deinst in 't oogenblik
En ziet gestadig om , en 't ligchaam trilt van schrik ,
Daar niets hem meer belooft , dat hij de speer zal heffen.

De strijdbre Hektor, die vooruitvliegt na zijn treffen ,
Gevoelt zijn pantser door Idomeneus gekliefd ,
Maar de ijzren punt breekt af, terwijl zij 't leer doorgriefft ,
En Troje geeft een' kreet. Nu wil zich Hektor wreken
En Krétes Koning op zijne eigen kar doorsteken ,
Maar de afgedwaalde speer treft Céramus , een' held ,
Meriones , zijn' vriend , als menner nagesneld ,
Uit Lyktums hoogen muur, — want zonder kar in 't strijden,
Had Troje hem gewis de nederlaag doen lijden,
Wanneer hem Céramus geen paarden had gebragt ;
Dus blijft Meriones behoed voor de overmagt ,
En Céramus , zijn vriend , vergaat door Hektors handen. —
De speer doorboort zijn wang , vermorzelt hem de tanden
En scheurt zijn tong vaneen ; hij stort gesneuveld neêr ,
En 't leisel , hem betrouwd , ontglijdt zijn vuisten weêr ;
Dit grijpt Meriones , door zulk een' slag bezweken ,
En spoedt zich ijlings tot Idomeneus te spreken :
“Jaag nu tot bij de vloot uw snelle rossen voort.
“Gij ziet toch klaar , dat ons de zege niet behoort.”
Hij sprak. Idomeneus , als hij door schrik benepen ,
Verhaast zich om zijn ros weêr naar de kust te zweepen.

Nu ziet ook Atreus zoon en Ajax , groot van moed ,
Dat Jovis wil de kans voor Troje wisslen doet ,
En treurende Ajax spreekt : “Den blindsten kan het blijken ,
“Dat Trojes leger met de zegepraal zal prijken ;
“Want al wie op ons doelt , den bloedaard en den held ,
“Bestiert de Bliksemgod in 't bloedig oorlogsveld ,
“En wij zien krachteloos ons wapen heengevlogen.
“Maar kom , beslis' men wat ons verder blijft te pogen ,

“Hoe 't ligchaam best gered , en weêr naar 't heir gekeerd ,
“Dat op een' afstand ziet hoe diep men ons verneêrt ,
“En siddert dat ons staal hier niet bestand kan blijven ,
“Of Hektors overmagt ons naar de kust zal drijven.
“Ach ! deed zich iemand op , die Peleus heldenzoon
“De wreede tijding bragt van dien onzaalgen hoon !
“Hij kent de rampen niet , zijn' waardsten vriend beschoren.
“Maar 't is niet mogelijk hier een' zendling op te sporen ,
“Want paard en krijgsman zijn met nevels overdekt.
“Klaar gij dien nacht dan op , Jupyn ! die 't leed verwekt ,
“Verhelder ons de lucht , en haakt gij naar mijn sneven ,
“Beroof mij dan bij 't licht van 't onbehoudbaar leven !”

Hij smeekt. De Vader , nu g^etroffen door 't geweën ,
Klaart nacht en mist weêr op , en vaagt de nevels heen'.
't Geheele slagveld blinkt van 't licht der zonnestralen ,
En thans gaat Ajax voort : “Blijf hier niet vruchtloos dralen ,
“o Menelaüs ! en verwijder u terstond ;
“Zoek Nestors eedle telg , Antilochus , in 't rond ,
“En laat hem Peleus zoon de nare tijding brengen ;
“Dat Trojes overmagt Patroklos bloed mogt plengen.”
Dus uit hij zich met drift en Menelaüs gaat ;
Een' woesten leeuw gelijk , die 't veld met spijt verlaat ,
Wanneer hij 't herdersvolk en de onbevreesde honden ,
Die heel den nacht getrouw zijn' bloeddorst tegenstonden ,
In 't kampen heeft vermoeid , en door geweld en list
Een' doorgang heeft gezocht , terwijl een pijlenmist ,
Stoutmoedig afgejaagd , en duizend fakkellichten ,
Wier gloed hem tegenstraalt , zijn' overmoed doen zwichten
En vóór den morgenstond doen wijken van den stal :

Zoo wijkt hier Atreus zoon , standvastig in 't geschal ,
Van 't duur verdedigd rif , en 't denkbeeld doet hem beven ,
Dat Argos door zijn vrees dat lijk ten buit mogt geven.
Hij spreekt dan Ajax toe , en Ajax naamgenoot ,
En held Meriones : "Gij , die mij bijstand boodt ,
"Herdenkt Patroklos , om goedaardigheid geprezen :
"Hij wist in 't leven zacht , inschiklijk , trouw te wezen ;
"Nu ligt hij uitgestrekt en zielloos op den grond."
Hij zegt en wijkt met drift en ziet gestadig rond.

Gelijk een aadlaar , die , van al de voglenkoren
't Onfeilbaarst van gezigt , zijn' buit weet na te sporen ,
En in zijn steilste vlugt een' snellen haas ontdekt ,
Onwetend van zijn ramp , in 't lommer uitgerekt ,
Dien hij bloeddorstig grijpt en oprukt naar den hoogen ;
Zoo wendt ge , o Atreus zoon ! uwe aldoordringende oogen
Naar alle zijden heen' , terwijl ge alom verspiedt ,
Of dappre Antilochus het aanzijn nog geniet.
Hij vindt hem spoedig aan de linkerzij der helden ,
Terwijl hij 't wijkend heir teruggedreef naar de velden ,
En spreekt hem treurig aan : "Genaak en hoor een maar ,
"Die nooit bekend moest zijn bij Griekens oorlogsschaar.
"k Gevoel , uw eigen hart kon reeds te wel bevroeden ,
"Dat ons een God vernielt , die Pergamum wil hoeden.
"Patroklos , Hellas eer , heeft in zijn' heldenloop
"Voor Hektors zwaard gebukt , en 't heir is zonder hoop.
"Vlieg heen' naar Peleus zoon , en doe hem zelf' genaken ,
"Om 't uitgeplonderd lijk , zoo 't zijn kan , vrij te maken ;
"Want Hektor heeft zijn rif van 't wapentuig beroofd."
Hij sprak ; Antilochus voelt geest en brein verdoofd ;

Zijne oogen barsten los tot zilte tranenbeken,
En de uitgedoofde stem blijft in den gorgel steken.
Nogtans hij weigert niet, wat hem de Vorst gebod,
En geeft Laödokus, zijn' dappren togtgenoot,
De teugels van zijn kar, en spoedt zich langs de velden,
En gaat aan Peleus zoon 't rampzaligst onheil melden.

Ook Menelaüs hart gevoelt den prikkel niet
Om 't leger voor te gaan, waar 't Nestors zoon verliet,
En Pylos oorlogsschaar was zonder Hoofd gebleven.
Hij spoedt zich dan 't bevel aan Thrasymeet te geven
En zelf tot redding van het lijk terug te gaan.
Hier spreekt hij Ajax en Oïleus zoon weêr aan:
"Ik heb Antilochus reeds naar de vloot gezonden;
"Maar, hoe 't verpletrend nieuws Achilles hart moog' wonden,
"Hoe zeer hij Priams zoon moog' vloeken om zijn ramp,
"Beroofd van wapens, deelt hij nimmer in den kamp.
"Doch laat ons hier bedaard en onverwijld bevroeden,
"Hoe 't best Patroklos rif voor Hektors zwaard te hoeden,
"En zelve een droevig lot en wissen val te ontgaan."

"Gij doet me, o Atreus zoon! een schrandre taal verstaan:" —
Dus antwoordt Ajax hem — "zij 't lijk dan opgenomen
"Door held Meriones en u, en 't veld ontkomen,
"Terwijl ik achter u, gelijk van naam en hart
"Met Ajax, Hektors wraak en 't staal des vijands tart."
Hij sprak: het ligchaam wordt met kracht omhoog geheven,
En Trojes leger, dat zijn poging ziet weêrestreven,
Verheft een' schellen kreet, bij 't schaken van zijn' buit.
Het dringt een oogenblik met nieuwe kracht vooruit,

Als jagershonden, in 't geprikkeld hart verbolgen,
Die 't reeds getroffen zwijn een wjl bloeddorstig volgen,
Maar naauwlijks tegen zich de tanden zien gekeerd,
Of ijlings wijken, door een blinden schrik verheerd:
Zoo blijft de Frygiër met puntige oorlogsklingen
En lansen, fel gewet, hen nog een wjl verdringen;
Doch naauw ontdekt zijn oog Oïleus dappren zoon
En Ajax, nog bereid tot wreken van den hoon,
Of ieder wijkt verbleekt en durft geen' strijd meer wagen.
Dus wordt hier 't bloedig lijk van 't slagveld weggedragen,
Terwijl het moordgevecht nog aanwast, als een brand,
Wiens onbedwingbre kracht, gekweekt tot wederstand
Door 't schuiflen van den wind, zich uitbreidt langs de wallen,
En huis en tempeldak geblakerd neêr doet vallen:
Zoo breidt zich op hun spoor 't afgrijslijk krijgsgeluid
Van oorlogsvolk en span en schelle wapens uit.

Als muilen, groot van kracht, langs hobbelige wegen,
Met zware boomen van den heuvel afgestegen,
En zwoegend van den last en 't onophoudlijk zweet:
Zoo redden zij dat lijk van 't hem bedreigend leed.
De moedige Ajax met zijn' naamgenoot blijft waken;
Gelijk een hooge dijk der watren drang kan staken,
En met een fiere kruin de golven weêrstand biedt,
Terwijl de holle stroom weêr naar zijn boorden vliedt,
Na vruchtelloozen kamp in naauwer' kring besloten:
Zoo voelt zich Trojes volk, met al zijn togtgenooten,
Door 't moedig paar gekeerd, in 't davrend oorlogsveld
Altijd door Hektor en Enéas nagesneld.
En even als een vlugt van magtelooze spreeuwen,

Die, ijlings voortgejaagd, hun leed door 't luchtruim schreeuwen,
Wanneer der voglen beul, de havik, nederstort:
Zoo gilt de bleeke Griek, door Hektor nagesnord,
En wijkt, maar strijdt nog steeds, en overdekt de wallen
Met wapens, op de vlugt hem uit de vuist gevallen.

ACHTTIENDE BOEK.

II.

7*

INHOUD.

ACHILLES ontvangt het bericht van den dood van PATROKLUS en geeft zich over aan de hevigste droefheid. THETIS, zijn gekerm vernomen hebbende, komt hem vertroosten. ACHILLES wil zijnen vriend dadelijk wreken, doch belooft aan zijne moeder eerst dan ten strijd te zullen gaan, wanneer zij hem nieuwe wapens van VULKANUS zal hebben gebragt. De legers strijden nog voort om het ligchaam van PATROKLUS, totdat ACHILLES, op bevel van JUNO, door onvoorziens van den legerwal eenen schreeuw te geven, de Trojanen op de vlugt drijft. Nu bemagtigen de Grieken het lijk en voeren het naar de tent van ACHILLES. De Trojaansche legerbenden houden eene volksvergadering, waarin de wijze raad van POLYDAMAS wordt verworpen, om dien van HEKTOR te volgen. De Trojanen brengen den nacht door in de vlakke, terwijl THETIS tot VULKANUS opstijgt, en van dezen een uitgewerkt schild en andere wapenen voor ACHILLES verwerft.

Zoo strijdt men , als een vuur , dat onverdoofbaar blaakt ,
Terwijl Antilochus Achilles tent genaakt.
Dien vindt hij bij zijn vloot , in diep gepeins verloren ,
Bekommerd om een leed , zijn' boezem reeds beschoren ,
En sprekende in zich selv' bij 't slaken van een' zucht:
"Ach mij ! waarom toch neemt ons leger weêr de vlugt ?
"Waarom toch wijkt men weêr voor onverduurbre schokken ? —
"Ik beef , de Hemel heeft mijn droevigst wee voltrokken ,
"Gelijk mij Thetis mond voordezen heeft verklaard ,
"Dat vóór mijn' eigen' dood , die krijgsheld , mij zoo waard ,
"Door Trojes moordend staal het levenslicht moest derven.
"Gewis , Menétius ! men heeft uw kroost doen sterven.
"Rampzaalge ! hebt gij dan mijn voorschrift niet verstaan ,
"Om Hektor , als de brand gebluscht mogt zijn , te ontgaan !"

Zoo peinst hij , diep geschokt , maar blijft nog uitkomst wanen ,
Tot Nestors heldenspruit hem met een' vloed van tranen
De bittere tijding meldt , die hem de ziel verscheurt :
"Ach ! dappren Peleus zoon ! de ramp , waarom gij treurt ,
"Die niet verduurd moest zijn , doet mijn berigt u hooren.
"Patroklos viel ; zijn dood was Hektors vuist beschoren ,
"Die met zijn wapens juicht , terwijl men strijdt om hem."
Hij sprak. Achilles trilt ; de rouw verdooft zijn stem

En 't wee bestelpt zijn hart; hij voelt zijn' boezem branden ,
En stort een' mist van aard' met radelooze handen
Op hoofd en ligchaam neêr, en krabt zich in 't gelaat ,
En 't neêrgeworpen stof bekleet zijn blank gewaad.
Hij rolt zich op den grond, en scheurt de blonde haren
Met beï zijn vuisten los, terwijl de vrouwenscharen ,
Voorheen' Achilles en Patroklos oorlogsbuit ,
De tenten uitgesneld met galmend rouwgeluid ,
Zich op de borsten slaan, het lijf wanhopend wringen ,
En, door haar smart bezield, den jongen held omringen.

Ook Nestors lieveling weent en slaakt een' naren zucht ,
En houdt Achilles vast, in 't angstig hart beducht ,
Dat hij zich onbedacht van 't leven zou berooven ;
Want schriklijk drong zijn kreet, wiens treurklank niets kon
Tot in zijn moeders oor, in Nereus golvenhof. (dooven ,
Zij vangt de rouwklagt aan, zoo ras die kreet haar trof ,
En 't Godlijk zeegeslacht der blanke Nereïden
Omringt haar als om strijd, om hulp en troost te bieden.
Men telt hier Doris op, Neséa, Panopé,
Thalía, Melita, de schoone Galathé,
Nemertes, Orithye, en al de ontelbre scharen ,
Uit Nereus bloed gestamd en koningsteelt der baren.
Het blinkend wat'ren hof was door haar' drom bezet ;
Men slaat zich op de borst, en, van den rouw verplet ,
Vangt Thetis droevig aan: "Hoort, zustren! hoort de rampen ,
"Die onweêrstaanbaar wreed mijn zwoegend hart bekampen.
"Ach mij! onzaalge vrouw! zoo vruchtbaar tot mijn' val ,
"Die zoo beroemd een' zoon, den luister van 't heelal ,
"In bloei een plant gelijk, op vruchtbren grond gewassen ,

“Naar Trojes kusten zond langs veld en waterplassen ,
“Alleen om , na den krijg en zoo gerekt een reis ,
“Hem nimmer weêr te zien in 't vaderlijk paleis ;
“En ach ! ik smelt van rouw , ook eer mijn telg moet sneven ,
“Dewijl ik in zijn leed hem toch geen hulp kan geven. —
“Maar kom , mijn' zoon gezien en uit zijn' mond gehoord ,
“Wat , nu hij zelf niet strijdt , hem dus tot wanhoop spoort.”

Zoo treedt zij met dien sleep , als overdekt van tranen ,
De zilte baren uit , die haar een' doortocht banen ,
En stapt geheel die schaar den Trooischen oevergrond ,
Waar vloot en legerplaats der Myrmidonen stond ,
Naar rang geregeld op. Men vindt den held bezweken ,
Terwijl hem zucht op zucht den boezem uit komt breken.
Zijn moeder nadert zacht , en neemt hem teêr bij 't hoofd
En spreekt met luid geweën , dat haar de stem verdooft :
“Wat klaagt gij , dierbaar kind ! wat mist omkleedt uwe oogen ?
“Verheel uw moeder niets : uw hoop is niet bedrogen ;
“Jupyn verhoort den wensch , zijn gramschap afgesmeekt.
“De Griek wordt streng vernield ; zijn krijgsmagt wijkt ver-
“En wat nog leven heeft gaat zonder u verloren.” (bleekt ,

“Ach ! moeder !” — laat zich nu de held weêr zuchtend hooren —
“'t Is waar ; de Bliksemgod heeft aan mijn' wrok voldaan.
“Maar wat verschaft mij dit ; wat baat mij 't grootst bestaan ,
“Indien mijn boezemvriend , mij 't waardst en liefst van allen ,
“Mij dierbaar als mij selv' , Patroklos , toch moest vallen ?
“Hem derf ik en mijn goed , zoo wonder groot in pracht ,
“De wapens , door de Goôn aan Peleus toegedacht ,
“En tot een bruiloftsgift hem nevens u geschonken ,

“Die wapens zien wij thans aan ’t lijf van Hektor pronken !
“Ach ! hadt gij slechts de beê der Watergoôn verhoord ,
“Of had eene aardsche vrouw mijns vaders hart bekoord !
“Thans zult gij de eeuwen door van diepen rouw verteren ,
“Om ’t sneuvlen van een’ zoon , die nooit terug zal keeren ;
“Want aanzijn op deze aarde en leven is me een last ,
“Zoo lang mijn wraakzucht niet in ’t bloed van Hektor plast ,
“Zoo lang Patroklos moord verdiende straf zal derven.”

“Dus” — steent zijn moeder weêr — “dus zult gij spoedig sterven.
“Uw lotbestemming rukt na Hektors neêrlaag aan.”
“Ach !” — zucht Achilles nu — “ik wil terstond vergaan ,
“Dewijl ik toch mijn’ vriend , op vreemden grond bezweken ,
“Die ligt in ’t doodsgevaar mijn’ bijstand af bleef smeeken ,
“Geen’ steun of redding bragt , maar in den nood verliet.
“En daar mijn oog dan nooit zijn vaderland herziet ,
“Daar mijn Patroklos en zijne andre togtgenooten ,
“Door Hektors overmagt ten afgrond ingestooten ,
“Verlaten zijn door mij , die zonder kriegsbedrijf ,
“Een’ dorren klomp gelijk , bij vloot en tenten blijf ,
“Terwijl ik meer dan elk in ’t oorlogsveld kon blinken ,
“Hoezeer eens anders stem ook in den Raad moog’ klinken ;
“En dit de vruchten zijn van blinden wrok en hoon :
“Zoo moog’ geschil en twist bij menschen en bij Goôn ,
“Gelijk een rook , vergaan ! zoo blijf de spijt in boeijen ,
“Die ’t braafst en wijst gemoed van razernij doet gloeijen ,
“En zoet als honig vloeit door ’t opgezwollen hart !
“Dus heeft ook Atreus zoon , de Veldheer , mij getart —
“Doch laat ons , hoe de kreet der gramschap nog moog’ stijgen ,
“’t Geheugen van dien hoon voor dwang van ’t Lot doen zwijgen.

“Thans keer ik naar den strijd , alleen tot Hektors straf
“En tot Patroklos wraak , en zink gerust in 't graf,
“Wanneer dit Jupiter en de andre Goôn bevelen ;
“Zelfs Herkules , die 't meest in Jovis gunst mogt deelen
“Ontweek dat onheil niet , hoe groot in heldenkracht ,
“Maar boog voor Junoos wrok en 's Noodlots overmagt.
“Ik Zal , treft mij 't eigenst leed , als hij , ten afgrond dalen ,
“En rusten na mijn' dood , maar thans nog roem behalen ;
“Doch ligt ontscheurt mijn arm , in 't schriklijkst krijgsgevaar ,
“Nog bangen zucht op zucht aan Trojes vrouwenschaar ,
“Wier tranenvloed op nieuws en zonder eind' moet stroomen.
“Gevoel' men weêr dat ik ten strijd ben opgekomen ! —
“En gij , wat ge ijvren moogt , gij breidelt mij niet meer .”

“Gewis” — dit antwoordt hem de blanke Thetis weêr —
“'t Is geen berisping waard , als de oorlogsrampen woeden ,
“Een afgemarteld heir voor ondergang te hoeden ;
“Maar al uw wapentuig , met blinkend staal omkleed ,
“Is nog in Hektors magt , die vrolijk voorwaarts treedt ,
“En om zijn' voorspoed juicht , hoe kort hij nog moog' pralen :
“Want Nederlaag en Dood gaan op zijn voetspoor dwalen.
“Des waag geen' uitval meer , tot mij uw oog herziet.
“Wanneer de morgenzon haar' vroegsten luister schiet ,
“Aanschouwt gij mij hier weêr , en gord ik u de leden
“Met kostbre wapens om , die u Vulkaan gaat smeden .”
Hier zwijgt ze , en wendt zich af en spreekt haar zusters aan ;
“Geliefde zustren ! die mijn rampen hebt verstaan ,
“Keert gij vereenigd weêr in 't koningsslot der baren ,
“En gaat den grijzen Vorst ons nadrend wee verklaren ;
“Ik wend mij naar d'Olymp , dat hof der Hemelgoôn ,

“En smeeek Vulkanus gunst om wapens voor mijn’ zoon.”
Dus spreekt zij. Heel die schaar gedraagt zich naar haar woor-
En daalt weêr af in ’t schuim, en zij verlaat die boorden, (den
En stijgt ten hemel op om krijgstuig voor haar spruit.

De Griek genaakt de vloot met aklig krijgsgeluid,
Door Hektors bloedig staal van ’t slagveld weggedreven.
Patroklos echter was den Trojer niet ontheven,
Noch, langs de pijlen door, aan de overmagt ontscheurd,
Maar weêr door ’s vijands volk en ruitren weggesleurd
En Hektor, Priams zoon, de vlam gelijk in ’t blaken. —
Tot driemaal had zijn vuist, die naar dat lijk bleef haken,
Den killen voet omvat: doch, waakzaam in den strijd,
Had beider Ajax kracht hem driemaal stout bevrijd,
En, bouwende op zijn magt, bleef Hektor beurtlings woelen
En beurtlings, meer bedaard, op nieuwe krijgslist doelen,
Doch week niet af van ’t lijk bij ’t overluid geschreeuw.
Gelijk het herdersvolk een’ hongerigen leeuw,
In ’t nachtuur rondgedwaald, niet van zijn prooi kan weren;
Zoo kan dit heldenpaar hem niet van ’t ligchaam keeren,
En Hektor had gewis en buit en roem behaald,
Was Iris, als de wind, niet ijlings afgedaald,
Om, buiten Jupiter en de andre hemelkoren,
Alleen op Junoos last, Achilles aan te sporen,
Om op te dagen in ’t vertrappeld oorlogsveld:
“Waak op” — dus luidt haar taal — verschriklijkste oorlogs-
“En red Patroklos lijk, om wien de legers kampen, (held!
“En wederzijds vergaan in overmaat van rampen.
“De Griek verweert hem nog, doch Troje dringt vooruit,
“Door nieuwen moed bezielde, en ijvert om zijn’ buit,

“Maar strijdbre Hektor meest, die 't hoofd van 't lijf wil rukken,
“En 't op een' hoogen paal ten schouwspel vast gaan drukken.
“Ontwaak dus uit uw rust, of sluijer u 't gelaat,
“Wanneer ge 't lijk uws friends niet veiligts voor den smaad.
“De schande van zijn rif zal u tot oneer strekken.”

“Wie” — spreekt Achilles weêr — “laat mij ten oorlog wekken?
“Wie zond u af tot mij, gevleugelde Godin?
“'t Is” — antwoordt Iris nu — “'t is Jovis gemalin,
“Die, buiten zijn bevel, en de ovriges Oppergoden
“Van 't hooge hemelhof, mijn zending heeft geboden.”
“Maar hoe” — dit laat haar thans de krijgsheld weêr verstaan—
“Hoe zal ik ongedekt op nieuws ten oorlog gaan?
“De gruwbre Hektor kon mijn wapentuig verheeren,
“En Thetis gaf mij last om niet ten krijg te keeren,
“Dan als Vulkanus gunst mij wapens had gesmeed.
“Ook past hier aan mijn lijf geen enkel oorlogskleed;
“Alleen het groote schild van Ajax zou mij voegen,
“Maar deze, naar ik meen, blijft onvermoeibaar zwoegen
“En ijvert aan de spits, tot redding van mijn' vrind.”
Nu spreekt de Godheid weêr, snelvoetig als de wind:
“Men wist uw wapens reeds in Hektors magt gevallen;
“Maar nader ongedekt tot op de legerwallen,
“En toon u onverhoeds; ligt baart gij Troje schrik,
“En ademt Hellas volk voor 't minst een oogenblik.
“Een wijl verademing herstelt en geest en handen.”
Dus uit zich Iris mond bij 't opgaan van de stranden.

Nu stapt Achilles heen', tot bijstand opgewekt,
En Pallas, die zijn lijf met de ijselijke Egis dekt,

Behoeft zijn hoofd , als met een gouden wolk omtogen ,
Waaruit een heldre vlam zich voortbreidt naar den hoogten.
Gelijk de zwarte rook , die naar den hemel stijgt
Uit d' ingesloten' muur , waarnaar een vijand hijgt ,
Die tot den avondstond ten aanval uit blijft rukken ;
Bij 't ondergaan der zon , voor 't flikkend licht moet bukken ,
Dat op de muren blinkt en langs de golven brandt ,
Of ligt een leger van 't nabijgelegen strand ,
Op zeilers aangesneld , den vijand af mogt' stooten :
Zoo glinstert hier de vlam , hem op de kruin gesloten.
Hij stapt den heirwal uit en plaatst zich vóór de gracht ;
Doch mengt zich niet bij 't volk , op Thetis raad bedacht ,
En slaakt een' zwaren kreet , door Pallas stem gesteven ,
Die al wat Trojer heet van killen schrik doet beven.
Gelijk de krijgsklaroen met schellen adem klinkt ,
Wanneer 't vijandig staal tot rampverwekking blinkt :
Zoo luid herklinkt de gil , zijn' boezem uitgebroken ;
En naauwlijks had de stem als dof metaal gesproken ,
Of aller moed verzinkt : de klepper neemt de vlugt
En rukt den wagen om , door 't voorgevoel beducht.
De menner , als verstijfd , blijft op de vlammen staren ,
Die met een schrikbren gloed om hoofd en lokken waren ,
En die Minerva kweekt : tot driemaal klinkt de stem
De breede grachten langs , met onverdoofbre klem ,
En driemaal ziet de Griek den vijand siddrend wijken ,
En zespaar Trojers in het krijgsgedrang bezwijken ,
Door eigen kar en speer belemmerd in hun vaart ;
Terwijl Patroklos rif , voor Hektors staal bewaard ,
Den muur wordt ingesleept , van weenend volk omgeven ,
En , na zoo lang een' strijd , ter rustkoets opgeheven.

Nu dringt zich heel de schaar om 't bloedig ligchaam heen',
En Peleus heldenzoon verheft een luid geweën,
Bij 't weêrzien van zijn' vriend, door 't grievend staal doorsne-
Ter lijkbaar opgelegd met uitgerekte leden: (den,
Hij zond hem moedig uit met oorlogskar en speer,
Maar vindt hem na den slag niet bij zijn benden weêr..

Doch Juno laat de zon, niet afgemat van 't blinken,
Ter westkimme afgewend, in 't golvend nat verzinken.
Zij daalt en Hellas volk onttrekt zich aan den strijd,
Waarin men wederzijds gelijke rampen lijdt.
De Trojer, overhaast de kust weêr afgeweken,
Ontbindt zijn hijgend span, van hitte en vrees bezweken,
En vangt, nog eer men spijst, een volksvergadring aan.
Geen hunner vlijt zich neêr, maar heel de schaar blijft staan:
Zoo voelt zich ieders hart door killen schrik verheeren,
Zoodra men Peleus zoon naar 't veld terug zag keeren.

Nu spreekt Polydamas, zoo schrander van gedrag,
Hij, de eenige in de stad, die 't nadrend lot voorzag,
Die uit een vorig leed de toekomst op kon sporen,
Met strijdbren Hektor in denzelfden nacht geboren,
En groot door redekracht, als de and're in de oorlogskunst.
Hij spreekt de Trojers aan, maar ijvert niet om gunst:
"Pleeft nu voorzigtig raad, geliefde legermagten!
"Blijft hier in 't open veld den morgenstond niet wachten;
"Maar keert naar Troje, op zulk een afstand' van dit oord.
"Geheel de Grieksche drom was min ten krijg gespoord,
"Zoo lang geregte wrok dien schrikbren held deed blaken.
"Toen was de strijd me een lust, toen vond ik vreugde in 't waken,

“En dacht ik heel de vloot door ons vernield te zien.
“Thans vrees ik Peleus zoon, die ons terug doet vliên,
“Wiens ongebreideld hart geen slagveld kan vernoegeen,
“Waar Troje en Griekenland met wisslend voordeel zwoegen,
“Maar die slechts ijvren zal om stad en maagdenschaar.
“Dus luistert naar mijn’ raad; mijn voorgevoel is waar:
“Nu dwingt de kalme nacht dien schrik van ’t heir tot rusten;
“Doch keert hij morgen vroeg gewapend van de kusten,
“Dan zal hier menig held zijn wederkomst verstaan,
“En wijk’ dan naar de stad, wie ’t onheil mag ontgaan:
“Veelvuldig is de sleep aan ’t roofgediert’ beschoren.
“o! Mogte ik nooit de maar dier bittere neêrlaag hooren!
“Weest dan gedwee voor mij, hoe veel ’t u kosten zal,
“En pleegt nog heden raad tot wering van den wal.
“Men kan geheel de stad met hooge torentransen,
“Door hout aaneengevoegd, onwankelbaar verschansen,
“En dan bestijgen wij, met wapens overdekt,
“Dien onverwinbren muur, eer ’t licht den vijand wekt.
“Wanneer hij dan verblind om Troje zelf wil kampen
“En naar de poorten haakt, bukt hij voor zwaarder rampen,
“En drijft zijn hijgend span, door ’t zwerven afgesloofd,
“Weêr naar de schepen heen’, van moed en hoop beroofd.
“Nooit rukt hij door geweld den muur van Priam binnen,
“En eer vergaat zijn lijk, dan hij die stad zal winnen.”

Thans antwoordt Hektor met de gramschap in ’t gelaat:
“o Neen, Polydamas! niet welkom is me uw raad,
“Wanneer gij ’t heir op nieuws in Trojes muur wilt drijven.
“Verzaadt men zich dan niet van in ’t beleg te blijven?
“Voorheen’ was Pergamum door keur van koningsschat

“En overvloed befaamd bij al wat leven had ;
“Thans heeft een lang beleg die kostbaarheên verslonden ,
“Naar 't vruchtbaar Frygie en Méonie opgezonden ,
“En daar geruild voor goud , sinds Jupiter ons straft.
“En , nu de Bliksemgod mij nieuwen moed verschaft
“En al de Grieken in hun legerplaats doet sluiten ,
“Nu, dwaas! moest gij voor 't minst nooit zulk een voordragt uiten.
“Men volgt dien voorslag niet ; ik sta 't geen' enklen toe.
“Doch luistert naar den raad , dien ik u hooren doe :
“Laat elk , maar in 't gelid , zijn kracht door voedsel wekken ,
“En waakzaam , beurt om beurt , de legerwacht betrekken :
“Dat hij , die 't hevigst ducht voor Trojes ondergang ,
“Een' ruimen voorraad schenk' tot algemeen belang ,
“Dien 't beter is dat wij dan 't Grieksche heir verteren.
“Dan zal de morgenstond ons bij de vloot zien keeren
“Met wapens in de vuist en moedig voor ons regt.
“En , mengt zich Peleus zoon dan waarlijk in 't gevecht ,
“Dan zal , wanneer 't hem lust , mijn kracht hem schriklijk blijken ;
“Voor 't minst , ik wil hem nooit in 't krijgsgewoel ontwijken ,
“Maar wachten hem , en één van beide triomfeert.
“De zege is onbeslist en 't weiflend krijgslot keert.”
Hij sprak , en alles juicht , door onverstand gedreven ;
Want oordeel en begrip had Pallas elk ontheven.
Men volgt een' Hektor na , wiens raad vernieling kweekt ,
Maar geen' Polydamas , die louter wijsheid spreekt.

Nu spijs men dan bij 't heir , terwijl de Grieksche reijen
Tot in den morgenstond Patroklos dood beschreijen.
Vergramde Achilles , die hun jammerklagt begint ,
Verheft zijn handen op den boezem van zijn' vrind

En uit een naar gewezen, den leeuw gelijk in 't brullen,
Die, van den rouw verwoed, de bosschen gaat vervullen
Met akelig gehuil, en onbestendig dwaalt,
Of ligt zijn vorschend oog den jager achterhaalt,
Die 't nest geplonderd heeft, doch, eer hij kwam, mogt vlugten.
Thans spreekt Achilles rouw en blijft hij droevig zuchten:
"Ach! ijdel was mijn taal en nietig wordt de troost,
"Menétius voorspeld bij de afreis van zijn kroost.
"Toen schetste ik hoe die spruit, na 't glorierijk verheeren,
"Met Trojes oorlogsbuit, naar Opus weêr moest keeren.
"Doch alles wat men wenscht volbrengt de Hemel niet;
"Want hier, waar 't jeugdig bloed van mijn' Patroklos vliet,
"Verwacht mij 't eigenst lot; hier zal de grond mij dekken,
"En nooit zal 't Grieksche heir mij weêr terug zien trekken
"Naar 't ouderlijk paleis, waar mij een vader beidt.
"Dewijl gij dus, mijn vriend! nog eer van de aarde scheidt,
"Zoo wil mijn trouw eerst dan uw heilige asch vermengen,
"Wanneer het hoofd van hem, die 't feit ten eind' dorst brengen,
"Met al uw wapenglans de kust wordt opgeplant,
"En zespaar Trojers van den hoogsten adelstand,
"Uw' moord ten zoen geveld, terwijl de vlam zal bruisen,
"In stroomen van hun bloed mijn wraakzucht weg doen ruischen,
"Ja; vóór de plegtigheid zal heel die maagdenschaar,
"Door ons alléén verheerd in 't hachlijk kriegsgevaar,
"Geheel die breede stoet van Dardanésche vrouwen,
"Den heldenmoed ten loon, voor onzen dienst weêrhouden,
"Met jamrend lijkgeklag niet van uw rustkoets gaan."

Hij sprak, en zegt terwijl de bloem van 't leger aan
Een' diepen drievoet met een vlamvend vuur te omgeven,

En 't lijk te wasschen van de smet, die 't aan mogt kleven.
Men plaatst de badstoof nu, door stapels hout gestookt,
Bij 't gloedbedeelend vuur, dat om haar voeten rookt,
En naauwlijks suist de plas, in 't kopren vat besloten,
Of ijlings wordt het lijk met water overgoten,
Gebaad, gereinigd en met zalven ingesmeerd;
Een balsem, negen jaar de vaas niet uitgekeerd,
Zijn wonden ingedrukt; en, 't rustbed opgeheven,
Geheel zijn ligchaam met een' fijnen doek omgeven,
En met een sneeuw wit kleed van boven overdekt,
Terwijl zijn boezemvriend niet van zijn lijk vertrekt,
Maar tot den morgenstond met heel zijn heir blijft klagen.

Nu voelt zich Junoos hart door Jovis taal versagen.
“Dus eindlijk” — spreekt Jupyn — “bereikt ge uw eenigst doel,
“En brengt ge Achilles weêr in 't hachlijk krijgsgewoel.
“Gij mint die Grieken ook als uit u zelv' geboren.”
Maar Juno voegt hem toe: “Wat laat uw mond ons hooren,
“Berispend God! de mensch, die van geen toekomst weet,
“Die zoo vergankelijk is, ontheft zich wel van 't leed
“En wreekt zich door zijn list en straft zijn medemenschen,
“En ik, die niets in rang of afkomst heb te wenschen,
“Ik, de opperste Godin, ik, gade van Jupyn,
“Wien al wat leven heeft als Vorst gedwee moet zijn,
“Ik zou dan in mijn spijt der Grieken leed niet wreken?” —
Zoo blijft dit Godenpaar in twist en ijver spreken.

Doch Thetis nadert nu Vulkanus starrenhof,
Uitstekend bij de Goôn, uit onverslijtbre stof
En door zijne eigen hand voor eeuwig opgeheven.

Zij vindt hem, waar 't metaal door 't vuur wordt zaamgedreven,
Terwijl hij ovens stookt en van den arbeid zweet,
En twintig standaards, op hunn' drievoet ingesmeed,
Met éénen slag volmaakt om aan den wand te pronken,
En gouden radren schept, aan ieder vastgeklonken,
Om, zonder vreemde hulp, door 't wonderlijkst bestaan,
Naar eigen keus en wil den hemel door te gaan.
Tot hier gevorderd, bleef de schrandre God nog zwoegen,
En kostbre hengsels aan die wonderstandaards voegen,
En gulden spijkers slaan, met nieuwen smaak gewrocht,
Toen Nereus blanke spruit van hem bescherming zocht.
De schoone Charitin, gehuld met kostbre banden,
Wie hinkende Vulkaan zijn liefde mogt verpanden,
Vliegt ijlings in 't portaal, en spreekt haar streelend toe,
En drukt haar zachte hand: "Geliefde Thetis! hoe?
"Wat voert u naar ons hof, voorheen' te schaars betreden?
"Kom, neem een gastmaal aan, en snel mij op de schreden."

Dus spreekt ze, en leidt haar voort met ongeveinde gunst,
En plaatst haar op een' stoel, een pronkstuk van de kunst,
Met zilvren spijkers en een rustbank voor haar voeten.
Zij roept Vulkanus toe: "Genaak; kom Thetis groeten:
"Zij vraagt uw' bijstand af," — Nu spreekt de Vuurgod weêr:
"Ik ben haar 't hoogst verplicht; gewis, ik min haar teêr;
"Zij heeft me in 't leed gered en Junoos hoop bedrogen,
"Wanneer haar blinde spijt mij neêrwierp uit den hoogen,
"Dewijl ze mij, haar' zoon, verminkt geboren zag;
"Toen weerden Thetis en Eurynomédien slag,
"En vingen mij getrouw in 't splijtend hart der golven.
"Dáár bleef ik negen jaar in 't watergrot bedolven,

“Terwijl het bruisend nat een’ muur rondom mij sloot,
“Alleen bekend aan ’t paar, wiens trouw mij bijstand bood,
“Verborgten voor ’t heelal bij ’t oefnen van mijn handen
“In hals en oorsieraad en ring en gordelbanden;
“Die Thetis nu bezoekt me; ik mag haar wederzien,
“En ’t past mij haar, tot loon, een ruim onthaal te biën;
“Disch gij een gastmaal op; laat thans uw blijdschap leven;
“Ik leg mijn’ arbeid weg en zal naar Thetis streven.”

Dus sprekend stapt de God, door ’t kolenvuur geblaakt,
Van ’t rookend aanbeeld af, terwijl het been hem kraakt
En onder ’t ligchaam zucht, van stap tot stap gestooten.
Nu wordt zijn werktuig in een zilvren kist gesloten,
En wast hij met een spons de vastgekleefde korst
Van hand, gelaat en hals en ruigbegroeide borst.
Hij neemt den scepter op en overdekt zijn leden,
En rigt naar ’t voorportaal zijn wankelende schreden,
Geschraagd door steunsels, uit een schittrend goud gewrocht,
Van ’t Godendom begaafd met stem en ademtogt
En ongewone kracht, en uitgebeeld als vrouwen.
Gesteund van dezen op wier bijstand hij mag bouwen,
Genaakt hij Thetis dan, en plaatst zich op zijn’ tróon,
En grijpt haar bij de hand en spreekt op zachten toon:
“Geliefde Thetis! mij zoo eerbiedwaard gebleven,
“Die nooit mijn hof bezocht, wat heeft u hier gedreven?
“Verklaar mij wat gij wenscht: gij ziet dien wensch volbragt,
“Indien ’t volbrengbaar is, en in Vulkanus magt.”

Nu vangt zij weenend aan: “Moet één der hemeltelgen,
“Bezielende Vulkaan! zoo groot een ramp verzwelgen,

“Als Jupiters bestuur mij boven ieder baart!
“Ik bleef uit Nereus kroost voor menschlijke echt gespaard.
“De zoon van Eakus, uit aardsche trouw geboren,
“Mij door den Bliksemgod mijns ondanks uitverkoren,
“Een lager wezen heeft mijn Godenkoets gedrukt;
“Die sleept zijn aanzijn thans, door ouderdom gebukt,
“En thans laat Jovis wil mij nieuwen rampspoed lijden.
“Hij schonk me een’ enklen zoon, den grootsten held in ’t strij-
“Gelijk een plant gekweekt, en welig uitgebot; (den,
“Dien zond ik op een vloot, met Argos heldenrot,
“Naar Trojes vruchtbaar strand om de oorlogsvlam te stichten;
“Maar nimmer zal ik hem die vloot naar huis zien rigten,
“En ook zijn leven lang vergaat hij door verdriet.
“Te waken voor zijn rust vermag noch kan ik niet. (ken,
“Een vrouw, door ’t Grieksche volk hem eerst ten buit geschon-
“Roofde Agamemnon weêr, van blinde wraakzucht dronken.
“Dit griefde hem ’t gemoed en hij smolt weg van leed,
“Terwijl het Frygisch volk den Griek verteren deed
“En in zijn kamp besloot: toen smeekten hem de Hoofden,
“Die, zoo hij ’t lemmer greep, hem koningsschat beloofden;
“Doch weigrend was zijn taal; hij week niet van zijn vloot,
“Maar trok zijn’ boezemvriend, in ’t hevigst van den nood,
“Zijn wapentuig aan ’t lijf, en gaf hem de eêlste benden,
“Om door zijn dapperheid de neêrlaag af te wenden.
“Die streed den ganschen dag, tot bij de Scésche poort,
“En had zijn’ legerdrom tot in de stad gespoord,
“Toen Febus overmagt hem op een’ hoop van lijken,
“Verslagen door zijn vuist, voor Hektor deed bezwijken.
“En daarom val ik u met hevige angst te voet,
“En vraag u voor mijn telg, wiens baan ten einde spoedt,

“Een harnas , helm en schild en brozen , digt gesloten
“Want , toen Patroklos bloed door Hektor werd vergoten ,
“Ontscheurde hem zijn drift de wapens van mijn' zoon ,
“Die nu zijn' vriend beweent , en bukt voor zoo veel hoon.”

Thans spreekt Vulkanus weêr: “Blijf zulk een angst niet voeden,
“En wacht een wapentuig , dat hem voor leed zal hoeden.
“o ! Mogte ik hem zoo wis , bij 't nadren van zijn' dood ,
“Den slag ontwijken zien , die hem ten afgrond stoot ,
“Als hem mijn vriendschap thans een' wapendos wil geven ,
“Meer dan de schoonste op aarde in kostbaarheid verheven !”
Hij spreekt , verlaat haar zijde , en wendt met nieuwen moed
De windverspreiders naar den aangekweekten gloed ,
Die , twintig in getal , op d' eigen' oogwenk spelen
En beurtlings naar zijn' wil gelijken togt verdeelen ,
Met iedre kracht begaafd , hem noodig voor 't metaal.
Hij werpt onschatbaar goud met zilver , tin en staal
En koper in de vlam , en brengt zijn aanbeeld nader ,
En grijpt zijn' hamer en zijne oventang te gader.

Nu smeedt hij eerst een schild , voor zwaard en speer bestand ,
In omvang hoog en breed en glinstrend aan den rand ,
Driedik en rijk bewerkt om in den krijg te pronken ,
En hangt dat aan een' riem , uit zilver zaamgeklonken.
Vijfdubbel was de plaat van 't heerlijk krijgsgewrocht ,
Gebeeldhoud met een kunst , die niets verduistren mogt.

Hier schept hij Aarde en Lucht en Nereus pekelbaren
En de onvermoeibre Zon , den hemel langs gevaren ,
De ronde schijf der Maan en 't glinstrend Starrenheir ;

Orions vlamrend licht; den grooten Noorderbeer,
Ook vaak bestempeld met den naam van Hemelwagen,
Die 't oog gestadig op Orion houdt geslagen,
En nooit van 't standpunt wijkt of in de zee verzinkt;
De heldre Zevenstar, die voor de scheepvaart blinkt,
En heel de ontelbre schaar der vochtige Hyàden.

Daar schildert hij 't bedrijf van 't menschedom in zijn daden,
En vormt een stedenpaar. In de eene houdt men feest,
En voert bij fakkellicht de bruiden, schoon van leest,
Langs de opgevolde straat, terwijl nieuwsgierige vrouwen
Aan deur en voorportaal den langen stoet beschouwen,
En 't vrolijk bruiloftslied, dat Hymens lof vermeldt,
En snarenspeel en dans haar op den weg verzelt. —
Daar staat men in 't gedrang naar twistgeding te hooren
En ziet men zwaar geschil bij 't pleitend paar geboren:
Een van de kampers, die een' manslag had begaan,
Verklaart met luider stem de bloedschuld reeds voldaan;
Maar de andre ontkent hem zulks en klaagt hem aan van logen,
En ieder wil zijn pleit in regtsgeding betoogen.
De schaar juicht weiflend toe en valt de sprekers bij;
Herauten vordren stilte en drijven haar op zij;
De pleiters rijzen op en doen hun voordragt weten;
De grijze regters zijn op gladden steen gezeten,
En houden, bij 't geding, den schepter vastgeklemd,
Daar twee talenten gouds, voor die partij bestemd,
Die zegevierend blijft, nabij hunn' stoel berusten.
Maar de andre stad ziet langs hare uitgebreide kusten
Een tweetal legers, van hun wapentuig omstraald,
En aarzende om den schat, die in haar' omvang praalt,

Slechts half te nemen , of geheel den wal te slechten.
De burgers , niet gedwee , bereiden zich tot vechten
En list en hinderlaag ; terwijl de vrouwenschaar ,
Met kroost en ouden stok , bij 't weiflend krijgsgevaar ,
Den hoogen muur bewaakt , betreden zij de velden ,
Met Mars en Pallas aan de voorste spits der helden ,
Als Goden afgebeeld , en hooger dan hunn' stoet ,
Gewrocht , gekleed van goud , verblindend door zijn' gloed ,
Met wapens in de vuist , waarop men 't goud zag gloren.
Zij nadren tot een oord , ter hinderlaag verkoren ,
Waar 't onbeveiligd vee zich in den stroom verkoelt ,
En daar verbeiden zij den buit , waar elk op doelt.
Twee spieders , uitgezet om in 't verschiet te waken
En sein te geven , als de herders hen genaken ,
Zijn ijlings weêrgekeerd , en gaan een tweetal voor ,
Bij 't blazen op de fluit , in 't voorgetreden spoor
De spieders nagestapt , en vreemd aan misvertrouwen.
De benden nadren woest , zoodra zij 't paar aanschouwen ,
Berooven dat van 't licht en voeren 't horenvee
En heel de schapendrift , als krijgsbuit , met zich meê ;
Doch naauw is de oorlogsklank in 's vijands oor gedrongen ,
Of deze vliegt ten strijd , de kleppers opgesprongen ,
En snelt de roovers met verwoedheid op den voet.
Nu strijdt men grimmig langs de boorden van den vloed ;
Men velt zich wederzijds met speer en oorlogswapen ,
En Tweedragt en Gewoel verzelt de legerknapen ;
En de onontwijkbre Dood , gevoedsterd door den moord ,
Tast in de benden rond en rukt de lijken voort ,
De schrale schouders in een bloedig kleed gewikkeld.
Zij kampen , als bezield , en tot den krijg geprikkeld ,

En ieder leger dekt zijn dooden voor 't geweld. —
Hier plaatst hij voorts een breed en veelbelovend veld ,
Reeds driemaal omgeploegd , en overdekt met knechten ,
Die 't rundvee ginds en her aan 't krakend ploegjuk hechten
En de aangewezen taak niet moedeloos ontgaan ,
Maar driftig haken naar den eindpaal van hun baan ,
Waar iedere ommekeer een bron van grooter krachten ,
Een beker zoeten wijns hun wederkomst blijft wachten ;
Terwijl de grond , hoezeer van goud tot eengevoegd ,
Een wonder van de kunst , nog versch scheen omgeploegd .

Nog maalt zijn diep vernuft den oogst der korenlanden ,
Van maaijers opgevuld , met sikkels in de handen .
Het rijpe graan stort neêr en buigt den zwangren top .
Men rigt den schat van 't jaar tot zware schoven op ;
Een driet al binders maakt de garven , en de knapen ,
Die , achter hen geplaatst , hunne overblijfsels rapen ,
Verzaamen die getrouw en dragen vlijtig aan .
De landheer ziet verheugd den overvloed van graan
En draagt den staf omhoog , terwijl zijn lijfherauten ,
Door eikenloof beschaaûwd , een' os ten maaltijd zouten ,
En vrouwelijke vlijt , op zijn bevel gereed ,
Tot spijs der akkerliên het meel tot brooden kneedt . —
Nog beitel t hij van goud een' wijngaard , breed van bladen ,
Met donkerblaaue vrucht in tros aan tros beladen ,
En door een palenrij van zilver onderstut .
Hij maalt hem door een hegge en breede gracht beschut ,
Van tin gevormd , en door een' enklen weg doorsneden ,
Bij 't zaaml en van den oogst door plukkers langs getreden .
Een dartelende jeugd snelt onbekommerd heen'

En heft de zoete vrucht in korfjes op van teen ,
Terwijl een jonge knaap , den rei vooruitgevaren ,
De zoetste klanken schept uit heldre citersnaren ,
En alles hand aan hand , bij feestgezing en maat ,
Met trippelenden voet den zachten bodem slaat.

Hier plaatst hij nog een drift van hooggehorende ossen ,
Wanneer de herders hen uit stal en band verlossen ,
Bij 't bottend lentegroen , naar 't voedseltelend veld
En de oevers van den vloed al hupplend heengesneld.
Het koppel was van tin en blinkend goud verheven ;
Van goud de herders , die hun bulkend rundvee dreven ;
Een viertal , groot in kracht en onversaagd van moed ,
Door negen honden op den overtocht behoed.
Een schriklijk leeuwenpaar genaakt de horendieren ,
En spoedt zich aan een' stier zijn' honger bot te vieren ,
En sleept hem loeiend voort en slaat den scherpen tand ,
Langs de opgescheurde huid , in 't rookend ingewand ,
'Terwijl de herders zelf' nog onbelemmerd blijven ,
En , op hun spoor gevolgd , de honden voorwaarts drijven ,
Die , met verhaaste vlugt der roovren klauw ontgaan ,
En met een luid geblaf , van hen verwijderd staan.

Hier plaatst hij nog een woud en aangename dalen
En blanke schapen , die in 't weligst lommer dwalen ,
En hut en kooi en stal , uit fijn metaal geteeld.
Hier weêr een dansend koor , naar 't kunstig evenbeeld
Dier reijen , lang voorheen' op Ariadnes gronden
Door schrandren Dédalus voor haar slechts uitgevonden.
De schoonste maagdenbloem , der jongelingen stoet

Gaat hand aan hand ten feest en rept den vluggen voet.
Doorschijnend lijnwaad siert de maagdelijke scharen
En 't keurigste gebloemde omstrengelt haar de haren ;
Een krijgsgewaad omkleedt der jongelingen rij ,
Van balsem glinstrend , met een gouden zwaard op zij ,
Door zilvren koorden aan het ranke lijf gesloten.
Veelvuldig is de smaak der jonge speelgenooten.
Dan houden zij met kracht de handen zaamgevat ,
En draaijen , vliegend als een pottenbakkersrad ;
Dan weêr , uiteengesneld , doorhupplen zij de reijen.
Een groote menigte , wier oog hun dansen vleijen ,
Omgeeft de frissche jeugd , bij 't feestgeklank der lier ,
Terwijl men aan haar spits , met ongedwongen' zwier ,
Twee duiklaars , schoon van leest , den kring vooruit ziet varen. —
Hier eindlijk plaatst zijn kunst de ruime bron der baren ,
Den grooten Oceaan , aan 't uiterste eind' van 't schild.

Nog was zijn gansche kracht aan 't kunststuk niet verspild.
Nog smeedt hij 't pantser , met een' vuurgloed overtogen ,
Een' forschen krijgshelm , die zich opheft naar den hoogen
Met pluim en top van goud , een heerlijk , rijk gewrocht ,
Als voor Achilles hoofd in omvang uitgezocht ,
En brozen voor zijn been , van tin bijeengedreven ,
En legt dat wapentuig , dat Hektor moet doen beven ,
Voor Thetis zetel neêr ; ze ontvangt dat van zijn hand ,
En vliegt , gelijk een gier , naar Trojes oeverzand.

NEGENTIENDE BOEK.

INHOUD.

Met het aanbreken van den dag brengt THETIS haren zoon de wapens, door VULKANUS gewrocht. Nu roept ACHILLES de Grieken bijeen en zweert zijnen wrok plegtig af. Ook AGAMEMNON bekent schuld en doet BRISEÏS met de geschenken, aan ACHILLES beloofd, in deszelfs legertent overbrengen. De vrouwen beweenen PATROKLUS; het leger spijzigt; doch ACHILLES weigert voedsel. MINERVA stort hem krachten in, en thans gordt hij zich aan met het hemelsch pantser en bestijgt zijnen wagen, door AUTOMEDON gemend.

De kalme Dageraad verheft zich aan de kimmen
Des breedten Oceaans , van waar zij 't licht doet klimmen
Voor schepslendom en Goôn , en blanke Thetis keert ,
En brengt den wapenglans , haar door Vulkaan vereerd.
Nog vindt ze Achilles van een weenend volk omgeven ;
Nog klinkt de luide klagt , bij 't ligchaam aangeheven.
Zij stelt zich in den kring en spreekt haar' lieveling aan ,
Bij 't vatten van zijn hand : "Wat rouw u neêr moog' slaan ,
"Begeef in 't eind' dat lijk , door 't albestier der Goden
"Van 't levenslicht beroofd , en zie u aangeboden
"Wat nooit op aarde een mensch in wapendos bezat."
Zij zegt , en plaatst terwijl den onwaardeerbren schat ,
Die heldren weêrklank geeft , met blijdschap naast den zetel.
De Myrmidoner trilt en acht een' blik vermetel ,
En deinst met schrik terug ; maar Peleus heldenzoon
Ziet naauw haar gift , of gloeit naar weêrwraak van den hoon.
Zijn oog ziet dreigend rond , gelijk een vuur aan 't branden ;
Hij knelt zijn' wapendos in sidderende handen ;
't Is al genot in hem bij 't koken van zijn bloed ,
En eindlijk uit hij zich met onbedwingbren spoed :
"Ja , moeder ! van een' God is mij die schat gezonden ;
"Nooit heeft een menschlijk brein dat kunstwerk uitgevonden.
"Ja ; 'k zal mij wapnen : maar ik blijf door vrees gekweld .

“Dat vliegjes , op het lijk mijns halsvriends uitgesneld
“En bij zijn wonden langs zijn ligchaam ingevaren ,
“In ’t levenlooze rif gewormte en rotting baren ,
“En heel zijn ingewand door ras bederf verteer’.”

“Wees niet bevreesd , mijn zoon !” — verklaart hem Thetis
“k Zal die gedierten , die ontelbre heldenlijken (weêr —
“Zoo ras verteren doen , van ’t rif uws vriends doen wijken.
“Al bleef dat ligchaam nog een jaar en meer bestaan ,
“t Zal geen verrotting , ja , geen krenking ondergaan :
“Dus roep de legers zaam’ en ga den Vorst der helden
“Verzoening van den haat en nieuwe vriendschap melden ,
“En dan snel uit ten strijd en kamp met leeuwenmoed.”
Zij spreekt , en geeft zijn hart een’ onverdoofbren gloed ,
En haast zich om het lijk den Nektar in te gieten
En zachten Ambrozijn , die ’t ligchaam door gaat vlieten
En ’t ongekrenkt bewaart. — Nu treedt Achilles uit ,
En roept de Grieken zaam’ met galmend krijgsgeluid.
Al wie zich langs de kust bij tent en zeemagt schaarden ,
De vlootbestuurders , die der kielen roer bewaarden ,
De spijsverzorgers , langs de schepenrij verspreid ,
Vereenigen zich ras , waar hen Achilles beidt ,
Die lang uit bitt’ren wrok den kampstrijd was ontweken.
Een tweetal Vorsten , nog door bloedverlies bezwelen ,
Laërtes schrandre zoon en dappre Diomeed ,
Genaakten , hem gedwee , zoo ras hij d’ oproep deed ,
Maar steunende op hun lans en hinkend voorgetogen ,
En eindlijk Atreus zoon , door leed en pijn gebogen ,
Met d’ eersten rang bekleed bij ’t vorstlijk eedverbond ,
In ’t bloedig oorlogsveld door Kóöns speer gewond.

Het leger , dus vereend , was naauw bijeen gezeten ,
Of Peleus zoon rijst op , en doet zijn voordragt weten :
“’t Had , Agamemnon ! wis tot grooter heil gedijd ,
“Waar’ tusschen u en mij , door ’t prikklen van de spijt
“Om vrouwenschoon alleen , geen vijandschap geboren.
“Ach ! had Dianaas pijl die vrouw ten buit verkoren ,
“Wanneer Lyrnessus wal vermeesterd werd door mij ,
“Nooit had ons vaderland zoo groot een heldenrij
“Zien vallen in den kamp , toen ik in ’t hart bleef wrokken !
“Slechts Ilium heeft nut van onzen haat getrokken ,
“En lang zal Hellas nog gewagen van dien twist.
“Maar zij , nu ’t wezen moet , die vijandschap geslist ,
“En laat beleedigde eer voor dwang van ’t noodlot zwijgen.
“Ik leg mijn gramschap neêr , hoe fel haar kreet moog’ stijgen.
“Een wrok , die nooit vergaat , betaamt of streelt mij niet.
“Welaan dan ; wek den moed in heel uw krijgsg gebied ,
“Opdat ik zelf verneem’ , bij ’t meten van mijn krachten ,
“Of Hektor heden weêr in ’t leger wil vernachten.
“Doch menig uit zijn volk , geweken voor mijn speer ,
“Vindt , in verhaaste vlugt alleen , de kalmte weêr.”
Hij sprak , en doet de vreugd bij ’t zuchtend Hellas keeren ,
Dat hem zijn vijandschap grootmoedig af hoort zweren.

Nu zegt de Veldheer , die zijn’ troonstoel niet verlaat ,
Hen ook verzoening aan na vijandschap en haat :
“Het voegt u , heldenrei , tot Mavors dienst verkoren !
“Aandachtig in den raad , den spreker aan te hooren ;
“De voordragt valt toch zelfs den meest bedreevnen zwaar ;
“Hoe kan men bij ’t gewoel der weifelende schaar

“Ook spreken of verstaan? — De beste zelfs moet zwichten. —
“Ik ga tot Peleus zoon geheel mijne aanspraak rigten ,
“En gij, Argivers ! hoort en overdenkt mijn taal ;
“De Grieksche legerdrom weêrstond die menigmaal
“En wijt de schuld aan mij ; doch ik heb niets misdreven :
“Het is de Twistgodin , met duisternis omgeven ,
“En Jupiter en ’t Lot; die bliezen mij den hoon
“En blinde gramschap in , toen ik aan Peleus zoon
“Zijn eigendom ontnam en wreed geweld dorst plegen.
“Wat toch vermag een mensch? een God volbrengt zijn wegen.
“De wrevle Rampgodin , die aller onheil baart
“En met een zachte vlugt ons om den schedel waart ,
“Maar nooit den grond betreedt, die enkel ramp kan wenschen
“En haat en afgunst kweekt tot ondergang der menschen ,
“Die Godheid , zoo gevreesd , heeft zelfs den Vorst der Goôn ,
“Die al wat leeft gebiedt, beleedigd op zijn’ troon ,
“Toen eenmaal Junoos mond , volleerd in list en logen ,
“Tot ramp van Herkules , hem gruwzaam had bedrogen ,
“En Thebe ’t levenslicht moest schenken aan dien held.
“Met grootspraak had de God zijn oogmerk dus vermeld :
“ “Hoort allen , Hemelgoôn en opperste Godinnen !
“ “Hoort wat mijn doelwit is en weest gedwee van zinnen.
“ “Lucinaas wijs bestier schenkt vóór den avondstond
“ “Het leven aan een’ held , die op den Griekschen grond
“ “Aan heel mijn aardsch geslacht zijn koningswet zal geven.”
“Toen sprak hem Juno toe , in wreede list bedreven :
“ “Gij spot en voert gewis de Orakelspraak niet uit :
“ “Bezegel met een’ eed uw heilig raadsbesluit ,
“ “Dat hij , die heden van uw stamhuis wordt geboren ,
“ “Door u ten Opperheer der Grieken blijft verkoren.”

“Dus sprak ze, en Jupiter verleende haar dien eed,
“Niet peinzende op bedrog, maar tot zijn eeuwig leed.
“Toen trad ze, Olympus kruin met veerkracht afgeschoten,
“De ga van Sthénelus, uit Perseus echt gesproten,
“Bezwangerd met een' zoon, in Argos wal op zij,
“Vervroegde 't barensuur en stond haar listig bij;
“Haar zevenmaandig kind mogt reeds het licht aanschouwen,
“Terwijl ze Alkménaas kroost haar steun nog bleef onthouën,
“En ijlings sprak zij toen den Bliksemgod weêr aan:
““Ik moet u, Jupiter! mijn tijding doen verstaan.
““De held van uw geslacht, tot Argos Heer verkoren,
““De spruit van Sthénelus, Eurystheus, werd geboren;
““Het zwaaijen van den staf is zulk eene afkomst waard.”
“Hier zweeg ze, en had Jupyn den felsten rouw gebaard.
“Hij greep de Rampgodin toen grimmig bij de haren,
“En zwoer een' duren eed, zijn drift zou nooit bedaren,
“En zij, die wellust schept in vijandschap en hoon,
“Zou nooit geduld meer zijn in 't starrenhof der Goën.
“Zijn vuist, terwijl hij sprak, bleef haar aan 't hoofd gesloten,
“En wentlend, was zij reeds ten hemel uitgeschoten,
“En vond haar' ademtogt slechts op onze aarde weêr.
“Zag dan Jupyn met smart op zijn' Alcides neêr,
“In 't schandlijk juk gekromd, zij was de bron van 't lijden:
“Dus ook toen Hektors arm in 't onbeteugeld strijden
“Mijn' Griekschen legerdrom tot op mijn vloot versloeg,
“Vergat ik nooit, dat zij me in 't schriklijkst onheil joeg.
“Doch heb ik twist gestookt, was mij 't begrip ontheven,
“Dan wensch ik nu den vrede en wil den zoenprijs geven.
“Gij dan, Achilles! treed weêr moedig aan ons hoofd.
“Al wat Ulysses mond u gistren heeft beloofd,

“Staat op uw’ wenk gereed , of wilt gij ’t, blijf nog wachten ,
“En tref den vijand eerst door overmaat van krachten.
“Mijn dienaars brengen u de boetschuld , die ik bood ,
“Zoo gij haar eerst wilt zien , gehoorzaam naar uw vloot.”

“Gij kunt, doorluchtig Hoofd der Grieksche legerscharen!” —
Herneemt Achilles nu — “dat zoengeschenk bewaren ,
“Of geven , naar uw’ lust; dit, Koning! hangt aan u;
“Doch strekk’ het veldrumoer ons eenigst doelwit nu ,
“En laat den tijd hier niet met beuzeltaal verlopen.
“Nog veel is onvoltooid; de weg ten roem blijft open.
“Zoo vindt de Trojer mij aan ’t hoofd der Grieken weêr ,
“Zoo bukt zijn oorlogsdrom bij ’t flikkren van mijn speer ,
“Zoo wordt de kracht misschien bij een’ van u herboren.”

“Niet zoo;” — dus laat zich thans de schrandre Ulysses hoo-
“Hoe groot uw moed ook zij, begaafde Godenspruit! (ren —
“Voer ’t heir niet ongespijst op Hektors leger uit.
“Want zijn de benden ééns ten aanval uitgebroken ,
“Heeft ééns een Godenstem hun beider moed ontstoken ,
“Dan zal gewis die strijd niet ras voldongen zijn.
“Maar laat hun eerst , in rust , genot van spijs en wijn ;
“Dit slechts verleent ons kracht en kan den schok doen lijden.
“Geen mensch kan ondoorvoed tot aan den avond strijden ,
“En schoon zijn geest hem spoort tot onversaagden moed ,
“Zijn beenen zijn verlamd , vertraagd de loop van ’t bloed ,
“En ’t ligchaam weigert dienst, van hitte en dorst verslagen ,
“Door honger uitgeput. Slechts hij kan alles wagen ,
“Die eerst door spijs en wijn zijn krachten heeft gekweekt ;
“Hij voelt den ganschen dag , dat niets zijn lijf ontbreekt ,

“En kent geen krachtverlies dan na zijn wederkeeren.
“Welaan dan, laat ons heir geen morgenmaal ontberen,
“En zend de knechten heen’, doch eerst zal Atreus zoon
“De giften, u bestemd tot zoenprijs van den hoon
“En wellust van uw hart, in ’t bijzijn van zijn benden,
“Van heel ons Griekenland, naar dezen Raadskring zenden.
“Dan rijst hij plegtig op voor ’t oog van d’ oorlogsdrom,
“En zweert u, dat hij nooit Briseïs koets beklom:
“Zoo moog’ de Veldheer zelf de rust der ziel hervinden!
“En eindelijk biedt hij u en al zijn legervrinden,
“Opdat u niets ontbreekt wat tot verzoening leidt,
“Een prachtig feestbanket, u in zijn tent bereid. —
“En gij dan, Atreus zoon! leer gij regtvaardig wezen.
“Een Koning, hoe geducht, wordt nooit bij ’t volk misprezen,
“Wanneer hij ’t onregt boet en naar verzoening haakt.”

Nu spreekt de Veldheer weêr, die al zijn’ trots verzaakt:
“Uw taal verheugt mijn hart; gij hebt mijne eer gewroken,
“Mijn feilen niet bedekt en met verstand gesproken.
“’k Wil zweren wat gij eischt: mijn eigen hart spoort me aan.
“Een meened zal gewis niet van mijn lippen gaan.
“Doch ook Achilles toev’, wat ijver hem moog’ wekken;
“Laat geen’ der hoorders uit den heldenkring vertrekken,
“Tot de eed gezworen zij, de zoenprijs aangebragt.
“Dit eeraamt, schrander Vorst! is u hier toegedacht;
“Kies gij de bloem der jeugd van Argos heldenreijen,
“En spoed u nevens hen Briseïs hier te leijen
“Met heel die gavenreeks, voor Peleus zoon bestemd,
“Terwijl Talhybius een zwijn in banden klemt,
“Om hier voor Jupiter en Febus oog te slagten,”

“Grootmoedig Opperhoofd der Grieksche legermagten!”
Hervat Achilles thans — “waarom niet voor een’ tijd
“De plegtigheid gestaakt? dan schenkt ons ligt de strijd
“Een wjl verademing, en zal mijn zucht tot woelen,
“Tot wreken van mijn ramp, in ’t bruisend hart verkoelen.
“De schaar, die Hektors arm in ’t veld den doodsteek gaf,
“Toen Jupiter hem steunde, is altijd zonder graf,
“En gij verlangt naar spijs! ik brand om, met uw benden,
“Mij ijlings ondoorvoed op Hektors heir te wenden,
“En, na de wraak van ’t leed, ons schandlijk aangedaan,
“Wanneer de nacht ons roept, ten feestdisch op te gaan.
“Niet eer zal mij voor ’t minst of spijs of wijndronk laven,
“Zoo lang mijn boezemvriend, in ’t onbeteugeld draven
“Door Hektors speer vermoord, van ’t graf verstoken blijft
“Aan d’ ingang van mijn tent, waar alles rouwklagt drijft.
“Geen wijn, geen buit, geen disch kan ooit mijn wanhoop stillen,
“Maar nederlaag en bloed en ’s vijands kermend gillen.”

Nu spreekt Ulysses weêr: “Achilles, Hektors schrik!
“Gij zijt vermogender en krachtiger dan ik
“Met oorlogszwaard en speer, doch in ’t beheer der zinnen,
“In voorbedachtzaamheid, zoude ik u ligt verwinnen,
“Dewijl ik ouder ben en meer doorzocht dan gij;
“Betrouw’ geheel uw hart zich dan gerust op mij.
“De mensch wordt spoedig wars van speer en zwaard te zwaai-
“Wanneer hij ’t oorlogskaf in ’t bloedig veld ziet maaijen, (jen,
“En ’t overschot is klein, als de Opperhemelgod
“De weegschaal zinken doet van ’t wisslend wapenlot.
“Door vasten kan de Griek zijn droefheid niet doen blijken;

“Hij ziet hier dag aan dag een heldenschaar bezwijken .
“Wanneer toch zou hij dan verpoozen van zijn' rouw ?
“Het voegt ons , hem , die viel , ook na zijn' neêrlaag trouw ,
“Met mannelijk gevoel een' tranendag te wijden ;
“Doch al wat overbleef van 't onheilbarend strijden
“Behoeft nog spijs en drank , om , met vernieuwden moed ,
“Van hard metaal omgord , op Trojes heldenbloed
“Standvastig uit te gaan en 't leger voort te leiden. —
“Laat geen der volkren hier eene andre prikkling beiden.
“Die prikkling toch zou hem , die nableef op de kust ,
“Alleen verwijting zijn : de moed zij niet gebluscht ,
“Om , digt ineen geprangd , op Hektor uit te snellen.”

Dus uit hij zich , en kiest een zestal medgezellen ,
Vorst Nestors moedig kroost , met Thoas , Lykomeed ,
Meriones , wiens kracht den Trojer siddren deed ,
En Melanippus , om den zoenprijs af te halen ,
Voor Peleus zoon bestemd bij 't glansrijk zegepralen.
Hij wenkt die helden , en de taak was reeds volbragt.
Het zespaar rossen met de standaards , groot van pracht ,
De twintig vazen , die hem Atreus zoon beloofde ,
Briseïs , wier gelaat der rozen gloed verdoofde ,
De vrouwen , rijk begaafd in handigheid en schoon ,
't Wordt alles in den kring met eerbied aangeboôn ,
En tien talenten gouds , met eigen hand gewogen ,
Voert schrandre Ulysses meê , den sleep vooruitgetogen.

Nu rijst de Veldheer op , terwijl zijn krijgsheraut
Zich bij den Koning plaatst , en 't zwijn gebreideld houdt.
De Vorst ontbloot een' dolk , bij 't zwaard op zij gedragen ,

En spoedt zich 't blinkend mes de borstels langs te jagen ,
't Verzoenend Godendom ten eersteling gewijd.
Hij rigt zijn hand omhoog , daar alles wijd en zijd
In diepe stilte blijft bij 't storten zijner beden ,
En slaat zijne oogen op , en uit de plegtigste eeden :
"Ik zweer bij Jupiter , Beheerscher van 't heelal ,
"Bij 't Aardrijk , bij de Zon , bij 't Wraakgodinnental ,
"Wier geesels eeuwig straf van gruwbreu meined trekken ,
"Nooit heeft mijn hand getracht tot haar zich uit te strekken ,
"Wier eigendom alleen ons twistvuur heeft gebaard ;
"Maar steeds weêrhield ik mij , en bleef hare eer gespaard :
"En zweer ik logentaal , dan zij mij 't lot verkoren ,
"In 's Hemels gramschap aan meinedigen beschoren."
Dus sprekend , drukt hij 't zwijn zijn lemmer in de keel ,
En 't bloedig offer wordt der zeebewoonren deel ,
Door zijn' Talthybius in 't zwelgend nat gesmeten.

Nu zweert ook Peleus zoon 't geheugen af der veeten :
"Jupyn ! gij brengt den mensch een' poel van rampen voort.
"Nooit had mij Atreus telg , tot gramschap aangespoord ,
"Zoo onuitbluschbaar sterk in vijandschap doen blaken ,
"Of had hij , mij ten smaad , Briseïs durven schaken ,
"Had't Gij in uw bestier niet veler dood bestemd. —
"Nu , Grieken ! spijzigt vrij , en 't staal dan vastgeklemd."
Dus spreekt Achilles mond ; hij laat de legers scheiden ,
Die , vliegende op zijn' wenk , zich ginds en her verspreiden.
Der Myrmidonen schaar brengt alles , wat men bood
Als zoenprijs van den hoon , tot bij zijne eigen vloot ,
Legt goud en huisraad neêr , geeft woonplaats aan de vrouwen ,
En voert de paarden heen' naar grazige landouwen.

Briseïs, Venus beeld in aangezigt en stand,
Ziet naauw Patroklos lijk, geveld door Hektors hand,
Of werpt zich op hem neêr, en scheurt, van rouw bevangen,
En hals en borsten op en krabbelt zich de wangen,
En geeft met luid misbaar een' uitgang aan haar smart:
"Patroklos, in mijn leed zoo dierbaar aan mijn hart!
"Toen ik dees tent verliet, begaf ik u in 't leven;
"Thans keer ik, dappre! en vind u 't aanzijn reeds ontheven.
"Hoe vloeit hier de eene ramp voor mij uit de andre voort!
"k Zag bij zijn vaderstad dien waarden held vermoord,
"Door ouderlijk besluit voor mij ten ga verkoren;
"Drie broeders, al mijn' lust, van de eigenste echt geboren,
"Versloeg der Grieken staal in 't ijvren voor hun land;
"En toen Achilles vuist mijn' ega had vermand,
"En Mynes rijk verwoest, belette gij mij 't klagen;
"Toen hebt gij zulk een zorg voor mijn belang gedragen,
"En zwoert, dat mij uw raad Achilles huwlijkstrouw
"En 't Myrmidoonsch gebied in 't eind' verwerven zou:
"Dus zal ik troostloos uw goedaardig hart beschreijen."

Zoo treurt ze en nevens haar de stoet der maagdenreijen,
In schijn om zijn verlies, doch meest om eigen leed,
Terwijl de Vorstenkring Achilles nader treedt
En weêr tot spijsen raadt, maar dus wordt afgeslagen:
"Ik smeeke u, zoo ge u naar mijn woorden wilt gedragen,
"Dan spoort mij tot geen drank- of spijsverkiezing meer,
"Want vóór den avondstond neem ik geen voedsel weêr;
"Te grieved is de smart, die mij tot wraak blijft wekken."
Dus klaagt de held, en doet de Vorstenschaar vertrekken,

Alleen de Atriden niet met Pylos grijzen Vorst ,
Ulysses , Fenix , die hem vaak beteuglen dorst ,
En Krétes Opperheer , wier stem zijn hart blijft streelen ;
Maar bloed en moord alleen kan zulk een wond nog heelen .
Nu peinst hij droevig door , en uit een bange klagt :
“Voorheen’ , rampzalig vriend ! op mijn gerijf bedacht ,
“Waart gij ’t alleen , wiens hand mij voedsel kon bereiden ,
“Wanneer de Vorsten mij aan ’t hoofd der legers beidden .
“Thans ligt gij levenloos , en , uit verlangst naar u ,
“Verkwikt noch spijs noch drank ’t verzadigd ligchaam nu ;
“Geen wreeder foltring was mijn’ boezem ooit beschoren ;
“Al moest ik hier den dood van grijzen Peleus hooren ,
“Die ligt zijn leven slijt in vruchteloos geweene ,
“Uit liefde voor zijn kroost , om ’t haatlijk schoon alleen
“Van Menelaüs ga naar vreemden krijg gevlogen ;
“Al was mijn eenigst kind , te Scyros opgetogen ,
“Mijn Neoptólemus , bij Lykomeed vergaan .
“Voorheen’ , geliefde vriend ! verheugde ik me in den waan ,
“Dat van ons beiden ik op Trojes kust moest vallen ,
“En gij nog keeren zoudt naar mijn geboortewallen
“En daar mijn’ dierbren zoon , uit Scyros op een kiel
“Naar Peleus hof gebragt met wat me in handen viel ,
“Mijn slaven en mijn huis en al mijn’ schat zoudt geven .
“Het aanzijn is gewis mijn’ vader ook ontheven ,
“Of , zoo hij levend bleef , verbeidt hem enkel nood
“In ’t angstig wachten naar den bode van mijn’ dood .”
Dus barst hij schreijend los , en aller tranen vlieten ,
Bij ’t peinzen van hun ziel op wat zij achterlieten .

Maar de Opperhemelvorst , met zulk een’ rouw begaan

En waakzaam voor den held , spreekt Pallas daadlijk aan :
"Mijn dochter ! hebt gij dan Achilles zoo vergeten ,
"Of eindlijk , wilt gij niets van al zijn leed meer weten ?
"Hij jammert bij zijn vloot om 't sneuvlen van zijn' vriend.
"Terwijl zich de oorlogsdrom van drank en spijs bedient ,
"Slaat hij dat voedsel af : welaan dan , rep uw schreden ,
"En stort hem Ambrozijn met Nektar in de leden ,
"Opdat geen spijsgebrek zijn heldenkracht bedwing' ."
Hij uit zich , en zijn telg verlaat den Godenkring ,
Een' vogelgriep gelijk , de steile hemeltransen
Klapwiekend afgesneld. — De Griek verheft zijn lansen
En zwaarden reeds alom : zij nadert Fthiaas Vorst ,
En stort hem Ambrozijn met Nektar in de borst ,
Opdat geen spijsgebrek hem in den krijg mogt' deren ,
En spoedt zich om terstond naar Jovis hof te keeren .

Men stroomt de schepen uit met klinkend veldgeschreeuw .
En duizendvoudig , als de zilverblanke sneeuw ,
Door woesten Boreas den hemel doorgedreven ,
Zijn de oorlogswapens , met een' heldren glans omgeven ,
De schilden , pantsers en helmetten van metaal ,
En 't puntig lansenwoud , gehard door stevig staal ,
De kielen uitgevoerd ; hun gloed beglanst de wolken ;
Het aardrijk daverd bij 't getrappel van de volken
En lacht de wapens toe. — Nu gordt zich Peleus zoon .
De tanden klappen hem bij 't foltren van den hoon ;
Zijn oog , een vlam gelijk , schiet fonkelende stralen .
Hij gloeit , alleen om wraak van Priams bloed te halen ,
En trekt de wapens aan , door Mulciber gewrocht :
De fraaije brozen , voor zijn voeten uitgezocht ,

Met blinkend zilverkoord aan 't buigzaam been gesloten ,
En 't stevig pantser , met een' vuurgloed overgoten ;
't Geslepen lemmer wordt de schouders omgedaan ,
En 't heerlijk kunstjuweel , zoo glinstrend als de maan ,
De beuklaar , breed van rand , met geestdrift opgenomen.
Gelijk den zeeman op de bulderende stroomen ,
Zijns ondanks met den wind de kusten afgedwaald ,
Een heldre vuurbaak van de rotsen tegenstraalt :
Zoo flikkert hier van 't schild , door Peleus zoon verkregen ,
Een fonkelende gloed den breedten hemel tegen.
Hij zet den krijgshoed op , die , als een leidstar , licht ,
Wiens paardenharen kuif zich naar de wolken rigt ,
Met hooge pluimen van gelouterd goud omgeven ,
Door Mulcibers vernuft dat pronkstuk ingedreven.
Dus uitgedost ten krijg , beproeft de ontembre held ,
Of de aangetogen schat hem niet aan 't ligchaam knelt ;
Maar vindt zich ligter , als op vleugels voortgedragen.
De vaderlijke speer , met puntig staal beslagen ,
Door Chirons eigen hand tot veler val gewrocht ,
In 't woud van Pélion voor Peleus uitgezocht ,
Die niemand dan alleen Achilles af kon stooten ,
Trilt eindelijk in zijn vuist , de kist weêr uitgesloten ,
Terwijl Automedon met Alcimus , zijn' vrind ,
Het trapplend wagenspan in kostbre teugels bindt ,
De bek aan breidels legt , en de ongelijkbre toomen
Tot aan den zetel rekt. De zweep wordt opgenomen ;
Getrouwe Automedon bestijgt zijn' wagenstoel ,
En Peleus heldenzoon , slechts hijgend naar 't gewoel ,
Verheft zich achter hem en vliegt in de oorlogskansen ,
Met wapens overdekt , de zon gelijk in 't glansen.

Hij schreeuwt zijn rossen toe met ijslijk wraakgeluid :

“o Alvertraplend span , dat uit Podarge spruit !

“Voert thans uw’ menner weêr , na ’t plassen van zijn handen

“In Trojes gruwzaam bloed , en , wat u aan moog’ randen ,

“Herhaalt niet weêr aan hem , wat ge aan Patroklos deedt.”

De klepper Xanthus nu , getroffen door zijn’ kreet ,

Laat de omgekrulde vlecht bedeesd langs de aarde slepen ,

En antwoordt met een stem , van Peleus zoon begrepen ,

Een menschelijk geluid , dat Junoos wil hem gaf :

“Thans voeren we u gewis van ’t rookend slagveld af ,

“Oploopende oorlogsman ! doch spoedig zult gij blijven.

“Maar , als gij sneuvlen moet , uw span zal niets misdrijven.

“Een Godheid en het Lot bestemmen u den dood ;

“Geen traagheid van dat span , dat nooit voor Hektor vlood ,

“Kon hem Patroklos rif de wapens af doen rukken ,

“Maar Febus kracht alleen , die hem voor ’t staal deed bukken

“En Hektor luister gaf. Al vlogen wij gezwind

“Op Zefyrs adem heen’ , dien allervlugsten wind ,

“Dan nog moet u een God door Trojes staal doen sneven.”

Hier wordt de menschenklank zijn keel weêr uitgedreven

Door ’t Wraakgodinnental , dat hem den gorgel sluit ;

En dreigend klinkt de stem van Peleus heldenspruit :

“Wat spelt gij mij van dood ! ik hecht niet aan mijn leven.

“’t Is mij te wel bekend ; mijn lot is , hier te sneven ,

“En Peleus noch mijn land noch Thetis weêr te zien.

“Maar toch gij zult mij nooit den oorlog doen ontvliên ,

“Zoo lang de Trojer niet geboet heeft voor zijn moorden.”

Hij drijft zijn paarden voort bij ’t galmen van dees woorden.

TWINTIGSTE BOEK.

INHOUD.

De beide legers in slagorde staande, roept JUPITER de Goden tot zich op, en laat hun toe, Grieken of Trojanen te gaan beschermen, opdat ACHILLES den val van *Pergamum* niet zoude verhaasten. JUNO, MINERVA, NEPTUNUS, MERKURIUS en VULKANUS kiezen de zijde der Grieken; MARS, APOLLO, LATONA, XANTHUS en VENUS die der Trojanen. APOLLO spoort ENEAS aan om ACHILLES te bestrijden; de eerste, op het punt van te vallen, wordt door NEPTUNUS gered. HEKTOR, met ACHILLES willende kampen, wordt door APOLLO teruggeroepen. ACHILLES velt een aantal Trojanen en onder hen POLYDORUS, den zoon van PRIAMUS.

Zoo wapent in zijn heir de Griek zich wijd en zijd ,
En dringt zich om den held , onleschbaar in den strijd ,
En hooger op in 't veld de schaar van Priams troepen ,
Terwijl Jupyn zijn' Raad door Themis op laat roepen ,
Die heel den Godenkring , door 't ruim heelal verspreid ,
Den koningslast verklaart , en naar zijn hof geleidt .
Al wat Natuur bestiert stijgt op naar hooger streken ;
Geheel de Nimfenrei der kabbelende beken ,
Van 't lagchend veldtapijt , van 't lommerschenkend woud ,
Met hen , wier sterke vuist der Watren schepter houdt ,
Rivier- en Zeegeslacht , de meesters van de stroomen .
Alleen Océanus wordt niet omhoog vernomen .
Men plaatst zich naar zijn' rang , op zetels , rijk van stof ,
Door Mulciber gewrocht voor 't vorstlijk hemelhof .
Geen enkele ontbrak hier meer , en zelfs de God der Baren ,
Neptunus , was gedwee ten hemel opgevaren ,
En , midden in geplaatst , vangt dees zijn voordragt aan :
“Waarom gebodt gij ons ten hemel op te gaan ,
“Verheven Bliksemgod ? wilt ge in uw wijsheid waken
“Voor Troje of Griekenland , wier krijg zoo fel gaat blaken ?”

“Gij hebt” — dus antwoordt hem de Hemelkoning weêr —
“Mijn wit geheel doorgrond ; hoe 't wanklend krijgsloot keer’ ,

“Hoe Griek en Trojer sneve, ik deel nog in hun rampen ;
“k Wil echter slechts van hier getuige zijn van 't kampen
“En mij verheugen bij 't aanschouwen van hun vuur.
“Maar gij, verweert den Griek of Trojes hoogen muur
“En voegt u bij de schaar, waarvoor ge in 't veld wilt strijden.
“Niet lang zou Hektors heir Achilles schok meer lijden ,
“Als deze teugelloos mogt woeden in den slag:
“Voorheen' ontvlood men hem , zoo ras het oog hem zag ;
“Thans nu zijn blinde vuist Patroklos dood wil wreken ,
“Thans zou hij, 't Lot ter spijt door poort en muurtrans breken.”
Zoo uit zich Jupiter en spoort hen naar 't gewoel.
De Godenrei snelt heen', doch met verschillend doel:
De Zeegod, Jovis gade en Pallas naar de schepen
Met Majaas vluggen zoon, op list en vond geslepen,
En krachtigen Vulkaan, voor zwaard noch speer beducht,
Wiens hinkend dijbeen van 't gewigt des ligchaams zucht.
Naar Hektors legerspits de God der kriegsgevaren,
De jonge Zonnegod, met Venus, blond van haren,
Latona, Xanthus en Diana, vlug ter jagt.

Zoo lang de Godenschaar van 't menschelijk geslacht
Verwijderd was in 't veld, bleef Hellas geestdrift blaken,
Nu Peleus heldenzoon weêr voor de vloot ging waken,
En stond de Frygiër van killen schrik versteend
Door 't flikkend wapentuig, aan Mulciber ontleend,
Dat evenbeeld van Mars aan 't jeugdig lijf geklonken:
Doch naauw genaakte ze, of de Tweedragt schiet haar vonken,
Die 't volk in 't harnas jaagt, en Pallas heldre stem
Klonk dan de grachten langs met onverdoofbre klem,
En dan weêr galmend naar de schaterende kusten,

Terwijl de God des Krijgs naast Hektor niet bleef rusten ,
Maar als een draaiwind sprak van Trojes steilen wal
Of bij de Simois en 't buldrend veldgeschal.
Zoo laat de wil der Goôn der volkren geestdrift gloeijen ,
En , waar men de oogen wendt , den strijd in felheid groeijen.
De donder van Jupyn doorkruist den hemelboog ;
Neptunus drietand heft de golven naar omhoog
En doet door slag op slag en aarde en bergkruin beven.
De muur van Pergamum , de vloot , op strand verheven ,
De boschrijke Ida trilt tot aan den steilsten top.
De God des Schimmenrijks springt van den zetel op ,
En geeft een' luiden gil en ziet verbleekt naar boven ,
Beducht dat zulk een schok het aardrijk mogt doorkloven ,
En 't onverlicht gebied , den hemel zelfs ten schrik ,
Zich eindlijk oopenen zou voor mensch- en Godenblik.
Zoo daverd alles , nu de Goôn ten oorlog ijlen.
De blonde Apollo grijpt de schuifelende pijlen
En wacht Neptunus af , van kamp nog worstlen wars.
De schrikbre Pallas heft de wapens tegen Mars.
Diana spant den boog met afgerigte handen
En treedt naar Juno om haar driftig aan te randen.
Latona waagt den kamp met krachtigen Merkuur ,
En hinkende Vulkaan verbreidt een schroeijend vuur ,
Tot worstling met den vloed , die , Xanthus bij de Goden ,
Bij 't menschedom zich den naam Skamander ziet geboden.
Zoo gaan de Goden hier op andre Goden uit.

Achilles zoekt alleen naar Priams heldenspruit ,
Naar Hektor , met wiens bloed , het doel van al zijn woelen ,
Hij bovenal den wrok van Mavors wenscht te koelen.

Doch Febus hitst terwijl den held Enéas op,
En voert door bits verwijt zijn oorlogsvuur in top,
Lykàon, Priams zoon, gelijk in stem en trekken:
“Waar bleef uw dreiging thans, bij zoo veel dischgesprekken
“In overdaad gespild aan Trojes Vorstenschaar,
“Dat gij niet wijken zoudt voor ’t hachlijk kriegsgevaar,
“Maar, dapper in ’t gewoel, Achilles kracht braveren?”

“Waarom gebiedt me uw stem mij tegen hem te keeren,” —
Dus spreekt Enéas weêr — “doorluchtig Vorstenbloed!
“Wanneer mijne eigen keus mij hem ontwijken doet?
“Ik zou dien schrikbren held thans niet voor ’t eerst genaken.
“Reeds eenmaal, toen zijn wraak Lyrnessus muur deed blaken
“En onze kudden roofde, en Pédasus bestal,
“Dreef mij zijn gruwbre speer van de Ida naar den wal,
“En had Jupyn toen kracht geweigerd aan mijn voeten,
“Minerva had gewis mij voor mijn drift doen boeten;
“Zij toch verzelde hem, bestierde zwaard en speer,
“En sloeg den Léleger en bangen Trojer neêr.
“Geen stervling dus kan ooit Achilles voortgang staken,
“Die altijd Goden vindt om voor zijn hoofd te waken;
“Maar schoon zijn arm niet rust, dan als hij ’t vleesch doorsnijdt,
“Hij zal, wanneer me een God wil schragen in den strijd,
“Niet zonder tegenstand op mijn vernedring bogen,
“Al waar’ hij met een’ muur van koper overtogen.”

“Welaan dan,” — antwoordt hem des Bliksemkneders zoon —
“Bid gij dan ook, o held! om bijstand van de Goôn.
“U baarde Venus toch, uit Jovis bloed gesproten;
“Die ’t leven schonk aan hem, is een van Nereus loten,

“En dus van minder kracht: maar kom, verhef uw speer,
 “En sla geen trotsch gedreig u bij den aanval neêr.”
 Hij zegt, en laat den moed in 't heldenhart herleven,
 En wendt zich naar de spits, met fonklend staal omgeven.

Enéas, die met drift Achilles tegentrekt,
 Blijft in zijn drommen niet aan Junoos oog bedekt;
 Maar deze haast zich om de Goden aan te sporen:
 “Bedenkt, wat oorlogsvuur hier dreigend op zal gloren,
 “o Pallas en Neptuin! en wat hier de uitkomst wordt.
 “Enéas, door Apoll' ten kampstrijd ingestort,
 “Rukt op Achilles voort, van glinstrend staal omtogen.
 “Beteuglen wij zijn kracht; verijdlén wij zijn pogen,
 “Of sta hier een van ons den zoon van Peleus bij,
 “Opdat zijn geest bedaard, zijn moed bestendig zij,
 “En hij de gunst verneem' der magtigste Oppergoden,
 “En hoe de mindren slechts den Trojer bijstand boden.
 “Wij allen zijn voor hem den hemelkring ontgaan,
 “Om heden in 't gevecht hem moedig bij te staan:
 “Hij bukk' hierna voor 't leed, bij d' intred van zijn leven,
 “Door 't Schikgodinnendom zijn' leefdraad ingeweven;
 “En heeft de Orakelstem hem niet genoeg verklaard,
 “Zoo beev' hij, als een God hem grimmig tegenvaart:
 “Want schriklijk zijn de Goôn, wanneer ze ontmomd genaken.”

“o Juno! laat de wrok u niet te zeer doen blaken;” —
 Dus spreekt Neptunus weêr — “u voegt niet zulk een spijt.
 “Ik wil den Godenkring niet sporen tot den strijd,
 “Daar wij de sterkste zijn: welaan dan, laat ons wijken,
 “Uit hooger plaats den krijg met onzen blik bestrijken,

“En kamp en veldrumoer betrouwen aan den mensch.
“Doch wederstreeft Apoll' of Mavors deez' mijn' wensch ,
“En gaan zij uit ten strijd of doen ze Achilles zwichten ,
“Dan zult ge ons op hun spoor den oorlogsbrand zien stichten ;
“Dan vlugten ze ijlings weg , bij 't flikkren van ons staal ,
“Door onze kracht verheerd , naar Jovis hemelzaal.”
Zoo spreekt der Watren God , en wendt zich met de Goden
Naar dien verheven' wal , verschanst met aarde en zoden ,
Door Troje en Pallas steun voor Herkules gesticht ,
En hem tot wijkplaats voor het monster opgerigt ,
Dat , grimmig , uit de zee hem wegdreef naar de velden.
Hier plaatst zich God Neptuin en zij , die met hem snelden ,
De schouders overdekt van ondoortastbren nacht.
Kallikolónaas kruin had de andre Godenmagt ,
Met u , verdelger Mars ! en Febus uitverkoren. —
Dus pleegt men zittend raad , en blijft de krijgslust smoren ,
En waagt van beider zij den woesten aanval niet ,
Waartoe hen Jupiter uit hooger sfeer gebiedt.

Het opgevolde veld scheen van den glans te blaken ,
Dien alles van zich gaf ; de dreunende aard' te kraken
Bij 't hoeftetrappel en 't verdubblend krijgsgeschal.
Men zag in 't middenruim één heldenpaar , vooral
Tot kamp en moord geneigd , met drift vooruitgeschoten ,
Enéas , en den held , uit Peleus echt gesproten.
Enéas nu daagt op , en drukt zijn blinkend schild
Met veerkracht op de borst , terwijl hij 't wapen drilt ,
En de oorlogshoed beweegt bij 't schudden van zijn leden.
Achilles nadert hem , verdelgend opgetreden ,
Zoo grimmig als een leeuw , dien 't gansche veldgehucht

Gewapend tegensnelt met galmend jagtgerucht:

Eerst stapt hij rustig voort en spot met al hun woelen ,
Tot een der jagers hem de punt van 't staal doet voelen ,
Dan springt hij brullend om , en schuimbekt naar hun bloed ,
En koelt de blinde wraak , die in zijn' boezem woedt ,
En zweept zich met den staart de felgetroffen zijden ,
En prikkelt , dol van spijt , zijn eigen hart tot strijden ;
Dan valt hij dreigend aan met onbedwingbren loop
En velt een offer neêr of sneuvelt in den hoop :
Zoo voelt hier Peleus telg zijn hart tot geestdrift zwellen ,
Om zonder weiflen op Enéas aan te snellen.

Doch ijlings aangerukt , en tegen over hem ,
Verheft de Grieksche held zijn donderende stem :

- “Wat doet u met dien spoed zoo groot een schaar doorloopen ?
“Wat zoekt ge ? of voelt ge uw hart tot mijn bestrijding nopen ,
“Om eens in Priams plaats met rang en koningseer ,
“Als Vorst , bekleed te zijn ? — al velt me uw hand ook neêr ,
“Het zal u nooit den staf van Priamus doen winnen ;
“Veelvuldig is zijn kroost , en hij niet wuft van zinnen .
“Of heeft de Trojer u , tot lokaas voor mijn hoofd ,
“Een vruchtbaar , wijnrijk land ten heldenloon beloofd ?
“Dan plukt gij niet zoo ligt die voorgestelde vruchten .
“Reeds meer , vermeen ik , heeft mijn wapen u doen vlugten .
“Of heugt de tijd u niet , toen gij u onverzeld
“Bij 't grazend vee bevond op Idaas heuvelig veld ,
“Toen ge onbelemmerd vloodt en 't hoofd niet om dorst wenden ?
“Lyrnessus was uw wijk , maar ik versloeg haar benden ,
“En blaakte haar , geschraagd door Pallas en Jupyn :
“Geheel de vrouwenstoet , de konigsschat werd mijn ,
“En gij ontkwaamt me , alleen door hulp der Hemelgoden .

“Thans wordt u , als gij 't waant , die bijstand niet geboden.

“Dus keer terug bij 't volk en schik u naar mijn' raad ;

“Wijk , eer gij 't onheil van mijn wapens ondergaat.

“De dwaaste zelfs kan toch uit eigen schande leeren.”

“Verwacht niet, me, als een kind, door dreiging af te weren;” —

Dus spreekt Enéas weêr — “'k versta me , o Peleus zoon !

“Misschien niet min dan gij op smaad en schampren toon.

“Een los gerucht alleen deed mij uwe afkomst hooren ;

“Ook dit vermeldde u van wat huis ik werd geboren.

“Gij hebt mijne oudren toch , ik de uwe nooit begroet.

“U zegt men Thetis telg , uit Nereus Godenbloed ,

“En Peleus , groot in glans , moogt gij uw' vader noemen.

“Als Venus eigen spruit mag ik mijne afkomst roemen ,

“En dappre Anchises is mijn vader , wijd vermaard,

“Een van die oudren , om ons lot in 't hart vervaard ,

“Zal heden nog den val eens dierbren zoons beschreijen .

“Men zal toch niet zoo wuft alleen met dreiging scheien ,

“Als kindren zonder kracht. — Doch wenscht gij vóór uw' dood

“Nog onderrigt te zijn uit welk een' stam ik sproot ,

“Zoo ken geheel mijn huis en heldenafkomst nader :

“De groote Dardanus had Jupiter tot vader ;

“Door zijn regering werd Dardanie opgerigt ;

“Want nog was Ilium , de hoofdstad , niet gesticht ;

“Toen woonden ze aan den voet van Idaas koele dreven.

“Aan Erichthónius schonk Dardanus het leven ; —

“Die Erichthónius , de rijkste van 't heelal ,

“Had vlugge paarden , tot drie duizend in getal ,

“Met veulens , haar gelijk , in de eigen wei vergaderd.

“Men zegt dat Boreas , haar als een hengst genaderd ,

“Zich op het welig gras met velen had gepaard ,
“Wier vruchtbaarheid hem heeft een twaleftal gebaar ,
“Dat over de akkers snelde en 't koren aan mogt raken ,
“Maar , luchtig als de wind , geen enkel stroo deed kraken ,
“En , als het langs den rug der pekelwatre vloog ,
“Den ongebogen top der golven overtoog :
“Van hem is Trojes Heer , de Koning Tros , geboren .
“Een drietal spruiten was dien strijdbren weêr beschoren ,
“Gevreesde Assarakus , en Ilus , en die zoon ,
“Ten hemel ingerukt om 't ongelijkbaar schoon ,
“Die Ganymeed , zoo fraai van leest en oog en wezen ,
“Jupyn door 't Godendom ten schenker uitgelezen .
“De Koning Ilus gaf Laömedon het licht ;
“Hij weêr aan Klytius , die voor geen' vijand zwicht ,
“Aan Hiketaön , aan Tithónus , aan hunn' broeder ,
“Den grijzen Priamus , nog Trojes Staatsbehoeder ,
“En Lampus , hun gelijk , dien niets verduistren kon ,
“Terwijl Assarakus held Kapys óverwon ,
“Wien slechts een eenig kind , Anchises , werd geboren :
“Ik stam van dezen held , en 't Hoofd der legerkoren ,
“Prins Hektor , van den Vorst. — Zoo edel is mijn bloed .
“Maar Jupiter verheft of smoort den oorlogsmoed
“Naar eigen' wil en keus , want hij beheerscht ons allen. —
“Doch laat ons niet verblind , als woeste kindren , brallen ,
“In 't middenruim van 't heir : men stapelt ligt om strijd
“Een' hoop van smaadreên op , wier kracht de ziel doorsnijdt ,
“Wier overlast misschien geen roeigalei zou dragen .
“Der menschen tong is rad , en schept vermaak in 't knagen ;
“Het woordenveld is ruim en groot de redepraal ,
“En 't antwoord staat gelijk met de uitgeworpen taal .

“Maar waarom twisten wij, door woordenschijn bedrogen,
“Als vrouwen, in haar drift verwoed op straat gevlogen,
“Die waar en onwaar, en wat gramschap haar gebiedt,
“Met galmend spijtgeschreeuw van bitse lippen schiet?
“Geenszins zult gij mij toch door bittere scheldtaal keeren,
“Maar door uw wapen slechts: welaan dan, straks de speren
“Met onbedwingbren spoed op helm en borst gedrield.”

Hij zegt en mikt reeds op Achilles fonklend schild,
Dat van de botsing dreunt, met kracht en zelfvertrouwen
In de onverwinbre vuist voor 't ligchaam uitgehouën.
Achilles echter beeft, beguicheld door den waan,
Dat ligt Enéas spiets den beuklaar door' mogt gaan.
Die blinde! niet bewust dat giften van de Goden
De krachten van den mensch een' vasten weêrstand boden.
Het wapen dringt niet voort, maar wordt gestuit door 't goud,
Dat, ondoorgrieffbaar vast, zijn vlugge vaart weêrhoudt.
Slechts twee der platen had Enéas speer geschonden,
Terwijl nog drie der vijf haar' voortgang tegenstonden. —
Uit een van goud, aan twee van koper vastgekneld,
En twee omlaag van tin, was 't vijftal zaamgesteld. —
Die derde nu van goud beteugelt haar in 't grieven.

Nu spoedt zich Peleus zoon Enéas schild te klieven
En treft zijn weêrpartij in 't buigzaam krijgsrondas,
Nabij den bovenrand, waar 't staal niet stevig was
En 't leer slechts dun gespreid. De speer was doorgedrongen,
En 't ingekrompen leer al krakende afgesprongen.
Enéas kromt zijn lijf, en houdt den beuklaar meer
Van 't wijkend ligchaam af, terwijl de lange speer,

Na 't scheuren van den rand , aan 't breede schild ontzonken ,
Nog trillende , achter hem in de aard' blijft vastgeklonken .
Beveiligd voor de spiets , maar van den schrik vermand
Bij 't zien van 't lijfsgevaar , houdt nog Enéas stand .
Achilles rukt zijn kling , bij 't ijslijk stemverheffen ,
Met geestdrift uit de scheede en wil zijn' vijand treffen ,
Maar deze grijpt een' steen van zulk een overwigt ,
Dat zelfs een paar van hen , die nu de zon verlicht ,
Dien niet bewegen zou , doch hem niet zwaar te beuren ,
En wil hem met dien klomp of helm of schild verscheuren ,
Wier deksel Peleus zoon voor 't sneuvlen had bewaard ,
Terwijl hem deze had verslagen door zijn zwaard ,
Ware op Neptunus taal , bij 't zien van 't vruchtloos pogen ,
Der Goden kring niet ras tot hun ontzet bewogen :
"o Hemelingen! om Enéas voed ik rouw ,
"Die , steunende in zijn' waan op Febus woordentrouw ,
"Door 't zwaard van Peleus zoon ten afgrond in gaat varen .
"Die dwaas ! Apolloos hulp zal hem geen redding baren .
"Maar waarom hem gestraft , die nooit zijn' pligt vergeet ?
"Waarom zijn hoofd gedoemd voor wat hij niet misdeed ?
"Zijn offer werd toch steeds goedgunstig aangenomen .
"Welaan dan ; laat men hem aan 't onheil doen ontkomen
"En Jovis gramschap niet ligtzinnig doen ontstaan ,
"Indien Achilles hem door 't lemmer neêr mogt slaan .
"Hij is van 't Lot bestemd , om niet voor 't leed te zwichten ,
"Maar 't huis van Dardanus een' nieuwen stam te stichten .
"Altijd was Dardanus , beroemd door deugd en magt ,
"Jupyns geliefdste zoon uit heel zijn aardsch geslacht .
"Het bloed van Priamus heeft lang zijn gunst verloren ,
"En Trojes schepter is Enéas thans beschoren

“En 't kroost van 't heldenkroost, dat hij verwekken moet.”

“Pleeg met u zelven raad, Beheerscher van den vloed!”
Dus antwoordt Juno weêr — “of gij den held wilt sparen;
“Of, wat genegenheid zijn braafheid u moog' baren,
“Hem overlaten wilt aan 't staal van Peleus zoon.
“Maar Pallas heeft te vaak in 't oog der Hemelgoôn
“Met mij gezworen van geen' Trojer ooit te hoeden,
“Zelfs dan, wanneer de Griek, in 't onbeteugeldst woeden,
“Den laatsten zoon van Tros in rook en bloed versmoort.”

Zoo ras der Watren God haar grimmige uitspraak hoort,
Vliegt hij de lansen door en 't krijgsgewoel der helden,
Naar de oorden, waar die twee zich dood en neêrlaag spelden.
Hij dekt Achilles oog met ondoortastbren nacht
En rukt zijn lange speer, met bovenaardsche kracht,
Enéas beuklaar uit en legt haar voor hem neder,
En scheurt dien krijgsman, die zijn' sterken vijand weder
Wil treffen met den steen, als door geweld omhoog,
En voert hem ijlings uit der helden scheemrend oog,
Tot waar de standaards der Kaukónische oorlogsbenden
Aan 't uiterst eind' van 't heir zich naar de voerspits wendden.
Hier zet de God hem neêr, en spreekt hem galmend aan:
“Wat Godheid spoorde uw' geest tot zulk een dwaas bestaan,
“Om Peleus dappren zoon, die waarder aan de Goden
“En sterker is dan gij, ten kampstrijd uit te nooden?
“Ontwijk dien krijgsheld eer, wanneer ge in 't oorlogsveld
“Hem, ondanks uw besluit, bij toeval tegensnelt,
“Opdat gij, 't Lot ter spijt, niet voor den dood zoudt bukken.
“Maar is ook hij niet meer, dan kunt gij 't slagveld drukken

“En ijvren aan de spits en slaan den vijand neêr;
“Want gij zijt niet bestemd voor ’t Grieksche wraakgeweer.”

Na ’t spreken dezer taal, verdwijnt hij in den hoogen
En rukt den Griekschen held de scheemring weg van de oogen.
Die ziet weêr zonder mist, en slaakt een’ bittren zucht,
En geeft met dezen kreet zijn’ bangen boezem lucht:
“Wat wonder, groote Goôn! de speer ligt aan mijn voeten,
“En hij, dien ik bestreed, die voor zijn’ hoon moest boeten,
“Is aan mijn oog ontruikt. — Zoo was Anchises zoon,
“Wiens taal mij snoevend scheen, begunstigd van de Goôn!
“Hij leev’ dan! ik voor ’t minst zal met geen’ krijgsman strijden,
“Wien ’t vlugten, als hij ’t wenscht, van sneuven kan bevrijden.
“Maar kom, den Griek gespoord tot onverwinbren moed,
“En straks op nieuws geplast in ’t gruwzaam vijandsbloed.”

Hij zegt, doorkruist de schaar, en spoort zijne oorlogsmagten:
“Komt, Grieken! toeft hier niet, blijft naargeen’ aanval wachten,
“En ijvert hoofd voor hoofd, niet met geheel de schaar.
“Al is mijn kracht geducht, het valt die kracht te zwaar
“Om met den ganschen drom van Trojes heir te strijden.
“Zelfs Pallas noch de God, dien wij den krijgsdienst wijden,
“Ofschoon zij Goden zijn, kan zulk een magt verslaan.
“Zoo veel ik nu door kracht en geestdrift kan bestaan,
“Zal mij geen oogenblik de heldenmoed begeven;
“Maar ik volhard getrouw, en moog’ de vijand beven,
“Die, waar mijn wapen straalt, mijn krachten nog vergeet.”
Dus spoort hij ’t leger aan; doch Hektors wapenkreet
Verheft den oorlogsmoed in ’t hart van Priams scharen,
Terwijl hij zweert de spruit van Peleus niet te sparen:

“Vrees, Trojes heldenbloed ! vrees niet voor Peleus zoon.
“In woorden kan ik mij wel meten met de Goôn ;
“In ’t kampen viel dit zwaar : want grooter zijn hun krachten :
“Achilles schimpt nog voort en blijft uw’ moed verachten ;
“Maar deels gelukt zijn doel en deels volbrengt hij ’t niet.
“Al was hij ’t vuur gelijk , dat niets op aarde ontziet ,
“Al was zijn moed van staal , ik zal dien held braveren.”

Hij zegt en ’t heir rukt voort en heft de punt der speren
En dringt vereenigd op met trapplend krijgsgeluid ;
Doch nu wordt Priams zoon door Febus wil gestuit.
“Bestrijd Achilles niet , maar wijk in ’t hart der scharen ,
“o Hektor ! wijk een wjl voor eigen lijfsgevaaren ,
“Opdat zijn lemmer of zijn lans u niet doorboor’.”
Hij zweeg en Hektor keert van ’t ingeslagen spoor ,
Verpletterd van den last , door Febus uitgesproken.

Achilles slaakt een’ kreet , ten boezem uitgebroken ,
En stort , van drift bezield , op zijn bestrijders neêr.
Hij velt Isitiön , een’ strijdbren Opperheer ,
Otrynteus , groot van moed , bij Sardes oorlogskoren ,
Aan Tmólus bergvoet , uit een Stroomgodin geboren :
Dien treft hij met de speer in ’t midden van zijn hoofd ,
En ’t wordt met éénen stoot als van elkaâr gekloofd.
Hij tuimelt , en de grond herklinkt van ’t nedervallen ,
Terwijl Achilles juicht : “Ontzettendste van allen ,
“Orynteus zoon ! gij valt : hier stroomt uw rookend bloed ,
“En die u ’t leven schonk betreurt , bij Hermus vloed
“En Hyllus vischrijk nat , waar al uw rijksvermogen
“En wettig erfgoed ligt , een’ zoon , hem dus onttoegen.”

Dus roemt hij , nu de ziel uit 's vijands rif verhuist ,
Door 't ongeduldig span en 't wagenrad vergruisd.
Hij rukt bloedgierig voort op Hektors krijgsgenooten ,
En treft den eêlsten van Anténors dappre loten ,
Den held Demóleon , door helm en ijzer heen' ,
In 't openscheurend hoofd. De lans dringt door in 't been ;
Het brein loopt vol met bloed , en hij ligt neêrgeslagen.
Nu wordt Hippodamas , die neêrspringt van den wagen
En voor Achilles vlugt , doornageld van de speer ,
Die hem den rug doorpriemt. Hij stort al brullend neêr ,
Een' offerstier gelijk , door al de heldenscharen
Van 't rijk Iónie op Neptunus zoenaltaren
Blijmoedig voortgesleept en tot zijne eer gekeeld ,
Terwijl 't herhaald gebrul den Zeebetemmer streelt :
Zoo valt hij loeiend neêr met levenlooze leden.

Nu treft Achilles , met de speer vooruitgetreden ,
Den jongsten Koningszoon , Vorst Polydorus , aan ,
Dien Priam nimmer tot den oorlog uit deed gaan ,
Zijn teêrgeliefdste spruit , de vlugste in 't wedloop houên :
Hem voert zijn ijdelheid en jeugdig zelfbetrouwen
Aan de eerste legerspits , tot waar hij 't aanzijn derft ,
En Peleus zoon hem wreed de ruggegraat doorkerft ,
Waar 't pantser dubbel was , en de opgevlude randen
Zich paarden in den knoop der gouden gordelbanden.
De speer dringt foltrend in zijn krimpand ligchaam door
En bij den navel uit : hij tuimelt neêr in 't spoor ,
Maar rust nog op de knie en slaat met nutloos pogen
Zijn vuist in 't ingewand , en 't licht begeeft zijne oogen.

Zoo ras nu Trojes held zijns broeders lot verstond ,
Die zich het lijf verscheurt en voortrolt langs den grond ,
Bedekt een mist zijn oog : nu kan hij 't hart niet dwingen ;
Maar spoedt zich , als een vlam , de voorspits door te dringen
Met opgeheven speer en mikt op Thetis spruit :
Die ziet den Trojer naauw of springt met drift vooruit ,
En schreeuwt . “Daar is hij nu , die mij de borst doorboorde ,
“Wiens haatlijk oorlogsstaal mijn' waardsten halsvriend moord-
“Nu wijken wij elkaâr niet langer meer in 't veld.” (de.
Hij zegt , en met een' blik , die niets dan bloeddorst spelt ,
Voegt hij er dit nog bij : “Genaak om ras te vallen.”
Doch Hektor antwoordt hem : “Uw onverstandig brallen
“Verschrikt mij niet , o held ! gelijk een weerloos kind .
“Verwacht die niet van mij , die ligt nog woorden vindt ,
“Waarvoor de redekracht van uw geschimp moet wijken .
“Ik weet , daar gij verschijnt , kan Hektors moed niet blijken .
“Maar of ik , hoe gering , hoe min begaafd met kracht ,
“U 't licht benemen kan , dit hangt aan hooger magt .
“Hoe fel mijn wapen treft is dikwijls ondervonden .”
Dus spreekt hij , en de speer wordt drillende afgezonden :
Doch Pallas gaat haar punt met zacht geblaas te keer ,
En brengt haar , omgewend , aan Hektors voeten weêr .

Achilles slaakt een' kreet , en dreigt , vooruitgedrongen ,
Den Trooischen Legervoogd , reeds aan de wraak ontwongen
Door Febus Godenhulp , die 't lijf met neven hult .
Tot driemaal nadert hij , van dolle spijt vervuld ,
Tot driemaal kan hij slechts een dunne lucht doorboren ,
En bij de vierde maal doet hij zijn dreiging hooren :
“Thans , schaamteloze ! wordt uw leven nog bewaard .

“Uw sterfuur was nabij; ’t is Febus, die u spaart,
“Door uw geloftenreeks bij ’t nadrend leed bewogen;
“Doch schraagt mij een der Goôn in ’t onvermoeibaar pogen,
“Dan zeker doop ik ras mijn lemmer in uw bloed.
“Nu vel ik de andren neêr, wat vijand me ook ontmoet’.”

Hij sprak, en Dryops hals wordt bij den strot getroffen;
Doch hij begeeft dat lijk in ’t plettrend nederploffen.
Demúchus, groot van moed, en sterk in de oorlogskans,
Voelt nu de forsche knie doornageld van zijn lans,
En ’t leven wordt hem straks door ’t breede zwaard benomen.
Thans werpt hij, driftig tot den aanval opgekomen,
Het kroost van Bias uit den oorlogswagen neêr,
En treft Laögonus met de opgeheven speer,
En Dardanûs door ’t zwaard. Ook Tros verliest zijn leven,
Alastors jonge spruit, die in zijn’ angst voor ’t sneven
Zich voor hem nederwierp en aan zijn kniën sloot,
Opdat zijn deernis hem mogt’ redden van den dood:
Onzinnige! onbewust dat niets zijn hart kon winnen.
Achilles toch was wreed, niet wankelbaar van zinnen
Noch teeder van gemoed: hij klemt zich aan hem vast,
Terwijl, nog biddende, hem ’t lemmer reeds verrast
En in de lever dringt, die, ’t ligchaam uitgeschoten,
Zijn lijf met bloed bedekt, al stroomend neêrgevloten,
En ’t oog van ’t licht berooft. — Nog woedt Achilles door;
Zijne onvermoeide speer dringt Mulius in ’t oor,
En ’t ander oor weêr uit. Ook Echeklus moet bukken,
En voelt zich ’t foltrend zwaard in hoofd en harsens drukken.
Het staal wordt heet van ’t bloed: Agénors spruit zinkt neêr,
En ’t albeheerschend Lot bestiert Achilles speer.

Thans gaat zijn wapen , naar Deukalion verzonden ,
Hem bij den zenuwknoop des elleboogs doorwonden ,
En wringt zich door de hand ; hij nadert in zijn vaart
Tot bij dien oorlogsman , die 't onheil tegenstaart ,
En doet en helm en hoofd , door 't moordend zwaard getroffen,
Gescheiden van den romp , herklinkend nederploffen ,
Terwijl zijn vloeiend merg als opbruist langs den rug ,
En 't lijk ter aarde stort. Nu treft hij , altijd vlug ,
Den woesten Rhigmus , die uit Thracie op kwam dagen ,
En deze tuimelt van zijn' hoogen oorlogswagen ,
In d' opgescheurden buik door 't snijdend staal doorboord ,
En Aréithoüs , die 't span tot wenden spoort ,
Wordt in den rug gewond , en valt , beroofd van leven ,
Bij 't steigren van 't gespan , verward dooreengedreven.

Gelijk een felle vlam , die langs de heuveln woedt ,
Hun boschrijk middenruim doorblakert van den gloed ,
Bij 't ruischen van den wind dan Oost dan West geslagen :
Zoo blijft hij , als een God , een sneuvlend heir verjagen
En velt de legers neêr : het bloed doorweekt den grond.
Gelijk de rundren , die de landman zamenbond ,
Om 't afgemaaide graan vereenigd fijn te treden ,
't Gedorschte koren zien verbrijzlen door hun schreden :
Zoo trapt Achilles span , geprikkeld door zijn vuist ,
Door stapels lijken heen' , tot bloedig stof vergruisd ,
En as en wagen rookt , van 't schuimend bloed omgeven ,
Door 't voorwaarts ijlend span en 't wiel omhoog gedreven ,
Terwijl de Grieksche held , door gloriezucht gespoord ,
Zijne onverwinbre hand verlustigt in den moord.

EEN EN TWINTIGSTE BOEK.

INHOUD.

ACHILLES drijft de Trojanen deels naar de stad, deels in de rivier Xanthus. Hier velt hij LYKAÖN en ASTEROPEÛS, en stort een aantal lijk-
ken in den stroom. De Rivier gebiedt hem hare bedding te verlaten
en dreigt, zoo hij niet gehoorzaamt, hem door hare woedende golven
te verzwelgen. In deze worsteling komen NEPTUNUS en MINERVA ACHIL-
LES te hulp, terwijl XANTHUS den *Simoïs* om bijstand roept. JUNO
stelt hem VULKANUS tegen, die het veld en de Rivier verzengt, en
niet aflat zijne vlammen uit te storten, totdat JUNO hem zulks gebiedt.
Nu ontstaan er verschillende gevechten tusschen de Goden, welke naar
den *Olympus* wederkeeren. APOLLO alleen blijft, om de Trojanen, voor
welke PRIAMUS de poorten doet ontsluiten, tegen ACHILLES te bescher-
men, en trekt hem, onder de gedaante van AGENOR, van de stad af.

Verjaagd tot bij den rand der opgezwollen stroomen
Van Xanthus breedten vloed , uit Jovis voortgekomen ,
Drijft Peleus heldenzoon des vijands heir uiteen ,
En zweept hen , de akkers door , naar Trojes muren heen ' ,
Van waar zich onlangs nog de Grieksche legerbenden , (den.
Door Hektors zwaard bedreigd , naar vloot en wijkplaats wend-
Hier vangt de woeling aan ; men vlugt , van 't spoor gebragt ;
De gade van Jupyn verspreidt den zwartsten nacht ,
En 't halve deel van 't heir , aan 't moordend staal ontkomen ,
Stort met een luid getier in de onontwikkbre stroomen.
De vloed ruischt brullend door en de oever slaakt een' zucht.
Men zwemt al worstlend voort , bij 't galmen van de lucht
Door 't ijslijk noodgeschreeuw en 't wee verspreidend kermen.
Gelijk een stijgend vuur den sprinkhaan , als met zwermen ,
Doet rijzen van den grond en blakert door zijn' gloed ,
En , van den schrik verstijfd , in 't water storten doet :
Zoo dwingt Achilles spiets des vijands heir tot wijken ,
En vult den stroomkolk op met paard- en menschenlijken.

Nu legt hij 't wapen neêr aan Xanthus oeverzand
En werpt zich , als een God , zijn lemmer in de hand ,
Alleen gezind tot moord , in de opgevolde stroomen.
Een naar gehuil stijgt op van die hij om doet komen

Bij 't flikkren van 't rapier, en 't schuim wordt bloedig rood.
Gelijk het schubbig heir, bij 't siddren voor den dood,
Den schrikbren dolfin mijdt, ontzaglijk in 't vernielen,
En naar de havens deinst en wegschuilt bij de kielen:
Zoo dringt de Trojer voort in Xanthus golvend nat
En duikt aan de oevers weg. — Doch nu, van 't moorden zat,
Verkiest Achilles, uit den hoop van Hektors magten,
Een dubbel zesgetal om voor zijn' vriend te slagten.
Hij sleept ze, als hinden, weg, door killen schrik verrast,
En bindt hen op den rug de klamme handen vast
Met eigen koorden, door hen zelve aan 't kleed gesloten,
En zendt hen naar zijn vloot, omstuwd van togtgenooten,
Terwijl hij zelf de kling weêr doopen gaat in 't bloed.

Nu snelt hem Priams zoon, Lykàon, in 't gemoet,
Bij 't vlugten uit den stroom; een Vorst, in vroeger dagen
Op Priams eigen veld gevallen in zijn lagen,
Toen deze, niet bewust van 't hem genakend leed,
Uit jeugdig vijgehout zijn wagenknopjes sneed.
Hij viel, bij nacht verrast, den Griekschen held in handen,
En was, ten slaaf gemaakt, den Vorst op Lemnos stranden,
Iäsons koningsspruit, voor hoogen prijs verkocht,
Bij wien Eétion, aan Priams huis verknocht,
Arisbas Koning, hem voor losgeld had doen slaken;
Hij wist zich door zijn vlugt van dezen vrij te maken;
Sinds ellef dagen reeds genoot hij 't bijzijn weêr
Van al zijn magen, en de tweemaal zesde keer
Zou 't alverkwikkend licht hem in zijn land bestralen,
Wanneer hem Peleus telg in 't gapend graf liet dalen.

Zoo ras hem deze ontwaart , van speer en schild beroofd ,
En 't glanzig krijgshelmet reeds afgestort van 't hoofd , —
Want al zijn wapentuig was op den grond gesmeten
En 't afgeworsteld lijf als zonder kracht van 't zweeten , —
Rijst in Achilles hart een wraakgeschreeuw omhoog :
“Wat wonder—Goôn! kan 'tzijn?—ontvouwt zich voormijn oog!
“Nu zal de vijand , dien mijn wapen kon verheeren ,
“Welras met nieuwe kracht op aarde wederkeeren ,
“Als deze , dien ik eens op Lemnos kust verkocht ,
“Toen hij zijn leven door mijn gunst verwerven mogt.
“Hem scheidt de breede zee vergeefs van Trojes stranden :
“Doch voel' hij nu de kracht van 't wapen in mijn handen.
“Zoo blijk' mij na zijn' dood , of hij zich even ligt
“Nog éénmaal op zal doen voor mijn verbaasd gezigt ,
“Dan of hem de afgrond ook , als andren , zal betoomen.”

Dus peinst hij ; en , 't gemoed van afschrik ingenomen ,
Genaakt hem Priams zoon , die 't ijslijkst wee verwacht ,
En , door zijn' angst vervoerd , zijn knie te omhelzen tracht.
Achilles heft de speer , en wil hem 't feit doen boeten ,
Doch hij ontduikt den stoot en stort zich aan zijn voeten ,
Terwijl de scherpe lans , die 't ligchaam door moest gaan ,
Al trillend , achter hem in de aarde vast blijft staan.
Hij grijpt met de eene vuist de speer , die 't leed ging baren ,
En laat met de andre hand Achilles been niet varen ,
En barst in beden los : “Genade , o Peleus zoon !
“Ik stort mij aan uw kniën , o voedsterling der Goôn!
“En daag hier smekend op : waarom mij wreed verstooten ?
“Eens heb ik aan uw' disch mijn onderhoud genoten ,
“Toen gij me in vroeger tijd op Priams erf verwont

“En , van mijn’ vader weg , naar Lemnos kusten zond :
“Toen gold ik u , als slaaf , den prijs van honderd ossen.
“Driedubbel was de som , waarvoor me een vriend kwam lossen ;
“En , sinds ik wederkeerde aan ’t hof van Trojes Heer ,
“Bestraalt ons Febus glans den tweemaal zesden keer.
“Nu stelt mij ’t lot op nieuw in uw vergramde handen ,
“En hij , die weêr gedooft , dat gij mij aan moogt randen ,
“Jupyn , de Bliksemgod , verfoeit me , en eischt mijn’ dood.
“Het was Laóthoé , die uit een’ Koning sproot ,
“Wiens staf den Léleger in Pédasus bestierde ,
“Dien ’t meer Satnioïs als Vorst en meester vierde ,
“’t Was Altes dochter , die naast de andre vrouwen blonk ,
“Met Priamus vereend , ’t was zij , die ’t leven schonk
“Aan mij en Polydoor , reeds door uw staal verslagen !
“Die broeder , onbevreesd om ’t jeugdig lijf te wagen ,
“Viel reeds aan de eerste spits , doornageld van uw speer.
“Nu treft dat leed ook mij , want niets voorspelt mij weêr ,
“Dat gij mij sparen zult , nu ’t Godlijk alvermogen
“Mij in uw handen stort. — Maar houd mijn beê voor oogen :
“Vergeef aan hem , die niet van de eigen moeder sproot
“Als hij , die ’t kostlijk bloed uws eedlen vriends vergoot !”

Zoo bidt hem Priams zoon en blijft om redding smeecken ;
Maar schrikbaar klonk hem wat Achilles uit ging spreken :
“Wat roemt ge mij den prijs , waarvoor ik u verkocht !
“Zoo lang Patroklos nog voor Hellas kampen mogt ,
“Schiep vaak mijn goedheid lust een aantal uit uw benden ,
“Wien ik het leven schonk , voor losgeld heen’ te zenden.
“Nu kan hier geen van hen , die Jupiters bestuur
“Mijn gramschap tegenvoert bij deez’ gevloekten muur ,

“Voor al niet Priams bloed zich voor mijn wraak beschermen.
“Ook gij moet sneuven; gij! Waarom dat nutloos kermen?
“Patroklos, meer beroemd, viel ook wel neêr door 't staal,
“En mij, die, glorievol, door kracht en schoonheid praal,
“Mij, van zoo groot een' Vorst uit Godlijk bloed geboren,
“Mij is niet minder streng een stervensuur beschoren
“Bij dag, bij 't morgen- of bij 't zinkend avondlicht,
“Wanneer ook mij een pijl of welbestierde schicht,
“In 't worstlen van den strijd, den adem zal ontrooven.”
Hij sprak en Priams zoon voelt al zijn kracht verdooven;
De speer ontglijdt zijn vuist en tuimelt neêr op de aard';
Hij breidt zijne armen uit, en 't ingedreven zwaard
Dringt in zijn halsbeen door; hij valt ter neêr gestooten,
En de aarde is klam van 't bloed, aan 't rookend lijk ontvloten.

Nu grijpt Achilles hem wraakgierig bij den voet
En smijt met luid gejuich zijn ligchaam in den vloed:
“Lig daar bij 't schubbig heir, dat ras uw bloed gaat drinken.
“Geen moederlijk geschrei zal naast uw lijkbaar klinken.
“De Xanthus voert u meê naar 't golvend pekelschuim,
“En spoedig wentelt zich in 't onafmeetbaar ruim
“Een groote visch omhoog, die 't lijk ten buit zal maken.
“Vergaat dus allen, tot wij Trojes muur doen blaken,
“Gij vlugtende, ik u na met opgeheven speer!
“Geen onbedwingbre stroom beveiligt u hier meer,
“Geen stroom, wiens outer druipt van 't vet der offerstieren,
“Wien gij behagen schept door paardengift te vieren;
“Maar straf verbeidt uw hoofd, tot ge eens rampzalig boet
“Voor 't moorden van mijn' vriend, en al dat Grieksche bloed,
“Op onze vloot geplengd, toen ik u rust verleende.”

Hij sprak, terwijl de Vloed, die reeds van gramschap steende,
Diepzinnig overpeinst, hoe Peleus zoon gekeerd
En Trojes helden bij die nederlaag verweerd?

Achilles, die op nieuws zijn wapen af wil zenden,
Genaakt den leidsman der Péonische oorlogsbenden,
Die uit Pelégonus en Peribéa sproot,
Asteropéüs, door zijn' moed en afkomst groot,
Den neef van Axios, een bron van Hellas stroomen;
Hem dreigt Achilles nu, met geestdrift opgekomen,
En hij verbeidt dien held, bij 't wijken uit den vloed,
Twee speren in de vuist; de Xanthus geeft hem moed,
Verbolgen in zijn hart om zoo veel Koningsloten,
Meêdoogenloos vermoord en in den stroom gestooten.
Met onversaagdheid op elkander aangesneld,
Voegt Peleus zoon hem toe: "Wie zijt gij toch, o held,
"Die mij nog weêrstand biedt? zij, die mijn kracht niet vreezen,
"Zijn telgen van een huis, tot ondergang verwezen."
Maar deze ontdekt zich dus: "Wat raakt u mijn geslacht?
"Als Hoofdbeveler der Péonische oorlogsmagt,
"Zag me Ilium sinds tien en éénen dag genaken.
"De vloed, die mijn gebied zoo vruchtbaar weet te maken,
"De kabblende Axios, begunstigd van de Goôn,
"Had een' beroemden held, Pelégonus, tot zoon,
"En die gaf mij 't bestaan; nu hebt gij 't all' vernomen;
"Laat een van ons hier nu 't vijandig bloed doen stroomen."

Zoo dreigt hij. Peleus zoon verheft zijn wapen thans,
Terwijl zijn weêrpartij een felgepunte lans,
In ieder vuist gedrild, door 't luchtruim af gaat jagen.

Met de eene treft hij 't schild, wiens plaat, met goud beslagen,
Vulkanus Godengift, haar verdren voortgang stuit.
Met de andre schuurt hij d' arm des helds; zijn bloed dringt uit,
Maar 't wapen, driftig langs Achilles rug gevlogen,
Verliest zich in den grond, met al de vrucht van 't pogen.
Nu mikt ook Peleus telg, alleen gezind tot straf,
Met Pélions geweer, maar 't dwaalt van 't ligchaam af,
En blijft ter halver wege in 't oeverzand besloten.
Hij spoedt zich, heet naar wraak, zijn lemmer nu te ontblooten,
En springt, als dol van spijt, weêr op zijn' vijand voort,
Die 't wapen scheuren wil van uit Skamanders boord,
Zijn kracht tot driemaal spant om 't weêr aan de aard' te ontruk-
En weêr tot driemaal toe zijn poging ziet mislukken, (ken,
Doch bij den vierden keer, dat hij reeds vaardig stond
Die onverbreekbre lans te knakken in den grond,
Zich onverhoeds door 't zwaard berooven ziet van 't leven.
Het staal, zijn ligchaam bij den navel ingedreven,
Stort al het ingewand, nog krimpand, met zich uit,
Terwijl een donkre nacht de zwijmende oogen sluit.

Achilles scheurt hem nu de wapens van de leden,
En vangt zijn grootspraak aan, hem op de borst getreden:
"Zoo moet gij sneuven! — schoon gesproten uit een' Vloed,
"De kampstrijd valt u zwaar met Jovis heerlijk bloed.
"Uw' oorsprong hoorde ik u als van een' Stroomgod noemen;
"Ik mag dien van Jupyn, den Hemelkoning, roemen.
"Mijn vader Peleus, nog gehuld met Fthiaas kroon,
"Was spruit van Eakus, en dees weêr Jovis zoon;
"En overtreft hij nu 't veelvuldig heir der stroomen,
"Dan ook zijn kroost een teelt, van Stroomgoên voortgekomen.

“Kon ooit der watren magt een’ stervling dienstbaar zijn ,
“Gij waart verdedigd ; doch men kampt niet met Jupyn ,
“Zelfs Achelóus niet, onbreidelbaar in ’t woeden ,
“Noch buldrende Oceaan, van wien de bron der vloeden
“En de onafmeetbre zee en ’t kabblend waterveld
“En ’t vloeiend bronkristal uit zuivren oorsprong welt.
“Ook deze trilt voor hem bij ’t ijslijk donderknallen ,
“Als de onontwijkbre vuist zijn’ bliksem neêr doet vallen.”
Hij sprak , ontruikt terwijl zijn wapen aan den kant ,
En laat zijns vijands lijk in ’t slibbig oeverzand ,
Bekabbeld van den stroom , ter prooi van duizend dieren ,
Bevolkers van den vloed , die hongrig om hem zwieren.

De held vliegt ijlings voort tot bij ’t Péonisch heir ,
De watren langs gevlugt en zonder krijgshoofd meer ,
Na ’t zien der nederlaag , de bloem dier legerkoren ,
In ’t hevigst worstlen , door Achilles vuist beschoren.
Nu velt hij Mnésus neêr , den Vorst Thersilochus ,
Den strijdbren Ofelest , den held Astypylus ,
Naast Médon , Trásius en Enius getroffen.
Nog meer Péoners had zijn lemmer neêr doen ploffen ,
Wanneer de Xanthus zelf , in ’t Godlijk hart verwoed ,
Zich niet , in krijgsmans dos , beklaagd had uit den vloed :
“Gij overtreft den mensch , o Peleus zoon ! in krachten ,
“Maar ook in euveldaân , en bouwt op hooger magten ,
“Tot uwe dienst gereed. — Is u hier toegestaan ,
“Om al wat Trojer heet door ’t lemmer neêr te slaan ,
“Voltrek uw opzet vrij , maar tracht van mij te wijken.
“De diepten van mijn’ vloed zijn opgevuld met lijken :
“Ik rol mijn’ zilvren stroom niet rustig zeewaarts voort ;

“Der lijken stapel groeit, en nog verspreidt gij moord!
“Laat eindelijk af van mij; de schrik bedwingt me in 't stroomen.

“Gij zult, o Jovis telg! uw voorschrift na zien komen;” —
Herneemt Achilles nu — “doch ik verlaat u niet,
“Dan wen 't meenedig volk in Trojes muurtrans vliedt,
“En Hektor zelf voor mij, of ik voor hem zal bukken.”
Hij zegt en spoedt zich, als een Godheid, voort te rukken,
En eindelijk roept de Stroom den blonden Febus aan:
“Gij hebt aan 's Vaders last, o Schutter! slecht voldaan,
“Die u bevolen had om Troje hulp te strekken,
“Tot de avondschemerglans 't beschaduwde veld zou dekken.”
Hij steende, en Peleus zoon, van Trojes bloed omplast,
Springt ijlings in den vloed, die brullend zwelt en wast,
En al zijn golven schokt en al den last der lijken,
Die schrikbre Achilles voor zijn lemmer deed bezwijken,
Weêr opgeeft met den stroom, en, loeiende als een stier,
Doet stuiven langs zijn boord, en kolk en riet en wier
Tot heul verstrekken doet voor hen, die 't zwaard ontsprongen.
De golven, om den held al borlende opgedrongen,
Rammeijen 't zuchtend schild en stormen bonzend aan,
Maar eindelijk grijpt hij, nu hij langer niet kan staan,
Een' hoogen olmenboom met de uitgestrekte handen;
Dien rukt hij krakend los uit de opgescheurde stranden
Naar 't midden van den vloed, die voor zijn takken wijkt,
En maakt hem tot een brug, waarmeê hij 't veld bestrijkt.
Thans springt hij uit de kolk en spoedt zich langs de kusten,
In 't hart bekommerd; maar de Godheid blijft niet rusten,
En dringt nog op hem aan met donkerzwarten vloed,
Tot breidling zijner kracht en steun van Priams bloed.

Achilles, met één' sprong een' boogshot ver geweken ,
Rukt als een aadlaar voort, die 't luchtruim door gaat breken ,
In overmagt en vlugt der woudbewoonren Vorst :
Zoo vliegt hij ; 't klinkend staal herklinkt hem op de borst ,
Terwijl hij zijdlings wijkt , en Xanthus , nog verbolgen ,
Met onbedwingbren spoed hem buldrend na blijft volgen.
Gelijk een nïeuwe beek , in de uitgedolven grift ,
Door veldhouweel en kunst van aarde en steen geschild ,
Langs kruid en beemden vloeit met zilverblanke watren
En over keitjes ruischt , die op haar' bodem klatren ,
En , kronklend afgestroomd , een koele bedding vindt ,
En 't in haar vlugheid van den waterleider wint :
Zoo blijft de breede stroom Achilles spoor bestrijken ;
Want menschenkracht moet voor de kracht der Godheên wijken.

Zoo vaak zich Peleus telg op de onbedwingbre vlugt
Wil keeren , om te zien of hemel , aarde en lucht ,
En al wat Goôn bevat hem woedend aan blijft grimmen ,
Zoo dikwijls voelt hij 't schuim tot op de schoudren klimmen ,
En springt hij weêr omhoog , door moeite en leed verheerd ;
Terwijl de breede vloed zich tegen hem verweert
En hem de beenen treft , en de aarde als weg doet zinken.
Thans laat hij , diep geschokt , zijn jamrend wee herklinken ,
En rigt zijn' blik omhoog : "Redt dan bij 't Godenbloed ,
"o Vader Jupiter ! mij niemand van dien vloed !
"Ik zal daarna gedwee mijn lotbeschikking dragen.
"Ach ! moeder Thetis selv' verlaat me in hinderlagen ;
"Zij heeft mij 't meest verblind , zij logentaal vermeld ,
"En van Apolloos schicht mij hier mijn' dood voorspeld.

“o! Had mij Priams zoon, de kracht van Trojes stranden,
“De strijdbre Hektor slechts doen sneuveln door zijn handen,
“Dan had voor 't minst een held den held van 't licht beroofd,
“En 't pantser buit gemaakt! nu zal mijn jeugdig hoofd
“Hier buigen zonder glans, verweldigd van de stroomen,
“Een' herdersknaap gelijk, door regens omgekomen.”

Hij bad; de Zeegod, tot zijn' onderstand gereed,
Vliegt nu met Pallas toe, in menschenvorm omkleed.
Zij grijpen hem de hand, en 't Hoofd der pekelbaren
Doet kracht en heldenmoed in 't zwoegend ligchaam varen:
“Vrees niets, o Peleus zoon! en kwel u niet te zeer.” —
Dus zegt hij — “Jupiter zendt u versterking neêr
“In Pallas nevens mij; u zal geen stroom verheeren;
“Gij zult hem daadlijk in zijn bedding weêr zien keeren;
“Doch handel naar den raad, waartoe mijn gunst u spoort:
“Ontzie geen' vijand; ga met bloedvergieten voort,
“Tot ge al wat vlugten mogt in Trojes wal doet rukken;
“Maar keer, als Hektor valt en voor uw staal moest bukken,
“Keer naar de vloot terug: wij schenken u dien glans.”
Dus spreekt dat hemelsch paar en keert naar hooger trans.
Doch hij — want Godenlast doet kracht en hoop ontvonken —
Hij stapt weêr op naar 't veld, als in den plas verzonken,
Door wapens overspoeld, met lijk aan lijk bevracht,
En heft zich hooger op, geschraagd door Pallas magt;
Terwijl geen vloed hem meer beteugelt door zijn baren.

De Xanthus laat nogtans zijn' fellen wrok niet varen,
Maar bôrrelt grimmig op en roept, nog onvoldaan,
Den breeden Simoïs met luiden weêrklank aan:

“Beteuglen wij den Griek, die u en mij doet lijden.
“De Trojer blijft weldra niet meer bestand in 't strijden
“En Priams groote stad versmelt in oorlogsbrand.
“Kom, laat uw sluizen los; verleen me uw' onderstand;
“Hoop al uw golven zaam' en doe uw bedding koken;
“Dwing hem, die reeds te lang uw boord van bloed deed rooken,
“Die Godenwerk bedoelt, door uitgeworpen' steen
“En zaamgedreven hout, om weêr terug te treên.
“Geen leest, geen heldenkracht, geen schoonheid moog' hem
“Ja zelfs die wapens niet, die, ginds of her verlaten, (baten,
“Bedolven worden op den bodem van mijn rijk;
“Terwijl ik eindlijk hem belemmer door mijn slijk,
“En bergen zands vergaâr, die hem ten graf verstrekken
“En 't hooggeprezen lijf met zulk een' heuvel dekken,
“Dat Agamemnons heir zijn beendren nooit hervindt,
“En dit zijn rustbed zij, wanneer men, deugdgezind,
“Zijn lijdienst vieren wil en hem een grafplaats stichten.”

Hij sprak, door spijt verblind, en wil den held doen zwichten,
En dringt met schuim en bloed en stapels lijken voort.
Zijn donkre vloed, op nieuws met kracht vooruitgeboord,
Stijgt buldrend voorwaarts om Achilles weg te slepen. —
Maar Juno, reeds door vrees in 't zorgend hart benepen
En voor den held beducht, verheft een' luiden kreet,
En roept Vulkanus toe, “Maak u ten strijd gereed:
“Wij achten Xanthus vloed aan u gelijk in 't kampen.
“Genaak; verspreid uw vlam; verjaag hem door uw dampen.
“Ik laat terwijl uit zee een' wervelwind ontstaan,
“En voer den Zefyrus en woesten Notus aan,
“Om de eens verspreide vlam onteugelbaar te maken,

“En al de Trojers met hun wapens weg te blaken.
“Gij, zeng aan Xanthus boord de boomen door uw' gloed;
“Stort hooge vlammen in de branding van den vloed;
“Laat vleitaal noch gedreig uw' oorlogsmoed beteuglen,
“En jaag uw vonken voort op onvermoeibre vleuglen,
“Tot ik mijn' wil verklaar; dan zij de brand gestuit.”

•

Dus klonk hier Junoos last. Hij stort zijn vlammen uit
En woedt de boorden langs, en blaakt den hoop van lijken,
Die schrikbre Achilles voor zijn lemmer deed bezwijken,
En droogt den waterplas en wat zijn kracht verslond.
Gelijk de najaarswind den versch doorsproeiden grond
Weër daadlijk opdroogt en den landman vreugd doet smaken:
Zoo hevig schroeit hij 't veld en zengt door 't fonklend blaken
Den lijkenhoop tot asch en stort zich in den stroom.
Hij steekt den tamaris en olm en wilgenboom
En wier en lotus aan, met wat de waterplassen
In welig kruid en groen ten oever uit doen wassen.
De visschen, krimpens aan de boorden vastgeklemd,
En heel dat schubbig heir, dat in zijn kolken zwemt,
Verstikt in rook en damp en weet geen lucht te krijgen.
De Stroomgod zelf verzenkt en eindlijk breekt hij 't zwijgen:
“Vulkanus! geen der Goën is tegen u bestand.
“Ik zoek geen' strijd met hem, wiens adem elk vermant.
“Houd op; laat Peleus telg zijn' blinden moordlust koelen;
“Hij drijv' de Trojers uit: wat raakt toch mij hun woelen!”

Hij zucht, door 't vuur geblaakt, terwijl zijn bedding kookt,
Een kopren vat gelijk, door stapels hout gestookt,
Wiens bodem, krachtig op de vlammen ingedrongen,

Van 't borlend zwijnsvet suist, zijn randen uitgesprongen :
Zoo gloeit zijn heldre stroom en ziedend krimpt de vloed
En bruist niet verder voort, maar stikt van rook en gloed,
Door 's vijands wondre kunst zijn boorden ingeslagen,
Tot eindelijk angst en pijn hem overluid doen klagen,
En hij tot Juno roept: "Wat drijft uw' zoon toch aan,
"Om boven andren mij zoo grimmig neêr te slaan?
"Wat toch misdeed ik meer dan al die andre Goden,
"Aan Ilium verknocht? — ik zwicht op uw geboden,
"Maar blussche ook hij zijn' brand! Ik zweer u bovendien,
"Gij zult voor Trojes heil mij nooit weêr ijdren zien;
"Ook dan niet als zijn trans in vuurgloed weg moet zinken,
"Als Agamemnons heir zijn fakkels zal doen blinken."
Naauw hoort de Luchtgodin zijn' jammerlijken toon,
Of ze uit haar voorschrift aan Vulkanus, aan haar' zoon:
"Laat af, mijn telg! het kan geen Hemelgodheid voegen,
"Zich om der menschen wil in kampstrijd af te zwoegen."
Dus spreekt ze, en onverwijd gaat hij de vlam te keer,
En 't zilvren stroomkristal keert in zijn bedding weêr:
Zoo wordt dan Xanthus kracht door kracht teruggedrongen,
En 't paar door Juno, schoon met tegenzin, bedwongen.

Nu blaast de bittere Twist, alleen door bloed voldaan,
't Verdeelde Godendom tot woede en kampstrijd aan.
Men breekt als dondrend los bij 't noodgeloei der aarde,
Die 't akligst rouwgehuil aan 's hemels raatling paarde.
De schelle klank dringt door tot aan Olympus top,
En wekt in Jovis hart de zelfvoldoening op,
Zoo ras hij 't Godendom naar 't slagveld heen' ziet treden.
Men draalt niet langer, maar rukt voort met dubbele schreden.

De schildverbreker Mars met opgeheven staal
Breekt op Minerva los, en uit dees schampre taal:
“Wat spoort u, snoode, die vermaak schept in 't beroeren!
“Om schaamteloos de Goôn ten oorlog op te voeren?
“Herdenkt gij 't uur niet meer, waarin gij Tydeus zoon
“Tot mijn bestrijding dreeft, en — overmaat van hoon!
“Uwe eigen speer verhieft, om mij verwoed te wonden?
“Zij die vernedring nu door Pallas ondervonden!”

Hij sprak en raakt haar schild, zoo vreeslijk voor 't gezigt,
En ondoorgrieffbaar, zelfs voor Jovis bliksemlicht,
Met de onbedwingbre speer, wraakgierig voortgedreven:
Doch ijlings wordt door haar een groote steen geheven,
Die, scherp en zwart van kleur, in 't nu vertreden veld,
Door 't eerste voorgeslacht tot scheidpaal was gesteld;
Die treft hem aan den hals, hij tuimelt van die zwaarte,
En zeven akkers zijn bedolven door 't gevaarte
Van 't schriklijk Godenlijf, terwijl 't metaal herklinkt,
En de omgekrulde vlecht op de aarde nederzinkt.
Minerva grimlacht nu, en haast zich luid te spreken:
“o Dwaze! was u dan voorheen' niet reeds gebleken
“Hoeveel ik sterker ben, dat gij mij nog bestrijdt?
“Nu is 't uw moeder selv', die u aan 't onheil wijdt
“En onverzoenlijk haat, dewijl ge in 't oorlogsblaken
“t Meineedig Troje meer dan Argos wilt bewaken.”

Zoo dreigend spreekt ze en wendt de glinstrende oogen weêr.
Maar Venus, Jovis spruit, daalt tot zijn' bijstand neêr
En tracht hem bij de hand weêr van den grond te beuren.
Hij steent en kan zich naauw der zwijmeling ontscheuren;

Doch Juno, die 't bespeurt, spreekt Pallas driftig aan :
"Maak spoed ; die onbeschaamde, o schrandre ! durft bestaan
"Den menschverdelger Mars op nieuws aan 't staal te ontvoeren ;
"Kom, snel haar op den voet en ga de ontembre snoeren."
Dus spreekt ze en Pallas vliegt, daar 't hart van blijdschap brandt,
En wendt op Venus borst haar opgeheven hand.
Die voelt zich onverhoeds besef en kracht ontrukken
En gaat den vruchtbrenggrond naast schrikbren Mavorsdruk-
Nu juicht Minerva weêr, met blijdschap in 't gemoed : (ken.
"o ! Waar' dit lot bestemd aan al wie Trojes bloed ,
"Zoo lang het met den Griek om staatsbehoud wil strijden ,
"Nog blind en onbedacht zijn' onderstand blijft wijden ,
"Als Venus hier aan Mars, beteugeld door mijn kracht ! —
"Reeds lang had Pergamum gebukt voor hooger magt ,
"En waar' de krijg gebluscht en wij 't gewoel ontweken."
Dus juicht ze , en Juno lacht, nu zij haar dus hoort spreken.

Thans spoort der Watren God den blonden Febus aan :
"Waarom toch blijven wij zoo van elkander staan ?
"Dat voegt ons niet, wanneer zich de andren dapper weren.
"t Waar' schandlijk zonder strijd naar Jovis hof te keeren. —
"Gij, jeugdiger dan ik, begin : 't past niet aan mij ,
"Dewijl ik grooter kunde en jaren heb dan gij.
"Hoe ijdel is uw hart ! — of hebt gij reeds vergeten
"Wat ramp Laómedon, op u en mij gebeten ,
"Voor 't eigenst Ilium ons, Goden, heeft gebaard ,
"Toen onze kracht tot zijn bescherming was gepaard ,
"En wij den jaarkring door, zijn werk om loon verrigttten ?
"Ik bouwde hem dien wal, die voor geen' tijd moest zwichten ,
"Dat heilig bolwerk voor zijn Troje in 't oorlogswee.

“Gij, Febus! waart bestemd om 't bulkend horenvee
“Op Idaas veldtapijt uw' herdersstaf te wijden.
“Maar toen hij 't uiterst uur van 't dienstjaar weg zag glijden ,
“Onttrok hij u en mij het vastbedongen loon
“Door gruwel en geweld , en zond ons af met hoon.
“U dreigde hij , verblind , aan voet en hand te snoeren
“Met kluisters , en als slaaf naar vreemde kust te voeren ;
“Ons beide met de kling onze ooren af te slaan.
“Toen keerden wij omhoog , dien gruwbren Heer ontgaan ,
“En in de ziel vergramd om 't schandlijk woordverbreken.
“Behoeft gij daarom Troje ? — of moest ge uw leed niet wre-
“En , ijvrende op ons spoor , 't meineedigste geslacht (ken ,
“Met vrouw en erf en kroost verdelgen door uw kracht ?”

Nu spreekt Latonaas zoon , met boog en schicht bedreven :
“Gij zoudt me , o Zeegod! nooit den naam van schrande geven ,
“Wanneer ik met u streed om 't menschedom , kort van duur ,
“Nu , jeugdig , in 't genot van welvaart en Natuur ,
“Dan , van zijn leed vermand , en zonder vuur in de adren
“Ter aarde neêrgestort , gelijk de najaarsbladren.
“Ontwijken wij den krijg , en kamp' het menschedom vrij.”
Dus sprekend wendt hij zich en wijkt gedwee ter zij ,
Beducht voor 't worstlen met Neptuin , zijns vaders broeder.
Bij 't zien dier zwakheid wordt Dianaas wrok verwoeder ,
En spreekt de Woudgodin haar' broeder schimpend aan :
“Dus wijkt ge en hebt uw' oom de zege toegestaan ,
“En laat hem ongestraft zoo groot een' roem bejagen !
“Wat baat u pijl en boog , zoo vruchtloos omgedragen ?
“Verhef u thans niet meer op zulk een' hoogen toon ,
“Als gij 't voordezen deedt in 't bijzijn van de Goôn ,

“Dat gij den Zeegod zelfs in 't worstlen zoudt braveren.”
Dus schimpt ze, en Febus zwijgt, en wil 't verwijt niet keeren.

Maar Jovis troongenoot, in 't wrokkend hart verwoed,
Bestraft de Boschgodin met schampren woordenvloed:
“Hoe dorst gij, onbeschaamde! in 't veld mij tegensnellen?
“Wat pijlenbos gij draagt om vrouwen neêr te vellen,
“Om, als een leeuw in 't bosch, naar eigen keus en vrij
“Te moorden wie 't u lust, dit valt u zwaar met mij.
“'t Is ligter in 't gebergte een vlugtend hert te jagen,
“Dan met een hooger magt een kampgevecht te wagen.
“Doch wilt gij strijden, strijd: zoo kunt gij duidlijk zien,
“Hoe weinig gij vermoogt mij wederstand te biên.”
Zij dreigt: haar linkerhand omvat Dianaas handen
En de andre ontbindt met kracht de vaste kokerbanden,
En treft haar grimmig met dien koker in 't gelaat,
Terwijl 't verstuiwend riet den pijlenbos verlaat.
Nu vlugt ze weenend heen', gelijk een duif verdreven,
Door 't lot niet voorbestemd om nog zoo ras te sneven,
Die voor den havik wijkt en in de steengroef duikt:
Zoo vlugt ze en derft haar' boog, in 't oorlogsdoel gefnuikt.

Thans wendt de God Merkuur zich tot Dianaas moeder:
“Ik waag geen' kamp met u: geen strijd was ooit verwoeder
“Dan met de vrouwenschaar, aan Jupiter verknocht.
“Verklaar slechts overluid, dat gij verwinnen mogt;
“Verkondig aan de Goôn, dat gij mij heen' zaagt ijlen.”
Hij sprak: Latona raapt den koker en de pijlen,
Reeds ginds en her verstrooid en overdekt met stof,
En vliegt haar dochter na tot in Olympus hof. —

Dees stort zich weenende aan de voeten van haar' vader,
En 't hemelsch ligchaam trilt en 't Godlijk kleet te gader.
Jupyn ontvangt haar teêr en troost haar bij dien smaad,
En ondervraagt haar met een' grimlach op 't gelaat:
"Mijn dierbre! wie der Goôn verwekt u zulk een beven,
"En heeft u woest verjaagd, als hadt ge iets kwaads bedreven?"
Nu spreekt de Godheid weêr, die 't jagtgewoel bemint:
"t Is Juno, 't is uw ga, mijn Vader! die, ontzind,
"Bij 't zalig Godendom den haat en twist blijft kweeken."
Zoo gaat dit hemelsch paar gestadig voort met spreken.

Apollo Febus wendt zich weêr naar Trojes muur
En siddert in zijn hart, dat ligt, in 't eigenst uur,
De Griek, ter spijt van 't Lot, de koningsstad mogt' slechten.
Al 't ovrig Godendom, reeds warm van 't bloedig vechten,
Keert, deels verbolgen, deels met hoovaardij omhoog,
En drukt de zetels weêr op Jovis hemelboog;
Maar Peleus schrikbre zoon doet ros en krijgsman vallen,
En even als een brand, in onbeschermden wallen
Door 't Godendom gesticht, naar 't gloeiend spansel vaart,
En ieder zorgen, maar den meesten onheil baart:
Zoo doet Achilles voor den Trojer ramp ontgloren.

De grijze Priamus bestijgt zijn' hoogen toren
En ziet, hoe Peleus telg zijn vlugtend heir verdrijft,
En, waar hij 't lemmer zwaait, geen kracht bestand meer blijft.
Nu daalt hij weenend af en gaat zijn rouwklagt slaken,
En wendt zich nu tot hen, die poort en muur bewaken
"Ontsluit de poorten voor de wijkende oorlogsmagt!
"Achilles vliegt haar na, die 't al aan 't vlugten bragt.

“Nu is de neêrslag daar; nu wordt de kamp voldongen.
“Maar ziet gij 't hijgend heir den muurtrans ingedrongen,
“Dan klemt de poort weêr vast; want vrees bekruipt mijn hart,
“Dat ons die schrikbre zelfs tot in de muren tart.”
Dus klonk zijn hoog bevel: nu wordt de poort ontsloten,
En redt zijn leger en zijn dappre bondgenooten.
Apollo vliegt terwijl tot hun bescherming heen',
En 't heir, van dorst verbrand, en de afgematte leên
Met dwarlend stof bedekt, vlugt in verwarde benden.
Achilles snelt hen, met de krijgsspeer in de lenden,
En dol van gramschap na, door gloriezucht verteerd.

Het Grieksche heldenvolk had Troje nu verheerd,
Had Febus nog gedraald om bij die legerkoren
Anténors dappren zoon, Agénor, aan te sporen.
Hem blaast hij moed in 't hart en blijft nabij hem staan,
En wil hem 't doodswee en zijn noodlot doen ontgaan,
Maar dekt zich door een' beuk, met duisternis omtogen.
Zoo ras Anténors zoon den held ziet aangevlogen,
Gevoelt hij 't kloppend hart door 't naarest getij beroerd,
Terwijl hij zich met drift deze aanspraak tegenvoert:
“Ach mij! wanneer ik vlugt, waar de andren stadwaarts snellen,
“Dan grijpt me Achilles toch, en moet zijn lans mij vellen;
“Doch laat ik hen bedaard zijn vijandschap ten buit
“En vlugt ik van den muur langs Trojes akkers uit,
“Totdat ik Idaas woud en dorenbosch mag nadren,
“Dan keer ik vóór den nacht met nieuwe drift in de adren,
“En in den stroom verkoeld, naar Trojes muurtrans weêr.
“Waarom toch peins ik dus, opdat mij 't wraakgeweer
“Bij 't wijken van de stad niet spoedig in zou halen?

“Ik stel, helaas! mijn’ dood, mijn nadrend lot geen palen :
“Achilles overtreft al ’t schepsldom in kracht.
“Maar, als ik onversaagd hem vóór de muren wacht,
“Het oorlogsstaal kan mij niet meer dan hem doorkerven.
“Hij is bezielde als wij, en ook bestemd tot sterven :
“’t Is Jupiter alleen, die hem zijn’ luister gaf.”
Dus peinst hij, wendt zich om en wacht Achilles af,
En voelt zich in zijn’ geest tot kampstrijd aangedrongen.

Gelijk een panter, uit de heesters opgesprongen,
Den jager tegenvliegt en voor geen sneuven ducht,
Bij ’t overluid geblaf, dat weêrgalmt in de lucht,
En kracht noch moed verliest, al heeft de speer getroffen,
Dan na den worstelkamp, of als hij neêr moet ploffen :
Zoo wil Anténors zoon Achilles niet ontgaan,
Dan als hij eerst met kracht zijn land heeft voorgestaan.
Hij dekt zijn ligchaam met een schild, gelijk van boorden,
En dreigt hem met de speer bij ’t galmen dezer woorden :
“Gewis, o Peleus telg, alleen tot wraak genoopt!
“Gij hadt nog dezen dag op Trojes val gehoopt;
“Maar, dwaas! gij zult nog veel om zijn verwoesting lijden.
“’t Bezit een heldenschaar, die voor haar’ grond blijft strijden,
“Die vrouwen, oudren, kroost en vaderland behoedt,
“En welk een’ schrik gij baart, of hoe gij plast in ’t bloed,
“Gij zult ook hier gewis uw doodsuur op zien dagen.”
Hij sprak en spoedt zich thans zijn wapen af te jagen;
Het treft Achilles aan de knie, nabij de scheen,
Maar dringt niet even ligt door ’t nieuwe laarstin heen’,
Dat van den stoot herklinkt, en wordt teruggedreven.

Nu legt Achilles toe op held Agénors leven :
Doch Febus tusschenkomst , die hem de zege onttrekt ,
En reeds Agénors lijf met digte nevlén dekt ,
Bevrijdt hem , ongekrenkt , en eer hem 't staal kan deren.
Hij ijvert listig om Achilles af te keeren
En neemt Agénors leest en wapenrusting aan ,
Maar veinst met zigtbren schrik den Griekschen held te ont-
Dees vliegt hem ijlings na en snelt hem langs de velden (gaan.
En de oeverzooenen , waar Skamanders watren zwelden ,
Eergierig op den voet ; Apollo wekt zijn hoop ,
Doch voert hem zijwaarts af in onbedwingbren loop ,
Terwijl de krijgslîén , die aan 't lijfgevaar ontspringen ,
Als op elkaâr gedrukt , zich in de poort verdringen.
De stad wordt opgevuld ; men beidt zijn vrienden niet ,
En vraagt niet meer , wie nog het vreemde staal ontvliedt
Of wie gesneuveld was , maar wien nog kracht mag baten
En snelheid tot de vlugt , verspreidt zich in de straten.

TWEE EN TWINTIGSTE BOEK.

INHOUD.

Het Trojaansche leger vlugt in de stad; alleen HEKTOR blijft ACHILLES verbeiden en luistert niet naar de gebeden zijner ouders. Op het naderen van ACHILLES echter wijkt hij, en deze volgt hem driemaal langs de stad. JUPITER wikt middelerwijl of HEKTOR sneuvelen moet, en zulks door het Lot beslist zijnde, verlaat hem APOLLO en misleidt hem PALLAS, onder de gedaante van DEÏFOBUS. De helden vangen den tweestrijd aan, en eindelijk wordt HEKTOR getroffen door ACHILLES, welke hem van het wapentuig berooft, zijn lijk ter bespotting aan de zijnen overgeeft en het, aan zijne kar gebonden, naar zijne vloot sleept. De geheele stad beweent HEKTOR, maar inzonderheid zijne gade ANDROMACHÉ.

De Trojers , in de stad , als hinden , voortgesneld ,
Verslaan den fellen dorst , die hoofd- en krijgsman kwelt ,
En rusten op de schans , weêr opgekoeld van 't zweeten.
De Griek genaakt den wal , en klemt , zijn leed vergeten ,
Zijn' beuklaar op zijn hart ; maar , altijd onvermoeid ,
Blijft Hektor zelf door 't Lot als vóór de stad geboeid ,
Terwijl zich Febus haast Achilles aan te spreken :
"Waarom mij nagerend en 't slagveld afgeweken ?
"Gij , stervling , mij , een' God ? Waarom uw drift gespoord ?
"Gij kent mijn' invloed niet en woedt nog altijd voort.
"Gij denkt niet meer aan 't volk , door u teruggestooten.
"Zijn heir , terwijl gij dwaalt , is in de stad besloten ,
"En mij toch doodt gij niet , want Godlijk is mijn bloed."
Nu barst Achilles uit , om zulk een list verwoed :
"Verschrikkelijkste aller Goôn ! verijdlaar van mijn pogen !
"Gij drijft mij af van 't spoor en hebt mij snood bedrogen.
"Een aantal helden nog had vóór den wal gebukt ;
"Hen allen redt gij nu : mij wordt die roem ontrukkt ,
"Dewijl uw hart niet vreest , dat ik me op u zal wreken.
"Die wraak waar' zeker , mogt de kracht mij niet ontbreken."
Dus sprekend , wendt de held zich driftig naar den wal ,
Een moedig ros gelijk , dat bij 't bazuingschal
Den prijs in 't renperk won en klinkvoet langs de velden :

Zoo vliegt Achilles weêr naar 't krijgsgewoel der helden.

Het eerst van allen ziet hem Priam van den muur ;
Zoo glinstrend als de star, wier alverduist'rend vuur
In najaarsnachten blinkt, omheind van andre lichten ,
Die met getaanden gloed voor haar geflonker zwichten ,
Dat licht, de hondstar van Orion bijgenaamd;
Door 't menschedom, als een boô van ramp en dood befaamd ,
Die gloeiend pestvuur kweekt in de opgezwollene adren :
Zoo blinkt Achilles borst en wapenkleed bij 't nadren.
De grijsaard jammert luid en slaat zich woest voor 't hoofd
En vangt een rouwklagt aan , door 't naarest gesnik verdoofd.
Hij smeekt zijn' dierbren zoon , die , vóór de stad gebleven ,
Eerzuchtig naar den kamp met Peleus telg blijft streven ,
En strekt met deze klagt zijn handen naar hem uit :
"Verbeid dien schrikbren held , o Hektor ! o mijn spruit !
"Niet zonder hulp , alleen , opdat niet gij zoudt bukken,
"En hij, die meer vermag, u 't levenslicht ontrukken.
"o ! Waar' hij 't Godendom zoo dierbaar als aan mij ,
"Die wreedaard ! mijn gemoed waar ras van zorgen vrij ,
"En 't gulzig roofgediert' zou 't gruwzaam lijk verscheuren.
"Hoe vele en dappre zoons doet mij zijn wraak betreuren !
"Hoe velen zeewaarts in door hem alleen verkocht !
"Ik zoek , waar 't oog ook staart , na 't keeren van den togt ,
"Vergeefs Lykàon op met Polydoor , zijn' broeder ,
"Dat moedig heldenkroost , gebaard door ééne moeder ,
"Door mijn Laóthoé : bestaan zij nog bij 't heer ,
"Dan koop ik ras dat kroost voor 't goud en koper weêr ,
"Dat roemrijke Altes aan zijn dochter heeft geschonken ;
"Maar viel dat jeugdig paar , ten afgrond ingezonken ,

“Dan grieft hun dood slechts mij en haar, die moeder was;
“Doch heel mijn burgerschaar vergeet hun sneuven ras,
“Ten zij ook Hektor door Achilles word’ verslagen.
“Mijn lieving! keer dan, keer en blijf uw hoofd niet wagen;
“Ach! keer voor Trojes heil; zijn roem wordt niet vergroot,
“Wanneer hij zegepraalt, en u verbeidt de dood.
“Ach! spaar uw ’ vader, nog begaafd met denkvermogen,
“Door leed en ouderdom en zorgen kromgebogen,
“Bewaard door Jupiter tot sneuven in zijn ramp,
“Wanneer hij, ’t uiterst wee deelachtig van den kamp,
“Zijn zonen ziet geveld, zijn dochters gruwlijk schaken,
“’t Geplonderd koningshof in Griekschen vuurstroom blaken,
“Den zuigling, wroegingloos de borsten afgescheurd,
“Verpletterd op den grond; de moeders voortgesleurd,
“Als buit, ziet weggerukt, en zelf, het laatst gebleven,
“Met speer of zwaard doorboord, in eenzaamheid moet sneven,
“Om mogelijk honden, van mijn’ eigen’ disch gevoed,
“De wachters van mijn huis, te lesschen door mijn bloed,
“En, zat van ’t rookend vleesch, in de onbewoonde straten
“En ’t smeulend voorportaal, nog ronkend, na te laten.
“Ontzield te liggen is geen schande voor den held,
“In d’ eersten levensbloei door ’t oorlogszwaard geveld;
“Want heel zijn lijk is schoon en zal geen afschrik.baren.
“Maar om met graauwen baard en silverblanke haren
“Der honden prooi te zijn en ’s vijands oog ten spot,
“Dit strekt gewis den mensch voor ’t deerniswaardigst lot.”

Hij klaagt, en scheurt zich met een’ rouw, dien niets kan smo-
De grijze lokken uit; maar Hektor wil niet hooren, (ren,
Terwijl zich Hekuba, wier oog in tranen baadt,

Den boezem openscheurt , de borst met vuisten slaat ,
En kermend tot hem schreit : “o Hektor ! o mijn waarde !
“Heb deernis met de vrouw , die u , haar’ lievling , baarde.
“Indien haar borst u ooit , als zuigling , heeft gestild ,
“Herdenk haar dezen dag ; uw kracht zij niet verspild .
“Ontduik dien schrikbren held ; ontwijk hem in de wallen .
“Ach ! al te moedig kroost ! deed u zijn lemmer vallen ,
“Door mij , noch door uw ga werdt ge op uw koets betreurd ,
“Maar bij Achilles vloot door ’t roofgediert’ verscheurd .”
Zoo klinkt der oudren beê den strijdbren lievling tegen ,
Wiens hart zich door geen’ zucht of klaagtoon laat bewegen ,
Maar die zijn’ vijand beidt , hem reeds nabij gespoed .

Gelijk de veldslang , met venijnig kruid doorvoed ,
Den landman wacht bij ’t nest , en , in elkaâr gebogen ,
Haar dolle spijt vermeldt uit fonklenddreigende oogen :
Zoo wijkt ook Hektor niet , beziel van ’t blakendst vuur ,
Maar wacht hem , ’t schild vooruit , en leunende aan den muur ,
Terwijl hij grimmig in zich zelven door blijft spreken :
“Neen ; zag Polydamas mij naar de stad geweken ,
“Die schrandre , die alleen ons heir tot aftogt ried ,
“Toen Peleus schrikbre zoon bij nacht zijn tent verliet
“En ons de neêrlaag gaf , ik werd met schimp beladen .
“’t Had meer tot nut gedijd , had ik mij zoo doen raden .
“Thans , nu ’k mijn leger door hardnekkigheid verloor ,
“Nu vreest mijn hart den smaad van man en vrouwenkoor ,
“En hoe de krijgsman schimpt : “Die Hektor , zoo verheven ,
“ “Liet , steunende op zijn kracht , de bloem van ’t leger sne-
“Zoo klinkt hun bits verwijt , maar ’t voegde mij veeleer (ven .”
“Dien onverschrokken’ held , verslagen door mijn speer ,

“Te vellen tot mijn’ roem , of voor mijn land te vallen. —
“Doch , zou ’t niet beter zijn, tot eerbehoud der wallen ,
“Van ’t glanzig krijgshelmet en schild en speer ontdaan ,
“Hier zelf den Griekschen held als in ’t gemoet te gaan ,
“En schoone Helena, die beider vreê beroerde ,
“Met al wat Paris vloot aan haar’ gemaal ontvoerde ,
“Terug te geven , en den Griek den halven schat
“En al de kostbaarheid , die Trojes muur bevat ,
“Terwijl mijn burgerschaar tot onbegrensd vertrouwen ,
“Hem plegtig zweren zou van niets bedekt te houên
“En de aangeboden helft te levren zonder list ? —
“Maar wat verpeins ik mij op wat toch zeker mist !
“Ik vrees , zijn wrokkend hart , gevoelloos voor mijn smeeken ,
“Spoort ligt zijn gramme vuist om vorig leed te wreken.
“Ligt velt hij me , als een vrouw , van wapentuig ontbloot.
“Men kavelt niet met hem van steen of eikenloot ,
“Gelijk de maagden met de jonglingschap in ’t reijen ,
“De jonglingschap met haar bij ’t boertende klappeijen. —
“’t Is best den strijd gewaagd ; zoo twijflen wij niet meer
“Wien Jupiter bestemt voor zege en heldeneer.”

Hij peinst , en beidt den held , die met verhaaste schreden ,
Den krijgsgod Mars gelijk , ten aanval opgetreden ,
Dat schriklijk wapen drilt , op Pélion gekapt ,
En , van metaal bedekt , al fonklend voorwaarts stapt ,
Een vlamvend vuur gelijk of de Oostermorgenstralen.
De Trojer ziet hem naauw of voelt zijn’ moed reeds falen
En wacht den held niet af , maar vliedt hem zonder hoop.
Achilles , steunende op de snelheid van zijn’ loop ,
Vervolgt hem , als een gier op onbedwingbre pennen ,

Die, 't snelst in hemelvaart, de woudduif na gaat rennen,
Terwijl zij 't dwars ontvlugt, en hij, door hoop bestierd,
Met knarsend wraakgeschreeuw langs vlakke en luchtbaan
Zoo rukt Achilles voort en Hektor rept de schreden (zwiert:
En spoedt zich langs den muur, en de angst bevangt zijn leden.

Voorbij den toren en den vijeboom gesneld,
En altijd langs den muur, bereikten zij het veld
En 't breede wagenspoor, tot waar de watersprongen
Van Xanthus breedten vloed zich borlend opwaarts drongen,
Tweevoudig, van elkaâr verschillend; de eene heet,
Die dampen van zich gaf, als met een' mist bekleed,
Een rookend vuur gelijk; en de andre, in zomerdagen
Aan kille sneeuw gelijk en met kristal beslagen.
Hier was de waschplaats nu van uitgehouwen' steen,
Versierd met zoo veel smaak en rijkdom, waar voorheen',
Toen 't Grieksche leger niet op Trojes neêrlaag doelde,
De Trooische vrouwschaar haar blinkend lijnwaad spoelde; —
Die snelt hij ras voorbij, de Griek hem op den voet;
Hij vliegt aamechtig voort, de Griek met grooter' speed,
Niet hijgend naar den prijs, dien wed- en renloop geven,
Naar vee noch rundrenhuid, maar slechts naar Hektors leven.

Als vlugge paarden, aan de zegepraal gewoon,
Den renpaal langsgesneld, en aangespoord om 't loon,
Een' drievoet of een maagd, bij 't lijkkeest weg te halen:
Dus zien de Goôn, wier blik nog op hen af blijft dalen,
Dat paar tot driemaal toe voorbij de stad gesneld,
Terwijl der Heemlen Vorst zijn deernis dus vermeldt:
“Ach! wij zien Trojes held langs Trojes muurtrans jagen.

“Ik voel geheel mijn hart om Hektors nood verslagen ,
“Die vaak op Idaas kruin of in den tempelwand
“Mij keur van rundren op mijne outers heeft verbrand.
“Nu wil hem Peleus zoon voor Priams huis doen boeten
“En snelt hem langs de stad , als vliegende , op de voeten.
“Maar gij beraadslaagt nu , of gij hem redden gaat ,
“Of , wat zijn deugd ook was , aan 't wraakzwaard overlaat.”
Doch Pallas antwoordt hem: “Wat laat me uw voorslag hooren!
“Hoe? God des Donders! wilt ge een' mensch , wien 't leed be-
“En dood is voorbestemd , ontweldigen aan 't graf? (schoren
“Volbreng het; maar de kring der Goden keurt zulks af.” (ken,
“Neen,” — spreekt Jupyn weêr — “laat de hoop u niet ontbre-
“Mijn dochter! 't was uit scherts; ik wil geen' twist ontsteken;
“Gedraag u naar u lust en handel moedig voort.”
Hij zwijgt , en Pallas , reeds tot hand'len aangespoord ,
IJlt weg , Olympus kruin wraakgierig afgesprongen.

Gestaâg blijft Hektor voor Achilles heengedrongen.
Gelijk de jagershond een ree , in 't vreedzaam veld ,
Haar' zetel uitgejaagd , als op de schreden snelt
In engte en heesterbosch , en , waar ze ook weg mogt schuiven ,
Door 't digte hout bedekt , haar voetspoor na blijft snuiven ,
Tot ze , eindelijk opgespoord , geslagt wordt in haar bloed :
Zoo volgt Achilles hier den Trojer op den voet.
Wanneer die held zijn' loop naar Trojes muur wil rigten ,
Of ligt de burgerschaar zijn' vijand mogt' doen zwichten
Voor werpgeweer of pijl , van boven af bestierd ,
Is Peleus vlugge zoon hem reeds vooruitgezwierd ,
En doet zijn vrees hem weêr van 't veilig spoor verdwalen.
Gelijk men in zijn' droom geen' vijand in kan halen ,

En de een den andren kan ontvlugten noch verslaan :
Zoo kan hier Priams zoon den vijand niet ontgaan ,
En Peleus heldenspruit geen hoop tot nadring voeden.

Wat magt kon Hektor in zijn doodsgevaar behoeden ,
Waar' 't Febus niet geweest , die , warende om de stad ,
Hem voor de laatste maal ten strijd geprikkeld had !
Achilles wenk verbiedt zijn driftige oorlogsbenden
Den reeds gemikten pijl op Hektor af te zenden ,
Uit vrees dat iemand hem vooruit mogt' zijn in de eer.
Maar naauw genaakten zij de bron een' vierden keer ,
Of daadlijk heft Jupyn de gouden schaal naar boven ,
En plaatst er loten op , die 's menschen kracht verdooven ,
Een voor Achilles hoofd en een voor Hektors bloed.
Hij grijpt den evenaar , die 't all' beslissen moet ,
En Hektors noodlot buigt en blijft ten Orkus dalen.
Apoll' verlaat hem thans ; doch Pallas stelt hem palen
En spreekt Achilles toe , met geestdrift aangesneld :
"Nu wacht ik dat ons staal , o teêrbeminde held !
"Dien Hektor vellen zal , hoe ijvrig ook in 't strijden ,
"En heel de Grieksche vloot onsterflijke eer zal wijden :
"Want zeker zal hij thans zijn neêrlaag niet ontgaan ,
"Al dorst de Zonnegod tot zijn behoud bestaan
"Aan Vader Jovis kniën zijn redding af te smeeken.
"Gij dan , houd stand ; herneem den adem , u ontweken ;
"Ik zal hem middlerwijl bewegen tot den strijd."
Dus spreekt hem Pallas toe , die 't heldenhart verblijdt.
Hij schraagt zich door zijn lans en blijft haar' last verwachten.
Zij deinst , en gaat met spoed naar Hektors neêrlaag trachten ,
Déïfobus in leest en heldre stem gelijk ,

En spreekt hem ijlings aan: "Hoe! neemt gij zoo de wijk,
 "Dewijl u Peleus zoon wraakzuchtig na blijft jagen,
 "De breede muren langs: kom, laat ons weêrstand wagen."
 "k Was steeds," — sprak Hektor nu — "van al die Priams echt
 "Mij ooit tot broedren gaf, het naauwst aan u gehecht.
 "Thans, broeder! zal mijn ziel u dank en eerbied kweeken,
 "Nu ge, om mijn redding slechts den stadsmuur uitgeweken,
 "U aan mijn zijde voegt, terwijl ons elk verlaat."

"Ach! ouderlijk geweën noch knielen heeft gebaat," (den.
 Dus antwoordt Pallas weêr — "noch smeekstem van mijn vrin-
 "Niets ging mijn' wensch te keer: geen klagt mogt inspraak vin-
 "Hoezeer men weêrstand bood, door blinde vrees verward. (den,
 "Mij toch verging de geest alleen om u van smart.
 "Welaan dan; nu gekampt, en, zonder 't staal te sparen,
 "Met onbedwingbre drift en moedig voortgevaren.
 "Dus blijk' het of de Griek ons pantser rooven zal,
 "Van beider bloed doorweekt, dan of u 't krijsgeval
 "Het zijne plengen laat." — Zoo wordt de held bedrogen
 En nadert Peleus zoon, door haar vooruitgevlogen,
 En spreekt met luider stem de spruit van Thetis aan:
 "Ik wil u door geen vlugt, gelijk nog straks, ontgaan.
 "Tot driemaal vlood ik reeds voorbij mijns vaders wallen,
 "En had geen moeds genoeg u, wachtende, aan te vallen.
 "Thans spoort mijn drift mij aan u wederstand te biên,
 "En 'k zal door 't zwaard vergaan of u gesneuveld zien.
 "Maar zweer' men bij de Goôn, waarvoor we ons nedrig buigen,
 "Die bij verbonden 't best van trouw en eed getuigen:
 "Schenkt mij Jupyn den roem, dat u mijn staal verslaat,
 "Ik zweer, uw ligchaam blijft ontzien, bewaard voor smaad;

“Ik zal naar krijgsgebruik u 't wapentuig ontscheuren ,
“Maar 't ligchaam keeren doen ; en 't moet ook mij gebeuren .”

“Spreek ,” — antwoordt hem verwoed de zoon van Peleus nu —
“Ondraaglijk vijand ! spreek van geen verdrag met u .
“Gelijk de leeuw zich niet aan 't menschdom kan verbinden
“En wolf en schaap geen spoor tot eensgezindheid vinden ,
“Maar , eeuwig heet naar wraak , gestaâg in oorlog staan :
“Zoo blijft ons eeuwig lot geen vriendschap aan te gaan ;
“Zoo wordt hier tusschen ons geen vrede meer vernomen ,
“Dan als er een door 't zwaard van Mavors om gaat komen .
“Verzamel thans uw' moed ; hier is geen uitweg meer .
“Thans voegt u heldenkracht en vlugheid met de speer .
“Ontvlugten kunt gij niet ; want Pallas stelt u palen .
“Straks velt zij u door mij ; gij zult me op eens betalen
“Voor al die helden , die gij storten deedt in 't graf .”

Hij dreigt en zendt terwijl zijn trillend wapen af .
De zoon van Priamus , die 't nadrend staal ontwaarde ,
Buigt ijlings , en de punt dringt achter hem in de aarde ;
Maar Pallas , ongemerkt bij Hektor langs gesneld ,
Ontscheurt haar aan den grond , hergeeft haar aan den held ,
En waakt voor hem , terwijl zich Hektor weêr laat hooren :
“Uw wapen dwaalt van 't spoor , en 't noodlot , mij beschoren ,
“Heeft Jupiter u niet voerspeld , gelijk gij 't wilt .
“Doch al die woorden , al die listen zijn gespild ,
“Opdat een blinde vrees mijn geestdrift zou verdooven .
“Uw staal zal langs den rug mij niet van 't licht berooven ,
“Maar door mijn' boezem heen' , wanneer ge in de oorlogskans
“Door Godenhulp verwint : ontwijk mijn wapen thans ,

“En mogt’ zijne ijzren punt u ’t lijf geheel doorkerven !
“De krijg viel minder zwaar , indien slechts gij mogt sterven ,
“Want gij , slechts gij , verstrekt een geesel van mijn land.”

Zoo klinkt zijn dreiging en ’t geweer ontvliegt zijn hand :
Het treft Achilles schild , maar wordt teruggestootten
En van den beuklaar af in ’t ruime veld geschoten.
Des Trojers woede ontvlamt bij ’t falen van de speer.
Hij blijft verpletterd staan , want vindt geen spietsen meer ,
En vraagt Déifobus , met uitgezette longen ,
Een ander wapen af ; maar ’t noodlot is voldongen.
Hier was geen broeder , geen verlosser meer nabij ,
En eindlijk barst hij los in hevig hartsgetij :
“Gewis ; mijn dood genaakt ; de Hemel wenkt tot sneven.
“Ik dacht Déifobus nog aan mijn zij gebleven ,
“Maar ’t was Minervaas list en hij verweert mij niet.
“Thans nadert mij de dood , niet meer in ’t wijd verschiet ,
“Maar ijlings , zonder hoop ; voorheen’ bij lijfsgevaren
“Deed Jovis albestuur en Febus gunst mij sparen :
“Nu dreigt mij ’t grimmig Lot ; maar ’k wil niet laf vergaan ,
“En eerst voor ’t minst nog iets tot eeuwige eer bestaan.”
Dus sprekend , gaat hij voort een blinkend zwaard te ontbloo-
Geslepen voor den moord en aan zijn heup gesloten , (ten,
En woedend stort hij , als een roofzieke aadlaar , uit ,
Die ’t donker spansel klieft , en , heet op verschen buit ,
Een’ haas , van schrik verstijfd , of teeder lam gaat rooven :
Zoo vliegt hij voorwaarts , met een vuur , dat niets kan dooven.

Ook Peleus zoon rukt aan met wraak- en gloriedorst.
Hij klemt zijn fonklend schild , als razende , op de borst.

De hooge krijgshoed trilt en pluim en goudlok beven ,
Zoo talrijk door Vulkaan om 't kunstjuweel gedreven :
En de avondster gelijk , wier onverdoofbre glans
Het grootste licht verspreidt aan 's hemels donkren trans
Blinkt de ijzren punt der speer , door Peleus zoon geheven ,
Om Priams heldentelg een' wissen stoot te geven ,
Terwijl hij 't plekje zoekt en 't lijf met de oogen meet.

De strijdbre Hektor was van 't wapentuig omkleed ,
Patroklos afgescheurd na 't onheilbarend strijden.
Alleen de gorgel , waar zich hals en ligchaam scheiden , —
De doodelijkste plaats — is bloot en ongedekt ;
En dezen grieft de lans , die zijn verderf verwekt ,
Van achtren bij zijn hoofd den nek weêr uitgebroken.
De gorgelpijp nogtans wordt niet van 't staal doorstoken
Zoodat hij klagen kan , nu 't hoofd voor 't onheil buigt.
Hij tuimelt neêr in 't stof , en dappre Achilles juicht :
“Gij dacht niet , dwaze ! toen Patroklos werd verslagen
“En door uw hand beroofd , dat ik me in 't veld zou wagen.
“Gij hadt geen straf verwacht , en echter hield de vloot
“Een' sterker' held bevat tot wreker van zijn' dood ;
“Ik was het , die u trof , en hem zal 't heir betreuren
“Met droevig lijkmisbaar , u 't roofgediert' verscheuren.”
Hem antwoordt Hektor nog , maar reeds van kracht beroofd :
“Ach ! bij uw' oudren , bij uw' heldenmoed , uw hoofd ,
“Ik smeeek u , werp mij niet verachtlijk voor de honden.
“Maar neem den koningsschat , door 't oudrenpaar gezonden ;
“Neem rundren , koper , goud : doch zij mijn lijk bevrijd ,
“En schenk mijn treurend volk mij een begraafnismijt.”

“Neen;” — spreekt Achilles weêr, met woeste wraak in de
oogen —

“’t Is vruchtloos mij gesmeekt: mijn hart blijft onbewogen.
“o! Dreev’ mijn dorst naar bloed en dolle drift mij aan
“Mijne eigen tanden in uw lillend lijk te slaan,
“Tot wraak van alles, wat uw snoodheid mij deed lijden.
“Hij leeft er niet, die u van ’t roofdier kan bevrijden;
“Al wierd uw losprijs tien- en twintigmaal vergroot,
“En me eindloos meer beloofd; al zag ik bij mijn vloot
“Door grijzen Priamus mij voorgeteld in waarde
“Zoo veel gij wegen moogt, zij, die mijn’ geesel baarde,
“Uw moeder Hekuba bezoekt uw lijkbaar nooit,
“Maar ’t gulzig roofdier slechts, dat al mijn wraak voltooit.”

Nog eens vangt Hektor aan met doodvoorspellend hijgen:

“Ik wist te wel, mijn beê zou nooit uw’ wrok doen zwijgen.
“Gij hebt een hart van staal: maar denk aan dit gesprek,
“En vrees, dat ik misschien der Goden wraak verwekk’,
“Als Febus, hoe ge ook strijdt tot ondergang der wallen,
“U bij de Scésche poort door Paris zal doen vallen.”

Hier grijpt hem ’t sterflot aan; de ziel, die ’t leed betreurt,
Langs de opgesperde wond zijn ligchaam uitgescheurd,
Beroofd van jeugd en kracht, daalt neêr aan Orkus boorden,
En nog beleedigt haar Achilles door zijn woorden:

“Verga slechts; dan alleen wordt hier mijn bloed geplengd,
“Wanneer het Jovis wil en ’t Godendom gehengt.”

Hij zegt en rukt de speer, die ’t vleesch had doorgesneden,
Weêr uit den halsstrot en de wapens van zijn leden.

De Griek, nu voortgesneld, bewondert Hektors leest
En ongelijkbaar schoon, daar ieder, onbevreesd,

Hem thans nog eens doorwondt , en een der krijgsgesellen
Zich dus bij 't nadren uit : “Hij zal geen leed meer spellen
“En handelbaarder zijn dan bij den brand der vloot.”
Dus spreekt een legerknecht , die 't lijk nog eens doorstoot.

Doch naauw heeft Peleus zoon hem 't harnas uitgetogen ,
Of deze taal herklinkt , hem van den mond gevlogen :
“o Vrienden ! heldenschaar , die heldenvolk gebiedt !
“Nu 't zeggend Godendom mij hem vernedren liet ,
“Die meer dan al zijn heir de Grieksche vloot deed lijden ,
“Nu trekk' men langs de stad , maar steeds gereed tot strijden ,
“En zie men 's vijands doel , of hij den burg verlaat ,
“Dan wel den oorlog zoekt , nu Hektor zelf vergaat . —
“Doch wat verheug ik mij ! de wellust van mijn leven ,
“Patroklos , mij zoo waard , is in den kamp gebleven ,
“En ligt nog onbeweend ; ach ! hem vergeet ik nooit ,
“Zoo lang de borst mij klopt en 't aangezigt mij plooit .
“Ja ; mogt ons Plutoos rijk het zielsverdriet ontscheuren ,
“Ik , echter , zou nog daar mijn' dierbren vriend betreuren . —
“Maar keert met lofgezing ; keert , dappren ! naar de vloot
“En voert zijn ligchaam weg ; de zegepraal is groot :
“Want Hektor , Priams hoop , bij 't volk in Priams wallen
“Gelijk een God vereerd , is door mijn staal gevallen .”
Hij sprak , en geeft alleen zijn vijandschap gehoor ,
Boort Hektors voeten van den hiel tot de enkels door ,
En bindt hem aan zijn kar , terwijl hij 't hoofd laat slepen .

Nu stijgt hij driftig op en gaat zijn paarden zweepen ,
Reeds uit zich zelf gespoord , en heft den buit omhoog .
Een digte wolk van stof bedekt hem schier voor 't oog :

De schoone haarlok van zijn' vijand veegt de sporen ,
En 't hoofd , van slijk begruisd , heeft al zijn' glans verloren ;
Dat hoofd , weleer zoo fraai , doch thans , op eigen veld ,
Door Jupiter aan 't woën eens vijands blootgesteld ,
Wordt door het zand gesleurd: maar de on vertroostbre moeder
Ziet naauw dat schouwspel , of haar rouwklagt wordt verwoeder.
Zij rijt de haren los en werpt den sluijer heen'.

De vader vindt geen lucht in overluid geweest.

De burgers dringen zich al kermende om hunn' Koning.

Het rouwmisbaar herklinkt; men smelt in rouwbetooning ,
Als waar' geheel de stad vernietigd in den brand.

Men biedt ter naauwernood den grijsaard wederstand ,
Die , blind van droefheid , op Achilles uit wil varen.

Hij rolt zich langs den grond en smeekt zijn burgerscharen ,
En noemt hun namen op met galmend rouwgeklag.

“Laat af, mijn vrienden! hoe 't uw angst vermeedren mag,” —

Zoo spreekt hij — “laat me alleen mij naar de kust begeven ,

“Of ik dien woesten held , in gruwbre moord bedreven ,

“Nog deernis met de ellende eens zwakken grijsaards gaf.

“Zijn vader Peleus toch buigt ook , als wij , naar 't graf ,

“Zijn vader , die hem kweekte , om ons tot leed te strekken ;

“Doch mij , doch mij vooral moest hij die ramp verwekken.

“Hoe talrijk is dat kroost , mij van mijn hart gescheurd ,

“In 't bloeiendst van zijn jeugd! maar geen wordt zoo betreurd ,

“Als Hektor , om wiens dood ik zelf van rouw ga sterven.

“Ach ! had ik aan mijn borst hem 't levenslicht zien derven ,

“Dan was de smart van haar , die hem ter wereld bragt ,

“En mijne door geweest en rouwgeklag verzacht !”

Hij zucht: geheel de kring verheft de stem tot schreijen ,

En bange Hekuba met Trojes vrouwenreijen
Vangt nu wanhopend aan: Mijn lieveling! waarom toch,
“Nu gij verslagen wordt, draag ik het leven nog!
“Gij, wiens verheven deugd mij vaak ten roem verstrekte,
“Wiens schild uw burgerschaar, gelijk een muurtrans, dekte,
“Terwijl die burgerschaar u zegende, als een God.
“Gij waart hun grootste glans; maar thans verneêrt u 't Lot.”
Zoo klaagt ze. — Andromaché had niets van 't leed vernomen.
Geen tijding was bij haar van 't slagveld ingekomen,
Dat Hektor nog weêrstonde, aan 't vaderland getrouw.
Zij bleef in 't diepst van 't hof, bij 't snorrend weefgetouw,
Met verwen, rijk van gloed, een kostbre kleeding spinnen,
Terwijl op haar bevel de rei der huissslavinnen
Een' hoogen driehoek, tot een krachtherstellend bad
Voor Hektor na den strijd, door 't vuur omgeven had.
Verblinde! niet bewust dat hij voor land en wallen,
Verwijderd van zijn huis, op Pallas wenk moest vallen.

Nu hoort zij 't bang gehuil en 't galmend lijkgeween,
En ijlings rent de schrik haar langs de leden heen;
De spoel ontglijdt haar, en zij wendt zich tot haar vrouwen:
“Verzell' me een paar van u; kom, gaan wij 't leed aanschou-
“De stem van Hekuba klonk door met zucht op zucht. (wen;
“Mijn lijf wordt kil als ijs; mijn boezem hijgt naar lucht,
“En 't hart stijgt me op: iets kwaads is Priams huis beschoren.
“o! Mogt ik nooit de maar van mijn voorspelling hooren!
“Ik beef dat Peleus zoon mijn' teêrbeminden held,
“Alleen nog vóór de stad, reeds op de hielen snelt,
“En ligt dien moed bedwingt, die zoo veel ramps kon baren,
“Die hem zoo eigen bleef; want steeds aan 't hoofd der scharen

“Vloog hij zijn benden voor, en week niet, sterk van zin.”
Dus spreekt ze, en ijlt reeds heen’, gelijk een wijnpapin;
Haar boezem klopt van angst. — Als vliegend voortgetreden,
Genaakt zij door ’t gedrang; de vrouwen op haar schreden.

Nu slaat ze een’ blik omlaag en ziet haar’ ga, verscheurd,
Door woeste paarden naar de kielen voortgesleurd,
En aan de kar geboeid: een mist bedekt hare oogen.
Zij stort in zwijmling neêr, beroofd van denkvermogen.
Het prachtig hoofdjuweel en band en snoer valt af
En ’t sluijerhulsel, dat haar Venus goedheid gaf,
Toen Hektor, zoo beroemd om deugd en moed te gader,
Haar tot zijn bruid verkreeg van haar’ vereerden vader
Met dubbele bruiloftsgift. Geheel de zusterschaar,
Die voor haar aanzijn ducht, vereent met rouwmisbaar
Zich kermend aan haar zijde. In ’t eind’ herkrijgt zij ’t leven,
En bange snik op snik, haar’ boezem uitgedreven,
Geeft haar bewustheid weêr bij ’t galmen van haar klagt:
“Ach, Hektor! mij rampzaalge! een eeuwig donkere nacht
“Omgeeft ons beider lot; gij waart bij ’t zinkend Troje,
“Ik reeds in Thebes wal zoo wreed een lot ter prooije,
“Ik, telg eens vaders, die noodlottig is vergaan,
“Ellendiger dan hij! o! had ik nooit bestaan!
“Nu daalt gij neêr in ’t graf, en ik, die ’t onheil spaarde,
“Blijf, diep gefolterd, na met hem, dien ik u baarde,
“Dat jongske, noch zoo teêr, dat gij, bemind gemaal!
“Noch hij weêr beurtlings u, behoeden zal voor ’t staal;
“En mogt ik hem misschien van ’t oorlogswee bevrijden,
“Dan blijft hij nog bestemd tot onverduurbaar lijden.
“Men deelt, men rooft den grond, dien hem zijn vader gaf;

“Zijn weesdom zondert hem van andre knaapjes af;
“Zijn oog vertaant van rouw; zijn wang blijft nat van tranen;
“Hij moet zich kommervol den weg tot deernis banen,
“En houdt de vrienden van zijn’ vader bij hun kleed
“Of bij den mantel vast, en klaagt hun ’t jeugdig leed,
“Terwijl hem de eene uit gunst den beker doet genieten,
“Maar slechts de lip bedauwt, en ’t vocht niet voort laat vlieten
“En de andre, niet beroofd van oudren, hem versmaadt,
“En als een’ wees veracht, en van zijn tafel slaat,
“En scheldt: “Uw vader is met ons niet aangezeten;
“ “Vertrek.” — Dan keert hij, wreed mishandeld en bekreten,
“Tot mij, zijn moeder, weêr; hij, die, op Hektors schoot,
“Alleen het fijnste merg en ’t lamrenvet genoot,
“En, als de slaap hem dwong zijn kinderspel te staken,
“Aan ’t voedsterhart geklemd, een zachte rust mogt smaken
“Op luchtig rijzend dons, en slechts van dartlen wist.
“Nu wacht u moeite en ramp, nu, daar ge uw’ vader mist,
“Mijn dierbre Astyanax! gelijk dit volk u noemde,
“Dewijl ’t op Hektors arm, als Trojes beuklaar, roemde.
“Nu ligt ge, o Hektor! van uwe oudren afgescheurd,
“Ter prooi van honden en ’t gewormte voortgesleurd,
“Beroofd, nabij de kiel uws moordnaars op de stranden;
“En al die kleedrenpraal, gewrocht door vrouwenhanden,
“Ligt nutloos in uw hof; niets baat u al dat goed.
“Ik wil die kleedren dan verbranden in den gloed:
“Onnut is u die glans; maar zal hij ’t lijk niet dekken,
“Dan moog’ hij bij uw volk uw’ naam tot eer verstrekken.”
Zoo klaagt Andromaché, en heel de vrouwschaar,
Die aan haar zijde weent, verheft een luid misbaar.

DRIE EN TWINTIGSTE BOEK.

INHOUD.

De Myrmidonen doen eenen plegtigen omgang bij het ligchaam van PATROKLUS. In den nacht verschijnt zijne schim aan ACHILLES, om de begrafenis te vorderen. Vroegtijdig wordt de houtmijt opgericht en het lijk met statigheid verbrand. Den volgenden dag worden de beenderen van PATROKLUS zamengelezen en hem een grafterp gesticht. Ter eere van den overledene stelt ACHILLES onderscheidene spiegelgevechten in, door welke DIOMEDES, ANTILOCHUS, MENELAÛS, MERIONES, EUMELUS en NESTOR met de paarden; EPEÛS en EURYALUS, met de vuist; AJAX, de zoon van TELAMON, en ULYSSES, in het worstelen; ULYSSES, AJAX, de zoon van OÏLEUS, en ANTILOCHUS, in den wedloop, en anderen, in andere spelen, kostbare prijzen en belooningen wegdragen.

Zoo treurt men in de stad; de Grieksche legerscharen,
Weêr naar de kust gekeerd en Hellespontus baren,
Verspreiden zich langs strand, en ieder bij zijn vloot.
De Myrmidoner slechts, Achilles togtgenoot,
Blijft in zijn' kamp geschaard en door zijn' Vorst weêrhouden.
"Mijn benden," — spreekt hij — "op wier snelheid ik mag bouwen
"Ontbindt de kleppers niet; blijft op uw wagens staan, (wen!
"Om met uw wapentuig en plegtig rond te gaan
"Bij 't ligchaam van mijn' vriend, gelijk men pleegt voor lijken,
"En hebt gij eerst den rouw en 't eerbewijs doen blijken,
"Maakt dan uw paarden los en worde uw maal bereid."
Hij sprak en toont hun 't spoor, terwijl men bitter schreit,
En 't span tot driemaal toe bij 't ligchaam rond gaat voeren,
En Thetis ieders ziel door weemoed blijft ontroeren
En tranen stroomen doet op wapentuig en zand.
Zoo treurt men om den held, gesneuveld voor zijn land.

Nu vangt Achilles, nog in vijandschap ontstoken,
Zijn naar gejammer aan, door zucht op zucht gebroken.
Hij legt zijn handen op den boezem van zijn' vriend
En spreekt: "Patroklos, nog zoo teêr van mij bemind!
"Verheug u tot in 't graf; ik heb geen' eed geschonden.
"Het lijk van Hektor ligt verworpen voor de honden,

“En zespaar eedlen , in den oorlog prijs gemaakt ,
“Ontziel ik , u ten zoen , wanneer uw houtmijt blaakt.”
Hij dreigt , in 't diepst van 't hart op Hektors lijk gebeten ,
En 't wordt nabij de baar zijns halsvriends neêrgesmeten.
De krijgsman trekt terwijl zijn' klammen wapendos
Van 't afgestreden lijf , en maakt de kleppers los ,
En wendt zich daadlijk naar de schepen van zijn' Koning ,
Die 't kostbaarst lijkmaal schenkt tot rouw en eerbetooning.
Een' drom van rundren met de schoonste lamrenteelt
En 't blatend geitje valt , door 't moordend mes gekeeld.
Een aantal zwijnen , van een glinstrend vet beladen ,
Wordt in den kring geslagt en van de vlam doorbraden ,
En 't bloed vloeit stroomend neêr en kleurt Patroklos baar.

Doch Peleus vlugge zoon wordt van de Vorstenschaar ,
Zijns ondanks , voortgeleid naar Agamemnons schepen .
Om 't sneuvlen van zijn' vriend in 't diepst van 't hart benepen.
Bij 't nadren van zijn tent gebiedt der helden Vorst
Zijn' eigen ' lijfsheraut , zoo ruim en sterk van borst ,
Een' hoogen drievoet met een fonklend vuur te omgeven ,
Of Peleus telg zijn lijf van 't bloed , dat aan bleef kleven ,
Mogt' zuivren op hunn' raad ; maar 't was vergeefs gesmeekt.
Hij weigert met een' eed , dien niets op aard' meer breekt :
“Neen ; bij den hoogsten God , bij 't Hoofd der hemelscharen ,
“Ik zweer , geen enkle drup bevochtigt mij de haren ,
“Zoo lang mijn' waardsten vriend geen mijt is opgerigt ,
“Mijn vlecht niet afgeknipt , en hem geen terp gesticht !
“Want heel mijn leven zal mij niets meer zoo doen rouwen.
“Maar echter 'k wil mij niet van 't lastig maal onthouên.
“Doch , Koning ! morgen vroeg zij 't leger wijd en zijd

“Ontboden op uw stem tot stichting van zijn mijt,
“Om 't ligchaam, als het voegt, door 't bruisend vuur te blaken.
“Zoo moog' hij ras verteerd, in 't graf de rust gaan smaken,
“En 't leger keeren in 't roemruchtig heldenspoor.”
Zoo klinkt Achilles stem; men geeft zijn' wil gehoor.
Hun disch wordt aangerigt; men laat zich niets ontbreken,
En naauwlijks was de lust naar drank en spijs geweken,
Of ieder spoedt zich van den maaltijd op te staan
En last en oorlogsramp in 't nachtverblijf te ontgaan.

Ontroostbre Achilles met een aantal van zijn helden
Kiest zelf een leger uit nabij de pekelvelden,
En vlijt zich neêr in 't oord, waar 't golvend zeenat klotst.
Hij voelt zich voor een wijl van al zijn wee verlost.
De koesterende slaap bevangt zijn matte leden,
Vóór Troje in 't kampgevecht met Hektor afgestreden:
Doch naauw geniet hij kalmte, of ziet Patroklos geest,
Den held volmaakt gelijk in oog en stem en leest,
En juist als hij gekleed, die om zijn hoofd komt zweven;
Hij vangt zijn klaagtoon op, al jamrend aangeheven:
“Gij slaapt, Achilles! en vergeet mij in den nood!
“Gij waart mijn vriend op aarde en zuimt mij in den dood.
“Begraaf mij spoedig om mij 's afgronds poort te ontsluiten.
“Een drom van geesten blijft gestaâg mijn' voortgang stuiten
“En weert mij van den stroom, in 't ijdren aan zijn boord.
“Ik dwaal nog vruchtloos bij den wijden ingang voort.
“Beloof mij zulks, en heeft de vlam mij doen verteren,
“Ik zweer, gij zult mij nooit op aarde weêr zien keeren.
“Gij zoekt toch als weleer, verwijderd van den stoet,
“Bij mij geen' raad meer of verligting van 't gemoed.

“Het droevig stervenslot, aan al wat leeft beschoren,
“Heeft mij reeds weggescheurd, maar gij zijt ook verloren;
“Gij zult, o Godenbeeld! vóór Trojes muur vergaan.
“Slechts dit verlang ik nog en zij mijn wensch voldaan;
“Mijne asch zij nevens de uwe in 't zelfde graf besloten,
“Dooreengemengeld als van lot- en speelgenooten,
“Gelijk Menétius mij tot uw' vader bragt,
“Wanneer ik als een kind, bij 't spelen, onbedacht,
“In Opus muur het bloed eens makkers had doen stroomen.
“Van held Amfidamas doorluchtig voortgekomen,
“En Peleus me in zijn hof ontweldigde aan de straf,
“En sinds mijn vroegste jeugd den naam uws dienaars gaf.
“Zoo moog', wanneer het staal u 't sterfuur aan zal brengen,
“In Thetis gouden vaas zich beider asch nog mengen.”

“Waarom, geliefde vriend, bij mij zoo hoog in eer!
“Waarom gekeerd tot mij;” — dus spreekt Achilles weér —
“En mij geheel uw' wil zoo plegtig voorgeschreven?
“Ik zweer gehoorzaamheid en wat gij vraagt te geven.
“Doch nader mij voor 't minst; druk mij nog eens aan 't hart;
“Zoo vinden wij hier nog vertroosting in de smart.”
Hij breidt zijn handen uit; maar vruchtloos was zijn hopen.
De schim, gelijk een rook, zijne armen langs gedropen,
Zinkt ruischend weg door de aarde, en Peleus zoon springt op,
En slaat zijn handen zaam' en voert zijn' rouw in top:
“Er blijft dan,” — roept hij uit — “na 't scheiden uit dit leven,
“Een schaduw van ons zelve in 't rijk van Pluto zweven,
“Maar 't is een luchtig niets, van bloed en kracht beroofd.
“Zoo vloog Patroklos geest mij heel den nacht om 't hoofd,
“En steende en bleef zijn' vriend tot zijn begraving wekken,

“En was den held gelijk in stem en leest en trekken.”
Hij sprak. Geheel de schaar weent jammrend met hem voort.

De blonde Auroor ontsluit de gouden hemelpoort
En vindt hem nog bij 't lijk. Maar de Opperheer der helden
Spoort thans het lastdier en den krijgsman naar de velden ,
Waar 't woud ten hemel stak ; en , ijvrig aan hun spits ,
Verstrekt Meriones geheel die schaar ten gids.
Men gaat , met stevig touw en klievend staal beladen.
Het lastdier baant den weg langs berg en kronkelpaden ;
Men klautert , daalt en rijst en zwoegt in 't hobblig spoor ,
En dringt tot Idaas woud en somber loofgroen door.
Hier buigt de statige eik , door slag op slag getroffen ,
En heel de grond herklinkt van 't davrend nederploffen.
Men klooft den breeden stam en bindt hem krachtig vast
Aan 't lijdzaam torschend dier , gebogen door zijn' last
En moedig ijvrend , om in 't open veld te raken ,
Door struik en heesters heen'. Men ziet den rei genaken ,
Terwijl de krijgsman zelf den stronk der boomen torscht ,
Naar 't voorschrift van zijn' gids, den vriend van Krétes Vorst.
Men plaatst den last in 't oord , door Peleus zoon verkoren ,
Zijn' dierbren vriend en hem tot grafgesticht beschoren.

Zoo ras de brandstof nu was neêrgelegd aan 't strand ,
Vlijt de afgematte schaar zich rustig neêr in 't zand.
Achilles midlerwijl gebiedt zijn' oorlogsmannen
De vlugge kleppers weêr in 't kargareel te spannen ,
En 't blinkend wapentuig te gespen aan de leên.
Men schaart zich op zijn' wenk en treedt gewapend heen' ;
De voorste kampers met hun menners op den wagen ,

Het voetvolk achter hen en 't ligchaam , uitgedragen
 In 't midden van den sleep , bedekt met vlokken haar ,
 Hem toegeworpen van de kermende oorlogsschaar ,
 En 't kille hoofd geschraagd door held Achilles handen ,
 Die 't ligchaam plegtig wijdt aan Plutoos donkre stranden.

Genaderd tot de plaats , door Peleus zoon bestemd ,
 Wordt heel de brandstof tot een houtmijt opgeklemd
 En 't voorschrift van den held bij 't naar geweene voltrokken.
 Hij treedt een wijl op zijde en snijdt zijn gouden lokken ,
 Sperchiüs vloed gewijd , van 't neêrgebogen hoofd ,
 En spreekt , doch met een stem , in snik op snik verdoofd ,
 Terwijl zijn weenend oog de golven langs blijft staren :
 “Vergeefs , Sperchiüs ! heeft mijn vader aan uw baren
 “Een honderdoffer en mijn vlokken toegewijd ,
 “Indien ik ongekreukt mogt keeren uit den strijd.
 “Vergeefs beloofde hij u 't bloed van vijftig stieren
 “Op de akkers , waar ge ontstaat en wij uwe outers vieren ;
 “Vergeefs beloofde hij ; gij hebt zijn beê versmaad.
 “Thans , nu de grijsaard mij niet weêrziet in mijn' Staat ,
 “Thans voer' mijn boezemvriend die vlecht naar Plutoos stran-
 (den !”

Hij sprak , en legt het lijk zijn haarlok in de handen ,
 En wekt in aller ziel een stille droefheid op.
 Men uit een naar geweene en voert den rouw in top ,
 En mogelijk waar' de zon terwijl in zee gedoken ,
 Had strijdbre Achilles niet den Veldheer aangesproken :
 “o Atreus zoon ! — want naar uw' last wordt meest gehoord —
 “Men zette een' andren dag zijn rouwbetooning voort.
 “Laat nu den krijgsman gaan en 't plegtig maal bereiden ;

“Die eer, het lijk eens vriends bewezen bij ’t verscheiden,
“Wordt best door ons betoond; doch blijv’ de Vorstenschaar.”
Der helden Opperheer wordt naauw zijn’ wensch gewaar,
Of ijlings doet hij ’t volk het breede strand begeven.
Door lijkbedienaars wordt de houtmijt opgeheven;
Ze is honderd voeten breed en rijst tot honderd op:
Het neêrgelegde lijk rust aan den hoogsten top,
En ’t bloed van schapen en van rundren dekt de stranden;
Hun vacht wordt afgestroopt, en door Achilles handen
Hun uitgewrongen vet het ligchaam opgestort,
En ’t afgevilde rif ten stapel opgesjord.
De zoete honig wordt met keur van balsemgeuren
In vazen uitgeplengd, die ze op de houtmijt beuren.
Een viertal rossen moet gaan blaken in den gloed;
Van negen blaffers, aan den koningsdisch gevoed,
Doorboort hij zelf er twee, ten stapel opgestooten,
En zespaar Trojers, uit doorluchtig bloed gesproten,
Ontzielt hij tot zijn wraak, en eind’lijk steekt zijn hand
Den hoogen stapel en zijn offergave in brand.

Nu barst hij schreiend uit, bij ’t galmen dezer woorden:
“Verheug u, o mijn vriend! tot zelfs aan Plutoos boorden;
“Patroklos! wees verblijd; ik heb mijn’ eed volbragt
“En zespaar Trojers, u ter offerand’ geslagt,
“Vergaan reeds nevens u, in de eigen vlam verslonden,
“En Hektor, Priams zoon, wordt hier verscheurd door honden,
“Maar nooit door ’t stapelvuur.”—Zoo dreigend klinkt de stem.
Doch Hektor blijft gespaard; geen honden krenken hem,
Want blonde Venus waakte en ’t roofdier kon niet woeden.
Met rozebalsem blijft zij ’t jeugdig lijf behoeden,

Wanneer het Peleus zoon als aan den wagen smeedt ,
Terwijl hem Febus gunst met wolken overkleedt ,
Die 't oord , waar 't ligchaam rust , van uit den hemel dekken ,
Opdat geen zonnestraal verdrooging zou verwekken
In pezen of gewricht , of rotting doen ontstaan.
De vlam van 't stapelvuur wint echter nog niet aan ,
En Peleus heldenzoon , weêr van de mijt geweken ,
Gaet voort met Zefyrus en Boreas te smeeken
En zegt hun offers toe en plengt ter gouden schaal
Den kostbren feestwijn uit , opdat hun kracht niet faal' ,
En 't ligchaam in den gloed te sneller rust moog' vinden.

Snelvoetige Iris strekt zijn voorspraak bij de winden ,
Aan 't hof van Zefyrus bij 't feestbanket geschaard.
Zoo ras hun fonklend oog haar in 't portaal ontwaart , —
Want Iris nadert slechts tot op den marmren drempel —
Rijst alles vrolijk op en biedt haar in hunn' tempel ,
Om 't zeerst een zitplaats aan ; maar , dankbaar voor hun vlijt ,
Weêrspreekt zij 't eerbewijs : “t Is hier geen zittenstijd ;
“Ik snel de golven langs naar 't land der Ethiópen ,
“Waar stroomend offerbloed der Goden gunst moet koopen ,
“Om deelgenoot te zijn dier hooge plegtigheên.
“Maar Peleus dappre zoon blijft ijvren in gebeên ,
“Opdat hem Boreas met Zefyr zou genaken
“En door vereende kracht den stapel weg doen blaken ,
“Die zijn' Patroklos draagt , van heel zijn volk beschreid.”

Dus spreekt ze en ijlt weêr voort. — Hun adem was bereid
En breekt als dondrend los , en worstelt met de wolken ,
En ruit de golven op , gezweept in 't diepst der kolken ,

En stort al draaijend neêr aan Priams vruchtbaar strand ,
Terwijl het stapelhout met zwaar gebruis ontbrandt.
Zij blazen ijvrig door om 't rijzend vuur te kweeken.
Achilles blijft den grond den ganschen nacht doorweeken
Met schuimend druivennat , ter eer zijns vriends gemengd ,
Bij d' aanroep van zijn' geest ten beker uitgeplengd.
Gelijk een vader trilt tot in zijne ingewanden ,
Wanneer hij 't ligchaam van zijn' lievling ziet verbranden ,
Van zijn' verloofden zoon , wiens onherstelbre dood
Een treurend oudrenpaar in diepe droefheid stoot :
Zoo weent Achilles , nu hij 't vriendenlijk ziet blaken ,
En , kruipende om zijn mijt , een bang geweene blijft slaken.

De heldre Lucifer , die 't morgenlicht verbeidt ,
Auroraas lijfstaffier , als zij haar goud verspreidt ,
Rijst langs de watren op en ziet de vlam bezwijken.
De winden haasten zich van Trojes kust te wijken ,
De zee van Thracie in , die borlend opwaarts spat.
Achilles vlijt zich neêr , van 't ijvren afgemat.
De koesterende slaap bevangt zijn weenende oogen ;
Doch heel de heldenschaar , weêr naar de kust getogen ,
Genaakt met Atreus zoon en wekt hem door 't gewoel ,
En daadlijk rijst hij op en meldt den kring zijn doel :
"o Atreus Koningsspruit en moedige Opperheeren !
"Men blusch' , zoo ver de vlam den stapel deed verteren ,
"Het rookverspreidend hout door ingeplengden wijn ,
"En zoek' Patroklos rif , dat niet vermengd kan zijn ,
"Dewijl men 't op de kruin der houtmijt had verheven ,
"En de andren , aan den kant ten stapel ingedreven ,
"Verwijderd zijn van hem : men kieze een lijkbuis uit ,

“Met dubbel vet gedekt, die hier zijne asch besluit,
“Tot mij 't vijandlijk staal ten afgrond in laat dwalen.
“Ik wil geen praalgebouw met luister op doen halen,
“Maar slechts een nedrig graf: een uitgebreid gesticht
“Zij na mijn' eigen' dood en dan eerst opgerigt,
“Wanneer de Griek mij laat op Trojes stille boorden.”

Zoo klinkt Achilles stem; men schikt zich naar zijn woorden
En bluscht met ouden wijn de nog ontvlammende asch,
Zoo ver de houtmijt reeds van 't vuur doorblakerd was.
Het blank gebeente wordt de lijkvaas ingesloten,
En, met een dubblen glans van stollend smeer begoten,
Van lijnwaad overkleed, weêr in zijn tent gevoerd.
Men paalt een grafplaats af, en de aard' wordt omgeroerd
En cirkelvormig om de houtmijt opgedreven.
De schaar wil keeren, toen de grafterp stond verheven,
Doch Peleus zoon weêrhoudt ze en vangt een lijkfeest aan,
En stelt de prijzen voor, die op de zege staan:
Bewerkte standaards, goud en ijzerwerk en rossen
En muilen, rijk getoomd, en hooggehorende ossen,
En vrouwen, schoon van leest, wier luister niets verdooft.

Men plaatst zich. De eerste prijs, voor menners uitgelooft,
Is deze: een schoonheid, die bij 't weefgetouw kan baten,
Een drievoet, uitgediept voor twee en twintig maten.
De tweede: een merrie, in haar zesde levensjaar,
In 't woud gebreideld en bij 't wilde lastdier zwaar.
De derde: een vaas, nog nieuw en zilverblank van buiten,
Die tweepaar maten in haar' boezem kan besluiten.
De vierde: een som in goud, die twee talenten woog.

De vijfde: een schaal, gehold van ondren en omhoog.
Nu rijst Achilles op en doet zijn voordragt hooren:
"Beheerscher van ons heir en dappre heldenkoren!
"De prijs der vlugheid met de wagens ligt gereed.
"Indien men niet ter eer van mijn' Patroklos streed,
"De schoonste kampprijs werd mij zeker niet ontogen.
"Gij weet hoe mijn gareel op wonderkracht mag bogen;
"Onsterflijk is zijn bloed; de God der pekelbaan
"Droeg ze aan mijn' vader op; die bood ze mij weêr aan.
"Doch ik verlang geen' prijs en wil dat span niet geven,
"Beroofd voor eeuwig van een' menner, zoo bedreven,
"Die met zachtmoedigheid en trouw hun 't voedsel bood
"En 't natgewasschen hoofd met olieglans begoot.
"Nu treuren ze om dien held en vegen met hun manen
"Den zoo gevloekten grond, bevochtigd van hun tranen. —
"Doch trek' hier ieder uit, die op zijn krachten bouwt
"En op zijne oorlogskar en fier gespan vertrouwt."

Zoo klinkt Achilles stem; de menners staan reeds vaardig:
Admétus zoon, den naam van karbestuurder waardig,
Eumélus, aan hun spits. De wakkre Diomeed
Met kleppers, die zijn moed hem eenmaal winnen deed
Van held Enéas, toen hem Febus kwam verlossen.
Vorst Menelaüs met een paar der snelste rossen,
Podargus, die hem zelf' in eigendom behoort,
En Ethé, vlug in vaart, die aller oog bekoort,
Door Echepólus aan den Veldheer opgedragen,
Opdat hij 't leven niet voor Troje zou gaan wagen
En al de schatten, die zijn wijs bestuur hem won,
Gerust verteren mogte in 't vruchtbaar Sicyon:

Die brengt hij onder 't juk en vreugd bevangt hun zinnen.

De vierde menner, die een' kampprijs wenscht te winnen,
Is jonge Antilochus, van Nestor afgestamd.

Een viertal paarden, maar van minder drift ontvlamd,
Op Pylos veld geteeld, staat voor zijn kar gebonden,
En Nestor leert zijn telg de slimste mennersvonden,
En spreekt hem teeder aan: "Gewis, mijn dierbre zoon!
"Gij waart, als jongling, reeds begunstigd van de Goôn.

"Gij kent de mennerskunst; u blijft niet veel te leeren.
"Gij weet uw rossen bij den eindpaal om te keeren;
"Maar uw gespan is traag. Ik wacht hier tegenspoed.
"Hun paarden zijn te snel, te vliegend snel van voet,
"Hoewel de menners ligt geringer kunst doen blijken.
"Doch hoor, zoo kan gewis de prijs u nooit ontwijken,
"Hoor, dierbre! naar mijn' raad. De man, die 't hout bereidt,
"Is niet zooforsch door kracht, maar door ervarenheid;
"De stuurman, die met storm een holle zee moet bouwen,
"Kan door zijn kunst alleen 't geslingerd schip behouên,
"En 't is door haar slechts dat een menner schittren kan.

"Hij die slechts rekt op zijn' wagen en gespan
"Dwaalt onvoorzigtig, door verblindheid ingenomen,
"En kan naar eisch zijn ros noch prikklen noch betoomen;
"Maar hij, die kunst bezit, al zijn de paarden slecht,
"Betracht den hoogen paal, in 't renperk vastgehecht,
"En houdt dien steeds in 't oog bij 't waakzaam ijvrig mennen.
"Hij nadert tot zijn wit, terwijl hij voort blijft rennen.
"Die eindpaal zal u hier gemaklijk kenbaar zijn:
"Gij ziet een' droogen staak van eikenhout of pijn,
"Die niet verrotten kan, wat regens hem ook treffen,

“Ter hoogte van eene el, zich boven de aard’ verheffen.
 “Twee steenen van een oud, vernietigd grafgesticht,
 “Of wel in vroeger tijd ten scheidperk opgerigt,
 “Staan, hagelwit van kleur, aan ’t eind der effen sporen,
 “En zijn door Peleus zoon ten renpaal uitverkoren.
 “Rijd steeds op deze voort en raak die van nabij;
 “Maar wende uw buigend lijf zich naar de linkerzij,
 “Terwijl gij ’t regterpaard den lossen toom zult geven;
 “Gestaâg zij ’t linker- op den renpaal aangedreven,
 “Zoo dat uw wagenrad te raken schijne aan de aaf.
 “Doch blijv’ vooral de steen, die gij voorbijsnelt, gaaf,
 “Opdat ge uw kar niet breekt of uw gespan moogt wonden;
 “Tot vreugd der andren, ware uw zege dan geschonden
 “En in verdriet verkeerd. o! Bouw niet op uw kracht,
 “Maar wees vooral, mijn telg! omzigtig en bedacht;
 “Want voert uw wijs beraad u eens voorbij de palen,
 “Geen menner kampt hier, die u dan meer in kan halen,
 “Al voerde hij een ros, uit hemelsch bloed gebaard,
 “Arïon, zoo beroemd, Adrastus Godlijk paard,
 “Of zelfs de kleppers, aan Laömedon geschonken.”
 Zoo doet hier Pylos Vorst den moed van ’t kroost ontvonken,
 Gelenigd door zijn’ raad, en keert weër naar ’t gestoelt’.

De vijfde menner, die naar eedlen renprijs doelt,
 Is held Meriones. Men plaatst zich op den wagen,
 En loot onzijdig, wie het eerst vooruit zal jagen.
 Achilles schudt, en ’t lot brengt Nestors lievling uit;
 Eumélus achter hem, en nu de heldenspruit
 Van Koning Atreus, en Meriones na dezen,
 En hij, die ’t meest vermag, moet juist de laatste wezen:

II.

12*

't Is dappre Diomeed , uit Tydeus echt ontstaan.
Men schaart zich. Peleus zoon wijst hun den renpaal aan,
In 't wijd verschiet gesteld , en kiest tot kampbeslechter
Den achtbren Fenix uit , om als een billijk regter
En luid te melden , wie den renpaal 't digtst genaakt.

Het vijftal kampers , van gelijke drift geblaakt ,
Verheft , gelijk , de zweep en treft door stem en teugels
Zijn ongeduldig span , eergierig , als op vleugels ,
De kusten afgesneld. Een ondoorzienbre boog
Van stof rijst , als een mist of donderwolk , omhoog.
De paardenmaan waait op in 't prijsbedoelend hollen.
De kar , omlaag geheld , schijnt langs den grond te rollen ,
Of springt weêr hotsend op : de menner houdt zich pal
En spoort , onzeker wie den prijs verwerven zal ,
En met een kloppend hart , dat slechts naar eer blijft hïjgen ,
De vlugge kleppers aan , die 't stof omhoog doen stijgen .

Maar naauwlijks keerden zij , met snellen ommekeer ,
Aan 't uiterst eind' van 't perk en bij de golven weêr ,
Of nu begon de moed en 't kunstbegrip te blijken ,
En gaf men 't ros zijn' loop. Niet vatbaar meer voor wijken ,
Dringt Vorst Eumélus al de medekampers voor ;
Hem vliegt Tydides na door 't ingeslagen spoor ;
Zijn hengsten nadren zoo , als wilden ze in hun jagen
Admétus Koningsspruit besteigren op zijn' wagen ,
Terwijl hun rookend hoofd van zoo nabij genaakt ,
Dat hun geblaas zijn' rug en breede schoudren blaakt ;
En zeker waar' de kans hier twijfelbaar gebleven ,
Of waar' hier Tydeus zoon in zegepraal verheven ,

Had Febus hem de zweep niet grimmig afgescheurd.
Hij barst in tranen los, nu hij zijn ramp bespeurt,
En hoe Eumélus kar hem achter zich doet blijven,
Nu hem een God belet zijn rossen voort te drijven:
Doch Pallas, die hem schraagt en Febus list doorziet,
Terwijl ze onteugelbaar in 't renspeer nederschiet,
Geeft hem de zweep in d' arm en 't ros vernieuwde krachten,
En laat Eumélus haar bestraffing niet meer wachten.
Zij knakt zijn paardenjuk, en 't span, dat niets meer bond,
Dwaalt van zijn rigting af; zijn dissel wrijft den grond,
En hij, bij 't wagenrad ten zetel uitgestoven,
Voelt zijn getroffen hoofd nabij de wenkbraauw kloven,
En arm en neus en mond gepletterd en verschokt,
En 't schreiend oog schiet vol, terwijl hem de adem stokt.
Zijn mededinger nu, met drift vooruitgevlogen,
Snelt al de kampers voor en Pallas kroont zijn pogen;
Zij geeft den kleppers moed en voert zijn' roem in top,

Dien onverwinbren held volgt Menelaüs op,
En Nestors lieveling spoort de paarden van zijn' vader:
"Rukt voort en bezigt moed en krachtbesef te gader!
"Ik wijs u niet verblind op dappren Diomeed,
"Door Pallas aangevoerd, dien zij met roem bekleedt;
"Maar Atreus zoon alleen moet al uw aandacht wekken,
"Opdat geen merrie u tot oneer zou verstrekken,
"U, hengsten, groot van kracht! wat toch bedwingt uw vaart?
"Doch hoort, en 't zal geschiên wat u mijn stem verklaart:
"Indien we in 't kampgevecht geringen prijs behalen,
"De teedre liefde van mijn' vader zal u falen,
"En 't staal u daadlijk bij uw weêrkomst doen vergaan.

“Doch onderzoekt gij zelf’, wie op den roem zal bogen
 “Van zulk een zegepraal: ligt heeft me een schijn bedrogen;
 “Maar ’k zie in hem een’ held, met koningsmagt bekleed,
 “Vorst Tydeus moedig kroost, den strijdbren Diomeed.”

Nu voert Oïleus zoon hem bits zijn antwoord tegen:
 “Wat snapt gij zoo gestaâg? langs de ingeslagen wegen
 “Keert Vorst Eumélus met zijn vlugge paarden weêr.
 “Gij zijt toch ook zoo jong, zoo onbesuisd niet meer,
 “Noch zoo ver ziende, om nu dien uitslag reeds te spellen.
 “Doch immer druischt gij door: dat haastig oordeel vellen
 “Betaamt geenszins aan u; doorluchtiger dan gij
 “Voegt zulk eene uitspraak hier; het span, ons meest nabij,
 “Is van Admétus zoon, die pal staat op zijn wagen.”

“Boosaardige Ajax, wien geene eendragt kan behagen!” —
 Spreekt Gnossus Koning weêr, die reeds van gramschap ziet —
 “Het smalen is uw kunst, en anders kunt gij niet.
 “Men wedde: een kostbre vaas of drievoet sterke ons gissen.
 “Laat Agamemnon zelf ons twistgeding beslissen,
 “En wie hier ’t eerst genaakt: zoo leert ge uw dwaling zien,
 “En ’t best gevoelen door mij ’t wedloon aan te biên.”
 Hij sprak. Oïleus zoon, door fellen wrok gedreven,
 Vloog reeds gramstorig op, om woest bescheid te geven,
 En zeker had de twist nog heviger geblaakt,
 Had Peleus vlugge zoon dien niet terstond gestaakt:
 “Laat af, o helden! u in laag geschil te mengen.
 “Bij andren zoudt gij toch dat twisten nooit gehengen,
 “Maar ’t streng berispen; dus zet u geduldig neêr.
 “Het overwinnend span keert spoedig tot ons weêr,

“En dan kan elk van ons met zekerheid bepalen ,
“Wiens kleppers d’ eersten , wiens den tweeden prijs behalen.”

Dus uit hij zich. Terwijl genaakt hen Diomeed ,
Die ’t span nog altijd zweepte en vrolijk steigren deed
In ’t roemrijk nadren langs de hobbelige wegen.
Het spat den meener stof en slijk en aardklomp tegen.
De kar , door glansrijk tin en kostbaar goud verfraaid ,
Rolt met een prachtig rad , dat onbelemmerd draait ,
De breede sporen langs , en raakt den grond slechts even ,
En ’t span vliegt ijlings voort , als door den wind gedreven.
In ’t midden van den kring beteugelt hij zijn’ draf.
Met droppels valt hun ’t zweet van hals en voorborst af.
Hij springt ter aarde en legt de zweep weêr op den wagen ,
En neemt den eersten prijs , hem billijk opgedragen ,
En stelt zijn’ drievoet en de schoonheid , die hij wint ,
In handen van zijn volk , terwijl hij ’t ros ontbindt.

Hem volgt Antilochus , alleen door listig pogen
En niet door vlugheid in den kamp vooruit gevlogen ,
En daadlijk achter hem rijdt Menelaüs aan.
Zoo wijd een moedig ros van ’t wagenrad blijft staan ,
Terwijl de punt zijns staarts den ijzren band kan wrijven
En tusschen hem en ’t rad slechts weinig plaats doet blijven :
Zoo wijd bleef Atreus zoon hier achter Nestors spruit ,
In ’t eerst een’ schijfworp ver , thans minder voor hem uit ,
En altijd nagejaagd , bij ’t onvermoeibaar kleppen
Van Ethé , die met drift den vluggen voet blijft reppen
En had de legerkring zijn vaart niet afgepaald ,
Nog waar’ hij voortgesneld en had den prijs behaald.

Een' lansworp achter hen was , minder wel bedreven ,
Idomeneus trawant , Meriones , gebleven .
Want trager was zijn ros en klein zijn mennerskunst .
Eumélus , overheerd , in spijt van Febus gunst ,
Kwam langzaam achter hen met d'afgebroken' wagen ,
De paarden voor zich uit , en 't oog ter neêrgeslagen .

Zoo naar een schouwspel doet Achilles hevig aan ,
En ijlings rijst hij op en doet zijn' wil verstaan :
"De beste kamper heeft de zegepraal verloren ;
"Hem zij , gelijk ons voegt , de tweede prijs beschoren ,
"Terwijl ik Tydeus zoon den eersten prijs voldoe."
Hij sprak , en naar zijn' wensch juicht elk zijn voordragt toe ,
En zeker had men hem de merrie prijs gegeven ,
Wanneer Antilochus de stem niet had verheven
En heel den voorslag niet met regt had afgekeurd :
"Wanneer gij 't waarlijk doet , valt u mijn wrok te beurt .
"Mij wordt de prijs ontruikt , dewijl in 't ijvrig kampen
"Een God zijn kar en span getroffen heeft met rampen .
"Hoe groot zijn kunst ook zij , hij ware ons voorgesnord ,
"Indien hij voor de Goôn zijn beden had gestort .
"Maar wilt ge hem uw gunst zoo duidelijk doen aanschouwen ,
"Dan hebt gij koper , goud , genetten , kudden , vrouwen .
"Geef hem uit zulk een' schat gelijke gift of meer ,
"Opdat u 't Grieksche volk als medelijdend eer' .
"Doch wat mijn kunst mij schonk , wil ik voor niemand derven ,
"En hij , die 't nog verlangt , kan 't slechts door kracht verwer-
(ven."

Hij sprak , en Peleus telg , die Nestors zoon bemint ,
Verheugt zich met een lachje om 't dreigen van zijn' vrind ,

En antwoordt hem : “Welnu; dienstvaardig op uw wenken,
“Zult gij me Admētus spruit een ander loon zien schenken :
“Het pantser van metaal , met blinkend tin omkleed ,
“Asteropéüs lijf , toen ik hem sneuvlen deed , (len.”
“Ontweldigd door mijn vuist , moog’ hem aan ’t ligchaam pra-
Dus sprekend , laat hij reeds dat schittrend harnas halen.
Automedon snelt heen’ en stelt hem ’t loon ter hand ,
En hij Eumélus weêr , die al zijn’ rouw verbant.

Doch Menelaüs , op Antilochus gebeten ,
Rijst van den zetel uit , door bittere smart bezeten ;
Hem geeft de krijgsheraut den schepter ; alles zwijgt ,
En plegtig vangt hij aan , terwijl zijn gramschap stijgt :
“Waarom , o Nestors zoon , weleer in deugd volkomen !
“Mijn’ roem door hem bevlekt , mijn span zijn eer benomen ,
“Terwijl ge een mindre teelt vooruitjoegt in mijn spoor ?
“Maar gij , Bestiërdren van ons Grieksche heldenkoor !
“Weest regters van dit pleit , en zonder ons te vleijen ,
“Opdat de laster niet in ’t leger moog’ verspreijen :
““Den held Antilochus , door Atreus zoon verdrukt ,
““Werd , schoon hij meer vermogt , de mennersprijs ontruikt ,
““Dewijl zijn wagenspan het andre in kracht moest wijken.”—
“Gij zwijgt ; ik zelf wil dan mijn billijkheid doen blijken ,
“En geen der helden zal mij laken in ’t besluit.
“Welaan , Antilochus ! bezweer ons overluid ,
“En vóór uw kar geplaatst , en de eigen zweep in handen ,
“Waarmeê ge uw hijgend span gejaagd hebt naar de stranden ,
“Bezweer ons bij Neptuin , dat gij onschuldig waart ,
“Toen mij uw wagen heeft beteugeld in mijn vaart.”

“Gedoog het deze maal, o Vorst der heldenkoren!” —
Dus laat zich met beleid zijn weêrpartij weêr hooren —
“Dewijl gij ouder zijt en meer begaafd dan ik.
“Gij weet, een jongling dwaalt schier ieder oogenblik;
“Ligtzinnig is zijn geest en ’t hoofd is onberaden:
“Dus wijt het aan mijn jeugd, indien ik u dorst smaden.
“’t Gewonnen ros, mijn loon, is reeds u afgestaan,
“En hadt gij meer gevraagd, ik had uw’ wensch voldaan,
“Veeleer dan dat ik me in uw oogen zou’ bevelken,
“En door een valschen eed der Goden wraak zou’ wekken.”
Hij sprak en geeft den prijs aan Menelaüs weêr,
Wiens hart zich opent bij ’t genot van zulk eene eer.
Gelijk de morgendauw in vruchtbelovende aren,
Tot rijpheid aangestoofd, een nieuwe kracht doet varen:
Zoo stort dat eerbewijs hem blijdschap in ’t gemoed,
Terwijl zijn dankbaarheid zich reeds tot antwoord spoedt:
“Thans wil ik, hoe vergramd, ik zelf, o jongling! wijken,
“Dewijl gij nooit voorheen’ ligtzinnigheid deedt blijken,
“En heden slechts de jeugd zoo veel op u vermogt.
“’t Is beter niet door list de zegepraal gezocht
“Van magtiger dan wij, en ’k zou geen weêrspraak hooren;
“Maar gij, uw broeder, en de roem der heldenkoren,
“Uw vader leed reeds zoo, alleen om mijn geschil,
“Dat ik uw beê verhoor en u bekroonen wil
“En afstaan van mijn regt; zoo moog’ de wereld weten,
“Dat blinde hoogmoed nooit mijn’ boezem heeft bezeten.”

Dus uit hij zich en stelt Antilochus trawant,
Noémon, onverwijld, dat moedig ros ter hand,
En neemt de vaas, die met zoo groot een’ glans mogt pronken.

De twee talenten gouds, ten vierden prijs geschonken,
Verkrijgt Meriones: de schaal alleen blijft staan;
En Peleus zoon biedt haar den grijzen Nestor aan:
"Neem, grijsaard! neem dees schaal, die u mijn dank wil geven.
"Zoo moog' Patroklos naam in uw gedachten leven,
"Patroklos, dien gij nooit bij 't Grieksche volk meer ziet.
"Gij zoekt ons worstelperk of vuistgevecht toch niet,
"Gij mikt niet meer naar 't wit noch zult naar wedloop trachten;
"Want sloopende ouderdom vernielde uw jonglingskrachten."

Hij sprak en schenkt haar weg. De grijsaard is verheugd
En antwoordt daadlijk bij 't herdenken aan zijn jeugd:
"Uw taal is waar, mijn zoon! ik ben verstijfd van leden;
"Mijn voet is minder snel; mijn arm is afgestreden;
"Mijn vuisten zijn verstramd: o! had ik nog dien gloed,
"Die onverwinbre kracht van 't bruisend jonglingsbloed,
"Die zoo doorluchtig bleek, toen Amarynceus loten
"Het lijkeest van dien Vorst met spel en kamp besloten.
"Toen had Buprasium en 't gansch Etolisch rijk
"En Pylos zelf geen' held, in kracht aan mij gelijk.
"In 't ijzren vuistgevecht moest Klytomédes wijken;
"In 't worstlen deed mijn hand Ancéus hand bezwijken;
"In 't loopen snelde ik zelf den held Ifiklus voor;
"Mijn speer won 't Fyleus af en strijdbren Polydoor;
"Alleen de renprijs werd me in 't mij benijdend pogen
"Door Aktors tweelingkroost en overmagt onttoegen,
"En hun verbleef de prijs, voor menners ingesteld;
"Een hunner hield met kracht zijn teugels vastgekneld,
"Terwijl zijns broeders zweep de rossen voort deed varen.
"Zoo was ik in mijn jeugd; nu drukt mij 't wigt der jaren;

“Toen blonk mijn luister uit; ik was der helden schrik;
“Nu past dat glansrijk werk aan jeugdiger dan ik.
“Maar kom, vereer uw’ vriend door vorstelijke spelen.
“’k Ben dankbaar voor uw gift en ’t kan mijn hart nog streelen,
“Dat ge ook aan Nestor denkt, wiens achting u bekoort,
“En hem die eer bewijst, die me in dit heir behoort.
“U moog’ het Godendom hiervoor met roem vergelden!”

Hij spreekt. Achilles wendt zich plegtig tot de helden,
Zoo ras de grijsaard dus zijn dankbetuiging sluit,
En looft voor ’t vuistgevecht de schoonste prijzen uit:
Den winnaar een muilin, die leed noch last bezwaren,
Weêrspannig in ’t gareel, in ’t zesde van haar jaren,
En zijn’ verwonneling een ronde feestbokaal.
Hij wekt in aller hart de geestdrift door zijn taal:
“Verkiest, o Atreus zoon! en gij, in rang verheven!
“Uit hen, wier sterke hand, in vuistgevecht bedreven,
“Den grootsten roem verwierf, een krachtig heldenpaar.
“Hij, dien Apolloos gunst voor ’t oog der legerschaar
“Als overwinnaar kroont, zal dees muilin behalen.
“De beker is voor hem, die niet kan zegepralen.”

Hij zegt. Epeüs, groot van ligchaam en van kracht,
Volleerd in vuistgevecht en steunende op zijn magt,
Rijst op en grijpt den buit, als hoofdprijs voorgedragen,
En spreekt: “Genaak’ hij vrij, die ’t vuistgevecht durft wagen.
“Geen mensch ontnemt me een’ prijs, dien ik voor mij bestem.
“Ik ben hier de eerste in kracht: de beker is voor hem.
“Of is ’t mij niet genoeg in de oorlogskunst te wijken!
“Maar wie toch kan beleid in ieder vak doen blijken?”

“Doch ik verklaar u dit; al is hij 't meest gevat,
“k Vermorzel hem zijn leên en kneus zijn beendren plat,
“En blijv' hier dan een schaar, om 't ligchaam op te heffen
“En weg te voeren, als mijn vuist hem eens mogt treffen.”
Hij daagt hen; alles zwijgt. Euryalus alleen,
Mecistheus Koningsspruit, die Kadmus kroost voorheen'
Bij 't graf van Edipus in 't lijkfeest had verslagen,
Verheft zich in den kring en wil den tweestrijd wagen.
Voor hem voelt Tydeus zoon de borst van vriendschap slaan;
Hij wenscht voor hem de zege en spoort zijn geestdrift aan,
En geeft hem eerst een' riem, daarna de ledren banden,
Gebruikbaar in dien kamp tot deksel van de handen.

Het dus omgorde paar treedt op voor ieders oog,
En heft op d' eigen' wenk de sterke vuist omhoog.
De slag vervangt den slag; gestaâg wordt de aandrang wreeder;
De tanden knarsen fel en 't zweet vloeit taplings neder.
Epeüs eindelijk treft zijns mededingers wang,
Terwijl hij aarzelde, en de held weêrstaat niet lang,
Maar valt bezwijmend neêr. Gelijk het vlak der baren
Een' visch, den kalmen schoot der watren uitgevaren
Met Boreas geblaas, terstond weêr overdekt:
Zoo tuimelt hij, en ligt gevoelloos uitgestrekt.
Epeüs beurt hem op; zijn drom, van schrik bevangen,
Schiets toe, en sleept hem weg, terwijl hij 't hoofd laat hangen,
En, van 't besef beroofd, zijn bloed al gudsend braakt,
En 't volk den beker neemt, door hem ten buit gemaakt.

Nu stelt Achilles, die de spelen voort doet varen,
Den prijs der worstling in voor 't oog der heldenscharen.

Een hooge drievoet, die met heldren luister straalt,
Een zespaar ossen waard, is hem, die zegepraalt;
Een vrouw, die, schoon van leest, door handigheid kan pronken,
Een viertal rundren waard, blijft hem, die valt, geschonken.
De zoon van Peleus rijst en elk wordt uitgedaagd:
"Genaakt, gij, dappren, die uw kracht in 't worstlen waagt!"
Hij sprak, en Ajax was reeds driftig opgerezen,
En schrandre Ulysses mede, om zijn beleid geprezen.
Dat paar, ten kamp bereid, van 't wapprend kleed ontlast,
Treedt op, en klemt zich nu met sterke vuisten vast,
Als bindten van een huis, met kunst aaneengesloten,
Om 't buldren van den wind door vastheid af te stooten.
De rug der worstlaars kraakt, verbogen door de vuist,
Terwijl een stroom van zweet hun langs de leden bruist.
Een aantal striemen blijft in zijde en schoudren branden,
En ieder vlamt op 't loon met onvermoeibare handen.
Vergeefs drukt Ajax zijn' bestrijder naar den grond;
Hij velt Ulysses niet, die schok op schok weêrstonde,
En vruchtloos wringt hem deze ook wederzijds naar de aarde.
Maar eindelijk, nu die strijd den Griek verveling baarde,
Spreekt Ajax: "Hef mij op, of ik hef u omhoog,
"En dan besliss' Jupyn, wie hier in 't worstlen boog!"

Nu tilt hem Ajax op; hij voelt zich naauw verheven,
Of Ajax, met zijn knie reeds achteruit gedreven,
Stort neder op den grond; hij valt hem op de borst,
En 't leger staat verstomd bij 't waagstuk van den Vorst.
Ulysses, die nog eens door grooter kunst wil treffen,
Scheurt Ajax van den grond, doch kan hem niet weêr heffen;
Diens knie beteugelt hem, en 't neêrgeplofte paar

Rolt voort in 't stuivend zand bij 't juichen van de schaar ,
En 't had een derde maal gewis zijn kracht gemeten ,
Indien hun Peleus zoon zijn' wil niet had doen weten :
"Laat af van 't worstlen , en vermoeit u zelf' niet meer ;
"U beide is hier de zege ; ontvangt hier de eigenste eer ,
"Ontvangt denzelfden prijs ; maar nu , laat andren strijden."
Hij sprak , en 't hijgend paar doet hem geen weigring lijden ;
Het schudt zijn ligchaam af en trekt zijn kleed weêr aan.

De vlugste loopers roept Achilles nu ter baan.
Een' zilvren beker , fijn gebeeldhouwd , groot van waarde ,
Een zestal maten wijd , om 't schoon beroemd op aarde ,
Door Sidons volk gewrocht met vorstelijke pracht ,
Door Tyrus handelsschaar de watren langs gebragt ,
Op Lemnos kust geveild , aan Thoas opgedragen ,
En voor Lykàon , in Patroklos boei geslagen ,
Door Vorst Eunéüs tot zijn lijfrantsoen geboôn , —
Dien kostbren beker nu geeft Peleus heldenzoon
Ter eer zijns halsvriends weg voor hem , die 't snelst zou loopen.
De tweede , die verwon , mag op een runddier hopen ;
De derde een half talent van onverbasterd goud.
Hij rijst , terwijl zijn taal hen tot den kamp verstout :
"Genaakt , ô helden ! die op vluggen loop kunt bogen !"

Hij daagt ze. Oïleus zoon was reeds ter baan gevlogen :
Ulysses snelt hem na met Nestors heldenspruit ,
Geheel de jonglingschap in snellen gang vooruit.
Men schaart zich. Peleus zoon verwijst hen naar de palen ,
En 't drietal neemt zijn vaart ; gespoord tot zegepralen ,
IJlt Ajax aan de spits ; Ulysses blijft hem bij ,

Gelijk de schietspoel aan de vrouwelijke zij',
Bij 't werkzaam ijvren met de volle hand gedreven,
Terwijl ze 't vlas ontwind, haar' boezem langs blijft zweven:
Zoo vliegt Laërtes zoon gestadig met hem door,
Eer 't opgejaagde stof nog rijzen mag in 't spoor,
En drijft zijn' adem uit op Ajax blonde haren,
Bij 't prikkend juichen der bewondrende oorlogscharen.
Zoo was geheel de baan dan bijkans afgerend,
Wanneer Laërtes zoon den geest tot Pallas wendt
En heimlijk bidt: "Godin! verhoor me en drijf mijn schreden!"
Hij smeekt, en zij verligt en hand en voet en leden,
En velt aan 't eind' der baan zijn' mededinger neêr,
In 't oord, waar Peleus zoon, Patroklos schim ter eer,
De rundren had geslagt; een oord, met bloed bedropen,
Dat hem in 't aanzigt dringt, nu hij den prijs mogt hopen.
Ulysses vliegt hem voor en neemt den beker aan,
'Terwijl zijn weêrpartij, bedremmeld opgestaan,
Met rundrenmest bevuild, zich haast den os te vatten
En, klagende om zijn lot, het vuil weêr af te spatten:
"Die Pallas, die zoo vaak een wonder voor hem deed,
"En, als een moeder kweekte, is de oorzaak van mijn leed."
Dus jammert hij; gelach vervangt zijn ijdel klagen.

Antilochus, die 't paar steeds voor zich heen' deed jagen,
Behaalt den minsten prijs en wendt zich tot de schaar:
"Ook hier, mijn vrienden! hier bewijst de zege ons klaar,
"Hoe de oudste menschen 't meest begunstigd zijn op aarde:
"Ik buig voor Ajax, en den prijs, het grootst in waarde,
"Verkrijgt Ulysses, door een vroegere eeuw geteeld.
"Men zegt hem niet verzwakt; hij vindt geen evenbeeld

“In vluggen wedloop, dan Achilles, de eer der helden.”
Hij sprak en blijft nog steeds Achilles roem vermelden,
Die hem ten antwoord geeft: “Niet vruchtloos klinkt mijn lof,
“Neem thans een heel talent en vind weêr dankensstof.”
Hij geeft den held dat loon, met gulle vreugde ontvangen.

Nu wordt de helm en 't schild in 't strijdperk opgehangen
En de overgroote speer, Sarpédons vuist ontscheurd,
Toen hem Patroklos van de krijgskar had gesleurd.
Achilles haast zich weêr den kring zijn' wil te melden:
“Kiest, dappren! kiest een paar der meest ervaren helden,
“Om, in hun wapenkleed, voorzien van krijgsgeweer,
“In 't midden van den kring te kampen met de speer.
“Die 't eerst hare ijzren punt door 't pantser heen' kan drijven,
“En met de lans in 't bloed der weêrpartij kan schrijven,
“Verkrijgt dit Thracisch zwaard, Asteropéus zij
“In 't kampen afgerukt, wanneer hij viel door mij;
“Sarpédons wapentuig verleen ik aan hen beiden,
“En 'k zal hun in mijn tent een prachtig maal bereiden.”

Hij sprak, en Ajax rijst met Tydeus heldenspruit.
Zij wapnen zich ter zijde en gaan met geestdrift uit
Tot midden in den kring; verschriklijk staan hunne oogen.
Het leger houdt verbaasd den adem ingetogen.
Zij nadren tot elkaâr; men blijft onwrikbaar staan,
En valt tot driemaal toe met dubbele krachten aan.
't Gelukt aan Ajax in den beuklaar door te dringen.
Maar 't pantser dekt hem 't lijf en blijft de lans bedwingen,
En strijdbre Diomeed, die met zijn onheil spot,
Doelt langs den rand van 't schild op d'ongedekten strot.

Het leger stuit den kamp, beducht voor Ajax leven,
En doet aan 't heldenpaar gelijken eerprijs geven,
Terwijl Achilles gunst het welverdiende zwaard
Met scheede en gordelband voor Diomédes paart.

Nu stelt hun Peleus zoon een' ijzren klomp voor oogen,
Die, zonder kunst gevormd, maar tot een schijf verbogen,
Weleer geslingerd was door Vorst Eétion,
En hem in handen viel, toen hij dien Vorst verwon.
Hij rijst ten zetel uit en 't loon wordt voorgedragen:
"Genaak, die 't kampen met de slingerschijf durft wagen!
"Hij, die verwinnaar blijft, heeft vijf jaar lang genoeg
"En derft geen ijzer meer voor spade en bijl en ploeg;
"Ja; zelfs zijn herder, of de landman op zijne erven
"Zal 't niet meer koopen gaan, maar 't van zijn' heer verwerven."

Hij sprak en wekt den moed van strijdbren Polypeet.
Léonteus, Ajax en Epeüs staan gereed.
Het viertal schaart zich. Vorst Epeüs, 't eerst van allen,
Verheft de schijf met drift, maar laat haar buitlend vallen,
Bij 't luid gelach van 't heir. Léonteus drijft haar voort.
Doorluchtige Ajax, die van kracht en eerezucht gloort,
Bestiert haar verder heen' en jaagt haar langs de stranden;
Maar naauw krijgt Polypeet den ijzren klomp in handen,
Of klemt hem in zijn vuist, en slingert hem zoo wijd,
Als nooit des herders hand een' dunnen veestaf smijt
En met een' ligten zwaai langs kudde en veld doet zweven.
Het davrendst eergejuich wordt bij den kring verheven,
Terwijl de legerstoet van hem, die glansrijk slaagt,
Den opgenomen' klomp naar 's Konings kielen draagt.

Nu biedt de held zijn' prijs voor 't kampgevecht met pijlen :
Een plaat van ijzer met een tiental sterke bijlen ,
En vijfpaar kleiner , niet gewet aan iedren kant.
Hij plaatst in 't wijd verschiet een' hoogen mast in 't zand ,
Waaraan hij met den poot een jonge duif laat snoeren ,
Tot wit voor heel de schaar , die pijl en boog wil voeren.
"Hij , die den vogel wondt , verkrijgt dit bijlental , " —
Zoo klinkt zijn taal — "en hij , die 't wit niet treffen zal ,
"Maar slechts het touw doorsnijdt en minder kunst doet blijken,
"Zal met den mindren prijs , de kleiner bijltjes , prijken."

Dus sprak hij. Teucer en Meriones , de vriend
Van Vorst Idomeneus , zijn tot den kamp gezind.
Men loot nu wie van hen de boogpees eerst zal rekken ,
En Teucer is de naam , dien 't noodlot uit doet trekken.
Hij schiet den pijl dan af , doch zuimt in overmoed
Gelofte aan Febus koor van jeugdig lamrenbloed.
Dit wekt Apolloos spijt : hij weigert hem zijn' zegen ,
En 'tscheurend koord alleen wordt van den pijl doorregen ;
Het valt ter aarde neêr ; de vogel stijgt omhoog ,
En 't galmendst handgeklap doorklinkt den hemelboog.
Nu rukt Meriones den boog uit Teucers handen ,
En draalt , terwijl zijn blik zich opheft van de stranden ,
Maar tevens looft zijn hart Latonaas blonde spruit
Een plegtige offerand' van jonge lamren uit.
Hij staart den vogel na in 't onbeteugeld zweven ,
En de afgezonden schicht , met kracht omhoog gedreven ,
Dringt bij den eersten zwier nabij den vleugel door ,
En treft hem in zijn borst en valt weêr neêr in 't spoor.

De schuwe vogel, die zijn krachten voelt beteuglen,
Zijgt, met gerekten hals en uitgesperde vleuglen,
Weêr neder op den mast, en sneuvelt aan zijn wond,
En tuimelt bij 't gejuich der volken op den grond.
De held Meriones gaat met den hoofdbuit pronken,
En 't kleiner bijlental wordt Teucers moed geschonken.

Den werpers met de spies looft Peleus heldenspruit
Eene overgroote speer en kostbren ketel uit,
Versierd met bloemwerk; en, gezind om die te winnen,
Rijst Agamemnon op, die 't kampen wil beginnen,
En weêr Meriones, wiens boezem klopt voor de eer.
Doch strijdbre Achilles gaat den Legervoogd te keer:
"Men weet, o Atreus zoon! gij overtreft ons allen
"In 't werpen met de lans: kan u de prijs gevallen,
"Zoo neem den ketel weg, en, stemt gij 't nevens mij,
"Dan loon' de groote speer uw dappre weêrpartij."
De Veldheer blijft gedwee; hem kan geen spies behagen,
En 't loon, dat hij zich kiest, wordt naar zijn tent gedragen.

VIER EN TWINTIGSTE BOEK.

INHOUD.

De spelen geëindigd zijnde, verwijderen zich de Grieken. ACHILLES sleept het lijk van HEKTOR dagelijks om het graf van PATROKLUS, totdat JUPITER hem door THETIS doet bevelen het ligchaam voor losgeld aan PRIAMUS terug te geven. Twaalf dagen na HEKTORS dood ontvangt PRIAMUS het bevel, om hem te gaan lossen. In den nacht begeeft hij zich, onbemerkt door MERKURIUS behoed, naar het leger van ACHILLES en smeekt hem om zijnen zoon. ACHILLES vergunt hem dat lijk, hetwelk PRIAMUS den volgenden dag naar *Troje* voert, waar het door ANDROMACHÉ, HEKUBA en HELENA beweend, en op de houtmijt verbrand wordt.

De schaar, uiteengesneld , verspreidt zich langs de kust.
Men spijzigt in zijn tent en legt zich neêr ter rust.
Nog weent Achilles, die zijn' halsvriend blijft herdenken ;
De slaap, die alles dwingt, kan hem geen laafnis schenken ;
Maar woelend vlijt hij zich op de eene en de andre zij,
En wenscht Patroklos weêr in 't hevigst hartsgetij ;
Herinnert zich dien held, zijn kracht, zijn geestvermogen ,
En wat hij nevens hem in 't bloedig oorelogē
En langs den pekelstroom zoo vaak had doorgestaan ,
En keert geen tranen meer, aan 't scheemrend oog ontgaan ,
Bij 't peinzen op zijn ramp. Hij legt zich in zijn lijden
Voorover , op den rug , op de afgematte zijden ,
En springt weêr ijlings op, en dwaalt bij nacht langs strand.
Doch naauw bestraalt Auroor en golf en oeverzand ,
Of ijlings gaat zijn hand de vlugge paarden zweepen ,
Om Hektors ligchaam langs Patroklos graf te slepen ,
En sleurt hij 't driemaal rond tot koeling van zijn' haat,
En eer hij 't, ongedekt, in 't stof verworpen laat ;
Maar Febus waakt voor 't lijk, den held nog trouw na 't sneven,
En houdt zijn ligchaam met het gouden schild omgeven ,
Opdat hem, dus gesleurd, geen leed genaken zou.

Zoo trekt Achilles wraak van Hektor in zijn' rouw ;

Maar bij den Godenraad komt langzaam deernis boven :
Dees wil hem in 't geheim dat ligchaam doen ontrooven ;
't Behaagt aan elk ; doch zij , die naast Jupyn gebiedt ,
En Pallas en Neptuin gedooft die uitkomst niet :
Hun blijft dat Ilium zoo vloekbaar als te voren
En Priamus en 't volk , in Trojes wal geboren ,
Alleen om Paris , die haar beide had gehoond ,
En dartle Venus slechts zijn hulde had betoond ,
Die schandlijk minnevuur tot weêrdienst had geschonken.
Maar naauw zag Febus oog , in diepen rouw verzonken ,
Den tweemaal zesden keer deze aard' door 't licht verblijd ,
Of driftig vangt hij aan met bitsen woordenstrijd :
"Gij zijt , ô Goôn ! te wreed in blinden wrok ontstoken !
"Deed Hektor u geen bloed van geit en runddier rooken ?
"En thans behoedt gij zelfs dien held niet in zijn' dood
"Voor moeder , vader , kroost en volk en echtgenoot ,
"Wier Godsdienstijver hem ter houtmijt op zou dragen ;
"Maar Peleus schrikbren zoon verheft uw welbehagen ,
"Een' wreedaard , die verblind de stem der rede smoort ,
"Wiens onbeweeglijk hart naar geen verzuchting hoort ,
"En woedt , een' leeuw gelijk , die , trotsch op ligchaamskrachten ,
"Langs woud en heuvel dwaalt om 't weerloos vee te slagten.
"Aan deernis werd hij vreemd ; hij kent de schaamte niet ,
"Den mensch tot duurzaam heil of eindeloos verdriet.
"Men heeft wel meer , als hij , zoo waard een' vriend verloren ,
"Een' broeder of een' zoon , tot hulp of troost geboren ;
"Doch , was hij ééns beweend , men lenigde ook die smart ,
"En 't Noodlot schonk den mensch een leedverdurend hart ;
"Maar hij , die eerst den held wraakzuchtig heeft verslagen ,
"Woedt noodloos op hem voort en bindt hem aan zijn' wagen ,

“En sleept hem razend om de grafplaats van zijn’ vrind. —
“Ontziet hij ons niet meer, wanneer hij, zoo ontzind,
“Een ongevoelig stof den wreedsten hoon doet lijden?”

“k Zou, blonde Schutter! hier uw woorden niet bestrijden,” —
Dus antwoordt Juno hem — “wanneer men Priams zoon
“Gelijk mogt stellen met een’ voedsterling der Goôn.
“Uw Trojer was een mensch, uit vrouwlijk bloed gesproten.
“Achilles, God’lijk kroost der bloem van Nereus loten,
“Door mij gevoed, gekweekt, aan Peleus uitgehuwd,
“Uw goedheid waard, o Goôn! met aller gunst omstuwd.
“Wij vierden ’t bruiloftsfeest; ook gij waart aangezeten,
“Gij, citerspeler! die uwe eeden hebt vergeten!”

“Ach! Juno!” — vangt alsnu de Bliksemkneder aan —
“Laat door uw blinde spijt geen’ nieuwen wrok ontstaan.
“Hunne eer staat nooit gelijk; nogtans in Trojes wallen
“Was Hektor bij de Goôn het meest geliefd van allen;
“Ik zelf, ik minde hem: nooit bleef mijn outerbeeld
“Van rookend offerbloed of kostbren wijn misdeeld.
“Doch wil Achilles hier den gloed der wraak niet dooven,
“Ik zal hem ’t vijands lijk niet heimlijk doen ontrooven,
“Want Thetis treedt hem wis bij dag en nacht op zij;
“Maar wil haar een van u genaken doen tot mij,
“Dan wordt misschien door haar Achilles nog gedreven,
“Om dappren Hektors lijk voor losgeld vrij te geven.”
Hij sprak, en Iris vliegt, aan ’t zwerk in drift gelijk,
En stort met éenen sprong in ’t zuchtend golvenrijk
Bij Samos harde kust en Imbros oeverklippen,
Aan ’t moordend lood gelijk, dat naar den grond moet glippen,

En aan zijn' dobber vast, de heldren stroomen scheidt,
En 't schubbig waterheir een' wissen dood bereidt.

In de uitgeholde grot, bereikt bij 't nederploffen,
Wordt Thetis weenend met haar zustren aangetroffen,
Om 't lot haars dierbren zoons, ter nederlaag bestemd
Op Trojes vruchtbaar strand, in 't lijdend hart beklemd.
Nu spreekt de vlugge boô: "Rijs op; de Vorst der Goden,
"o Thetis! heeft uw komst in 't hemelhof geboden."
En Thetis antwoordt haar: "Wat vordert hij van mij?
"Ik vrees der Goden vreugd in 't schrikbaarst hartsgetij
"En 't onverduurbaarst wee; maar 'k zal niet weigrend blijven
"En alles wat hij eischt met lijdzaamheid bedrijven."
Dus spreekt ze, omhangt terwijl, bij 't klagen van haar leed,
Een' sluijer, zwarter dan het donkerst lichaamskleed,
En snelt met Iris weg, haar driftig voorgetreden.

Het bruisend pekelschuim ontsluit zich voor haar schreden,
En daadlijk stijgen zij van 't strand ten hemel op,
Tot waar de Hemelraad Olympus hoogen top
Naast Jovis troon bekleedt. — Door 't Opperhoofd der Goden
Wordt Pallas eergestoelt' haar naast hem aangeboden.
Zijn gade spreekt haar aan met troostelijke taal,
En biedt haar midlerwijl de gouden feestbokaal;
De Godheid ledigt haar; 't gesprek wordt aangevangen,
En de Opperhemelvorst verklaart haar zijn verlangen:
"Gij nadert op mijn' last, hoezeer geschokt door smart,
"Met onvergeetlijk leed in 't zwoegend moederhart.
"t Is mij bekend; maar hoor om wien gij wordt ontboden:
"Sinds negen dagen heerscht de tweedragt bij de Goden

“Om dappren Hektors lijk en Peleus heldenspruit.
“Men wil hem door Merkuur versteken van dien buit,
“Maar ik doe Peleus zoon verschuldigde eer weêrvaren
“En 't u gegeven woord in volle trouw bewaren.
“Dus wendt u naar zijn heir; verkondig aan uw' zoon
“Mijn gramschap bovenal en die van al de Goôn,
“Daar hij 't vijandig lijk nog ophoudt bij de schepen,
“En 't voor geen losgeld slaakt, maar 't langs de kust blijft sle-
“Indien hij mij dan vreest, hij geef' dat ligchaam vrij; (pen.
“Terwijl ik Iris zend naar Priams heerschappij
“En hem beveel dat lijk, als vader, weêr te vragen
“Voor gaven, aan uw telg, als losprijs, opgedragen.”

Dit voorschrift legt de God der blanke Thetis op,
En daadlijk springt zij van Olympus hoogen top
Tot in de tent haars zoons, die zucht op zucht bleef slaken.
Zijn dienaars, ijvrend om het maal gereed te maken,
Bereidden zich eene ooi, in 's Konings tent geslagt.
Zijn moeder nadert hem, verpijnigd door zijn klagt,
En streelt hem met de hand en tracht hem op te beuren:
“Hoe lang toch, o mijn zoon! zult ge om uw' halsvriend treuren,
“En voedsel weigrend in uw hartsverdriet vergaan?
“Zoek troost in mingenot en neem vertroosting aan;
“Niet lang meer ziet gij 't licht en stroomt u 't bloed in de adren.
“Ras moet u 't stervenslot en 't stremmend doodsuur nadren.
“Doch hoor me, en wijt mijn komst aan Jupiters geboôn;
“Hij dreigt u met zijn wraak en die van al de Goôn,
“Dewijl gij Hektors lijk terughoudt bij de schepen, (pen.
“En 't voor geen' losprijs slaakt, maar 't langs de kust blijft sle-
“Zoo neem dan losgeld aan en geef zijn ligchaam vrij.”

Nu spreekt Achilles weêr: "Die 't lijk verlangt van mij ,
"Kan, zoo dit Jupiter in waarheid wil gehengen ,
"Mij nadren in mijn tent en hier den zoenprijs brengen."
Zoo spreekt de Zeegodin met haar doorluchte spruit ,
Gezeteld bij zijn kiel , een reeks van woorden uit.

Jupyn zendt Iris af naar Trojes grijzen Koning :
"Vlieg , Iris ! naar omlaag ; begeef der Goden woning ,
"En boodschap Priamus , gefolterd van de smart ,
"Om , met een' losprijs tot bevrediging van 't hart ,
"Achilles bij de vloot met eerbied opgedragen ,
"Het ligchaam van zijn telg van hem terug te vragen.
"Verzell' hem niemand dan een grijze krijgsheraut ,
"Die 't wagenrad bestiert , den toom van 't lastdier houdt
"En hem weêr stadwaarts voert , dien Peleus zoon mogt vellen ;
"Maar laat geen doodsgevaar , geen heimlijke angst hem kwel-
"Ik geef hem Majaas telg ten leidsman op zijn' togt , (len ;
"Tot waar zich Peleus zoon een leger stichten mogt.
"Genaderd in zijn tent , zal dees niet op hem woeden
"Of dorsten naar zijn bloed , maar 't zelfs voor andren hoeden ;
"Want toch hij is niet snood en schept geen vreugde in 't kwaad ,
"Maar spaart hem , die in 't leed zich op zijn trouw verlaat."

Hij sprak en Iris vliegt. Zij nadert Priams woning ,
En hoort geschrei en klagt in 't voorhof van den Koning ,
En vindt de zonen , aan hun vaders zij geschaard ,
Met tranen overdekt ; hem selv' , van 't leed bezwaard ,
Gewikkeld in zijn kleed , door zorgen neêrgebogen ,
En 't eerbiedwekkend hoofd van stof en asch omtogen ,
Met handenvol geraapt en op de kruin verspreid ,

En heel zijn dochtrenschaaar, die 't nadrend lot beschreit
In 't binnenst van zijn hof, en treurt om zoo veel helden,
Door Hellas zwaard geslagt op rookende oorlogsvelden.
Zoo vindt hem Jovis boô, die naar den Koning treedt,
En met een zachte stem verademing van 't leed
Verkondigt aan den Vorst, die 't lijf van schrik voelt beven:
"Schep moed, o Priamus! en zij uw angst verdreven.
"Ik spel u thans geen ramp, maar uitkomst van uw smart;
"Hoe wreed uw lot ook zij, nog leeft ge in Jovis hart.
"Gij kunt — ziedaar zijn' last — uw' Hektor wedervragen
"Voor losgeld, Peleus zoon persoonlijk opgedragen.
"Verzelle u niemand dan een grijze krijgsheraut,
"Die 't wagenrad bestiert, den toom van 't lastdier houdt
"En hem weêr stadwaarts voert, dien Peleus spruit mogt vellen;
"Maar laat geen doodsgevaar, geen heimlijke angst u kwellen;
"Hij geeft u Majaas telg ten leidsman op den togt,
"Tot waar Achilles zich een leger stichten mogt.
"Begeef u naar zijn tent; hij zal niet op u woeden
"Of dorsten naar uw bloed, maar 't zelfs voor andren hoeden;
"Want toch hij is niet snood en schept geen vreugde in 't kwaad,
"Maar spaart hem, die in 't leed zich op zijn trouw verlaat."

Zoo uit zij Jovis last, die hem gedwee moest vinden.
Hij geeft zijn kroost bevel om 't muildier aan te binden,
En toont een breede kist voor Hektors losgeld aan,
En spoedt zich, voor een wijl hun vorschend oog ontgaan,
Naar 't cederhoutvertrek, gevuld met kunsttrezoren,
En roept zijn Hekuba, die hij 't bevel doet hooren:
"Rampzaalge! een hemelboô heeft mij den last gebragt,
"Om daadlijk onverzeld bij Hellas oorlogsmagt

“Ons kroost van Peleus zoon voor losprijs af te vragen.
“Wat meent gij? zal ik gaan of zou mijn wensch niet slagen?
“Mij spoort mijne eigen zucht, gehoorzaam aan de Goôn,
“Naar de aangewezen plaats, tot welzijn van mijn’ zoon.”

Hij sprak. Zijn gade schreit en antwoordt hem met klagten :
“Ach mij! waar bleef dat brein, dat u zoo wijs deed achten,
“Bij vreemde en onderzaat uw grootste roem voorheen’!
“Gij wilt dan naar hun vloot: gij waagt uw reis alleen,
“En treedt voor ’t oog van hem, die zulk een’ rei van helden,
“Uw eigen Koningskroost, ontzield heeft op uw velden!
“Gij hebt een ijzren hart: herkent men Trojes Vorst,
“Die snoodaard, die naar ’t bloed van al uw burgers dorst,
“Veracht uw graauwe kruin en zal uw hoofd niet sparen. —
“Thans laat ons in uw hof den bittren klaagtoon paren.
“Hem spon de Schikgodin, toen hij zijn oog ontsloot,
“Aan ’t eind’ zijns levensdraads, tot noodlot na zijn’ dood,
“Om ver van ’t oudrenhart der honden prooi te strekken,
“In de overmagt van hem, die al mijn’ haat moest wekken.
“o! Mogt ik ooit mijn’ tand in ’t gruwzaam ligchaam slaan,
“Wat hij mijn’ lievling deed wêrd eens aan hem voldaan!
“Mijn Hektor was niet laf, toen hem ’t geweer deed vallen,
“Maar streed voor Trojes volk en vrouwenschaar en wallen,
“En week of vlugtte niet, getrouw aan krijgsmanseer.”

“Weêrstreef mijn opzet niet;” — herneemt de grijsaard weêr —
“Voorspel mij hier geen leed; gij zoudt me onbuigzaam vinden.
“k Zou twijflen, of de hoop misschien mij kon verblinden,
“Indien me een wigchlaarsstem of priesterlijke mond
“Of aardsche vriendenraad naar ’t Grieksche leger zond.

“Thans — want ik zag den bode en heb den last vernomen —
“Thans kan ’t niet anders zijn , en volg ik dien volkomen.
“Verbeidt mij ’t sterflot nu bij Agamemnons vloot , —
“Mijn opzet keer ik niet , — ik wacht gedwee mijn’ dood :
“Achilles treff’ mij vrij , mag ik mijn’ rouw slechts uiten
“En ’t bloedig lijk mijns zoons aan ’t hart eens vaders sluiten.”
Hij opent thans een kist , gevuld met koningspracht ,
Kiest zes paar tabberds uit ter kostbre vrouwendragt ,
En vloertapeten en gewevene onderkleeden
En lijfgewaden , die zich plooiden om de leden ,
En oppermantels en een’ voorgewogen’ schat
Van tien talenten gouds , die hij verzameld had ,
En tweepaar vazen en een tweetal hoftripóden ,
En nog een’ beker , hem in Thracie aangeboden ,
Als vorstlijk afgezant van Trojes Opperheer.
Ook zulk een pronkjuweel bewaart hij zich niet meer :
Waar ’t Hektor geldt , is niets te kostbaar voor zijn’ vader.

Nu drijft hij ’t volk uiteen , en meldt zijn’ wil te gader :
“Ellendigen ! vertrekt : uw klagt is hier gespild.
“Hebt ge in uw huis geen’ rouw , dat ge ons vernedren wilt ?
“Of acht gij ’t leed gering , mij van Jupyn beschoren ,
“’t Verlies mijns dappren zoons? — Gij hebt nog meer verloren ;
“U zal ’t vijandlijk zwaard , nu Hektor moest vergaan ,
“Bij ’t nadren tot den wal onredbaar nederslaan ;
“Maar ik , uw Opperheer , ik wijk naar Plutoos stranden ,
“Eer ’tscheemrend oog mijn stad ziet plondren en verbranden.”
Hij jaagt de schaar uiteen met d’ opgeheven’ staf.
Men wijkt voor ’s Konings drang en ’t smeekend volk deinst af.

Maar Paris, Helenus en Agathon treedt nader
Met Pammon, Dius en Antifonus te gader,
Den held Déifobus, Polítes, groot van moed,
En prins Hippothoüs; die rei, zijn eigen bloed,
Wordt bij zijn nadring met verwijten overladen:
“Komt, spoedt u, lafaards, die uw’ vader hebt verraden!
“Ach! waart gij allen in mijns Hektors plaats geveld!
“Rampzaligste als ik ben! weleer met roem vermeld,
“Als vader van een kroost, door heldenkracht verheven,
“Een kroost, waarvan geen spoor mij ovrig is gebleven.
“Mijn lievling Tróilus en Mestor, mij zoo waard,
“En Hektor, meer dan zij een zeegnend God op aard’,
“Die niet van menschen, maar uit Goden scheen geboren,
“Die helden zijn niet meer: ik heb mijn’ glans verloren;
“’t Verbasterd kroost blijft na, de schandvlek van mijn’ naam,
“Alleen tot meined, roof, en zang en dans bekwaam.
“Zult ge eindlijk op mijn’ last en span en kar bereiden
“En ’t goed verzaamen, of uw’ Koning nog doen beiden?”

Hij sprak en ’t bevend kroost, door zulk een taal verrast,
Bereidt een kostbre kar en bindt de schatkist vast.
Het palmenhouten juk, met knop en ring beslagen,
Wordt van den staak geligt, en leisels uitgedragen,
Die negen ellen met dat sierlijk juk beslaan.
Daar hecht men onverwijld den kostbren dissel aan,
En voegt ze met een’ ring, tot driemaal omgetogen,
En met een’ enklen knoop weêr tot elkaâr gebogen.
Het losgoed, Peleus zoon voor Hektor toegedacht,
Wordt nu door ’t ijvrend kroost ten wagen opgebragt,
En ’t lastdier, Priamus door ’t Mysisch volk geschonken,

Met kracht en jeugd begaafd, in 't knellend juk geklonken ;
Terwijl hun Opperheer zijn beste paarden spant ,
Gevoedsterd aan hun krib door 's grijsaards eigen hand,
En met zijn' lijfsheraut zijne afreis aan wil vangen.

Maar Hekuba, die 't hart door zorg en rouw voelt prangen ,
Genaakt hem met een schaal, uit louter goud gewrocht ,
Met zoeten wijn gevuld, opdat hij vóór zijn' togt
Een' heiligen offerdrank aan 't Godendom mogt' plengen ,
En plaatst zich vóór zijn ros, om hem de schaal te brengen :
“Pleng voor Jupyn dit vocht en vraag hem onderstand,
“En smeeek hem, dat zijn hulp u weêrbreng' van dat strand ,
“Indien gij 's vijands heir mijns ondanks in wilt trekken.
“o! Smeek den Dondergod, dat u zijn gunst moog' dekken ;
“Smeek Idaas Jupiter, die Troje en 't leger ziet ,
“En bid hem op mijn' wensch, tot heilbode in 't verdriet ,
“Den vogel, hem zoo waard, en 't grootst in krachtvermogen ,
“Ter regterzij bestierd en vrolijk uitgevlogen ,
“Te voeren voor ons oog, om meer gerust te zijn
“Bij 't aangaan van uw reis: maar weigert hem Jupyn ,
“Dan raad ik u, mijn Vorst! in spijt van 't sterkst verlangen ,
“Den togt naar Hellas vloot niet roekloos aan te vangen.”

“Uw vraag zij toegestaan,” — herneemt de Koning weêr —
“Het storten van gebeên voor 's hemels Opperheer
“Gedijt tot nut en kan zijn deernis op doen komen.”
Hij sprak. De hofmeestres heeft reeds zijn' last vernomen
En keert eerbiedig weêr met waschkom en lampet.
Het water net zijn hand: gereinigd van de smet,
Ontvangt hij de offerschaal voor 't oog der huisgenooten ,

Rijst op en stort den wijn , ten beker uitgevloten ,
En bidt met luiderstem , zijn' blik omhoog gerigt :
"o Idaas Jupiter ! o Vader , bron van licht !
"Doe me in Achilles tent als deerniswaard genaken ,
"En blijke aan heel mijn huis , dat gij voor ons blijft waken ,
"Door blijde hemelvlugt des vogels , dien gij mint ,
"Die al wat vleuglen draagt in ligchaamskracht verwint ,
"Maar slechts ter regterzij : dus kroont gij 't reinst verlangen ,
"En durf ik meer gerust mijne afreis aan gaan vangen."

Hij smeekte. Jupiter geeft ingang aan zijn klagt ,
En zendt een' aadlaar neêr van 't edelste geslacht ,
Gespickeld , bruin van kleur , in jagt en roof ervaren ,
Zoo breed gevleugeld als de ruime deurpilaren
Van 't prachtigste paleis , en in de wigchlaarskunst
Het veiligste bewijs van 's Bliksemkneders gunst.
Hij roeit hen over 't hoofd , van regtsaf aangevlogen ,
En aller hart gaat op bij 't schouwspel in den hoogten . —
Nu stijgt de grijsaard in en drijft , door niets gestuit ,
De rijkbewerkte kar het davrend voorhof uit.
Zijn trouwste lijfsheraut , Idéus , ment den wagen ,
Door 't muildier voortgesleept , die 't losgeld heen' moest dragen ,
Terwijl hij achter hem , niet denkende aan gevaar ,
Zijn rossen poortwaarts drijft , en heel zijn vriendschaar
Zich droevig naast hem dringt , als ging hij 't lot braveren .
Hij doet geheel dien rei van zoons en schoonzoons keeren ,
Zoo ras hij 't open veld en 't leger meer genaakt .

Maar 't nachtbestralend oog des Hemelkonings waakt
En volgt den Vorst. Hij kan zijn deernis niet meer smoren ,

En daadlijk is Merkuur voor 't leidsmansambt verkoren :
"Gij schept, mijn lievling! vreugde in omgang met den mensch,
"In 't schenken van uw hulp en 't luistren naar zijn' wensch.
"Ga; vlieg tot Priamus; geleid hem op zijn wegen ,
"En voer hem bij den Griek de spruit van Peleus tegen ;
"Doch zoo, dat geen van 't heir den Vorst kan gadeslaan."
Hij zweeg; gewillig schoeit Merkuur de vleugels aan ,
Dat kunstgewrocht van goud, waarmee hij 't vlak der baren
En de onafmeetlijke aarde en 't spansel door kan varen
Bij 't golven op den wind en met den æthervloed:
Hij grijpt zijn' tooverstaf, die 't menschedom sluimren doet ,
Of, als hij 't noodig meent, den slaap terug kan dringen.
Zoo daalt hij, vlug in vaart, en uit Olympus kringen
Bij Trojes stadsmuur neêr en Hellespontus kust ,
En nadert Priam, als een jongling uitgerust ,
Van koningsbloed gestamd, in d' eersten bloei van 't leven.

De paarden, Ilus graf reeds lang voorbijgedreven ,
Beteugelt Priamus, opdat hun na dien togt
Skamanders watersprong den dorst verdrijven mogt'.
De nacht valt langzaam neêr, en bij 't angstvallig waken
Ziet Priams reisgenoot den Hemelboô genaken
En spreekt hij tot den Vorst: "Nu; bezig uw beleid.
"Een man, dien 't open veld slechts weinig van ons scheidt,
"Genaakt ons, o mijn Vorst! — kom, ras zijn oog ontweken ,
"En met uw kar gevlugt, of laat ons redding smeeken
"En deernis met ons leed doen spreken tot zijn hart."
Hij zegt: de grijsaard trilt en voelt zijn brein verward.
Zijn haar rijst hem te berge, en, als verstijfd van leden ,
Blijft hij verpletterd staan. Merkuur verhaast de schreden ,

En grijpt naar 's grijsaards hand en uit zijne aanspraak zacht :
 "Waar voert gij dus uw ros en muildier heen' bij nacht ,
 "Als al wat adem schept , o vader ! rust gaat smaken ?
 "Hoe ! vreest ge uw' vijand niet , van blinden moed aan 't blaken ,
 "Den Griek , u zoo nabij ? Wat zoudt gij toch bestaan ,
 "Wanneer u een van 't heir in 't nachtuur uit zag gaan
 "Met zulk een' koningsschat ? — Gij kunt geen' aanval keeren .
 "Hoe zoude uw reisgezel , hoe zoudt gij zelf u weren ,
 "Door ouderdom gekromd ? Verwacht van mij geen leed ,
 "Maar zelfs bescherming , zoo een ander u misdeed .
 "Ik vergelijk u toch bij mijn' geliefden vader ."

"'t Is waar , mijn zoon !" — aldus ontdekt zich Priam nader —
 "'t Is waar , doch een der Goën geleidt mij door zijn hand ,
 "En zendt me een' helper toe , wiens taal mijn' schrik verbant .
 "Die helper nu zijt gij , die ons uw' raad doet hooren ,
 "Bevallig , schoon , gewis uit heilrijk bloed geboren ."
 "Gij hebt mij regt verstaan . " — dus antwoordt hem Merkuur —
 "Maar zeg mij , zonder list : brengt ge in dit avonduur
 "Dien schat in veiligheid naar afgelegen stranden ,
 "Om iets te redden uit des vijands schrikbre handen ,
 "Of vlugt ge uit Ilium ? Bij 't nadrend krijgsgeweld
 "Wijkt alles siddrend , want uw onversaagde held ,
 "Uw Hektor , is niet meer , die zooveel moeds deed blijken ,
 "Die nooit een enklen Griek in 't strijden wilde ontwijken ."

"Wie zijt gij toch , o held ! — herneemt de grijsaard weêr —
 "Of uit wat huis gestamd , dat gij met zoo veel eer (ren" —
 "Mijn rampvol kroost gedenkt ?" — "Gij tracht mij uit te hoo-
 Vangt nu de God weêr aan — "omtrent uw' eerstgeboren' ,

“Uw’ Hektor, dien ik vaak bij ’t branden van de vloot,
“En, toen hij ’t Grieksche bloed in ’t kampgevecht vergoot,
“Met dees mijne oogen zag; ons heir was nagebleven,
“En stond verbijsterd van de schaar, die hij deed sneven,
“Terwijl ons Peleus zoon, uit vergedreven spijt
“Om Agamemnons hoon, niet toeliet in den strijd.
“’k Ben Myrmidoner, aan Achilles dienst verbonden,
“Op ééne kiel met hem naar Trojes strand gezonden;
“Polyktor schonk mij ’t licht, een grijsaard, u gelijk,
“Aanzienlijk, groot van goed en zeven telgen rijk;
“Het lot heeft mij genoemd om hier te zegepralen.
“Thans kom ik van de vloot, want met de morgenstralen
“Dringt heel de Grieksche magt weêr op uw’ stadsmuur aan,
“En, wat de Vorstenschaar tot breidling moog’ bestaan,
“Niets bluscht den moed van ’t heir; men wil geen rust meer
(lijden.”

“Indien gij Peleus zoon dan vergezelt in ’t strijden,”
Dus spreekt de grijsaard weêr — “zoo leg de waarheid bloot,
“En zeg me of Hektor nog geveld ligt bij de vloot,
“Dan of geheel zijn lijk, door ’t staal vaneen gereten,
“Reeds door Achilles voor de honden is gesmeten?”
“Geen hond of roofdier” — zoo begint de Godheid weêr —
“Heeft nog zijn lijk verscheurd; hij ligt verworpen neêr
“Bij ’t schip van Peleus telg; een dubbel zestal dagen
“Is reeds uw heldenzoon door ’t oorlogsstaal verslagen
“En geen der leden door verderving aangetast.
“Bij ’t rijzend licht nogtans bindt hem Achilles vast
“En sleurt hem rond bij ’t graf, dat hij zijn’ halsvriend bouwde;
“Maar ’t ligchaam kwetst hij niet; wanneer ’t uw oog aanschouw-
“Gij zoudt verwonderd staan: hij ligt, als pas geveld; (de,

“Zijn lijf, van bloed genet, verging niet door 't geweld;
“De wonden, na zijn' dood hem door mijn togtgenooten
“Ontelbaar toegebracht, zijn weêr aan een gesloten.
“Zoo blijft tot na zijn' val uw hoogstbeminde zoon
“Een voorwerp van de gunst der goede Hemelgoôn.”

Hij zwijgt, en mag weêr vreugde in Priams hart verwekken.
“Ja,” — barst die grijsaard los — “ja; 't moet tot zegen strekken,
“Als we offren aan de Goôn van wat men kostbaars heeft.
“Zoo lang mijn dierbre telg op aarde heeft geleefd,
“Bleef hij aan 't Godendom verschuldigde offers schenken,
“En 'k zie hen thans mijn spruit tot in zijn' dood gedenken. —
“Maar gij, ontvang dees schaal; beveilig mij voor leed
“En breng ons met de Goôn, wier zegen met ons treedt,
“Tot in Achilles tent.” — “Gij tracht mij om te koopen;” —
Vangt nu de God weêr aan — “maar 't is een ijdel hopen,
“Als gij mij giften biedt in 't afzijn van mijn' Heer:
“'k Ontroof hem niets van 't zijne en ducht zijn wraak te zeer;
“Maar 'k zoude u willig tot in Argolis verzellen,
“Langs dorre vlakke en rots of waar gij 't zeil doet zwellen,
“En tegen u zou dan geen stervling iets bestaan.”
Nu springt hij op de kar en grijpt de leisels aan
En stiert de zweep, en geeft aan ros en muildier krachten.
Zij nadren tot den wal van 't leger en zijn wachten,
En vinden heel den rei bij 't avondmaal geschaard;
Doch Majaas lieveling, die geen tooverkrachten spaart,
Betemt hen door een' slaap, die alles moest verwinnen,
Ontsluit de legerpoort, en voert den Koning binnen.

Allengs genaakt men tot het doelwit van den togt,

De tent, voor Peleus zoon uit dennenhout gewrocht,
Met zoden overdekt, hem van de wei gesneden,
Gekenmerkt door een plaats, van rondom afgetreden,
Omheind van palen, die eene enkle hofpoort sloot,
Van ééne klink voorzien, doch zoo verbazend groot,
Dat slechts een drietal haar bezwaarlijk kon hanteren,
Terwijl Achilles haar gemakkelijk bleef regeren.
Die klink ontsluit Merkuur, en voert, door niets gestuit,
Den grijsaard, nu zijn' gast, tot Peleus heldenspruit,
En springt ten wagen af en haast zich nu te spreken:
"Ken thans Merkuur in mij, der Goden kring ontweken,
"Om op mijns Vaders last u waakzaam bij te staan.
"Ik keer ten hemel weêr, en mag niet verder gaan;
"Want zag mij Peleus zoon, het zou geen' eerbied voeden.
"Zoo duidelijk moet een God een sterflijk mensch niet hoeden;
"Maar gij, treê moedig in, val Peleus zoon te voet,
"En smeeek hem bij zijn telg en 't ouderlijke bloed,
"En zie geheel zijn hart door zulk een taal bewogen."
Zoo uit zich Majaas zoon en keert weêr naar den hoogen.

De grijze Vorst stapt neêr en geeft zijn' lijftrawant,
Die bij den wagen blijft, zijn teugels in de hand,
En wendt zich naar den held, die, in zijn tent gezeten,
Eerst nu een einde had gemaakt aan 't avondeten.
Nog was zijn disch geplaatst; geheel zijn dienaarsstoet
Zat tegenover hem, met drank en spijs doorvoed;
Zijn dappre Automedon, ten lijfdienst uitgelezen,
En moedige Alcimus, een paar om deugd geprezen,
Bedienden hem alleen. — Door geen' van hen gezien,
Genaakt de grijze Vorst, omvangt Achilles kniën,

En kust de hand, die 't bloed van zijn geliefdste loten,
Van Hektor, van zijn hoop, wraakgierig had vergoten.

Gelijk men onverhoeds verstijfd van schrik blijft staan
Bij 't zien eens vreemdlings, die een' manslag heeft begaan,
En, uit zijn vaderland naar vreemde kust geweken,
Een' magtige uit dat volk om hulp en steun komt smeecken:
Zoo blijft de held verstomd bij 't zien van Trojes Vorst;
Zoo heel zijn krijgsgevolg; doch, met beklemde borst,
En weenende aan zijn kniën, verklaart zich Priam nader:
"Achilles, beeld der Goôn! herdenk uw' grijzen vader,
"Niet min bejaard dan ik, door ouderdom gebukt:
"Ook hij wordt mooglijk door zijn' nagebuur verdrukt
"En kan zijn trillend hoofd niet tegen hem verweren;
"En echter vleit hij zich, dat ge eenmaal weêr zult keeren.
"Hij voelt zijn hart verkwikt, als hij u levend hoort,
"En wacht zijn' dierbren zoon van 't hem vijandig oord:
"Maar ik, rampzaligste! ik had dappre zoons in 't leven,
"Waarvan geen enkele mij thans ovrig is gebleven.
"Ik telde er vijftig op bij 't nadren van uw vloot,
"Waarvan de meerderheid uit mijn slavinnen sproot,
"En teedre Hekuba me een negentiental baarde.
"De meesten heeft de krijg reeds neêrgeveld op de aarde,
"En de eêlste van dat kroost, de beuklaar van zijn land,
"Is in den kamp voor ons gesneuveld door uw hand.
"t Is Hektor: slechts om hem ziet gij me in 't heir genaken
"En breng ik koningsgoed, om 't ligchaam vrij te maken.
"Maar gij ontzie de Goôn; heb deernis met ons leed.
"Gedenk uw' vader slechts, die van uw lot niet weet.
"k Moet grooter leed dan hij, dan eenig mensch, verzwelgen:

“Ik kus de hand van hem, die mij berooft van telgen.”
Hij smeekt, terwijl de held, dien hij tot weemoed dwingt,
Hem bij de handen vat en zachtkens van zich dringt.
De smart verweldigt hen : aan 's vijands knie gebogen,
Beschreit de Vorst zijn telg, zijn' Hektor, hem onttoogen,
Achilles beurt om beurt zijn' vader en zijn' vrind,
En 't rouwgeklag stijgt op, waarin men laafnis vindt.

Doch naauw voelt Peleus zoon die vlaag van smart geweken,
En ziet hij Priamus, nog altijd knielend, smeecken,
Of, met zijn wanhoop en 't verzilverd hoofd begaan,
Rijst hij ten zetel uit, en spreekt den grijsaard aan,
Met goedheid opgebeurd, en nu teruggetreden:
“Gewis, rampzalig Vorst! gij hebt reeds veel geleden.
“Hoe dorst gij onverzeld u wagen bij de vloot,
“Voor 't oog eens vijands, die uw teêrgeliefdste loot
“En zoo veel andre zoons verslagen heeft in 't strijden?
“Gij hebt een ijzren hart. Maar, wat verdriet we ook lijden,
“Versmoren wij dien rouw en plaats u nevens mij;
“Want toch ons baat geen klagt in 't snikkend hartsgetij.
“De Goden, zonder zorg en boven 't leed verheven,
“Bestemden ons op aarde om in verdriet te leven.
“Twee vaten heeft Jupyn: het eene is vol met goed;
“Het andre is zwanger van den harden wederspoed.
“Dien hij uit beide mengt, kan soms gelukkig heeten;
“Soms wordt geheel zijn borst van bittere smart doorreten:
“Dien hij alleen bedeeft van 't hartdoorpriemend leed,
“Blijft rampvol en versmaad, zoo lang hij de aard' betreedt,
“En dwaalt en wint geene eer bij Goden of bij menschen.
“Zoo stond de Hemelraad al wat de schepslen wenschen

“Aan vader Peleus toe, van de eerste wording af:
“Vermogen, koningsgoed, der Myrmidonen staf,
“Een Zeegodin tot ga; maar 't leed, den held beschoren,
“Was, dat geene enkle spruit, van zulk een echt geboren,
“Zijn' troon bekleeden zou, en de eenigste uit zijn bloed
“Ben ik, zijn lieving, die vroegtijdig sneuven moet,
“Hem thans niet koestren mag, en, van mijn land gescheiden,
“Verwoesting door uw rijk en telgen moest verspreiden.
“Zoo, grijsaard! zegt de faam, hadt gij den grootsten schat
“Van al waar Lesbos kust en Hellespontus nat
“En 't vruchtbaar Frygie als doorluchtig op kon roemen,
“En mogt ge u vader van een heldenleger noemen;
“Maar, sinds de Hemelraad verdelging tot u zond,
“Stijgt wee en moordkreet op van uw' vernielden grond.
“Dus lijd uw ramp bedaard en blijf niet spoorloos treuren:
“Door 't schreijen zal uw kroost noch leed noch heil gebeuren;
“En, eer 't herleven kan, zijt gij reeds zelf vergaan.”

“o Neen!” — dus vangt de Vorst van Ilium weêr aan —
“Zoo lang mijns Hektors lijk, van de uiterste eer verstoken,
“Nog bij de schepen ligt, blijft wat gij zegt weêrsproken. —
“Kom; doe mij 't ligchaam zien; geef mij den lieving weêr;
“Neem heel den losprijs aan; geniet hem lang, en keer
“Behouden naar uw land, doch laat ook mij in leven.”
“Mijn gramschap, grijsaard! zij niet langer aangedreven.” —
Dus antwoordt Peleus zoon, met felle drift in 't oog —
“k Geef Hektor willig vrij: van uit den hemelboog
“Heeft de Opperheer der Goën mij Thetis afgezonden;
“Ook gij bedriegt mij niet; gij hadt mij nooit gevonden,
“Wanneer u niet een God naar 't leger had gebracht.

“Geen mensch zou 't wagen , zelfs in de eerste levenskracht ,
“En 't vorschend oog ontgaan van 't oorlogsvolk daar buiten ,
“Of hier den grendel van mijn tent zoo ligt ontsluiten.
“Dus staak uw rouwgeklag , opdat ik u , in 't end' ,
“Hoewel gij smeeënd zijt , niet in mijn eigen tent
“Bederve , en 't hoog besluit der Goden overtrede !”
Hij dreigt. De grijsaard beeft van schrik , en staakt zijn bede.

Een' fieren leeuw gelijk , begeeft zich nu de held ,
Slechts van Automedon en Alcimus verzeld ,
Zijn waardste vrienden na Patroklos jeugdig sneven ,
Tot vóór zijn tentzaal , waar de losprijs was gebleven.
Men heft aan 't zwoegend span de leisels van de leén ,
En voert den krijgsheraut des Konings met zich heen' ,
En plaatst hem op een' stoel , en neemt ten kostbren wagen
De ontelbre giften uit , voor Hektor opgedragen.
Twee mantels laat hij , met een enkel overkleed ,
Bij 't keeren tot een dek voor Hektors lijk besteed ,
En doet hem 't ligchaam nu door uitgelezen vrouwen
Met balsems zalven , maar 't den vader niet aanschouwen ,
Opdat hij , onverhoeds verbijsterd door zijn smart ,
Geen woede ontsteken mogte in 's helds verbolgen hart ,
Die hem ontzielen zoude en 's Hemels last versmaden.
't Gezalfde ligchaam , dat Achilles eerst deed baden
En met een opperkleed en mantel overdekt ,
Wordt door hem zelven op een rustbed uitgestrekt
En door zijn kriegsgevolg geheven op den wagen ;
En nu , door smart vermand , begint hij luid te klagen :
“Patroklos ! dierbre vriend ! uw schim zij niet verstoord ,
“Wanneer ge in 's afgronds schoot van Hektors afkoop hoort.

“Zijn vader vroeg hem weêr; ik gaf hem voor geschenken,
“Waaruit ik u naar pligt dienstvaardig zal gedenken.”

Na 't storten dezer beê, keert dappre Achilles weêr
En zet zich in zijn tent weêr op den zetel neêr,
En voert den grijzen Vorst dees troostende aanspraak tegen:
“Thans, moedig vader! hebt ge uw' Hektor weêrgekregen.
“Reeds ligt hij op uw kar: bij 't rijzend morgenlicht
“Aanschouwt gij 't dierbaar lijk, terwijl ge 't stadwaarts rigt.
“Neem thans een voedsel aan, dat gij reeds lang bleeft derven.
“Ook spijsde Niobé, toen zij haar kroost zag sterven:
“Een zestal dochtren, van Dianaas pijl geslagt,
“En driepaar dappre zoons, door Febus omgebragt,
“Tot straf, dat zij verwaand op vruchtbaarheid dorst roemen,
“En zich verheevner dan hun tweelingmoeder noemen.
“De zon rees negenmaal uit Tethys kalmen schoot,
“Eer iemand in 't heelal dat kroost begraafnis bood,
“Want al haar volkren had Jupyn verkeerd in steenen,
“En eerst den tienden dag, bewogen door haar weenen,
“Begroeven het de Goôn, en nam zij voedsel aan,
“En thans verkropt zij nog den rouw, haar aangedaan,
“Hoezeer tot steen verhard, in ontoeganklijke oorden,
“Of op den Sipylus aan Achelóüs boorden,
“Waar, zegt men, 't Nimfenkoor ten rei gaat langs den vloed.
“Herstel dan ook uw kracht door spijs, die 't ligchaam voedt, —
“En dan betreur uw telg en eer hem in uw muren;
“Want toch gij moet zijn' dood met grievend leed bezuren.”

Hij zegt en rijst wêêr op. Eene ooi met blanke vacht
Wordt door zijne eigen hand ten avondmaal geslagt,

Terwijl zijn dienaars haar de bloederige leden ,
 Van 't ingewand genet en naar den eisch gesneden ,
 Doorstoofden van de vlam , die langs het braadspit raast ,
 En nijvre Automedon hun 't brood op tafel plaatst
 In fraaije korven , uit een willig teen gebogen.
 Achilles dient de spijs , en de uitkomst loont zijn pogen :
 De grijsaard voedt zich en de nooddruft wordt voldaan. —
 Nu staart hij Peleus telg in al zijn grootheid aan
 En staat verbaasd van 't schoon der Goddelijke trekken ;
 Dees voelt weêr op zijn beurt zijn hart tot eerbied wekken
 Bij 't zien van 't heusch gelaat en 't hooren van zijn taal.
 Zoo nadren zij dan weêr aan 't eind' van 't avondmaal ,
 En Priamus was de eerste om 't dischgenot te staken.
 “Verleen mij” — spreekt de Vorst — „een koets om rust te sma-
 “o Kweekling van Jupyn ! geen sluimring sloot mijn oog, (ken,
 “Sinds Hektors ademtogt hem door uw staal ontvloog :
 “Maar 'k zat gekromd in 't stof, omringd van al mijn telgen ,
 “En bleef in 't kroppend hart mijn eindloos wee verzwelgen ;
 “Thans heb ik wijn geproefd en krachtherstellend brood ,
 “Terwijl ik al dien tijd geen' enklen beet genoot.”

Hij sprak. Achilles nu beveelt den vrouwenreijen
 Den Vorst in 't voorportaal een vorstlijk bed te spreijen
 Met purpren dekens en een rijk gestikt tapeet
 En schapenvachten tot een koestrend onderkleed.
 Zij gaan voor Priam en zijn' trouwen dienaar , beiden ,
 Terstond bij 't fakkellicht een kostbre koets bereiden.
 Achilles baart door scherts den grijzen Koning schrik :
 “Slaap , grijsaard ! buitenaf , want ieder oogenblik
 “Genaakt me een Legerhoofd , om raad van mij te vragen ;

“En zag men u bij nacht, uw hoofddoel zou niet slagen;
 “Men zou ’t aan Atreus zoon terstond vermelden gaan,
 “En ’k zou u ’t lijk misschien dan niet zoo ras ontslaan.
 “Maar zeg mij thans opregt, hoe lang wilt ge in uw muren
 “’t Verschuldigd lijkeest van uw’ Hektor voort zien duren,
 “Opdat ik al dien tijd, aan ’t plegtig woord getrouw,
 “Mijn wapens rusten late en ’t driftig volk weêrhoû?”

Nu spreekt de grijsaard weêr: “Indien gij ’t goed wilt keuren,
 “Dat we onbepaald en vrij mijns Hektors lijk betreuren,
 “Het zal me een weldaad zijn; gij weet, hoe Trojes wal
 “Gestaâg omsingeld blijft; hoe ’t volk, sinds Hektors val,
 “Beducht is voor uw zwaard, en waar men ’t hout moet halen.
 “Tot negen dagen zal men ’t rouwgeschrei bepalen;
 “Den tienden wordt zijn lijk ter houtmijt opgerigt
 “En ’t volk met glans onthaald; bij ’t volgend rijzend licht
 “Zijn graf verheven, en den tweemaal zesden morgen,
 “Indien ’t zoo wezen moet, hernieuwt men de oorlogszorgen.”
 “’t Zal”—antwoordt Peleus zoon—“gelijk gij ’t wilt, geschiên.
 “Gij zult geheel dien tijd den oorlog schorten zien.”
 Hij spreekt en spoedt zich, om de kleinste vrees te stuiten,
 Zijn regterhand met klem in ’s grijsaards hand te sluiten. —
 De krijgsheraut en hij, die nu weêr kalmte kent,
 Bestijgen thans hun koets in ’t voorportaal der tent;
 Terwijl de Grieksche held, als zij, vermoeid van ’t waken,
 Zich naast Briseïs vlijt en diepe rust gaat smaken.

Al ’t ovrig Godendom en ’t heir op Trojes strand
 Met al wat adem had was van den slaap vermand;
 Doch Majaas vlugge zoon sloot nog geen oog tot rusten

En peinsde, hoe den Vorst weêr van de legerkusten
 Te voeren naar de stad en 's wachters oog te ontgaan.
 Hij daalt hem dan op zijde, en spreekt hem zorgend aan;
 "In 't heir uws vijands slaapt ge en denkt niet aan gevaren,
 "Dewijl Achilles gunst uw zilvren kruin bleef sparen!
 "Thans hebt ge uw telg bevrijd en 't kost u koningsgoed,
 "Maar vond u Atreus zoon en 't ovrig Vorstenbloed,
 • "Nog driemaal grooter schat moest dan uw kroost besteden."
 Hij sprak. Een huivring vliegt den grijsaard langs de leden.
 Hij wekt den krijgsheraut; de Godheid baant hun 't spoor
 En voert hen, ongezien, met ros en wagens door. —
 Genaderd tot den rand van Xanthus breede stroomen,
 Door Jupiter gekweekt en van hem voortgekomen,
 Keert Majaas schrandre spruit naar Jovis zetel weêr. —
 Van golvend rood omhuld, daalt blonde Aurora neêr.
 Men wendt zich naar de stad met hartverscheurend klagen,
 En 't lastdier brengt den held, door Peleus zoon verslagen.

Geheel de burgerschaar was nog bevreesd voor wee.
 Cassandra slechts, gelijk aan gulden Cytheré,
 Door voorgevoel bestierd, had Pergamum bestegen,
 Haar' dierbren vader reeds zien nadren langs de wegen,
 En 't ligchaam, zoo verlangd, op dekens uitgerekt.
 Nu schreit ze en uit een' kreet, die aller aandacht wekt,
 En roept de straten langs: "Komt, Trojers! komt, gij, vrouwen!
 "Indien ge u ooit voorheen' verheugd hebt in 't aanschouwen
 "Van Hektor, aller steun, na 't keeren uit den strijd,
 "Zoo komt, en ziet hem weêr!" — Dus roept ze wijd en zijd.
 Geen vrouw, geen krijgsman blijft: een rouw, dien niets kan stui-
 Drijft al wat leven heeft op Hektors weg naar buiten. (ten,

Zijn moeder en zijn ga, hen allen vóórgesneld,
Verdringen zich verwoed bij 't ligchaam van den held:
Ze ontscheuren, bij 't geschrei der zaamgevloeide scharen,
Zich, dol van 't grievendst leed, de losgerukte haren;
En de avond had dien rei nog vóór de poort verrast,
Wanneer de Koning hen door 't melden van zijn' last
Niet daadlijk had geweerd: "Maakt ruimte voordén wagen. (gen."
"Straks kunt ge in 't vorstlijk hof mijn' dierbren zoon bekla-
Hij sprak. Men wijkt van 't spoor, en 't lijk wordt voortgeleid
En op een koets geplaatst, in 't vorstlijk hof gespreid,
Terwijl de zangers zich al kermend om hem dringen
En met vereende stem 't zielroerend treurlied zingen,
In 't aklig rouwmisbaar door vrouwenklagt verpoosd.

Rampzaalge Andromaché, niet vatbaar meer voor troost,
Omvat haars egaas hoofd, en vangt dus aan te klagen:
"o Hektor! o mijn ga! in 't prilst der jeugd verslagen,
"Laat gij me, als weduw, na in deez' berenden wal
"Met zulk een jongskén, dat geen jongling worden zal;
"Want eer zal 't Grieksche vuur ons Pergamum vernielen.
"Gij toch, zijn toeverlaat, de schrik van 's vijands kielen,
"Gij, beuklaar van ons kroost en vrouwen, zijt niet meer,
"Dier vrouwen, die, bestemd voor een' hardvochtig' heer,
"Zich ras, en ik met haar, op Agamemnons schepen,
"En uit haar vaderland naar vreemden grond zien slepen.
"Dan wordt ge, o dierbaar kind! met de andren weggerukt
"En zwoegt in 't slavenkleed, door harden last verdrukt,
"In lage dienstbaarheid, of plettert een dier wreeden,
"Nog treurende om 't verlies, door Hektors moed geleden,
"Om broeder, vader, of misschien een waarde spruit,

“Zijn blinden wrok ten zoen , u Trojes muurtrans uit ;
“Want talrijk is de schaar , die hij den grond deed raken .
“Uw vader was niet zacht in 't woelend oorlogsblaken ,
“En daarom treurt zijn volk , en draagt men rouw in 't hart .
“Uw' oudren , Hektor ! baart ge eene onverduurbre smart ;
“Doeh mij , doch mij vooral , doet ge al mijn welzijn derven .
“Gij reikte mij , helaas ! uw handen niet bij 't sterven
“En spraakt geen enkel woord tot voorschrift in mijn' rouw ,
“Waarvan ik dag en nacht , en kermend denken zou .”
Dus treurt zij klagend bij 't geschrei van haar vriendinnen .

Ook Hekuba vangt aan met diep bedroefde zinnen :

“o Gij , van al mijn kroost mijn hoogst geliefde zoon !
“Gij waart uw leven lang een troetelkind der Goôn ,
“En blijft tot in uw' dood hun vriendschap niet ontberen .
“Mijne andre telgen , die Achilles mogt verheeren ,
“Verkocht hij , diep in zee , op Samos oeverzand ,
“Aan Imbros harde kust of Lemnos rooversstrand .
“Maar , toen zijn moordend staal u had beroofd van 't leven ,
“Werdt gij den grafterp , voor zijn' halsvriend opgeheven ,
“Dien held , dien gij versloegt , wraakzuchtig rondgesleept :
“Die vriend herleefde niet , hoe 't span werd voortgezweept .
“En gij ligt onbesmet , beveiligd in uw wallen ,
“Als een , die onverhoeds door Febus schicht moest vallen .”

Zoo klaagt ze , en doet in 't rond een naar gekerm ontstaan ,
En thans vangt Helena haar rouwvermelding aan :

“o Hektor , waardste van de broedren , hier gevonden ! —
“Want Paris heeft zich toch in de echt aan mij verbonden ,
“Toen hij me in Troje voerde ; o ! ware ik eer gesneefd !

“Ik heb reeds twintig jaar in dezen wal geleefd
“En door mijne eigen schuld mijn vaderland verloren ;
“Maar nooit hebt gij me in 't leed een bitter woord doen hooren;
“En, als een ander, soms verblind door haat of spijt,
“Een ander van uw' stam mij neêrsloeg door verwijt,
“Al was 't uw moeder zelf' — want Priamus was teeder
“Voor mij als voor zijn kroost — dan stildet gij hen weder
“Door onweêrlegbre rede en zachtheid van gemoed.
“Dus ween ik om uw' dood en eigen' tegenspoed;
“Want niemand schenkt mij thans in dees bestormde wallen
“Of gunst of voorspraak meer; 'k ben hier gevloekt bij allen.”
Zoo schreit ze, en 't weenend volk barst los in rouwmisbaar,

Nu wendt zich Priamus tot de onafzienbre schaar:
“Gaaf, Trojers! brengt ons hout en vreest geen hinderlagen.
“De Griek bedreigt u niet; hij zal den krijg vertragen.
“De zoon van Peleus zelf bewilligt me een verdrag,
“En schort zijn' aanval tot den tweemaal zesden dag.”
Hij sprak, en rund en muil wordt in 't gareel gesloten,
En straks verzaamen zich de ontelbre togtgenooten,
En negen dagen voert men stapels brandstof aan.
Een tiende maal ontsloot Auroor de hemelbaan,
En thans werd Hektors lijk ter houtmijt opgeheven
En met een luid geweën van 't plegtig vuur omgeven.

De morgen schoot haar licht op Priams hoogen muur,
En 't volk, ineengeprest om Hektors lijkpraalvuur,
Stond reeds in 't voorportaal, als in een' kring gesloten.
Eerst wordt de houtmijt nu met ouden wijn begoten,
Zoo ver de vlam haar blaakte, en 't wit verschroeid gebeent'

Door vriend en broeders in een gouden bus vereend,
Waarom een prachtig kleed van purper wordt geslagen.
Het wordt met luid misbaar ten grafkuil heen gedragen.
Met groote steenen wordt die grafplaats overdekt,
En de aarde omhoog gespit, die hem ten heuvel strekt,
Terwijl men ijvrig aan den legerkant blijft waken,
Of ligt de vijand weêr wraakgierig mogt genaken.
Zij keeren daadlijk, nu de heuvel was gesticht;
Bij grijzen Priam wordt hun 't lijkmaal aangerigt: —
En zóó vereert hun trouw den steun van Trojes wallen,
Dien Hektor, met wiens dood ook Ilium moest vallen.

18 $\frac{11}{20}$ 16.

